T.C.
ULAŞTIRMA BAKANLIĞI

1995 - 2005

ULAŞTIRMA VE HABERLEŞME

Ankara – 2005

T.C.
Ulaştırma Bakanlığı

www.ubak.gov.tr

Ankara 2005

Teknik Hazırlık / Baskı
UYUM AJANS - Ankara
Tel: (0 312) 229 39 72
www.uyumajans.com.tr

Mustafa Kemal Atatürk

Cumhurbaşkanı
Ahmet Necdet Sezer

Başbakan
Recep Tayyip Erdoğan

Ulaştırma Bakanı
Binali Yıldırım

İÇİNDEKİLER

Önsöz 13

Bakanlarımız ve Bakanlık Süreleri 15

Bakanlık Merkez ve Taşra Teşkilat Şeması 17

Bakanlık Bağlı, İlgili ve İlişkili Kurum ve Kuruluşları Teşkilat Şeması 18

Bakanlık Tarihçesi 19

Amaç ve Görevleri 20

Teşkilat ve Yönetim 22

Bakanlık ile Bağlı , İlgili ve İlişkili Kurum ve Kuruluşlarının Personel Sayıları 28

Ulaştırma Bakanlığı Merkez Taşkilatındaki Genel Müdürlükler 29

- Demiryollar, Limanlar ve Hava Meydanları İnşaatı Genel Müdürlüğü 31
- Kara Ulaştırması Genel Müdürlüğü 43
- Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü 53
- Haberleşme Genel Müdürlüğü 61

Ulaştırma Bakanlığı Bağlı, İlgili ve İlişkili Kurum ve Kuruluşları 65

Denizcilik Müsteşarlığı 67

Kıyı Emniyeti ve Gemi Kurtarma İşletmeleri Genel Müdürlüğü 97

Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü 107

Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü 121

T.C. Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğü 133

- Türkiye Lokomotif ve Motor Sanayi A.Ş. Genel Müdürlüğü 149
- Türkiye Demiryolu Makinaları Sanayi A.Ş. Genel Müdürlüğü 159
- Türkiye Vagon Sanayi A. Ş. Genel Müdürlüğü 169

Türk Telekominikasyon A. Ş. Genel Müdürlüğü 175

Türksat Uydu Haberleşme ve İşletme A.Ş. Genel Müdürlüğü 187

Telekominikasyon Kurumu 199

Ö N S Ö Z

İnsan, bilgi ve paranın serbest dolaşımı esasına göre yeniden şekillenen günümüz dünyasında, başta teknolojik, siyasal ve sosyal alanlar olmak üzere, hemen her alanda baş döndürücü gelişim ve değişimler yaşanmaktadır. Bu olağanüstü gelişim ve değişimlerin lokomotifini ulaştırma ve haberleşme sektörleri oluşturmaktadır. Böylesine hayati öneme sahip bu iki sektörü çağın gereklerine, teknolojisine, insanımızın ihtiyacına ve ülkemizin menfaatlerine göre geliştirmek zorundayız.

Ülkemizin ekonomik gelişmesinin yanı sıra, sosyal refahın sağlanması açısından da oldukça önemli olan ulaştırma ve haberleşme sektörleri, kendi bünyeleri içinde başlı başına bir ekonomik faaliyet olmalarına paralel olarak, diğer bütün ekonomik faaliyet ve sektörlerle de çok yakın bir ilişki içerisindedirler.

Bu itibarla, diğer sektörlerde, özellikle de ekonomide ortaya çıkan değişiklikler ulaştırma ve haberleşme sektörünü de etkilemektedir. Daha açık bir ifade ile tüm ekonomik, ticari ve sosyal faaliyetlerin yaklaşık % 20'si ile % 30'unu ulaştırma ve haberleşme faaliyetleri oluşturmaktadır. Ulaştırma ve haberleşmenin yıllık milli gelirimiz içerisindeki hasılat oranı yaklaşık olarak % 15'i bulmaktadır. Yani milli gelirimize yaklaşık 45 milyar dolarlık bir katkı ulaştırma ve haberleşme sektörlerinden sağlanmaktadır. Bu büyüklükler dikkate alındığında ulaştırma ve haberleşmenin önemi daha da iyi anlaşılmaktadır.

Halen Ulaştırma Bakanlığı bünyesinde merkez teşkilatında 4 genel müdürlüğün yanı sıra, bağlı kuruluşu Denizcilik Müsteşarlığı ile 7 ilgili kuruluş ve 3 ilişkili kurumda yaklaşık 140 bin çalışan ile ülkemizin ulaştırma ve haberleşme sektöründe hizmet verilmektedir.

Ülke olarak, gerek ulusal gerek uluslararası düzeyde belirlediğimiz hedefleri yakalamamız, ulaştırma ve haberleşme sektörlerinde sağlayacağımız gelişme ile doğrudan orantılıdır.

Buna paralel olarak, ülkemiz gerçeklerine uygun, sağlıklı politikaların oluşturulup uygulamaya konulması, bu hedeflerin tutturulması için asgari şartlardan biridir. Bakanlık olarak, sorumluluğumuzun bilincinde, milletimize layık olan en iyi hizmeti vermek için var gücümüzle çalışmalarımızı sürdürmekteyiz.

Bu çerçevede, ülkemiz ekonomisinin altyapısını oluşturan ulaştırma ve haberleşme sektörlerinde, Yüce Milletimize en iyi hizmeti vermenin azmi ve gayreti içinde bulunan Ulaştırma Bakanlığı ile bağlı, ilgili ve ilişkili kurum ve kuruluşları tarafından, 1995-2005 döneminde gerçekleştirilen faaliyetleri özetleyen bu kitabı ilgililerin yararlanmasına sunmaktan büyük mutluluk duymaktayım.

Saygılarımla...

Binali YILDIRIM
Ulaştırma Bakanı

BAKANLARIMIZ VE BAKANLIK SÜRELERİ

1 Ali ÇETİNKAYA .....31.05.1939 – 22.11.1940
2 Cevdet Kerim İNCEDAYI .....22.11.1940 – 13.10.1941
3 Fahri ENGİN .....13.10.1941 – 10.03.1943
4 Ali Fuat CEBESOY .....10.03.1943 – 07.08.1946
5 Şükrü KOÇAK .....07.08.1946 – 10.06.1948
6 Kasım GÜLEK .....10.06.1948 – 17.01.1949
7 Kemal SATIR .....17.01.1949 – 22.05.1950
8 Tevfik İLERİ .....22.05.1950 – 11.08.1950
9 Seyfi KURTBEK .....11.08.1950 – 05.11.1952
10 Yümmü ÜRESİN .....05.11.1952 – 14.05.1954
11 Muammer ÇAVUŞOĞLU .....14.05.1954 – 09.12.1955
12 Arif DEMİRER .....09.12.1955 – 25.11.1957
13 Fevzi UÇANER .....25.11.1957 – 18.09.1958
14 Muzaffer KURBANOĞLU .....18.09.1958 – 07.12.1959
15 Şemi ERGİN .....07.12.1959 – 27.05.1960
16 Sıtkı ULAY .....30.05.1960 – 09.01.1961
17 Orhan MERSİNLİ .....09.01.1961 – 20.11.1961
18 Cahit AKYAR .....20.11.1961 – 26.06.1962
19 Rıfat ÖÇTEN .....26.06.1962 – 07.06.1963
20 İhsan Şeref DURA .....11.06.1963 – 26.12.1963
21 Ferit ALPİSKENDER .....26.12.1963 – 10.12.1964
22 Mahmut VURAL .....11.12.1964 – 22.02.1965
23 Mithat SAN .....22.02.1965 – 31.07.1965
24 Kazım YURDAKUL .....31.07.1965 – 27.10.1965
25 Seyfi ÖZTÜRK .....27.10.1965 – 03.04.1967
26 Sadettin BİLGİÇ .....03.04.1967 – 30.07.1969
27 Mehmet İZMEN .....31.07.1969 – 03.11.1969
28 Nahit MENTEŞE .....03.11.1969 – 10.12.1970
29 Nahit MENTEŞE (Vekalet) .....10.12.1970 – 25.12.1970
30 Orhan TUĞRUL .....25.12.1970 – 06.03.1971
31 Haluk Necdet ARIK .....06.03.1971 – 28.09.1971
32 Cahit KARAKAŞ (Vekalet) .....28.09.1971 – 11.10.1971
33 Selahattin BABÜROĞLU .....12.10.1971 – 26.10.1971
34 Cahit KARAKAŞ (Vekalet) .....26.10.1971 – 09.11.1971
35 Cahit KARAKAŞ .....10.11.1971 – 11.12.1971
36 Rıfkı DANIŞMAN .....11.12.1971 – 18.04.1973
37 Sebahattin ÖZBEK .....18.04.1973 – 26.01.1974
38 Ferda GÜLEY .....26.01.1974 – 18.11.1974
39 Sebahattin ÖZBEK .....18.11.1974 – 31.03.1975
40 Nahit MENTEŞE .....31.03.1975 – 11.04.1977
41 İbrahim AYSOY .....11.04.1977 – 21.06.1977
42 Erol CEVİKÇE .....21.06.1977 – 21.07.1977
43 Yılmaz ERGENEKON .....21.07.1977 – 05.01.1978
44 Güneş ÖNGÜT .....05.01.1978 – 12.11.1979
45 Hüseyin ÖZALP .....12.11.1979 – 12.09.1980
46 Nemci ÖZGÜR .....12.09.1980 – 03.03.1982
47 Mustafa A. AYSAN .....03.03.1982 – 13.12.1983
48 Veysel ATASOY .....13.12.1983 – 15.09.1987
49 İhsan PEKEL .....16.09.1987 – 21.12.1987
50 Ekrem PAKDEMİRLİ .....21.12.1987 – 31.03.1989
51 Cengiz TUNCER .....31.03.1989 – 24.06.1991
52 İbrahim ÖZDEMİR .....24.06.1991 – 31.08.1991
53 Sebahattin YALINPALA .....31.08.1991 – 20.11.1991
54 Yaşar TOPÇU .....20.11.1991 – 25.06.1993
55 Mehmet KÖSTEPEN .....25.06.1993 – 16.05.1995
56 Nafiz KURT (Vekalet) .....16.05.1995 – 30.05.1995
57 Ali Şevki EREK .....30.05.1995 – 31.10.1995
58 Oğuz TEZMEN .....31.10.1995 – 07.03.1996
59 Ömer BARUTÇU .....07.03.1996 – 30.06.1997
60 Necdet MENZİR .....01.07.1997 – 05.08.1998
61 Arif Ahmet DENİZOLGUN .....05.08.1998 – 11.01.1999
62 Hasan Basri AKTAN .....12.01.1999 – 29.05.1999
63 Prof. Enis ÖKSÜZ .....29.05.1999 – 17.07.2001
64 A. Kenan TANRIKULU (Vekalet) .17.07.2001 – 31.07.2001
65 Oktay VURAL .....31.07.2001 – 06.08.2002
66 Prof. Dr. Naci KINACIOĞLU .....06.08.2002 – 19.11.2002
67 Binali YILDIRIM .....19.11.2002 - devam ediyor.

ULAŞTIRMA BAKANLIĞI MERKEZ VE TAŞRA TEŞKİLATI ORGANİZASYON ŞEMASI

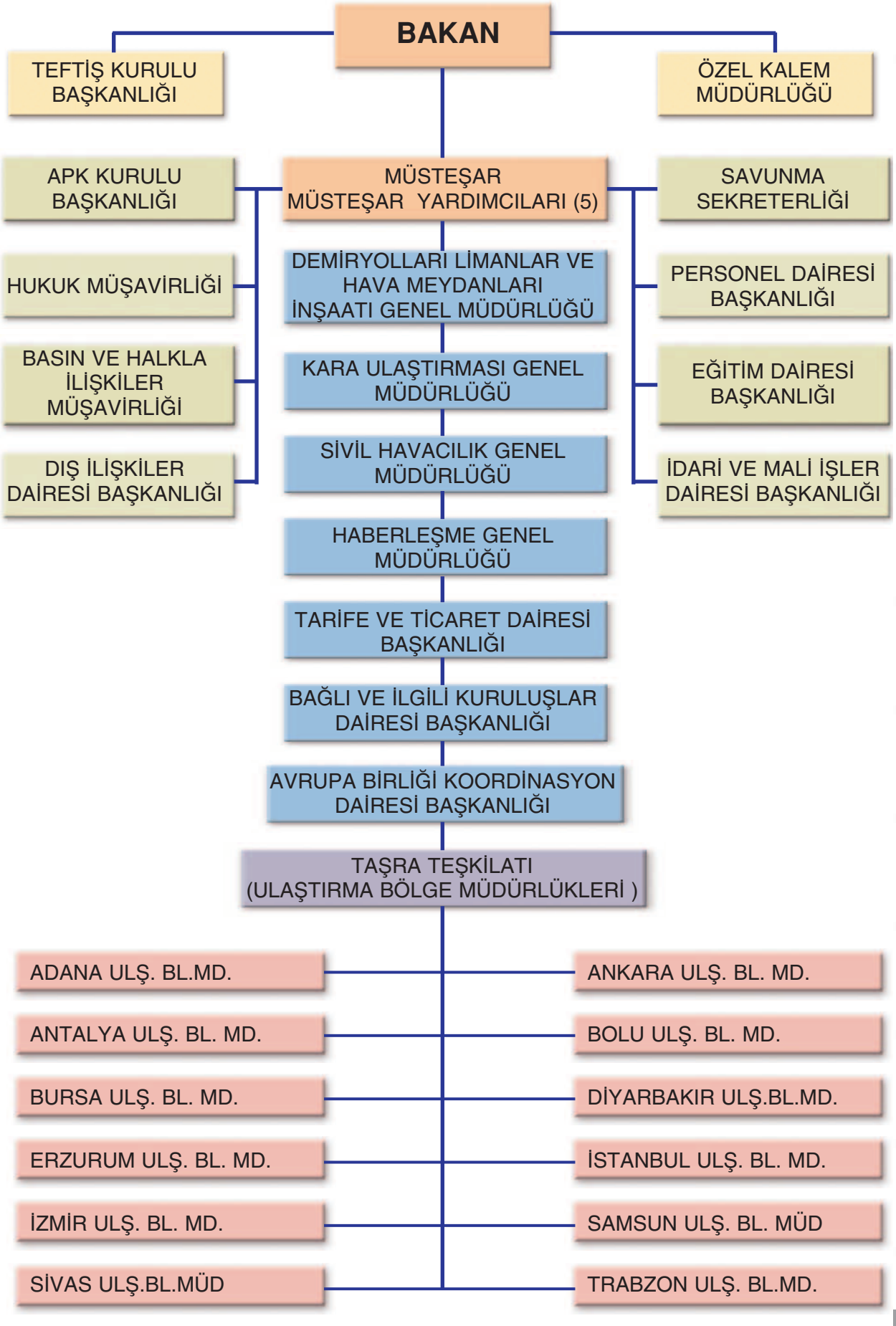

ULAŞTIRMA BAKANLIĞI
BAĞLI, İLGİLİ VE İLİŞKİLİ KURUM VE KURULUŞLARI

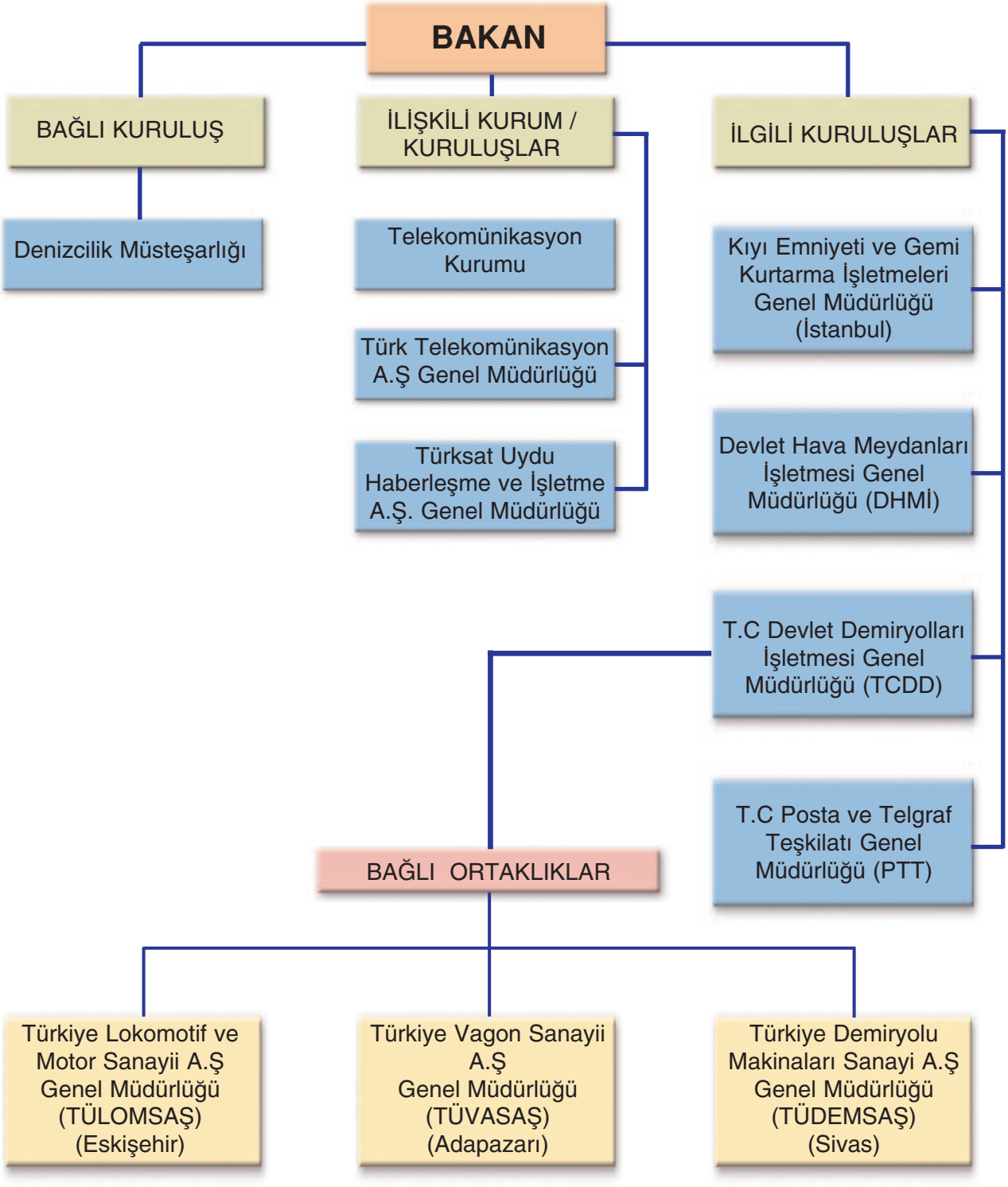

ULAŞTIRMA BAKANLIĞI

A- TARİHÇESİ

Cumhuriyetin ilk yıllarında bir bölümü Nafıa Vekâleti, bir bölümü de İktisat Vekâletine bağlı olarak yürütülen ulaştırma ve haberleşme hizmetleri 27 Mayıs 1939 tarihinde 3613 sayılı Kanunla kurulan Ulaştırma Bakanlığına verilmiştir.

İkinci Dünya savaşından sonra büyük bir gelişme gösteren ulaştırma sistem ve faaliyetlerinin mevcut hükümlerle yürütülmesinin güçleşmesi nedeniyle 27 Haziran 1945 tarihinde 4770 sayılı Kuruluş Kanunu ile Ulaştırma Bakanlığının teşkilat ve hizmet alanı genişletilmiştir.

Ulaştırma ve haberleşme hizmetlerindeki hızlı gelişmeler, Bakanlık teşkilatı ve diğer birimlerin arttırılmasını gerektirmiş ve buna paralel olarak 13 Aralık 1983 tarihinde 182 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Bakanlık teşkilatı ve görevleri yeniden düzenlenmiştir. Daha sonra 8 Haziran 1984 tarihli 211 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede ile bazı hükümler üzerinde değişiklik yapılmıştır.

Bayındırlık ve İskan Bakanlığı bünyesinde bulunan yapımcı kuruluş Demiryolları Limanlar ve Hava Meydanları İnşaatı Genel Müdürlüğü (DLH) ile Bakanlığımız işletmeci kuruluşlarının tek bir çatı altında yer almasının, yatırımların tespiti ve gerçekleştirilmesinde daha olumlu sonuçlar vereceği düşünülerek 19.11.1986 tarih ve 3322 sayılı kanunla DLH, Ulaştırma Bakanlığı bünyesine katılmıştır.

17 Nisan 1987 tarihinde ise Bakanlığımız merkez birimlerinin günün gelişen şartlarına uygun hale getirilmesi amacıyla 3348 sayılı Kanunla yeniden düzenlemeye gidilmiş ve merkez birimlerinin faaliyet alanlarının genişlemesi sağlanmıştır. 10.8.1993 tarih ve 491 sayılı KHK ile Başbakanlığa bağlı Denizcilik Müsteşarlığı kurulmuş ve böylece denizcilik sektörü ile Ulaştırma Bakanlığının ilgisi kesilmiştir.

Ancak, 27 Kasım 2002 tarih ve 24949 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Kuruluşların Bağlı ve İlgili Oldukları Bakanlıkların Değiştirilmesi İle İlgili İşlem" uyarınca Denizcilik Müsteşarlığı Ulaştırma Bakanlığına bağlanmıştır. Aynı tarih itibariyle KİT Statüsündeki Kıyı Emniyeti ve Gemi Kurtarma İşletmeleri Genel Müdürlüğü de Ulaştırma Bakanlığının ilgili Kuruluşları arasına dahil edilmiştir.

Öte yandan çeşitli kanunlarda değişiklik yapılmasına dair 16.6.2004 tarih ve 5189 sayılı Kanunun EK 33 ncü maddesi uyarınca 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu ve özel hukuk hükümlerine tabi, Türksat Uydu Haberleşme ve İşletme A.Ş. (TÜRKSAT A.Ş.) adı altında bir şirket kurulmuştur. 5189 sayılı Kanunun EK 33 ncü maddesinin 3 ncü fırkasında; "Türksat A.Ş. nin hisselerinin tamamı Hazine Müsteşarlığına aittir. Ancak, Hazine Müsteşarlığının mülkiyet hakkı ile kar payı hakkına halel gelmemek ve kamunun pay sahipliğinden kaynaklanan bütün mali hakları Hazine Müsteşarlığında kalmak kaydıyla, Hazine Müsteşarlığının Türksat A.Ş. deki pay sahipliğine dayanan oy, yönetim, temsil, denetim gibi hak ve yetkileri Ulaştırma Bakanlığı tarafından kullanılır." hükmü yer almıştır.

29.1.2000 tarih ve 23948 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 27.1.2000 tarihli ve 4502 sayılı Kanun ile Kamu tüzel kişiliğine ve idari ve mali özerkliğe haiz özel bütçeli bir Telekomünikasyon Kurumu kurulmuştur. 4502 sayılı Kanunla yapılan düzenleme uyarınca Kurum görevlerini yerine getirirken bağımsız olup, Kurumun ilişkili olduğu Bakanlık Ulaştırma Bakanlığıdır. Kurum Ağustos 2000 tarihinde faaliyetine başlamıştır.

Yine 29.1.2000 tarih ve 23948 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 27.1.2000 tarih 4502 sayılı Kanuna göre Türk Telekom 4502 sayılı Kanun ve özel hukuk hükümlerine tabi bir A.Ş. statüsüne kavuşturularak, 233 sayılı KHK nin ekindeki "B- kamu iktisadi kuruluşları KİK" bölümünde yer alan kuruluşlar listesinden çıkarılmıştır. Ayrıca 21.01.2004 tarih ve 5071 sayılı Telgraf ve Telefon Kanununda değişiklik yapılmasına dair Kanun'un 20 nci maddesi ile eklenen "EK MADDE 30" ile "Hazine Müsteşarlığının Türk Telekom'daki pay sahipliğine dayanan oy, yönetim, temsil denetim gibi hak ve yetkileri Ulaştırma Bakanlığı tarafından kullanılır" hükmüne yer verilmiştir.

B- AMAÇ VE GÖREVLERİ

Ülkenin ulaştırma ve haberleşme sistem ve hizmetlerinin ülkenin ihtiyaçlarına uygun olarak tesisi ve geliştirilmesini amaçlamış olan Ulaştırma Bakanlığının görevleri şunlardır.

a) Ulaştırma ve Haberleşme iş ve hizmetlerinin, karayolu yapımı ve teçhizatı ile ilgili hususlar hariç ve Karayolları Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükümleri saklı kalmak üzere teknik, ekonomik ve sosyal ihtiyaçlara, kamu yararına ve milli güvenlik amaçlarına uygun olarak kurulmasını, geliştirilmesini ve bu hizmetlerin birbirini tamamlayıcı şekilde yürütülmesini sağlayacak esasları tespit etmek,uygulanmasını takip etmek ve denetlemek,

b) Ulaştırma ve haberleşme talep ve ihtiyaçlarını tespit etmek ve planlamak,

c) Ulaştırma ve haberleşme sistemlerinin düzenlenmesi, hava ve taşıma araçlarının teknik nitelikleriyle, bunlarda çalışanların yeterlilik şartlarının belirtilmesi hususlarında temel prensip ve politikayı tespit etmek; bu konularda koordinasyonu sağlamak,

d) Ulaştırma ve haberleşme işlerinde Karayolları Trafik Kanunu hükümleri saklı kalmak üzere kamu düzenini, can ve mal güvenliğini sağlayacak şekilde tedbirler almak, aldırtmak ve uygulanmasını takip etmek ve denetlemek,

e) Devletin ulaştırma ve haberleşme hedef ve politikalarının tespiti ve uygulanması amacıyla gerekli araştırmaları yapmak ve yaptırmak,

f) Bakanlıkla ilgili kuruluşların amaçları ve özel kanunları gereğince ve kendilerine verilen hizmetleri yerine getirmelerini sağlamak,

g) Ulaştırma ve (Telekominikasyon Kurumunun görev ve yetkileri saklı kalmak kaydıyla) haberleşme hizmetleri karşılığında alınacak ücretleri ilgili kanunlar hükümleri dahilinde hizmetin nite-

liğine ve ülkenin ekonomik şartlarına göre düzenlemek, uygulanacak ücret tarifelerinden lüzum görülenleri onaylamak ve bunların uygulanmasını takip etmek,

h) Ulaştırma, (Telekomünikasyon Kurumunun görev ve yetkileri saklı kalmak kaydıyla) haberleşme ve telsiz işletmeciliği, acenta ve komisyonculuğu yapan veya yapacak olan gerçek ve tüzelkişilerin yeterlik şartlarını ve hizmet esaslarını tespit etmek ve tarifesine göre alınacak ücret karşılığında izin belgelerini vermek,

i) Yabancı ülkelerin ilgili kuruluşlarıyla ulaştırma ve haberleşme ilişkilerini 5/5/1969 tarih ve 1173 sayılı Milletlerarası Münasebetlerin Yürütülmesi ve Koordinasyonu Hakkında Kanun hükümleri saklı kalmak üzere düzenlemek ve yapılacak anlaşma ve andlaşmaları uygulamak,

j) Doğal afetler ve olağanüstü haller sırasında ve sonrasında oluşan aşırı haberleşme trafiği nedeniyle santrallerin hizmet dışı kalmasının önlenmesini, haberleşme trafiğinin düzene sokulmasını ve afet haberleşmesine öncelik tanınmasını teminen, işletmecilerin kendi haberleşme sistemlerinde yapmaları gereken düzenlemelere ilişkin usul ve esasları belirlemek,

k) Yukarıdaki görevleri olağanüstü hal ve savaşta da 697 sayılı Kanun hükümleri dahilinde yürütmek.

C- TEŞKİLAT VE YÖNETİM

3348 sayılı Ulaştırma Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki kanun ile Ulaştırma Bakanlığına verilen görevlerin ifasında Bakanlık Makamına karşı sorumlu olan Bakanlık Merkez Teşkilatı, ana hizmet birimleri, danışma ve denetim birimleri ile yardımcı birimlerden teşekkül eder.

I - BAKANLIK MERKEZ TEŞKİLATI

A-) ANA HİZMET BİRİMLERİ

1- DEMİRYOLLAR, LİMANLAR VE HAVA MEYDANLARI İNŞAATI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

a) Devletçe yaptırılacak demiryolları, limanlar, barınaklar ve bunlarla ilgili teçhizat ve tesislerin, kıyı koruma yapıları, kıyı yapı ve tesislerinin ve hava meydanlarının ve bunlarla ilgili tesislerin alakalı kuruluşlarla işbirliği yaparak plan ve programlarını hazırlamak, gerçekleştirilmesi için gerekli tedbirleri almak ve imkanları sağlamak, araştırma, etüt, istikşaf, proje, keşif, şartname ve inşaatları ile bakım ve onarımlarını yapmak veya yaptırmak, yapımı tamamlananları ilgili kuruluşlara devretmek, yapılmış olanların bakımı ve onarımlarının organizasyonu için esaslar hazırlamak,

b) Kamu kurum ve kuruluşları, belediyeler, özel idareler, hakiki ve hükmi şahıslarca yaptırılacak (a) bendinde yazılı işler ile teleferik, finiküler, şehiriçi raylı ulaşım sistemleri, metro ve demiryollar, limanlar, hava meydanlarıyla ilgili tünel gibi tesislerin proje ve şartnamelerini incelemek ve onamak, şehiriçi raylı ulaşım sistemlerinin ülke ihtiyaçlarına uygun standartlaştırılması ve bakım üniteleri ile ilgili düzenleyici tedbirlerin alınmasını sağlamak,

c) Yukarıda (a) ve (b) bentlerinde belirlenen işlerden her türlü kamu kurum ve kuruluşları, belediyeler, özel idareler, tüzel ve gerçek kişilerce yaptırılacak olanların proje ve şartnamelerini inceleyip tasdik etmek,

d) Bakanlıkça verilecek benzeri görevleri yapmak.

2- KARA ULAŞTIRMASI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

a) Demiryolu taşımaları ile belediye sınırları dışındaki karayolları üzerinde yapılan karayolu taşımalarının ekonomik, teknik, sosyal ve milli güvenlik ihtiyaç ve amaçlarına uygun olarak yapılmasını ve bu hizmetlerin diğer ulaştırma hizmetlerine intibakını sağlayıcı tedbirleri almak,

b) Kara ve demiryolu ulaştırma hizmetlerinin gerektirdiği milletlerarası münasebetleri yürütmek, anlaşmalar ve karma komisyon çalışmalarını yapmak, kara ve demiryolu ulaştırmasında milletlerarası seviyede mevzuatı, teknolojik ve ekonomik gelişmeleri takip etmek ve kurallara uygun yeni çözümler geliştirmek,

c) Karayolu taşıma faaliyetinde bulunacak taşımacı, acente ve komisyoncuların yeterlilik şartlarını düzenlemek, gereken hallerde yetki belgesi vermek ve denetlemek,

d) Karayolu taşımacılığında kamu ve özel sektör tarafından yürütülen faaliyetlerin kamu yararı ve piyasa ihtiyaçlarına göre gelişmesini sağlayıcı tedbirleri almak, gerektiğinde taban ve tavan fiyatlarını tespit etmek ve uygulamayı denetlemek,

e) Karayolu ve demiryolu ulaştırmasında güvenli, kaliteli ve ekonomik hizmet sunmak için tedbirler almak veya aldırtmak,

f) Bakanlıkça verilecek benzeri görevleri yapmak.

3- SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

a) Sivil havacılık faaliyetlerinin teknik, ekonomik ve sosyal gelişmelere kamu yararına ve milli güvenlik amaçlarına uygun olarak kurulmasını ve geliştirilmesini sağlayacak esasları tespit etmek ve uygulanmasını takip etmek ve denetlemek,

b) Türkiye hava sahasında faaliyette bulunan sivil uçakların uçuşa elverişlilik şartlarını tayin etmek ve belgelerini tanzim ederek sicillerini tutmak, mürettebat ehliyetlerini mevzuata göre denetlemek,

c) Türk sivil havacılık sahasında görev alan ve ihtisası dolayısı ile gerekli görülen personelin ehliyet şartlarını tayin etmek ve lisanslarını tanzim ederek sicillerini tutmak,

d) Yurt içinde ve dışında hava ulaştırma faaliyetlerinde bulunmak isteyen Türk ve yurt içinde ulaştırma faaliyetlerinde bulunmak isteyen yabancı gerçek veya tüzel kişilere verilecek izinlerin esaslarını ve şartlarını hazırlamak, faaliyetlerini denetlemek,

e) İlgili kuruluşların görüşlerini almak suretiyle, Türkiye hava sahasında sivil uçakların seyrüseferini, trafik haberleşme hizmetlerini kamu güvenliği bakımından düzenlemek, denetlemek, gerekli tedbirleri almak ve aldırtmak,

f) Hava seyrüsefer güvenliği bakımından hava meydanlarının teknik niteliklerini ve işletme esaslarını tayin etmek ve uygulamaları denetlemek,

g) Milletlerarası sivil havacılık sahasındaki gelişmeleri takip ederek ülkemiz sivil havacılık faaliyetlerinde bu gelişmelerin uygulanması için tedbirler almak, sivil havacılıkla ilgili planların hazırlanmasını sağlamak ve uygulaması ile ilgili faaliyetlerde diğer milletlerarası kuruluşlarla işbirliği yapmak,

h) Türkiye hava sahasında hava arama ve kurtarma hizmetlerinin yapılması hususunda ilgili kuruluşlarla işbirliği sağlamak ve sivil havacılık kazalarını tahkik etmek, tahkikat sonuçlarına göre gerekli tedbirleri almak,

i) Sivil havacılık eğitim müesseselerinin kuruluş ve çalışma esaslarını tayin etmek ve denetlemek,

j) Sivil havacılık faaliyetleri ile ilgili olarak konulmuş mevzuat ve kuralara aykırı hareket eden gerçek ve tüzelkişiler hakkında kanuni yollara başvurmak,

k) Hava ulaştırması konusunda milletlerarası ikili ve çok taraflı antlaşmaların uygulanmasını takip etmek, bunlarla ilgili çalışmalara katılmak,

l) Bakanlıkça verilecek benzeri görevleri yapmak.

4- HABERLEŞME GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

a) Posta ve telekomünikasyon iş ve hizmetlerinin teknik, ekonomik ve sosyal ihtiyaçlara, kamu yararına ve milli güvenlik amaçlarına uygun olarak kurulmasını ve geliştirilmesini ve bu hizmetlerin birbirini tamamlayıcı şekilde yürütülmesini sağlayıcı esas ve prensipleri tespit etmek, uygulamasını takip etmek ve denetlemek,

b) Haberleşme talep ve ihtiyaçlarını tespit etmek ve planlamak, bu konularda koordinasyonu sağlamak,

c) Telekominikasyon Kurumunun kanunlarla verilen yetki ve görev alanı dışında kalan Devlet işletmeleri ile iktisadi devlet teşekkülleri, kamu iktisadi kuruluşları, bunların müessese, bağlı ortaklık ve iştirakleri, özel idareler, belediyeler, yerli ve yabancı gerçek ve tüzel kişiler tarafından yapılan haberleşme işlerini kanunlarla Bakanlığa verilen görev esasları dairesinde düzenlemek, uygulamasını denetlemek ve koordinasyonu sağlamak,

d) Ülkemizin üyesi bulunduğu haberleşme konusu ile ilgili milletlerarası birlik ve kuruluşların çalışmalarına katılmak ve kararlarının uygulanmasını takip etmek ve sağlamak, haberleşme ilişkilerini düzenlemek,

e) Yurt içi ve yurt dışı posta ücret tarifelerini incelemek, değerlendirmek ve bu hususlara dair yardımcı çalışmalar yapmak,

f) Haberleşme cihazları sanayii imalat alanlarını, kapasiteleri ve bu sanayii ile ilgili gelişmeleri takip etmek,

g) Bakanlıkça verilecek benzeri görevleri yapmak,

5- TARİFE VE TİCARET DAİRESİ BAŞKANLIĞI

a) Bakanlığa bağlı ve ilgili kuruluşların ücret tarifelerini incelemek ve bunlar arasında hizmetin niteliğine ve ülkenin ekonomik şartlarına göre uyumlu ve tamamlayıcı bir ücret sistemini kurmak, konu ile ilgili istatistikleri toplamak,

b) Ulaştırma ve (Telekominikasyon Kurumunun görev ve yetkileri saklı kalmak kaydıyla) haberleşme hizmetleri karşılığında alınacak ücretlerin düzenlenmesini sağlamak,

c) 20 Nisan 1341 tarih ve 618 sayılı Limanlar Kanunu ile 13 Nisan 1936 Tarih ve 3004 sayılı İskelelerin Ne Suretle İdare Edileceğine Dair Kanuna tabi liman ve iskelelerde uygulanacak ücret tarifelerini incelemek ve gerekli düzenlemleri yapmak,

d) Bakanlıkça verilecek benzeri görevleri yapmak,

6- BAĞLI VE İLGİLİ KURULUŞLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI

a) Bakanlığın bağlı ve ilgili kuruluşlarının faaliyetlerini izlemek, bunların kanun, tüzük ve yönetmelik hükümlerine uygun olarak yürütülmesini gözetmek,

b) Bu faaliyetlerin plan ve program ilke ve hedeflerine uygun olarak yürütülmesi için gerekli çalışmaları yapmak,

c) Bakanlıkça verilecek benzeri görevleri yapmak.

7- AVRUPA BİRLİĞİ KOORDİNASYON DAİRESI BAŞKANLIĞI

Avrupa Birliği Koordinasyon Dairesi Başkanlığı, Bakanlığın görev ve faaliyet alanına giren konularda, Avrupa Birliği ile ilgili hususlarda koordinasyonu sağlar. Avrupa Birliği ile görevli Devlet Bakanlığının koordinasyon çalışmalarına yardımcı olur, bu alanda Hükümetin genel politikasını uygulamaya yönelik tedbirleri alır, uyum ve uygulama çalışmaları ile ilgili işleri yürütür.

B- DANIŞMA VE DENETİM BİRİMLERİ

1- TEFTİŞ KURULU BAŞKANLIĞI

Teftiş Kurulu Başkanlığı, Bakanın emir veya onayı üzerine Bakan adına aşağıdaki görevleri yapar.

a) Bakanlık teşkilatı ile Bakanlığa bağlı ve ilgili kuruluşların her türlü faaliyet işlemleri ile ilgili olarak teftiş, inceleme ve soruşturma işlerini yürütmek,

b) Bakanlığın amaçlarını daha iyi gerçekleştirmek,mevzuata, plan ve programa uygun olarak çalışmasını temin etmek maksadı ile gerekli teklifleri hazırlamak ve Bakana sunmak,

c) Özel kanunlarla verilen benzeri görevleri yapmak,

d) Bakan tarafından verilen konularda araştırma, inceleme yapmak ve diğer hizmetleri yürütmek.

Teftiş kurulunun ve müfettişlerinin görev, yetki ve sorumlulukları ile çalışma usulleri tüzükle düzenlenir.

2- ARAŞTIRMA, PLANLAMA VE KOORDİNASYON KURULU BAŞKANLIĞI

a) Bakanlığa hükümet programı, kalkınma planları,yıllık programlar, Bakanlar Kurulu kararları ve milli güvenlik siyaseti çerçevesinde verilen emir ve görevlerin yerine getirilmesi için çalışma esaslarını tespit etmek,bu esaslara uygun olarak Bakanlığın ana hizmet politikasının ve planlarının hazırlanmasına yardımcı olmak,

b) Uzun vadeli planlarla,kalkınma planlarında ve yıllık programlarda öncelikle yer alması gerekli görülen hizmet ve tedbirlerin ve bunlarla ilgili temel politikaların ilmi araştırma esaslarına göre tespitini sağlamak, Bakanın onayını aldıktan sonra Devlet Planlama Teşkilatına göndermek,

c) Hizmet ve faaliyetlerin ekonomik ve etkin bir şekilde yerine getirilmesi için insan,para ve malzeme gibi mevcut kaynakların en uygun ve verimli bir şekilde kullanılmasını sağlamak üzere Bakanlık bütçesini plan ve program esaslarına göre hazırlamak ve uygulamasını takip etmek,

d) Bakanlık yıllık çalışma programlarını hazırlamak, Bakanlık hizmetleriyle ilgili gerekli istatistikleri toplamak ve değerlendirmek,

e) Kalkınma plan ve programları ile Bakanlık yıllık çalışma programlarının uygulanmaları sırasında, Bakanlık teşkilatında ortaya çıkan çözümlenmesi gereken güçlükleri, aksaklıkları ve tıkanıklıkları Bakanlık veya bakanlıklararası ve seviyede giderici tedbirleri tespit ederek makama sunmak,organizasyon ve metod hizmetlerini yürütmek,

f) Planlama ve koordinasyon konularında verilen diğer görevleri yerine getirmek, yıllık çalışma programlarının yürütülmesini takip etmek,

g) Kanun,tüzük ve yönetmelik tasarıları ile kanun teklifleri hakkında Bakanlık görüşünün tespitine yardımcı olmak,

h) Bakanlığın tarihçesini hazırlamak,

i) Bakan tarafından verilen konularda araştırma ve inceleme yapmak ve diğer hizmetleri yürütmek.

3- HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ

a) Bakanlığın diğer birimlerinden sorulan hukuki konular ile hukuki, mali, ceza-i sonuçları doğuracak işlemler hakkında görüş bildirmek,

b) Bakanlığın menfaatlerini koruyucu, anlaşmazlıkları önleyici hukuki tedbirleri zamanında almak, anlaşma ve sözleşmelerin bu esaslara uygun olarak yapılmasına yardımcı olmak,

c) 8 Ocak 1943 tarih ve 4353 sayılı Kanun hükümlerine göre adli ve idari davalarda gerekli bilgileri hazırlamak ve hazineyi ilgilendirmeyen idari davalarda Bakanlığı temsil etmek,

d) Bakanlığın amaçlarını daha iyi gerçekleştirmek, mevzuata, plan ve programa uygun çalışmasını temin etmek amacıyla gerekli hukuki teklifleri hazırlamak ve Bakana sunmak,

e) Bakanlık kuruluşları tarafından hazırlanan veya diğer bakanlıklardan yahut Başbakanlıktan gönderilen kanun,tüzük ve yönetmelik tasarılarını hukuki açıdan inceleyerek Bakanlık görüşlerini bildirmek,

f) Bakanlıkça verilecek benzeri görevleri yapmak.

4- BAKANLIK MÜŞAVİRLERİ

Bakanlıkta özel önem ve öncelik taşıyan konularda Bakana yardımcı olmak üzere on Bakanlık Müşaviri görevlendirilebilir.

Bakanlık müşavirleri Bakanlık Makamına bağlıdır.

5- BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRLİĞİ

a) Basın ve halkla ilişkilerle ilgili faaliyetleri planlamak,

b) Bu faaliyetlerin belirlenecek usul ve ilkelere göre yürütülmesini sağlamak,

c) Bakanlıkça verilecek benzeri görevleri yapmak.

6- DIŞ İLİŞKİLER DAİRESİ BAŞKANLIĞI

a) Milletlerarası ilişkilere ait konularda görevli kurulaşlarla sürekli temas halinde bulunmak,bunlar arasında koordinasyonu sağlamak,

b) Milletlerarası ilişkilerde ortaya çıkan meseleler hakkında inceleme ve araştırmalar yapmak ve yaptırmak,bunları değerlendirmek ve teklifleri hazırlamak,

c) Bakanlığın koordinatörlüğünde görevleri ile ilgili konularda teşkil edilen kurullara sekreterya hizmeti yapmak,

d) Bakanlığın, bağlı ve ilgili kuruluşlarının milletlerarası ilişkilerini düzenleyip yürütmek, koordinasyonu sağlamak,

e) Bakanlıkça verilen benzeri görevleri yapmak.

C- YARDIMCI BİRİMLER

1- PERSONEL DAİRESİ BAŞKANLIĞI

a) Bakanlığın insan gücü planlaması ve personel politikası ile ilgili çalışmaları yapmak, personel sisteminin geliştirilmesiyle ilgili tekliflerde bulunmak,

b) Bakanlık personelinin atama, özlük ve emeklilik işleriyle ilgili işleri yapmak,

c) İşçi - İşveren ilişkileri konusunda bağlı ve ilgili kuruluşların çalışmalarını takip ve koordine etmek,

d) Bakanlıkça verilecek benzeri görevleri yapmak.

2- EĞİTİM DAİRESİ BAŞKANLIĞI

a) Bakanlık merkez ve taşra teşkilatı ile ilgili eğitim planını hazırlamak, yayınlamak ve uygulanmasını takip etmek,

b) Bakanlık merkez teşkilatı personeli ile ilgili hizmet öncesi ve hizmet içi eğitim programlarını düzenlemek ve uygulamak,

c) Bakanlık personelini yurt içinde ve yurt dışında yetiştirmek için hizmet içi eğitim merkezleri ve mesleki örgün eğitim kursları açmak ve yönetmek,

d) Eğitim faaliyetleri ile ilgili dökümantasyon, yayın ve arşiv hizmetlerini yürütmek, kitaplığı yönetmek,

e) Bakanlıkça verilecek benzeri görevleri yapmak.

3- İDARİ VE MALİ İŞLER DAİRESİ BAŞKANLIĞI

a) Bakanlık için gerekli araç, gereç ve malzemenin temini ile ilgili hizmetleri yürütmek,

b) İhtiyaç duyulan bina ve arazinin kiralama, satın alma işlemlerini yürütmek,

c) Bakanlığın mali işlerle ilgili hizmetlerini yürütmek,

d) Temizlik, aydınlatma, ısıtma, bakım, onarım ve taşıma hizmetlerini yapmak,

e) Sosyal tesislerin kurulması ve yönetimi ile ilgili hizmetleri düzenlemek ve yürütmek,

f) Bakanlık personelinin ve ailelerinin sağlık hizmetlerinden yararlanmalarını sağlamak,

g) Bakanlığa gelen yazı ve mesajlardan gerekenlerin Bakan veya Müsteşara sunulmasını sağlamak,

h) Bakanlıkça verilecek direktif ve emirleri ilgililere duyurmak ve işlemlerini takip etmek, Bakanlığın iç ve dış protokol hizmetlerini yürütmek,

i) Süreli evrakın zamanında işleme konulmasını sağlamak,

j) Bakanlığı ilgilendiren toplantı, brifing ve görüşmeleri düzenlemek, bunlara ait önemli not ve tutanakları tutmak ve yaymak,

k) Genel evrak, arşiv ve haber merkezinin hizmet ve faaliyetlerini düzenlemek ve yürütmek,

l) Bakanlıkça verilecek diğer görevleri yapmak.

4- SAVUNMA SEKRETERLİĞİ

Savunma Sekreterliği özel kanunda ve diğer kanunlarda gösterilen görevleri yapar.

5- ÖZEL KALEM MÜDÜRLÜĞÜ

a) Bakanın resmi ve özel yazışmalarını yürütmek,

b) Bakanın her türlü protokol ve tören işlerini düzenlemek ve yürütmek,

c) Bakanın ziyaret, davet, karşılama, uğurlama ve ağırlama, milli ve dini bayramlarla ilgili hizmetlerini düzenlemek, yürütmek ve diğer kuruluşlarla koordine etmek,

d) Bakanca verilecek benzeri görevleri yapmak.

II - TAŞRA TEŞKİLATI

En son olarak, 27.01.2005 tarihli ve 25709 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 26.11.2004 tarihli ve 2004/8336 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Bakanlık Taşra Teşkilatı yeniden yapılandırılmıştır. Buna göre, 10 adet Ulaştırma Bölge Müdürlüğü ile 12 adet DLH Bölge Müdürlüğü birleştirilerek Adana, Ankara, Antalya, Bolu, Bursa, Diyarbakır, Erzurum, İstanbul, İzmir, Samsun, Sivas ve Trabzon illerinde toplam 12 adet Ulaştırma Bölge Müdürlüğü kurulmuştur.

III- ULAŞTIRMA ŞURASI

TANIMI

Ulaştırma Şürası, Ulaştırma Bakanının veya Müsteşarının başkanlığında Devlet Planlama Teşkilatı ile resmi ve özel sektöre mensup iktisadi, mali, mesleki, ilmi, idari ve hukuki sahalarda yetkili ilim ve iş adamları arasından Ulaştırma Bakanı tarafından seçilecek üyelerden meydana gelir.

GÖREVLERİ

a) Ulaştırma sistemlerini ülkenin sosyal, ekonomik ve coğrafi yapısına ve topyekün savunma ihtiyaçlarına uygun hale getirmek amacıyla yapılmış incelemeleri tartışarak bu husustaki tavsiyelerini Bakanlığa sunmak,

b) Bakanlığın çeşitli işlemlerinde, kendi uzmanlıklarına göre faaliyette bulunan araştırma ve geliştirme kurullarının hazırlayacakları plan ve etüdleri inceleyip görüş bildirmek,

c) İşletmeler arasında koordinasyon ve uyum sağlamak amacıyla gereken tedbirleri tavsiye etmek,

d) Bakanlık kuruluş ve görevlerine ait kanunlarda yazılı görevlerle igili olmak üzere sunulacak teklifleri inceleyerek sonuçlarını ve tavsiyelerini Bakanlığa sunmak,

e) İncelenmesine bakanlıkça gerek görülen diğer işler hakkında görüş bildirmek,

f) Bakanlıkça verilecek benzeri görevleri yapmak.

Şüranın çalışma usul ve esasları yönetmelikle düzenlenir.

IV- DANIŞMA KURULU

Bakanlık, teknolojinin getirdiği yeni ulaştırma ve haberleşme hizmetleri ile ilgili olarak oluşturulacak politikaların tespitinde Bakanlık dışından tecrübeli ve yetişkin kişi ve kuruluş temsilcilerinin katıldığı geçici danışma kurulları kurabilir. Bu kurul üyelerinin yol ve konaklama giderleri ile birlikte kurulun diğer faaliyet giderleri Ulaştırma Bakanlığı bütçesinden karşılanır.

ULAŞTIRMA BAKANLIĞI İLE BAĞLI VE İLGİLİ KURULUŞLARI PERSONEL SAYILARI

KURUMLAR	YILLAR										
	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
BAKANLIK	2663	2619	2566	2506	2346	2303	2231	2160	2297	2184	2150
DENİZCİLİK MÜSTEŞARLIĞI	1136	1152	1168	1170	1186	1038	1056	1163	1169	1233	1223
TCDD İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	44754	43584	42278	41819	42721	41285	39856	37165	34526	34384	33718
PTT GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	42012	40374	39144	38155	36856	37486	36628	35525	33717	31835	30044
DHMİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	3913	4215	4538	5131	5703	5822	6741	6694	6824	6678	7400
KIYI EMN. VE GEMİ KURT İŞLT. GN. MÜD.	-	-	462	1052	1078	1223	1299	1292	1353	1381	1381
TÜRK TELEKOM A.Ş. GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	74840	73807	72926	72449	72032	71965	69545	63598	61219	55794	55666
TÜDEMSAŞ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	1895	1760	2115	2060	2238	2211	2151	1939	1846	1762	1786
TÜLOMSAŞ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	2396	2243	2400	2411	2439	2453	2311	2182	2042	1890	1919
TÜVAŞAŞ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	1583	1508	1699	1616	1638	1550	1525	1456	1417	1326	1353
TOPLAM	175192	171262	169296	168369	168237	167336	163343	153174	146410	138467	136640

ULAŞTIRMA BAKANLIĞI MERKEZ TEŞKİLATINDAKİ GENEL MÜDÜRLÜKLER

DEMİRYOLLAR, LİMANLAR VE HAVA MEYDANLARI İNŞAATI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

DLH

A- TARİHÇE VE HUKUKİ STATÜ

Demiryolu faaliyetlerimiz ile ilgili bayındırlık hizmetleri II. Meşrutiyetin ilânından sonra Nafia Nezaretine verilmiştir.

Nafia Nezareti; Müsteşar Heyeti Teftişiye Reisliği, Nafia Müdüriyet-i Umumiyesi, Demiryollar Müdüriyet-i Umumiyesi, Turuku Muabir Müdüriyet-i Umumiyesi ile Muamelat-ı Zatiye, Muhasebe Müdüriyeti, taşrada ise Nafia Başmühendislikleri ile İmtiyazlı Şirketler Komiserliklerinden oluşmuştur.

20.05.1920 tarih ve 3 sayılı Kanunla Nafia Nezaretinin görevlerini yürütmek üzere "Nafia Vekaleti" kurulmuştur. Cumhuriyetin ilânından sonra 26.05.1934 tarih ve 2443 sayılı Kuruluş Kanunuyla kurulan Bayındırlık Bakanlığı; Merkez Teşkilatı, Şose ve Köprüler, Demiryolları, Yapı İşleri, Münakalat, İmtiyazlı Şirket ve Müesseseler Şirket ve Reislikleriyle, Malzeme, Zat İşleri ve Muhasebe Müdürlükleri şeklinde reorganize edilmiştir. 1938 yılında Liman ve Deniz Hizmetleri Dairesi de İktisat Vekaletinden alınarak Bayındırlık Bakanlığına bağlanmıştır.

Bakanlık 26.05.1939 tarihinde 3611 sayılı Kanunla, işletme hizmetleri görevleri dışında bırakılarak yapımcı bir kuruluş haline gelmiş ve bu Kanunla Demiryollar ve Limanlar İnşaatı Reisliği, Yapı ve İmar İşleri İnşaatı Reisliği, Şose ve Köprüler İnşaatı Reisliği, Su İnşaatı Reisliği kurulmuştur.

Ayrıca 1911 yılında Avrupa'da askeri amaçlarla kullanılmaya başlanılan hava araçlarından faydalanma gereği Yeşilköy Havaalanının yapım çalışmalarının başlatılmasına ve bu suretle Türk Havacılığının da temelinin atılmasına neden olmuştur.

1945 yılında Şikago'da imzalanan Sivil Havacılık Antlaşması kararlarına uyularak Yeşilköy'de uluslararası bir hava meydanı kurulmasına Hükümetçe karar verilmiş ve 1949 yılında hava ulaştırmasında kullanılan her türlü hava meydanı ve ilgili tesislerinin uluslararası standartlara göre genişletilmesi ve iyileştirmeleri ile yenilerinin yapılması görevi 11.04.1949 tarih ve 5367 sayılı Kanunla Bayındırlık Bakanlığına verilmiştir. Bunun üzerine, Şose ve Köprüler Reisliğine bağlı olmak üzere bir Hava Meydanları Bürosu kurulmuştur.

1952 yılında NATO'ya katılmamız nedeniyle askeri amaçlı havaalanlarının yapımıyla da görevlendirilen Bayındırlık Bakanlığı, söz konusu büroyu 1954 yılından önce Hava Meydanları İnşaatı Müdürlüğü olarak organize etmiş, bu arada akaryakıt boru hatları yapımı ile de görevlendirilen Müdürlük 31.03.1956 tarihinde Hava Meydanları ve Akaryakıt Tesisleri İnşaatı Reisliğine (HATİR) dönüştürülerek hizmet görmüştür.

İki ayrı Reislik halinde çalışmalarını sürdüren Demiryollar ve Limanlar İnşaatı Reisliği ile Hava Meydanları ve Akaryakıt Tesisleri İnşaatı Reisliği Bakanlığın 31.10.1971 tarih ve 614 sayılı onayı ile birleştirilerek "Demiryollar, Limanlar ve Hava Meydanları Akaryakıt Tesisleri İnşaatı Reisliği" adı altında çalışmalarını yürütürken 13.07.1972 tarih ve 1609 sayılı Kanunla bu kuruluşun adı "Demiryollar, Limanlar ve Hava Meydanları İnşaatı Genel Müdürlüğü" olarak değiştirilmiştir.

Aynı Genel Müdürlük 30.09.1977 tarih ve 1977/8 sayılı Bayındırlık Kurulu Kararı ile Demiryollar İnşaatı Genel Müdürlüğü, Limanlar İnşaatı Genel Müdürlüğü, Hava Meydanları ve Akaryakıt Tesisleri İnşaatı Genel Müdürlüğü olmak üzere üç ayrı Genel Müdürlüğe ayrılmıştır.

13.12.1983 tarih ve 180 sayılı Bayındırlık ve İskân Bakanlığı Kuruluş Kararnamesi ile üç Genel Müdürlük yeniden birleştirilerek "Demiryollar, Limanlar ve Hava Meydanları İnşaatı Genel Müdürlüğü" adını almıştır.

Yapımcı Kuruluş olan "Demiryollar, Limanlar ve Hava Meydanları İnşaatı Genel Müdürlüğü" ile işletmeci kuruluşların tek bir Bakanlık bünyesinde yer almasının yatırımların tespiti ve gerçekleştirilmesinde daha olumlu sonuçlar vereceği düşünülerek Ulaştırma Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında 182 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede değişiklik yapan 19.11.1986 tarih ve 3322 sayılı Kanunla Genel Müdürlüğümüz Ulaştırma Bakanlığına devredilmiş olup, halen bu Bakanlık bünyesinde Ana Hizmet Birimi olarak faaliyetlerini sürdürmektedir.

B- AMAÇ VE GÖREVLERİ

Ulaştırma Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında 3348 sayılı Kanunun 9. Maddesi ile Verilen Görevler:

a) Devletçe yaptırılacak demiryolları, limanlar, barınaklar ve bunlarla ilgili teçhizat ve tesislerin, kıyı koruma yapıları, kıyı yapı ve tesislerinin ve hava meydanlarının ve bunlarla ilgili tesislerin alakalı kuruluşlarla işbirliği yaparak plan ve programlarını hazırlamak, gerçekleştirilmesi için gerekli tedbirleri almak ve imkanları sağlamak, araştırma, etüt, istikşaf, proje, keşif, şartname ve inşaatları ile bakım ve onarımlarını yapmak veya yaptırmak, yapımı tamamlananları ilgili kuruluşlara devretmek, yapılmış olanların bakımı ve onarımlarının organizasyonu için esaslar hazırlamak,

b) Kamu kurum ve kuruluşları, belediyeler, özel idareler, hakiki ve hükmi şahıslarca yaptırılacak (a) bendinde yazılı işler ile teleferik, finiküler, şehiriçi raylı ulaşım sistemleri, metro ve demiryollar, limanlar, hava meydanlarıyla ilgili tünel gibi tesislerin proje ve şartnamelerini incelemek ve onamak, şehiriçi raylı ulaşım sistemlerinin ülke ihtiyaçlarına uygun standartlaştırılması ve bakım üniteleri ile ilgili düzenleyici tedbirlerin alınmasını sağlamak,

c) Yukarıda (a) ve (b) bentlerinde belirlenen işlerden her türlü kamu kurum ve kuruluşları, belediyeler, özel idareler, tüzel ve gerçek kişilerce yaptırılacak olanların proje ve şartnamelerini inceleyip tasdik etmek,

d) Bakanlıkça verilecek benzeri görevleri yapmak.

C- FAALİYETLER

1995 YILINDA TAMAMLANAN PROJELER

- Çanakkale-Biga-Bandırma Demiryolu Etüdü
- Antalya-Alanya Demiryolu Fizibilite Etüdü
- Yakakent Balıkçı Barınağı
- Isparta Eğirdir Balıkçı Barınağı
- Bartın Rıhtım Uzatılması
- Gökçeada Uğurluköy Feribot İskelesi
- Muğla Bodrum Yat Limanı
- İzmir Eskifoça Turizm İskelesi
- Atatürk Havalimanı Charter Terminali İnşaatı
- Kars Havaalanı Terminal Binası İnşaatı

Kars Havaalanı

DEMİRYOLLARI LİMANLAR VE HAVA MEYDANLARI İNŞAATI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ YILLARA GÖRE YATIRIM PROGRAMI

(Milyar TL)

	DEMİRYOLU					KIYI YAPILARI (TOPLAM)					TARIM					DENİZYOLU					TURİZM					HAVAYOLU				
YILLAR	Proje Sayısı	Yıl Ödeneği	Revize Ödenek	Harcama	Gerçekleşme (%)	Proje Sayısı	Yıl Ödeneği	Revize Ödenek	Harcama	Gerçekleşme (%)	Proje Sayısı	Yıl Ödeneği	Revize Ödenek	Harcama	Gerçekleşme (%)	Proje Sayısı	Yıl Ödeneği	Revize Ödenek	Harcama	Gerçekleşme (%)	Proje Sayısı	Yıl Ödeneği	Revize Ödenek	Harcama	Gerçekleşme (%)	Proje Sayısı	Yıl Ödeneği	Revize Ödenek	Harcama	Gerçekleşme (%)
1995	27	683	677	430	63	225	1.308	1.431	1.107	77	103	577	632	429	68	61	461	485	380	78	61	270	314	298	95	28	1.100	1.482	1.316	89
1996	32	1.577	1.567	1.331	85	197	5.056	5.056	4.264	84	100	2.174	2.184	1.900	87	60	1.841	1.729	1.420	82	37	1.040	1.143	945	83	26	2.789	2.544	2.261	89
1997	33	3.106	3.121	3.022	97	191	8.167	8.772	7.958	91	103	3.076	4.212	3.936	83	52	3.013	2.734	2.346	86	36	2.078	1.827	1.677	92	25	3.867	6.138	4.626	91
1998	30	4.400	4.408	4.107	93	173	10.990	12.116	11.112	94	101	4.050	5.258	4.733	94	40	4.240	4.056	3.733	92	32	2.700	2.802	2.646	94	24	4.000	9.709	7.545	95
1999	28	8.000	7.090	5.245	75	149	17.220	18.371	16.786	91	96	6.200	7.434	7.056	96	29	7.080	6.773	6.196	92	24	3.940	4.164	3.534	86	19	6.490	12.097	11.646	97
2000	24	13.000	10.953	6.544	88	148	25.500	25.461	21.548	87	100	10.000	14.875	12.556	87	27	9.500	5.985	4.964	85	21	6.000	4.601	4.028	88	19	9.900	11.471	7.603	69
2001	18	24.000	23.613	9.450	47	120	28.700	32.647	27.278	84	86	13.000	18.796	16.510	90	18	8.500	4.301	2.311	56	16	7.200	9.550	8.457	90	16	11.300	6.436	333	5
2002	11	40.000	49.699	36.343	94	78	42.150	46.964	40.425	86	49	19.750	28.531	25.799	90	13	12.400	6.015	4.396	73	16	10.000	12.418	10.230	82	12	16.000	1.397	746	54
2003	12	239.000	228.628	52.021	63	58	43.680	48.394	40.847	84	35	21.680	26.205	21.931	84	9	10.000	10.747	8.857	82	14	12.000	11.442	10.059	88	7	7.500	2.211	394	18
2004	12	238.300	182.957	172.849	94	52	47.945	55.896	52.332	94	31	21.420	30.768	29.470	96	11	14.965	13.993	12.104	86	10	11.560	11.135	10.758	97	8	7.200	7.339	6.770	92
2005	15	460.000	443.210			50	49.538	47.730			29	21.500	20.715			10	16.200	15.609			11	11.838	11.406			9	5.602	5.398		

NOT:
1- 1997-1998 ve 1999 yılları Havayolu Sektörü gerçekleşmelerine kredi dahil değildir.
2- 2000-2001-2002 ve 2003 yılları Demiryolu sektörü gerçekleşmelerine kredi dahil değildir.
3- 2003 yılı Demiryolu sektöründe ihale yapılabilmesi için proje bedelinin %10'u oranında ödenek tefrik edilmiş olduğundan harcama yapılamamıştır.
4- 2005 yılı Yatırım Programında harcama olmadığından harcama ve gerçekleşmeye yer verilmemiştir.

DEMİRYOLU SEKTÖRÜ
1995-2004 ÖDENEK VE HARCAMA DAĞILIMI

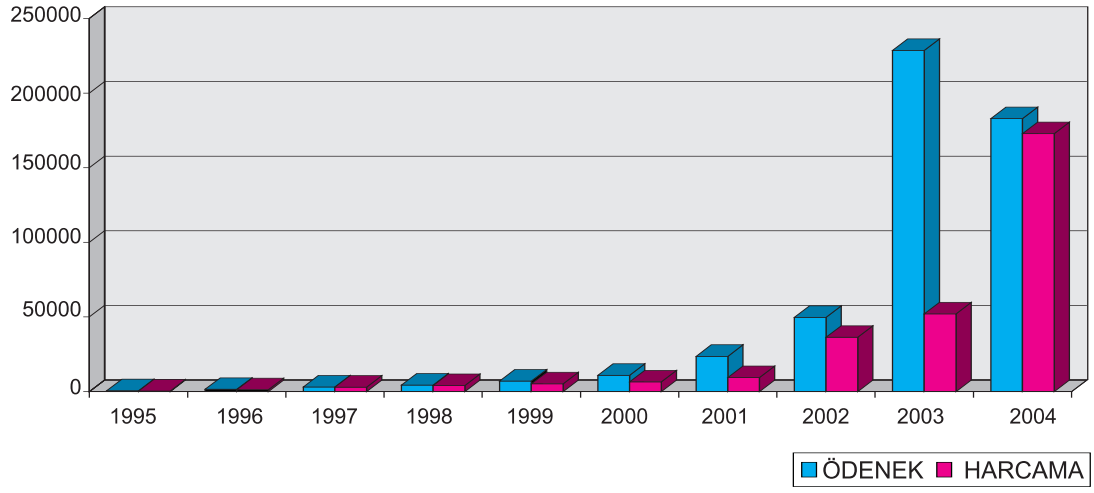

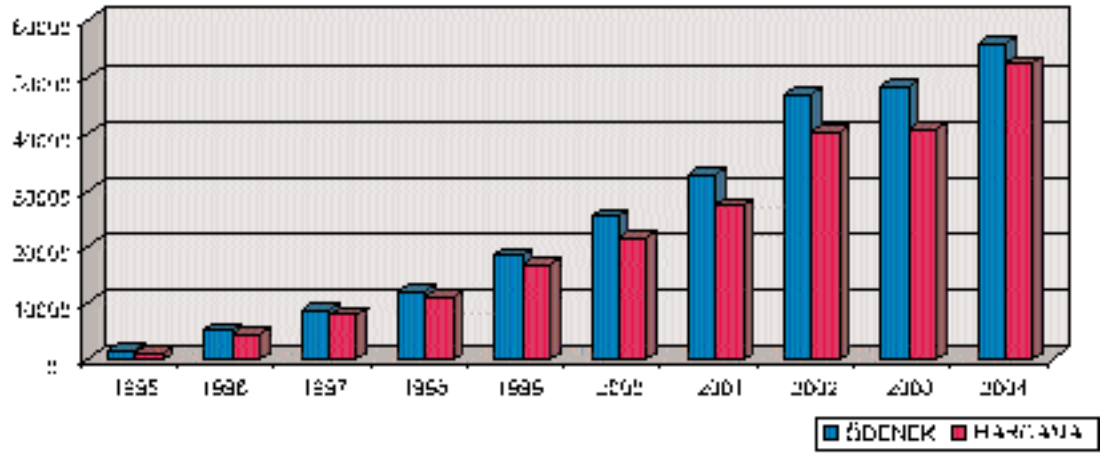

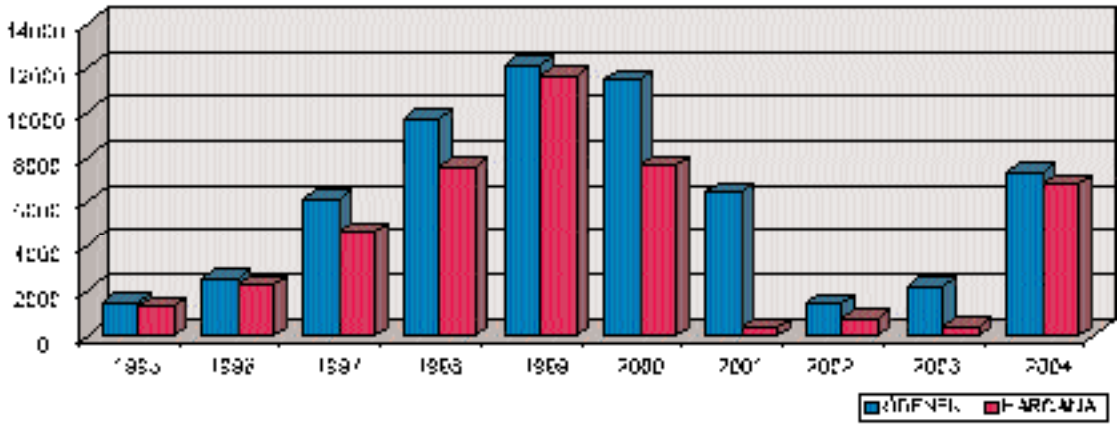

1995 YILINDA İHALE EDİLEN PROJELER

- Kent içi Raylı Taşıma Sistemleri Gebze-Haydarpaşa Sirkeci-Halkalı Banliyö Hattı İyileştirmesi Etüdü
- Giresun Limanı Geliştirilmesi ve Onarımı
- Zonguldak Havaalanı Terminal Binası İnşaatı
- Trabzon Vakfıkebir Balıkçı Barınağı
- Bartın Tarlaağzı Balıkçı Barınağı
- Divriği-Sivas (Tecer-Kangal) Demiryolu Altyapı İkmal İnşaatı (I.ve III.Kısım)
- Haydarpaşa Vinç Kirişi ve Kaplama Yenilemesi İnşaatı
- Marmara İlçesi Saraylar Beldesi İskele ve Rıhtım İnşaatı
- Çeşme (Dalyanköy) Yat Yanaşma Yeri
- Çatalzeytin Sahil Tahkimatı
- Marmaris Sahil Tahkimatı
- Esenboğa Havaalanı II.Pist Apron ve Taksirut Onarımı İnşaatı
- Mersin Limanı Geliştirilmesi Etüdü
- Atatürk Havalimanı Charter Terminal Binası İnşaatı
- Yakakent Balıkçı Barınağı Sahil Tahkimatı
- Eğirdir Balıkçı Barınağı İkmal İnşaatı
- Antalya ENH ve Kuvvet Santralı İnşaatı
- Trabzon Havaalanı Enerji Tevsii Kuvvetli ve Zayıf Akım Elektrik İşi
- Bursa-Yenişehir Havaalanı İnşaatı
- Yalova Yat Limanı
- Trabzon Yat Limanı
- Zonguldak Kozlu Balıkçı Barınağı
- Zonguldak Kilimli Balıkçı Barınağı
- Zonguldak Alaplı Balıkçı Barınağı
- Muğla Bodrum Milas Havaalanı İnşaatı
- Çanakkale-Karabiga Çekek Yeri İnşaatı
- Şahinburgaz Balıkçı Barınağı
- Edirne-Enez Sultaniçe Köyü Balıkçı Barınağı
- Edirne-Keşan-Yayla Köyü Balıkçı Barınağı
- Bandırma Balıkçı Barınağı
- Armutlu Kapaklı Köyü İskele Uzatımı
- Van Havaalanı Vangölü Sahil Tahkimatı
- Pazar Sahil Tahkimatı
- Çayeli Sahil Tahkimatı
- Samsun Liman Eğitim Fakültesi Arası Dolgu Sahası Sahil Tahkimatı
- Fındıklı Sahil Tahkimatı
- Trabzon Yomra Sahil Tahkimatı
- Mudanya Güzelyalı Balıkçı Barınağı
- Gemlik Kurşunlu Beldesi Balıkçı Barınağı
- Balıkesir-Avşa Yiğitler Köyü Balıkçı Barınağı
- Balıkesir-Marmara Adası Çınarlı Köyü Balıkçı Barınağı
- Avşa Adası Türkeli Köyü Balıkçı Barınağı
- Yükyeri Odunluk İskelesi İkmal İnşaatı

1995 YILINDA YAP-İŞLET-DEVRET MODELİ İLE İHALE EDİLEN PROJELER

- Didim Yat Limanı
- Antalya Büyük Yat Limanı
- Kemer Yat Yanaşma Yeri
- Ören Yat Limanı
- Dalaman Deniz Otobüsü ve Yat Yanaşma Yeri

1996 YILINDA TAMAMLANAN PROJELER

- Trabzon-Rize Hopa Demiryolu Fizibilite Etüdü
- Çankırı-Kastamonu-İnebolu Demiryolu Fizibilite Etüdü
- Samsun-Bafra Raylı Sistem Etüdü
- Sivas-Hanlı-Bostankaya Demiryolu İnşaatı Üstyapı Poz İşleri
- Kastamonu Abana Balıkçı Barınağı İnşaatı
- Balıkesir- Çakılköy Balıkçı Barınağı İnşaatı
- Tekirdağ- Marmara Ereğlisi Balıkçı Barınağı Onarımı
- Antalya- Beymelek Lagünü Balıkçı Barınağı Dalgakıran İnşaatı
- Haydarpaşa Limanı Geliştirilmesi
- Çanakkale-Yükyeri (Odunluk) İskelesi İnşaatı
- Muğla- Marmaris Sahil Tahkimatı İnşaatı
- Kastamonu- Çatalzeytin Sahil Tahkimatı İnşaatı
- Bartın Limanı Dereyatağı Taraması
- Yalova -Armutlu Kapaklı Köyü İskele Uzatılması
- Balıkesir Erdek-Narlıköy Sahil Tahkimatı
- Trabzon -Araklı Sahil Tahkimatı
- Tatvan Sahil Tahkimatı I. Kısım İnşaatı
- Trabzon Havaalanı Gelişim Etüdü
- Antalya Havaalanı Gelişim Etüdü
- Ordu (Gülyalı) Havaalanı Gelişim Etüdü
- Antalya Havaalanı Viyadük ve Bağlantı Yolu ve Enerji Nakil Hattı İnşaatı
- Trabzon Havaalanı Akaryakıt Tesisleri İnşaatı
- Trabzon Havaalanı Paralel Taksirut İnşaatı
- Zonguldak Havaalanı Terminal Binası İnşaatı
- Uşak STOL Havaalanı İnşaatı
- Ağrı STOL Havaalanı İnşaatı
- Balıkesir (Körfez) STOL Havaalanı İnşaatı
- Adıyaman (Kahta) STOL Havaalanı İnşaatı

Karakaya Demiryolu Köprüsü

Antalya Havalimanı

1996 YILINDA İHALE EDİLEN PROJELER

- İçel Erdemli Kumkuyu Yat Limanı
- Rumeli Feneri Balıkçı Barınağı Mendirek Onarımı
- Bağırganlı Balıkçı Barınağı ikmal inşaatı
- Kestanelik Balıkçı Barınağı ikmal inşaatı
- Işıklı Konacık Balıkçı Barınağı
- Kemalpaşa Balıkçı Barınağı
- Sığacık Yat Limanı
- Gaziantep Kentiçi Raylı Taşıma Sistemleri Etüdü
- Adana-Yumurtalık Serbest Bölge Demiryolu Etüdü
- Gökçeada Havaalanı Pist Apron Taksirut inşaatı

1996 YILINDA YAP-İŞLET-DEVRET MODELİ İLE İHALE EDİLEN PROJELER

- Muğla – Ören Yat Limanı
- Muğla Bodrum Yeni Yat Limanı
- Silivri Yat Limanı
- Bozburun Yat Yanaşma Yeri
- Fethiye (Çavuşlu) Yat Limanı

1997 YILINDA TAMAMLANAN PROJELER

- Adana Yumurtalık Serbest Bölge Demiryolu Etüdü
- Hanlı Bostankaya Demiryolu İnşaatı
- Menemen Aliağa Çift Hatlı Demiryolu İnşaatı Üstyapı Tek Hat Poz İşçiliği
- Karşıyaka Balıkçı Barınağı
- Arhavi Balıkçı Barınağı
- Çanakkale Karabiga Çekek Yeri
- Kurşunlu köyü Balıkçı Barınağı
- Hacıishaklı Balıkçı Barınağı
- Of-Eskipazar Sahil Tahkimatı
- İnebolu Sahil Tahkimatı
- Cide ilçesi Sahil Tahkimatı
- Abana Sahil Tahkimatı
- Ayvalık Vapur Iskelesi
- Gökçeada Kuzu Limanı Mendirek Onarımı
- Marmara İlçesi Saraylar Beldesi İskele ve Rıhtım İnşaatı
- Burhaniye Yat Limanı I. Kısım İnşaatı
- Alaçatı Yat Yanaşma Yeri
- Bozcaada Yat Yanaşma Yeri
- Finike Barınma Yerinin Turizm Yat Limanı olarak Tevsii
- Dalaman ve Adnan Menderes Havaalanları Etüdü
- Kurtköy Havaalanı Etüdü
- Dalaman Havaalanı İnşaatı
- Trabzon Havaalanı Enerji Tevsii Kuvvetli ve Zayıf Akım Elektrik işi
- Van Havaalanı Van Gölü Sahil Tahkimatı

Gökçeada Kuzu Limanı

1997 YILINDA İHALE EDİLEN PROJELER

- Hava Ulaşımı Genel Etüdü
- İğneada Beğendik Köyü Balıkçı Barınağı İnşaatı
- Mordoğan Balıkçı Barınağı İnşaatı
- Gökçeada (Kaleköy) Balıkçı Barınağı İnşaatı
- Isparta Kentiçi Raylı Taşıma Sistem Etüdü
- İnebolu Limanı Tevsii II. Kısım İnşaatı
- Eğirdir Balıkçı Barınağı Yüzer İskele ve Saha Aydınlatma ile üstyapı inşaatı ve ıslahı
- Zonguldak Havaalanı Terminal Binası ve Apron Tevsii İnşaatı
- Gaziantep Havaalanı Tevsii İnşaatı
- Antalya Havaalanı Arıtma Tesisleri İnşaatı
- Konya Havaalanı İlave Üstyapı İnşaatı

1997 YILINDA YAP-İŞLET-DEVRET MODELİ İLE İHALE EDİLEN PROJELER

- Filyos Limanı
- Datça Yat Limanı
- Turgutreis Yat Limanı
- Silivri Yat Limanı
- Marmaris Adaağzı Yat Limanı
- Kaş Yat Limanı II. Kısım İnşaatı
- Seferihisar Ürkmez Yat Limanı
- Bozburun Yat Limanı
- İskenderun Limanı Konteyner Terminali
- Derince Limanı Konteyner Terminali

1998 YILINDA TAMAMLANAN PROJELER

- Karadeniz Ereğlisi-Adapazarı Demiryolu Etüdü
- Gebze-Haydarpaşa Sirkeci-Halkalı Banliyö Hattı İyileştirmesi Etüdü
- Isparta Kentiçi Raylı Taşıma Sistemleri Etüdü
- Kastamonu Abana Balıkçı Barınağı
- Çanakkale Ezine (Yeniköy) Balıkçı Barınağı
- Tekirdağ Barbaros Beldesi Balıkçı Barınağı
- Çanakkale Ayvacık (Gülpınar) Balıkçı Barınağı
- Balıkesir Kestanelik Balıkçı Barınağı İkmal İnşaatı
- Ardeşen Balıkçı Barınağı İkmal İnşaatı
- Balıkesir Avşa Adası Türkeli Köyü Feri İskelesi
- Rize Fındıklı Sahil Tahkimatı
- Rize Pazar Sahil Tahkimatı
- Rize Çayeli Sahil Tahkimatı
- Kastamonu İnebolu Limanı Kapasite Artırımı
- Antalya Kaş Yat limanı I.Kısım İnşaatı
- İzmir Çeşme (Dalyanköy) Yat Yanaşma Yeri
- Cengiz Topel Havaalanı Tevsii İnşaatı

Çanakkale Ezine (Yeniköy) Balıkçı Barınağı

1998 YILINDA İHALE EDİLEN PROJELER

- Samsun İskenderun Demiryolu Fizibilite Etüdü
- Saltukova-Bartın Demiryolu Fizibilite Etüdü
- Hoyran Balıkçı Barınağı
- Saplıada Yelken ve Su Sporları İskelesi
- Hopa-Sugören Çekek Yeri
- Zonguldak Havaalanı Kuvvetli ve Zayıf Akım Elektrik İşi

1998 YILINDA YAP-İŞLET-DEVRET MODELİ İLE İHALE EDİLEN PROJELER

- Karadeniz Ereğlisi Yat Limanı

1999 YILINDA TAMAMLANAN PROJELER

- Saltukova-Bartın Demiyolu Fizibilite Etüdü
- Gaziantep Kentiçi Raylı Taşıma Sistemleri Etüdü
- Akçakoca Balıkçı Barınağı Onarımı ve Tevsii
- Eğirdir Balıkçı Barınağı Yüzer İskele ve Saha Aydınlatma ile Üstyapı İnşaatı ve Islahı
- Lapseki Balıkçı Barınağı İnşaatı
- Hopa Sugören Çekek Yeri Onarımı ve Islahı
- Çanakkale Limanı İnşaatı
- Trabzon Yomra Sahil Tahkimatı
- Sinop Vapur İskelesi Uzatılması ile İşletme Binası ve Saha Dolgu İnşaatı
- Çeşme Balıkçı Barınağının Turizm Yat Limanı Olarak Geliştirilmesi
- Kumburgaz Yat limanı
- Samsun (Çarşamba) Havaalanı İnşaatı
- Konya Havaalanı İnşaatı Terminal Binası Apron Taksirut Otopark İnşaatı

Lapseki Balıkçı Barınağı

2000 YILINDA TAMAMLANAN PROJELER

- Samsun-İskenderun Demiryolu Fizibilite Etüdü
- Bandırma-Bursa-Osmaneli, Ayazma-İnönü Demiryolu Etüdü
- Çankırı-Çorum-Amasya Demiryolu Etüdü
- Van Gölü Demiryolu Geçişi Etüdü
- Bandırma-Bursa-Osmaneli Demiryolu Fizibilite Etüdü
- Artvin Kemalpaşa Balıkçı Barınağı Onarımı
- Ordu Efirli Balıkçı Barınağı
- Tekirdağ Mürefte Balıkçı Barınağı
- Trabzon Sürmene-Yeniay Balıkçı Barınağı
- Trabzon Yoroz Balıkçı Barınağı
- Antalya Alanya Balıkçı Barınağı
- Bursa Bayramdere Köyü (Yeniköy) Balıkçı Barınağı
- Erdek Feribot İskelesi ve Çekek Yeri İnşaatı
- Samsun Limanı Egitim Fakültesi Arası Dolgu Sahası Sahil Tahkimatı
- Hopa Limanı Onarımı ve Mendirek Uzatılması
- Mersin Limanı Geliştirilmesi Konteyner Rıhtım Uzatılması
- Zonguldak Havaalanı Terminal Binası ve Apron Tevsii İnşaatı
- Konya Havaalanı İlave Üst Yapı İnşaatı

Konya Havaalanı

2001 YILINDA TAMAMLANAN PROJELER

- Poyrazköy Balıkçı Barınağı İnşaatı
- Bozkurt-İlişi (Yakaören) Balıkçı Barınağı İnşaatı
- Erdek Şahinburgaz Balıkçı Barınağı İnşaatı

Erdek Şahinburgaz Balıkçı Barınağı İnşaatı

2002 YILINDA TAMAMLANAN PROJELER

- Mudanya-Güzelyalı Balıkçı Barınağı İnşaatı
- Of Balıkçı Barınağı İnşaatı
- Trabzon Yat Limanı

Trabzon Yat Limanı

2002 YILINDA İHALE EDİLEN PROJELER

- Ankara-İstanbul Sürat Demiryolu Fizibilite Etüdü
- Gebze-Haydarpaşa; Sirkeci-Halkalı Banliyö Hattının İyileştirilmesi ve Demiryolu Boğaz Tüp Geçişi İnşaatı Mühendislik ve Müşavirlik Hizmetleri
- Ankara-Polatlı-Afyon-Uşak-İzmir Demiryolu Fizibilite Etüdü
- Fatsa İskelesinin Uzatılması İkmal İnşaatı
- Trabzon Limanının Onarımı
- Elazığ Havaalanı Gelişimi Fizibilite Etüdü

2003 YILINDA TAMAMLANAN PROJELER

- Ankara-İstanbul Sürat Demiryolu Fizibilite Etüdü
- Ankara-Polatlı-Afyon-Uşak-İzmir Demiryolu Fizibilite Etüdü
- Divriği-Sivas(Tecer-Kangal) Demiryolu Alt Yapı İkmal İnşaatı
- İstanbul Rumeli Feneri Balıkçı Barınağı Noksanlıklarının Tamamlanması
- Sinop Gerze Balıkçı Barınağı İkmal İnşaatı
- Kastamonu İnebolu Gemiciler Evrenye Balıkçı Barınağı İnşaatı
- İzmir Mordoğan Balıkçı Barınağı İnşaatı
- Bursa Gemlik Kurşunlu Balıkçı Barınağı İnşaatı
- Mersin Erdemli Kumkuyu Yat limanı
- Antalya Alanya Yat limanı
- İzmir Sığacık Yat Limanı
- Muğla Turgutreis Yat Limanı (YİD)

Sığacık Yat Limanı

2003 YILINDA İHALE EDİLEN PROJELER

- Gebze-Haydarpaşa, Sirkeci-Halkalı Banliyö Hattının İyileştirilmesi ve Demiryolu Boğaz Tüp Geçişi İnşaatı **(MARMARAY)**

Marmaray projesi ile 100 yıllık rüya gerçek oluyor...

Yüz yıllık bir rüyanın gerçekleştirileceği, Asrın Projesi olarak nitelendirilebilecek "Gebze-Halkalı Banliyö Hatlarının İyileştirilmesi ve Demiryolu Boğaz Tüp Geçişi İnşaatı (MARMARAY)" projesinin ilk etabı olan Boğaz Tüp Geçişi İnşaatının temeli, Başbakan Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN tarafından 09 Mayıs 2004 tarihinde atılmıştır.

Temel atma törenine yerli katılımcıların yanı sıra Suriye, Lübnan, Bulgaristan, Almanya, Romanya, Slovenya ve Yunanistan'dan çeşitli düzeylerde katılımın olması, projenin yalnızca ulusal düzeyde değil uluslararası düzeyde de ne kadar önemli olduğunun bir göstergesidir.

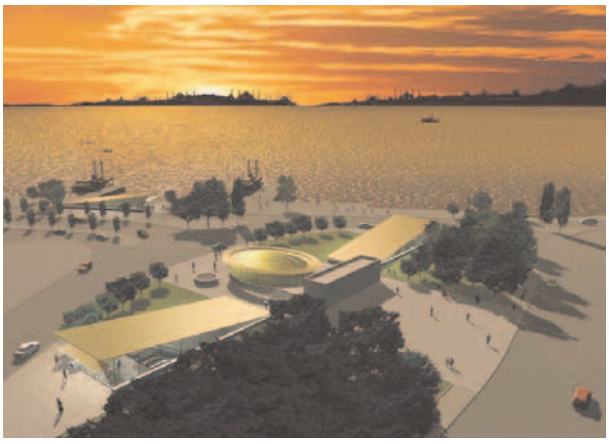

Boğaz'da Gün Batımı

Proje, İstanbul metrosu ve diğer hafif raylı sistemlerle her iki yakada entegre olacak şekilde planlanmış, İstanbul'un raylı sistem taşımacılığının omurgasını oluşturacak bir özellik taşımaktadır. Tamamlandığında hem İstanbullulara güvenilir, hızlı ve konforlu bir toplu taşıma hizmeti sunacak, hem de Avrupa ile Asya kıtalarını demiryolu ile kesintisiz olarak birbirine bağlayacaktır. Tüp geçiş projesi, Londra'dan Pekin'e kadar dünya demiryolu ağının kesintisiz şekilde birleştirilmesi anlamına da gelmektedir.

- Trabzon Havaalanı Apron Tevsii ve Müteferrik İşler İnşaatı

2003 YILINDA YAP-İŞLET-DEVRET MODELİ İLE İHALE EDİLEN PROJELER

- Çanakkale Limanı Üstyapı Tesisleri
- Muğla Bodrum Yolcu İskelesi
- İzmir Çeşme Yat Limanı
- Muğla Milas Güllük Gemi Yanaşma İskelesi

2004 YILINDA TAMAMLANAN PROJELER

- Balıkesir-Avşa Yiğitler Köyü Balıkçı Barınağı
- Cide (İlyasbey) Balıkçı Barınağı İnşaatı
- Trabzon Limanının Onarımı
- Mersin Yat Limanı
- Trabzon Havaalanı Apron Tevsii ve Müteferrik İşler İnşaatı
- Ferit Melen Havaalanı PAT Sahası Büyük Onarımı ve Müteferrik İşler İnşaatı

Trabzon Havaalanı

2004 YILINDA İHALE EDİLEN PROJELER

- Ferit Melen Havaalanı PAT Sahası Büyük Onarımı ve Müteferrik İşler İnşaatı
- Çarşamba-Terme-Ünye-Fatsa Demiryolu Fizibilite Etüdü
- Ankara-Polatlı-Afyon-Uşak-İzmir Demiryolu Hattının Etüt Proje İşleri
- Ankara-Sivas Demiryolu Hattının Etüt Proje İşleri
- Balıkesir-Marmara -Ekinlik Adası İskele Onarımı
- Balıkesir-Erdek-Paşalimanı Adası Balıkçı Köyü İskele Onarımı
- Gazipaşa Yat Limanı

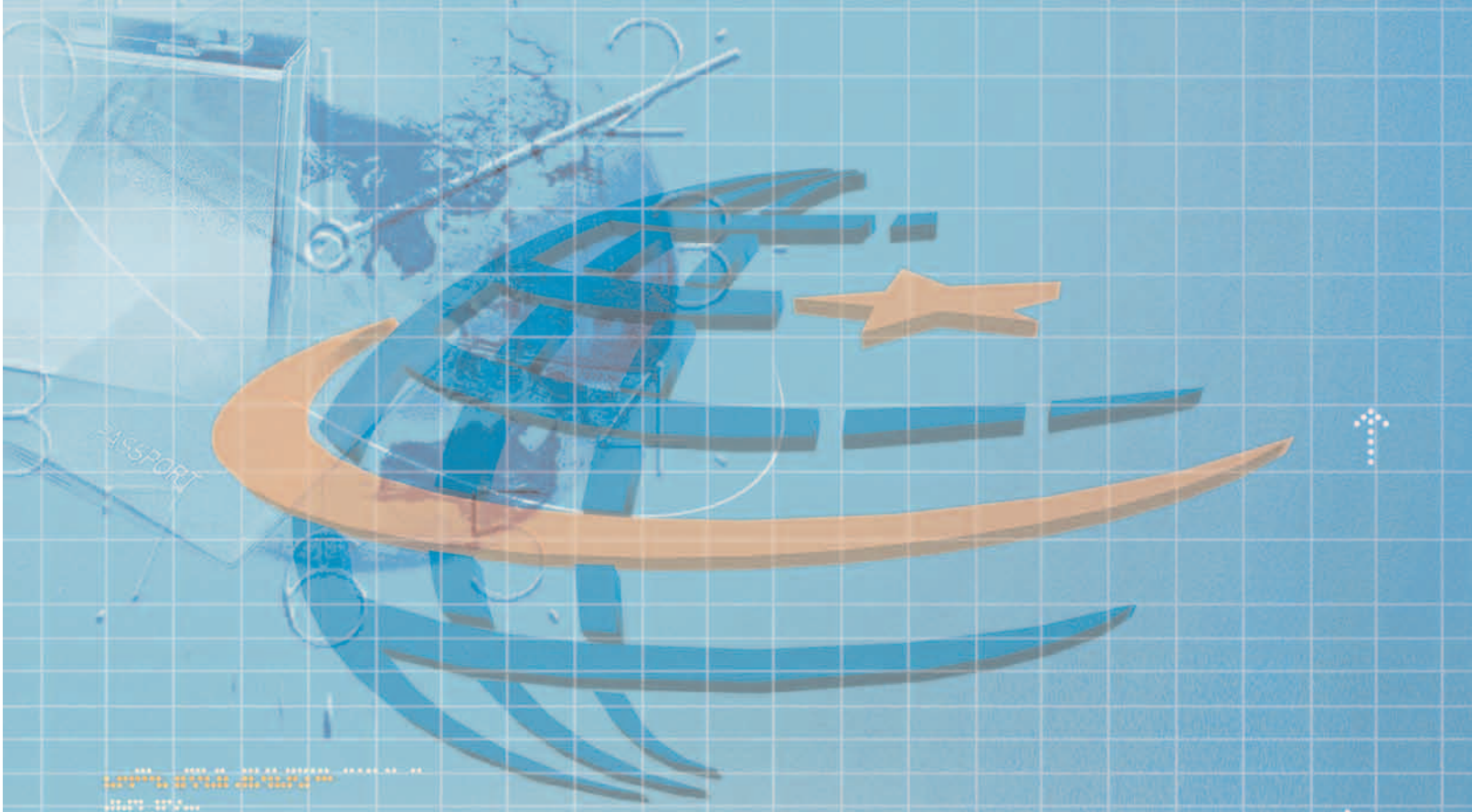

KARA ULAŞTIRMASI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

KUGM

A- TARİHÇE VE HUKUKİ STATÜ

Türkiye Cumhuriyeti, Osmanlı İmparatorluğu'ndan bu gün sınırlarımız içinde kalan alanda 14 bin Km'si bozuk ve bakıma muhtaç durumda olan 18 bin Km karayolu devralmıştır. Cumhuriyetimizin ilk yıllarında ağırlık verilen demiryollarının taşımada tek başına yeterli olmadığı görülerek, ulaşım için gerekli olan karayolu yapımına önem vermenin gereği ortaya çıkmıştır. Bu amaçla 1929 yılında Nafia Vekaleti bünyesinde Şose ve Köprüler Reisliği kurulmuş ve Yol Kanunu çıkartılarak karayolu çalışmalarına hız verilmek istenmiştir.

Ancak, teknolojik gelişmeler ve ll. Dünya savaşından sonra karayolu çalışmalarının yeni bir biçimde ele alınması gereği sonucu, 01 Mart 1950 yılında Karayolları Genel Müdürlüğü kurularak çalışmalar bu kuruluşa devredilmiştir. Bu Genel Müdürlük, karayolu ulaşımı alanında yapımcı kuruluş olarak faaliyetlerini bugüne kadar sürdüre gelmiştir.

Karayolu ulaşımının (taşımacılığının) "Düzenleyici Kuruluş" görevini ise Ulaştırma Bakanlığı yüklenmiştir. Daha önceleri bir kısmı Nafia Vekaleti, bir kısmı da İktisat Vekaleti'ne bağlı olarak yürütülen ulaştırma hizmetleri, 27 Mayıs 1939 tarih ve 3613 Sayılı Kanunla kurulan Ulaştırma Bakanlığına verilmiştir. Kara Ulaştırması Genel Müdürlüğü ise, 27 Haziran 1945 tarih ve 4770 sayılı Ulaştırma Bakanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkındaki Kanunun 17 nci maddesine göre Karayolları Ulaştırma Dairesi olarak kurulmuş ve daha sonra 1973 yılında gerçekleştirilen reorganizasyon çalışmaları sonucunda bu daire Kara Ulaştırması Genel Müdürlüğü haline getirilmiştir. 13 Aralık 1983 tarih ve 182 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Bakanlıkların Teşkilat ve Görevleri yeniden düzenlenirken söz konusu Genel Müdürlük "Kara Ulaştırması Daire Başkanlığı" haline dönüştürülmüştür. Ulaştırma hizmetlerinin ülkenin ihtiyaçlarına uygun olarak tesisi ve geliştirilmesi amacıyla çıkarılan Ulaştırma Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki 09 Nisan 1987 tarih ve 3348 Sayılı Kanunla Kara Ulaştırması Daire Başkanlığı yeniden Kara Ulaştırması Genel Müdürlüğüne dönüştürülmüştür.

B- AMAÇ VE GÖREVLERİ

Ulaştırma Bakanlığı'nın Teşkilat ve Görevleri Hakkında 3348 sayılı Kanunun 10. Maddesi ile,

a) Demiryolu taşımaları dışındaki karayolları üzerinde yapılan karayolu taşımalarının ekonomik, teknik, sosyal ve milli güvenlik ihtiyaç ve amaçlarına uygun olarak yapılmasını ve bu hizmetlerin diğer ulaştırma hizmetlerine intibakını sağlayıcı tedbirler almak,

b) Kara ve demiryolu ulaştırma hizmetlerinin gerektirdiği milletlerarası münasebetleri yürütmek, anlaşmalar ve karma komisyon çalışmalarını yapmak, kara ve demiryolu ulaştırmasında milletlerarası seviyede mevzuatı, teknolojik ve ekonomik gelişmeleri takip etmek ve kurallara uygun yeni çözümler geliştirmek,

c) Karayolu taşıma faaliyetinde bulunacak taşımacı, acente ve komisyoncuların yeterlilik şartlarını düzenlemek, gereken hallerde yetki belgesi vermek ve denetlemek,

d) Karayolu taşımacılığında kamu ve özel sektör tarafından yürütülen faaliyetlerin kamu yararı ve piyasa ihtiyaçlarına göre gelişmesini sağlayıcı tedbirleri almak, gerektiğinde taban ve tavan fiyatlarını tespit etmek ve uygulamayı denetlemek,

e) Karayolu ve demiryolu ulaştırmasında güvenli, kaliteli ve ekonomik hizmet sunmak için tedbirler almak veya aldırtmak,

f) Bakanlıkça verilecek benzeri görevleri yapmak.

Ayrıca; yukarıda belirtilen görevlere ilaveten, 19 Temmuz 2003 tarih ve 25173 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 4925 sayılı "Karayolu Taşıma Kanunu" ile önemli görev ve yetkiler verilmiştir.

Bakanlığımızın ana hizmet birimi olarak düzenleme ve denetniteliğinde faaliyetlerini sürdüren Kara Ulaştırması Genel Müdürlüğü; bu faaliyetlerini hazırlayarak yürürlüğe koyduğu aşağıdaki yönetmelikler ile yerine getirmektedir.

25.02.2004 tarih ve 25384 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Karayolu Taşıma Yönetmeliği" ile "Kamu Kurum ve Kuruluşları Servis Yönetmeliği", 06.04.2004 tarih ve 25425 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Ulaştırma Bakanığılı Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği", 03.09.2004 tarih ve 25572 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Karayolu Taşımacılık Faaliyetleri Mesleki Yeterlilik Yönetmeliği", 23.09.2004 tarih ve 25592 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Araç Muayene İstasyonlarının Açılması, İşletilmesi ve Araç Muayenesi Hakkında Yönetmelik" lerdir.

C- FAALİYETLER

1- TEMEL HEDEFLER

Karayolu taşımacılığı alanında;

- Mevcut atıl kapasitenin azaltılması ve bir süreç sonunda yok edilmesi,
- Mali ve mesleki yeterlilik ile mesleki saygınlığa sahip, organize olmuş verimli işletmeler,
- Bireysel taşımacılık yerine kurumsal taşımacılık,
- Avrupa Birliği müktesebatına uygun olarak mesleki saygınlığa, mesleki yeterlilik ve mali yeterliliğe sahip, hizmet kalite ve standardı ile verimi daha yüksek, düzenli, güvenli, seri, ekonomik ve diğer taşıma modları ile entegre olmuş bir taşımacılık sektörü,
- Karayolu ulaşımı ile ilgili hususlarda teknik ve idari kapasite bakımından güçlü, yetkili, yeterli ve denetleyen-yönlendiren kendi alanında vizyon sahibi bir kamu otoritesinin oluşturulması

temel hedefler olarak belirlenmiştir.

2- KARAYOLU TAŞIMA YÖNETMELİĞİNİN GETİRDİĞİ YENİ DÜZENLEMELER

Karayolu Taşıma sektörüne girecek olan tüm gerçek ve tüzel kişiler, faaliyet türlerine göre yetki belgesi sistemine tabi olacaktır.

Yetki belgesine sahip olmayanlar faaliyette bulunamayacaklardır.

Yolcu taşımacılığında, otobüs personeli ve yolcular mecburi sigorta kapsamına alınmıştır.

Yolcuya gelen bedeni ve maddi zararların karşılanması için taşımacıyı teminat altına alan "Karayolu Yolcu Taşımacılığı Zorunlu Koltuk Ferdi Kaza Sigortası" yanı sıra "Zorunlu Karayolu Taşımacılık Mali Sorumluluk Sigortası" getirilmiştir.

Yetki/Ruhsat/Lisans ücret sistemi getirilmiştir.

Bu sistem sayesinde;

1. Atıl kapasitesi çok yüksek olan sektöre yeni girişler zorlaştırılmış/kontrol altına alınmıştır,

2. Oluşturulan bu yeni kamu kaynağı yardımı ile daha etkin bir ulaştırma/taşımacılık politikası takip edilebilecek, ekonomik ve teknik ömrünü doldurmuş araçların trafikten çekilmesine çalışılacaktır.

3. Bu kaynak sektörün iyileştirilmesi ve geliştirilmesi için kullanılacaktır.

Diğer Önemli Hususlar;

Yolcu taşımacılığında kullanılan taşıtlarda; her 10 adet koltuk kapasitesi için en az 1 adet boyun korsesi bulundurma şartı getirilmiştir.

Trafik kazalarına karışan firmaların takibi ve kusur oranlarına göre idari işlem yapmak amacıyla; bu yönetmelik kapsamında faaliyet gösteren taşıt belgelerinde kayıtlı taşıtların karıştığı yaralanmalı ve ölümlü trafik kazalarının Emniyet Genel Müdürlüğü'nce Bakanlığa bildirilme zorunluluğu getirilmiştir.

KARAYOLU TAŞIMA YÖNETMELİĞİNDEN SONRA YENİ YETKİ BELGESİ VERİLEN FİRMALARIN BELGE TÜRÜNE GÖRE DAĞILIMI 31.12.2004 İTİBARİYLE	
BELGE TÜRÜ	BELGE SAYISI
A1	1
A2	27
A3	5
A TÜRÜ TOPLAM	33
B1	6
B2	7
B3	1
B TÜRÜ TOPLAM	14
C1	11
C2	90
C3	2
C TÜRÜ TOPLAM	103
D1	20
D2	22
D3	1
D TÜRÜ TOPLAM	43
F1	201
F2	6
F TÜRÜ TOPLAM	207
G2	4
G4	1
G TÜRÜ TOPLAM	5
H1	77
H2	2
H TÜRÜ TOPLAM	79
K1	2698
K2	2799
K3	23
K TÜRÜ TOPLAM	5520
L1	25
L2	3
L TÜRÜ TOPLAM	28
M1	3
M2	5
M3	1
M TÜRÜ TOPLAM	9
N1	11
N2	22
N TÜRÜ TOPLAM	33
P1	4
P2	2
P TÜRÜ TOPLAM	6
R1	31
R2	22
R TÜRÜ TOPLAM	53
T1	5
T2	19
T TÜRÜ TOPLAM	24
Y	54
KOOPERATİFLER	82
TOPLAM	6293

KARAYOLU TAŞIMA YÖNETMELİĞİNDEN ÖNCE MEVCUT FİRMALARIN BELGE TÜRÜNE GÖRE DAĞILIMI	
BELGE TÜRÜ	BELGE SAYISI
A TÜRÜ TOPLAM	40
B TÜRÜ TOPLAM	143
C4+C5	19
C2	1106
C3	44
C TÜRÜ TOPLAM	1169
D1	1
D3	61
D1-D3	505
D TÜRÜ TOPLAM	567
F	4
F1	1394
F TÜRÜ TOPLAM	1398
G TÜRÜ TOPLAM	578
H TÜRÜ TOPLAM	294

Benzer şekilde, Fabrikasınca imal edilmiş standart yakıt deposunda değişiklik veya tadilat yapılan ve dingil eklenerek tadilat yapılmak suretiyle yük kapasitesi arttırılmış olan taşıtlar yurtiçi ve uluslararası eşya taşımacılığında kullanılamayacaktır.

Terminal işletmecilerine de yetki belgesi alma zorunluluğu getirilmiştir.

Terminal işletme ve diğer hizmetler karşılığı almış oldukları ücretler ile ilgili önemli kurallar getirilmiştir.

Karayolu taşımacılığı, dünya standartlarında modern bir mevzuat çerçevesinde ve ülke ekonomisinin gerektirdiği şekilde düzenlenerek; güvenli, çevreye duyarlı, rahat, verimli, mali yapısı sağlam ve rekabet gücü yüksek bir taşımacılık sektörünün oluşturulması amaçlanmıştır.

ŞEHİRLERARASI YOLCU TAŞIMA POTANSİYELİ

Bakanlığımızdan şehirlerarası yolcu taşımacılığı yapmak üzere yetki belgesi alan firmaların 1995-2004 yılları arasında; firma adedinde %25, taşıt adedinde %82, koltuk kapasitesinde ise %58 artış olmuştur.

YILLAR	FİRMA SAYISI	OTOBÜS SAYISI	TOPLAM KOLTUK KAPASİTESİ
1995	506	5.224	254.512
1996	431	5.044	231.336
1997	482	7.305	330.062
1998	524	8.822	395.871
1999	527	8.649	382.244
2000	581	9.936	432.894
2001	556	9.602	408.257
2002	573	9.187	389.157
2003	575	9.468	398.452
2004	634	9.520	402.492

YILLARA GÖRE YURTİÇİ YOLCU TAŞIMA ACENTE SAYILARI

Bakanlığımızdan şehirlerarası yolcu taşıma acenteliği yapmak üzere yetki belgesi alan firmaların 1995-2004 yılları arasında; firma adedinde %57 artış olmuştur.

YILLAR	F1 BELGELİ FİRMA SAYISI
1995	855
1996	867
1997	984
1998	1.007
1999	983
2000	1.193
2001	1.220
2002	1.287
2003	1.511
2004	1.341

ŞEHİRLERARASI YOLCU TAŞIMACILIĞI YAPAN FİRMA VE ARAÇ ADETLERİNİN DAĞILIMI

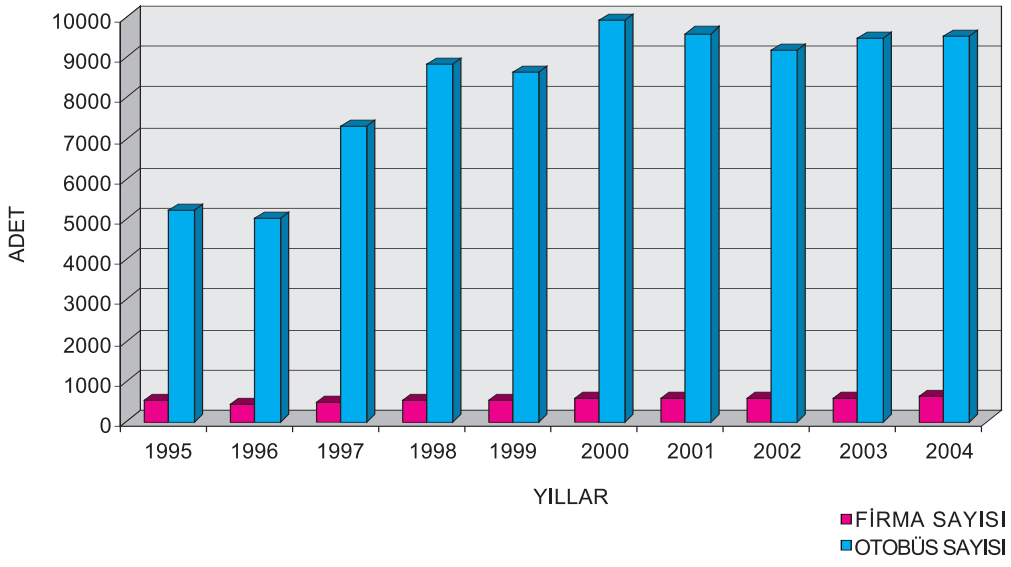

ŞEHİRLERARASI YOLCU TAŞIMACILIĞI YAPAN FİRMALARIN TOPLAM KOLTUK KAPASİTELERİNİN DAĞILIMI

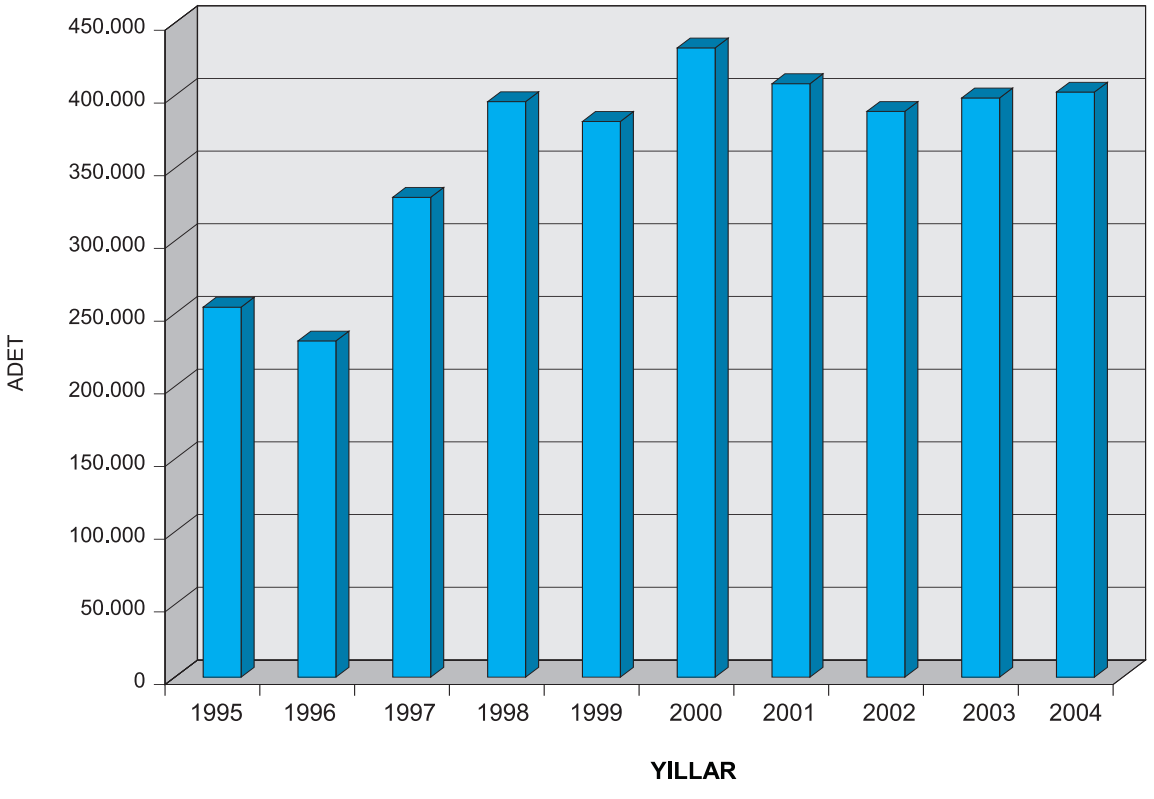

YILLARA GÖRE ULUSLARARASI EŞYA TAŞIMA FAALİYETLERİ

YILLAR	SEFER SAYISI	MİKTAR (TON)	GİDİLEN YOL (KM)	ÜCRET (000 TL)
1995	232.049	5.398.109	590.797.562	88.252.841.458
1996	248.856	5.770.477	631.551.440	94.340.621.337
1997	254.982	4.329.516	647.098.118	95.255.264.064
1998	298.026	5.018.473	756.335.991	212.444.682.673
1999	308.600	8.289.562	747.832.389	273.753.642.552
2000	355.863	6.902.383	824.141.070	466.654.477.980
2001	326.779	6.667.283	1.058.477.035	811.103.955.688
2002	453.290	9.792.109	1.250.077.167	1.452.689.101.153
2003	462.860	7.607.214	1.116.084.749	1.668.062.470.976

NOT:2003 yılı bilgileri geçicidir.

YILLARA GÖRE ULUSLARARASI ACENTE VE KOMİSYONCU FİRMA SAYILARI

YILLAR	F	G	H
1995	2	393	276
1996	1	386	256
1997	2	409	220
1998	2	396	219
1999	1	408	223
2000	2	453	247
2001	2	468	234
2002	2	521	246
2003	4	563	324
2004	4	515	295

ULUSLARARASI EŞYA TAŞIMACILIĞI YAPAN FİRMA SAYILARININ DAĞILIMI

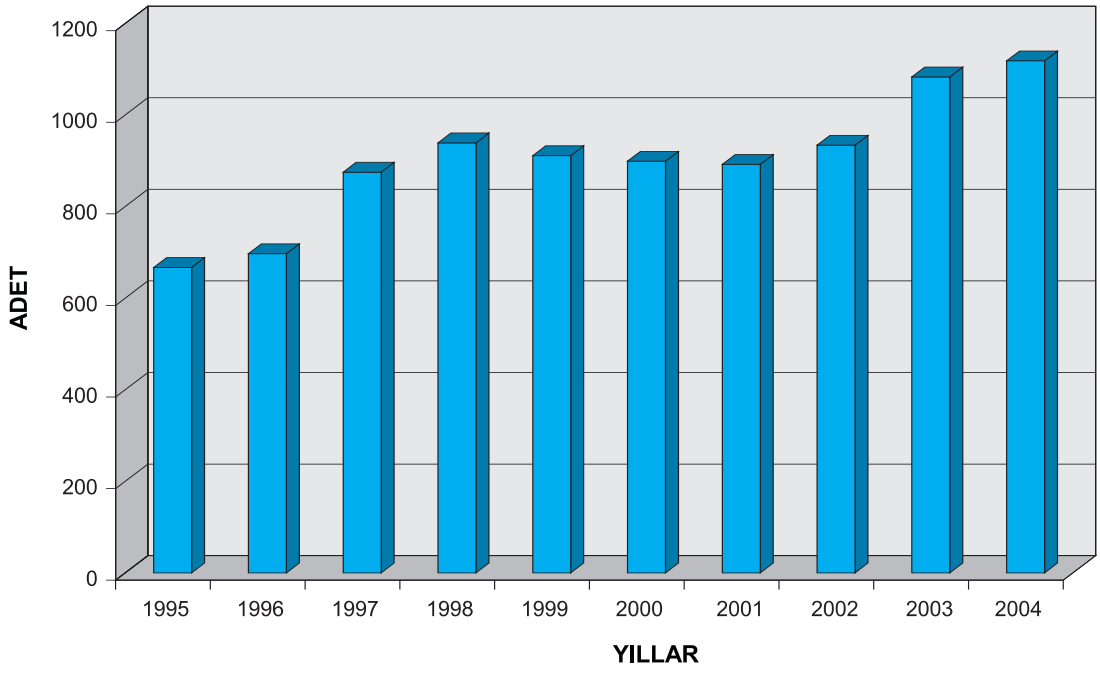

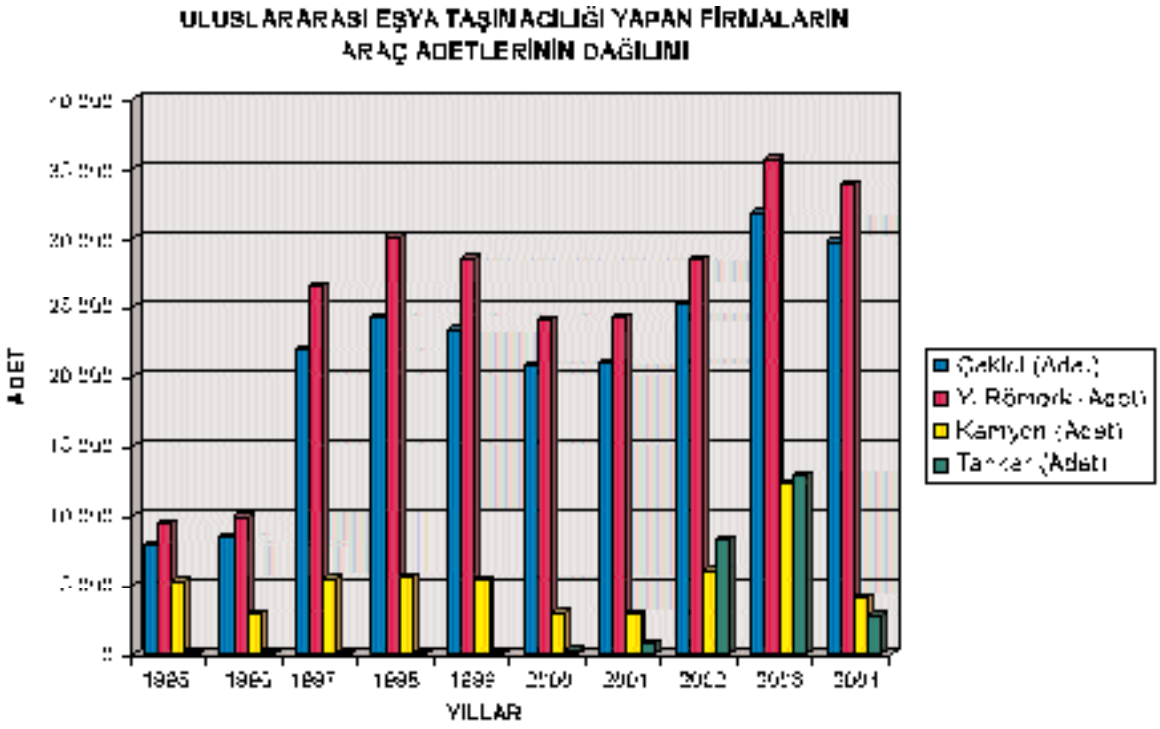

ULUSLARARASI YOLCU TAŞIMA POTANSİYELİ

Bakanlığımızdan uluslararası yolcu taşımacılığı yapmak üzere yetki belgesi alan firmaların 1995-2004 yılları arasında; firma adedinde %21, araç adedinde %15, koltuk kapasitesinde ise %35 azalma olmuştur.

YILLAR	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
FİRMA SAYISI	181	152	156	145	148	157	138	155	144	142
OTOBÜS SAYISI	2.037	1.713	1.633	1.323	1.326	1.770	1.571	1.578	1.416	1.721
TOPLAM KAPASİTE	101.795	85.959	82.811	64.883	66.143	83.950	77.419	76.036	67.986	66.325

YILLARA GÖRE ULUSLARARASI YOLCU TAŞIMA FAALİYETLERİ

YILLAR	SEFER SAYISI	YOLCU SAYISI	ÜCRET (USD)	ÜCRET (000 TL)
1995	62.100	1.339.268	6.741.417	584.169.638
1996	58.108	1.270.960	8.171.966	1.131.876.023
1997	41.781	933.727	8.128.529	1.386.625.220
1998	27.253	619.051	4.988.113	1.579.253.484
1999	49.514	1.095.692	16.648.328	4.656.934.728
2000	33.469	706.388	6.286.212	4.963.837.881
2001	54.061	934.130	9.165.134	8.615.973.359
2002	65.902	1.061.840	16.715.104	15.633.222.280
2003	69.365	1.144.649	12.312.426	21.765.991.915

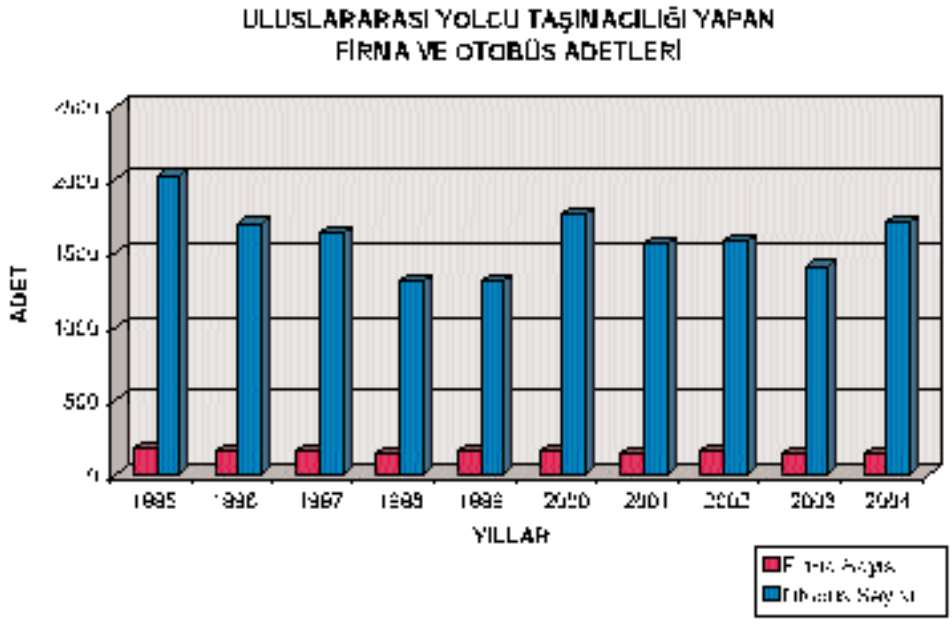

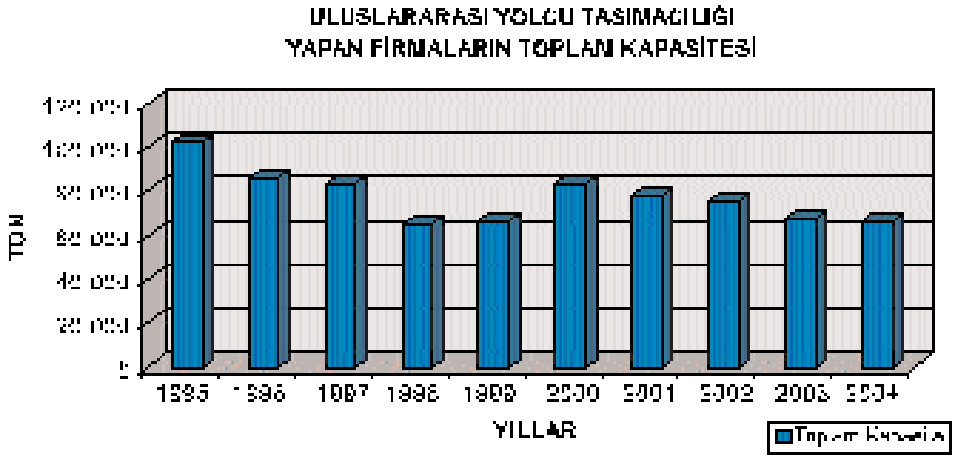

BAZI ÜLKELERE AİT GEÇİŞ BELGELERİNDEKİ DEĞİŞMELER

Uluslararası Karayolu Taşıma Anlaşmaları ve Anlaşmalara uygun olarak yapılan protokoller gereğince; 1994 yılında 33 ülkeden kota olarak 336.000 adet geçiş belgesi, 24.524 adet kota artışı ve kotaya ilave olmak üzere toplam 323.724 adet geçiş belgesi temin edilmiş olup, 227.277 adedi Türk taşımacılarınca, 2003 yılında ise 39 ülkeden 435.710 adedi kota 101.711 adedi ise kotaya ek olmak üzere toplam 537.421 adet geçiş belgesi temin edilmiş olup, 461.346 adedi Türk taşımacılarınca kullanılmıştır. 2004 yılında 501.785 adedi kota, 130.125 adedi ise kotaya ek olmak üzere 631.860 adet geçiş belgesi temin edilmiştir. Yıl içinde 593.747 adet belge kullanılmıştır.

Bazı ülkelere ait geçiş belgelerindeki gelişmeler aşağıda gösterilmiştir.

ÜLKELER	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
ALMANYA	47.000	47.000	47.000	59.500	75.500	76.000	76.000	101.000	95.000	110.000
AVUSTURYA	15.000	15.000	15.000	17.000	17.000	17.000	17.000	17.000	17.000	17.000
İTALYA	11.500	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	24.000	24.000	31.000
RUSYA FEDERASYONU	8.000	10.000	10.500	11.000	5.500	3.500	3.500	3.300	5.300	5.300
MACARİSTAN	35.900	35.900	35.900	42.150	37.900	37.900	37.900	35.900	37.900	39.900
HIRVATİSTAN	1.000	1.000	1.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	11.500	21.500

YILLARA GÖRE TEMİN EDİLEN VE KULLANILAN GEÇİŞ İZİN BELGELERİ SAYILARI

YILLAR	TOPLAM ALINAN	KULLANILAN
1995	347.799	244.081
1996	300.061	249.655
1997	326.607	274.966
1998	397.782	320.185
1999	385.318	284.803
2000	402.341	300.374
2001	421.238	314.107
2002	463.000	396.538
2003	537.000	461.346
2004	632.841	-

RO/RO TAŞIMALARI

Bazı Avrupa ülkelerinin Türk taşıtları için yeterli miktarda geçiş belgesi vermemesi nedeniyle, ortaya çıkan sorunlar ve dış ticaret hacminin gelecekte göstereceği gelişmelerin doğuracağı ihtiyaçlar da dikkate alınarak, Avrupa ülkelerinden veya Avrupa ülkelerine karayoluyla yapılan taşımalarda ortaya çıkan darboğazlara tedbir olması bakımından; aşağıdaki Ro-Ro hatları ihdas edilmiştir.

RO/RO HATTI	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
DERİNCE-KÖSTENCE	6.155	3.137	2.202	1.075	5					
SAMSUN-RUSYA-SAMSUN	41.672	46.954								
ÇEŞME-TRİESTE-ÇEŞME			4.831	8.341	11.919	14.458	16.021	20.712	24.176	29.280
ZONGULDAK-UKRAYNA-ZONGULDAK			3.053	2.248	1.965	2.916	3.256	4.402	5.074	10.860
HAYDARPAŞA-TRİESTE-HAYDARPAŞA	16.768	73.888	85.611	85.958	85.532	93.808	88.953	88.932	108.638	116.878
SAMSUN-NOVOROSSISKY		24.375	25.241	16.393	9.408	9.086	7.564	7.931	8.080	21.292
TRABZON-SOCHİ		2.422	2.881	2.781	3.361	2.006	2.046	1.651	1.651	3.513
RİZE-GÜRCİSTAN-RİZE								701	5.515	5.057
SAMSUN-ILYICHEVSKY		2.212	1.652	837	708	432				
DERİNCE-ILYICHEVSKY		2.997	2.335	1.192	195					
TEKİRDAĞ-TRİESTE-TEKİRDAĞ					25.029	37.315	28.734	31.551		
KUMPORT-TRİESTE-KUMPORT						7.402	10.585	2.521		
AMBARLI-TRİESTE-AMBARLI									33.378	38.393

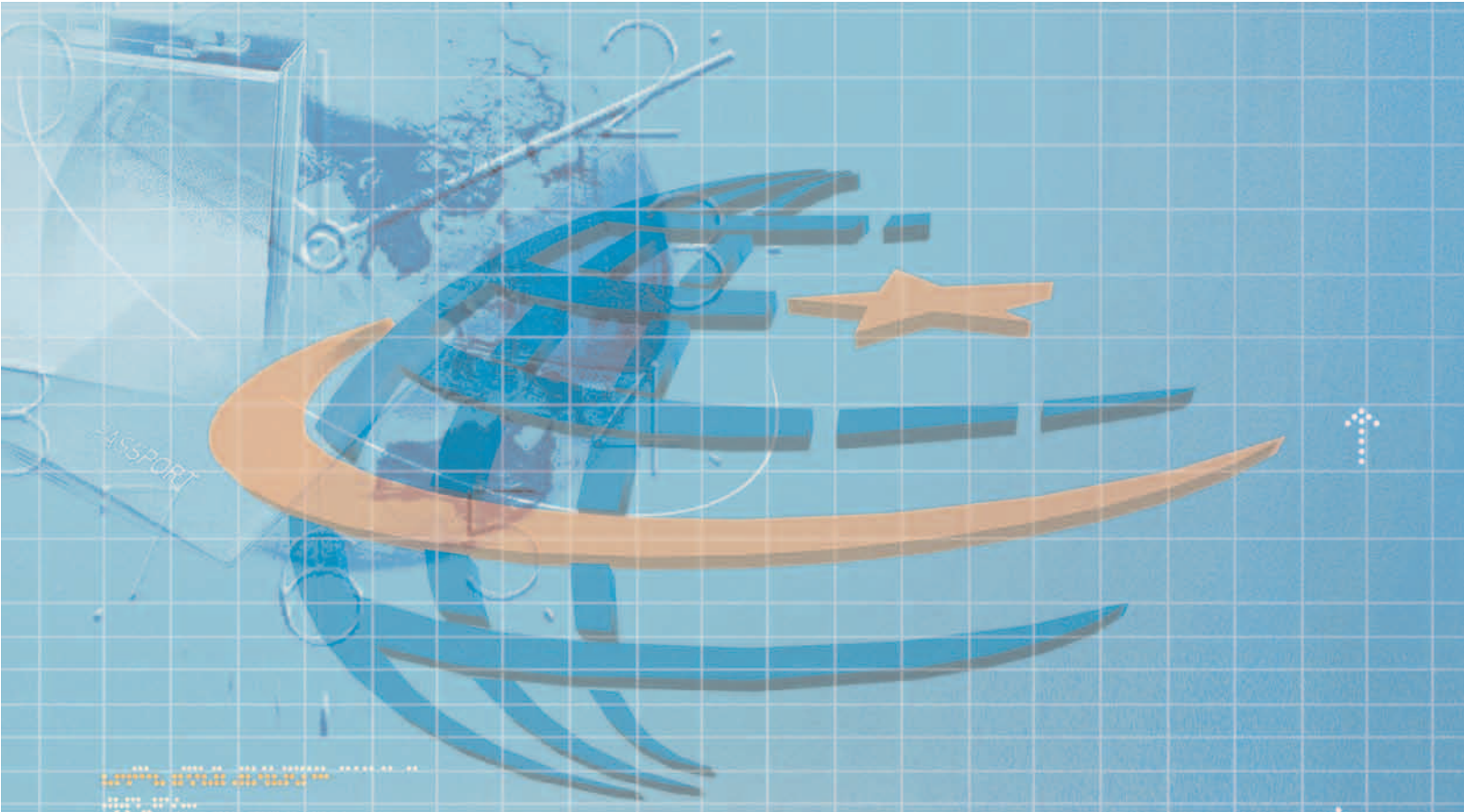

SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

SHGM

A- TARİHÇE VE HUKUKİ STATÜ

Ülkemiz havacılığı, dünya havacılığının henüz başlangıç yılları olan 1910'lu yıllarda İstanbul Yeşilköy' de faaliyete başlamış ve uzun yıllar, Avrupa ülkelerinin önünde, uçak sayısı, yolcu taşımacılığı ve uçak imalatında büyük gelişmeler içinde bulunmuş ayrıca, bu dönemin Avrupa'sında havacılık faaliyetlerinin en yoğun olduğu ülkelerden birisi olmuştur.

Cumhuriyetin ilanı ile hatta Türkiye Büyük Millet Meclisi' nin faaliyete geçmesiyle birlikte, havcılıkta büyük organizasyonlara ve modernizasyona gidilmiştir.

Atatürk'ün aynı zamanda ülkenin geleceğine yol gösteren "İSTİKBAL GÖKLERDEDİR" sözü doğrultusunda, 1925 yılında, daha sonra Türk Hava Kurumu adını alacak olan, Türk Tayyare Cemiyeti'nin kurulması ile Türk sivil havacılığının kurumsal temelleri atılmıştır.

Atatürk'ün "Türk çocuğu her işte olduğu gibi havacılıkta da en yüksek düzeyde, gökte seni bekleyen yerini, az zamanda dolduracaksın. Bundan, gerçek dostlarımız sevinecek, Türk Ulusu mutlu olacaktır." Sözleriyle ifade ettiği beklentileri 1933 yılında kurulan "Hava Yolları Devlet İşletme İdaresi" ile gerçekleşerek, sivil havacılık faaliyetleri düzenli bir yapıya kavuşmuştur.

Sivil Havacılık endüstrisindeki gelişmeler, hız ve güvenlik faktörlerinin büyük önem taşıması, ulusal çıkarlarımızın korunması, uluslararası ilişkilerimizin düzenli bir şekilde yürütülmesi ve denetlenmesi için, 1954 yılında 6382 sayılı kanun ile Ulaştırma Bakanlığı bünyesinde kurulan "Sivil Havacılık Daire Başkanlığı" 1973 yılında "Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü" olarak yeniden teşkilatlandırılmıştır. Ayrıca, 14.10.1983 tarih ve 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu ile de özel sektöre hava taşımacılığı hava alanı işletmeciliği hakkı verilmesi sonucu, Türk Sivil Havacılığında yeni bir dönem başlamıştır.

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü, sivil havacılığın ülke çapında yaygınlaştırılması, Türk taşıyıcıların yurtdışında mümkün olduğunca çok ülkeye düzenli seferler yapması temel politikasına bağlı olarak, kuruluşundan bugüne uçuş emniyetini sürekli ön planda tutarak, sivil havacılığımızın uluslararası kurallara uygun, modern bir anlayış içinde gelişimini kontrol ve murakabe etmekte ve yol göstermektedir.

Birinci ve ikinci dünya savaşlarından sonra havadan gelebilecek tehlikelere karşı önlem alınması zorunluluğu, uygulamada devletin ülkesi üzerindeki hava sahasının, devletin mutlak egemenliği altında olmasını gerekli kılmıştır. Böylece birinci dünya savaşı sonrası havacılıkla ilgili düzenlemelere gidilmiştir. Özellikle ikinci dünya savaşından sonra hızla gelişen ve uluslararası bir yapıya dönüşen havacılık faaliyetleri nedeniyle, dünya ülkeleri bir araya gelerek, uluslar arası bir örgütlenme ve uygulama birliği arayışından hareketle "Şikago Konvansiyonu"nu imzalamışlardır. 1944 yılında savaş göklerde sürerken, Türkiye, Atatürk' ün "Yurtta Barış, Cihanda Barış" ilkesi uyarınca, havacılığın barışçı amaçlarla kullanılması için öncü çalışmalar yapmış ve bu maksatla kurulan "Uluslar arası Sivil Havacılık Teşkilatı" (ICAO)na kurucu üye olarak katılmıştır.

B- AMAÇ VE GÖREVLERİ

Ulaştırma Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında 3348 sayılı Kanunun 12. Maddesi ile;

a) Sivil havacılık faaliyetlerinin teknik, ekonomik ve sosyal gelişmeleri kamu yararına ve milli güvenlik amaçlarına uygun olarak kurulmasını ve geliştirilmesini sağlayacak esasları tespit etmek ve uygulanmasını takip etmek ve denetlemek,

b) Türkiye hava sahasında faaliyette bulunan sivil uçakların uçuşa elverişlilik şartlarını tayin etmek ve belgelerini tanzim ederek sicillerini tutmak, mürettebat ehliyetlerini mevzuata göre denetlemek,

c) Türk sivil havacılık sahasında görev alan ve ihtisası dolayısı ile gerekli görülen personelin ehliyet şartlarını tayin etmek ve lisanslarını tanzim ederek sicillerini tutmak,

d) Yurt içinde ve dışında hava ulaştırma faaliyetlerinde bulunmak isteyen Türk ve yurt içinde ulaştırma faaliyetlerinde bulunmak isteyen yabancı gerçek veya tüzelkişilere verilecek izinlerin esaslarını ve şartlarını hazırlamak, faaliyetlerini denetlemek,

e) İlgili kuruluşların görüşlerini almak suretiyle, Türkiye hava sahasında sivil uçakların seyrüseferini, trafik haberleşme hizmetlerini kamu güvenliği bakımından düzenlemek, denetlemek, gerekli tedbirleri almak ve aldırtmak,

f) Hava seyrüsefer güvenliği bakımından hava meydanlarının teknik niteliklerini ve işletme esaslarını tayin etmek ve uygulamaları denetlemek,

g) Milletlerarası sivil havacılık sahasındaki gelişmeleri takip ederek ülkemiz sivil havacılık faaliyetlerinde bu gelişmelerin uygulanması için tedbirler almak, sivil havacılıkla ilgili planların hazırlanmasını sağlamak ve uygulaması ile ilgili faaliyetlerde diğer milletlerarası kuruluşlarla işbirliği yapmak,

h) Türkiye hava sahasında hava arama ve kurtarma hizmetlerinin yapılması hususunda ilgili kuruluşlarla işbirliği sağlamak ve sivil havacılık kazalarını tahkik etmek, tahkikat sonuçlarına göra gerekli tedbirleri almak,

i) Sivil havacılık eğitim müesseselerinin kuruluş ve çalışma esaslarını tayin etmek ve denetlemek,

j) Sivil havacılık faaliyetleri ile ilgili olarak konulmuş mevzuat ve kuralara aykırı hareket eden gerçek ve tüzelkişiler hakkında kanuni yollara başvurmak,

k) Hava ulaştırması konusunda milletlerarası ikili ve çok taraflı andlaşmaların uygulanmasını takip etmek, bunlarla ilgili çalışmalara katılmak,

l) Bakanlıkça verilecek benzeri görevleri yapmak." olarak belirlenmiştir.

C- FAALİYETLERİ

Ülkemizdeki sivil havacılık faaliyetleri, Bakanlığımız Merkez Birimi olan Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü (SHGM) tarafından idare edilmektedir. Yukarıda yer alan Bakanlığımız kuruluş kanunu ve 2920 sayılı SHGM teşkilat kanunuyla verilen görevleri dikkate alarak yapılan faaliyetler gruplanacak olursa, öncelikli olarak uçuş emniyetinin ve havacılık güvenliğinin sağlanarak, emniyetli ve rekabete açık bir hava taşımacılığı yapılması amacıyla uluslararası standartları da göz önüne alarak faaliyetlerini yürütmekte olan SHGM'nin bu görevleri yerine getirmek için etkinlik gösterdiği 3 temel faaliyet alanı şöyle sıralanabilir:

1) Kural Koyma ve Düzenleme: Sivil havacılık alanına yön vermek üzere oluşturulan yönetmelik ve diğer mevzuatın, günün şartlarına ve sürekli değişim gösteren uluslararası mevzuata uygun hale getirilmek amacıyla çalışmalar devam etmektedir.

2) Kural ve Standartlara Uyumun Denetimi ve Sürekli Gözetimi: Bakanlığımız tarafından yetkilendirilen hava taşıma işletmeleri, hava araçları, lisanslı teknik personeli ile hava alanları belirli pe-

riyotlarla denetlenmekte ve havacılık faaliyetlerinin güncel mevzuata uygun olarak emniyetli ve güvenli bir şekilde sürdürülmesinin sağlanması çalışmaları düzenli olarak devam etmektedir.

3) **Uyumsuzluklara Karşı Yaptırım ve Cezai Müeyyide Uygulanması:** Denetimlerde tespit edilen önemli eksiklikler ile standartlardan sapmalara karşı hak mahrumiyeti ve para cezası gibi yaptırımlar uygulanmaktadır.

Ülkemiz, Avrupa Sivil Havacılık Konferansı (ECAC), Avrupa Seyrüsefer Güvenliği Teşkilatı (EUROCONTROL), Avrupa Sivil Havacılık Otoriteleri Birliği (JAA) gibi uluslararası sivil havacılık kuruluşlarının tam üyesidir.Son yıllarda sivil havacılık faaliyetlerinin mümkün olan her ile yaygınlaştırılması çabalarının etkisi ile sivil hava taşımacılığı, genel havacılık işletmeciliği, eğitim ve sportif amaçlı işletmecilik ve uçak, helikopter, planör gibi hava araçlarının sayısındaki artışlar kaydedilmiştir. Bunun yanında sivil havaalanlarımızın da sayısı, daha önce kaydedilen artışlar neticesinde önemli düzeylerde bulunmaktadır.

2004 sonu itibariyle havacılık işletmelerinin sayısı 98'e; havaaracı sayısı 473'ye; koltuk kapasitesi yaklaşık 35.500 düzeyine ulaşmıştır. Koltuk kapasitesi dikkate alındığında, kapasitenin 33.259 koltukla çok büyük bir kısmını (yaklaşık % 97'si) 188 uçağı ile sayıları 15'e ulaşan Ticari Havayolu İşletmeleri oluşturmaktadır. *(Tablo – 1, 2 ve 7)*

Uluslararası havaalanlarımızda özel sektöre ait iki yer işletmesi kuruluşu (HAVAŞ ve ÇELEBİ) serbest piyasa ekonomisi ve tam rekabet kuralları içerisinde yer hizmetleri vermektedir. 2004 yılı sonu itibariyle verilmiş bulunan faal uçucu personel sayısı toplam 4499, faal yer personeli sayısı toplam 3837'dir. *(Tablo – 4)*

Ülkemizde sivil havacılığın hızlı gelişmesine paralel olarak 84 ülke ile ikili hava ulaştırma anlaşması imzalanmış ve imzalanan bu anlaşmalar sonucu milli havayolumuz THY yurtdışında 65 noktaya tarifeli seferler düzenlemekte, ayrıca, özel sektöre ait 15 havayolu kuruluşumuz dünyanın her yönünden yaklaşık olarak 70 noktaya tarifesiz seferler düzenlemektedirler. Ayrıca, yurtdışından ülkemize yaklaşık 70 havayolu tarifeli, yaklaşık 400 havayolu tarifesiz seferler yapmaktadır.

RUHSAT VERİLEN HAVAYOLU İŞLETMELERİ SAYILARI

Tablo 1

YILLAR	TOPLAM HAVAYOLU İŞLETMELERİ SAYISI (yıl sonu)
1995	14
1996	11
1997	11
1998	10
1999	9
2000	11
2001	14
2002	14
2003	13
2004	15

Ayrıca, şu anda, yaklaşık 50 ilimizde çeşitli büyüklükte 21'i dışhat ve içhat; 31'i sadece içhat trafiğe açık; 4' ü THK'nın, toplam 12 özel statülü olmak üzere 64 havaalanı sivil havacılık işletmelerinin kullanımına açıktır. *(Tablo – 5 ve 6)*

Ülkemiz havaalanlarında 2004 yılında toplam uçak trafiği 440.238, yolcu trafiği 44.789.070, yük trafiği 1.126.108 ton olarak gerçekleşmiştir.

Son yıllarda yaşanan en önemli gelişmelerden biri Bölgesel Havacılık konusunda olmuştur. Bu konuda hükümet politikaları doğrultusunda DHMİ vergilerinin düşürülmesi ve gerekli kolaylıkların sağlanması gibi teşvik edici uygulamalar Bakanlığımız tarafından takip edilerek yürürlüğe sokulmuştur. Uygulamalar sonuç vermiş olup şu anda 3 havayolu tarafından yürütülen, Tablo 3'den de görüleceği gibi, Anadolu'nun değişik noktalarına 20'nin üzerinde farklı seferleri

bulunmaktadır. Bölgesel Hava Taşımacılığının başladığı Ekim 2003'den itibaren kış dönemi (20.10.2003 - 28.03.2004) 1.392 uçuş/ 346.099 kişi; yaz dönemi (29.03.2004 - 31.10.2004) 6.934 Uçuş/ 1.231.213 kişi; ve kış dönemi (01.10.2004 - 31.12.2004) 3.173 Uçuş/ 360.560 kişi olmak üzere toplam 1.937.872 kişi taşınmıştır. Yaşanan gelişmelerin Bölgesel Havacılıkta sebep olduğu atılım ile iç hat yolcu taşımacılığında bir önceki seneye göre % 60 düzeylerine varan artışlar yaşanmıştır.

YILLAR İTİBARİYLE HAVACILIK İŞLETMELERİNE AİT HAVAARACI VE KOLTUK KAPASİTELERİ [1]

Tablo 2

YILLAR	İŞLETME ÇEŞİDİ	İŞLETME SAY.	HAVAARACI SAY.	KOLTUK KAP.[2]
1998	HAVAYOLU	10	125	21.714
	HAVA TAKSİ	50	214	1.148
	GENEL HAV.	33	180	696
	TOPLAM	93	519	23.558
1999	HAVAYOLU	9	123	21.405
	HAVA TAKSİ	56	228	1.225
	GENEL HAV.	45	192	779
	TOPLAM	110	543	23.409
2000	HAVAYOLU	11	127	22.250
	HAVA TAKSİ	57	228	1.225
	GENEL HAV.	51	192	685
	TOPLAM	119	547	24.160
2001	HAVAYOLU	14	145	25.305
	HAVA TAKSİ	57	228	1.225
	GENEL HAV.	47	172	489
	TOPLAM	118	545	27.019
2002	HAVAYOLU	14	151	26.696
	HAVA TAKSİ	51	213	1.072
	GENEL HAV.	41	146	679
	TOPLAM	106	510	28.447
2003	HAVAYOLU	13	150	27.124
	HAVA TAKSİ	50	131	700
	GENEL HAV.	33	152	330
	TOPLAM	96	433	28.154
2004	HAVAYOLU	15	188	33.259
	HAVA TAKSİ	49	129	690
	GENEL HAV.	34	156	338
	TOPLAM	98	473	34.287

1) SHGM; kesin kayıtların bulunmadığı durumlarda yaklaşık ve tahmini değerler kullanılmıştır.
1) Yaklaşık sayılarla 120 toplam uçak ile 50 Zirai Mücadele İşletmesi dahil edilmemiştir.
2) SHGM kayıtlarında Genel Hav. ve Hava Taksi İşletmeleri' ne ait bazı uçakların koltuk sayıları belli olmadığı için yaklaşık ve bazıları tahmini değerledir.

BÖLGESEL HAVACILIK İÇHAT UÇUŞLARI

2004yıl sonu *Tablo 3*

ONUR Havayolları	FLY Havayolları	ATLAS Havayolları
İstabul-Kayseri	İstanbul-Trabzon	İstanbul-Antalya
İstanbul-Erzurum	İstanbul-İzmir	İstanbul-Trabzon
İstanbul-Trabzon	İstanbul-Antalya	İstanbul-İzmir
İstanbul-İzmir	Ankara-Trabzon	İstanbul-Adana
İstanbul-Adana		İstanbul-Malatya
İstanbul-Samsun		İstanbul-Van
İstanbul-Antalya		
İstanbul-Gaziantep		
İstanbul-Malatya		
İstanbul-Kars		

Not: Seferler karşılıklı yapılmaktadır.

HAVACILIK PERSONELİ LİSANS BİLGİLERİ

Aralık 2004 *Tablo 4*

LİSANSLAR	FAAL	GAYRİ-FAAL	TOPLAM
UÇUCU PERSONEL	4499	1840	6339
YER PERSONELİ	3837	886	4723
TOPLAM	8336	2726	11062

HAVAALANLARIMIZ

Tablo 5

YILLAR	İÇHAT TRAF. AÇIK HAVAAL.*	DIŞHAT ve İÇ-HAT TRAF. AÇIK HAVAAL.*	ÖZEL STATÜLÜ HAVAAL.	THK KULLANI-MINDA HAVAAL.	TOPLAM HAVA-AL. SAYISI
1999	27	20	8	11	66
2000	27	21	8	11	67
2001	30	20	7	11	68
2002	30	21	8	9	68
2003	30	22	9	4	65
2004	31	21	8	4	64

** Askeri protokollü (müsadeli ve serbest kullanımlı) havaalanları dahildir. Geçici olarak sivil trafiğe kapatılan havaalanlarımız da dahil edilmektedir.*

HAVAALANLARIMIZ

2004yıl sonu *Tablo 6*

DIŞ HAT VE İÇ HAT TRAFİĞİNE AÇIK HAVA ALANLARI			YALNIZ İÇ HAT TRAFİĞİNE AÇIK HAVA ALANLARI			ÖZEL STATÜLÜ HAVA ALANLARI
SİVİL	ASKERİ - Protokollü		SİVİL	ASKERİ – Protokollü		
	(Serbest Kullanım)	(Müsadeli Kullanım)		(Serbest Kullanım)	(Müsadeli Kullanım)	
DHMİ: 1-ADANA ŞAKİRPAŞA 2- İZMİR A. MENDERES 3-ANTALYA ANTALYA 4-İSTANBUL ATATÜRK 5-MUĞLA MİLAS-BODRUM 6-ANKARA ESENBOĞA 7-NEVŞEHİR KAPADOKYA 8-ISPARTA S.DEMİREL 9-TRABZON 10- SAMSUN ÇARŞAMBA 11-GAZİANTEP SAZGİN 12-KARS 13-VAN FERİT MELEN 14-SİNOP (2) HEAŞ: 15-İSTANBUL S. GÖKÇEN (1)	DHMİ: 1-BURSA (Hv.K.K.) YENİŞEHİR 2-TEKİRDAĞ (Hv.K.K.) ÇORLU 3-MUĞLA (Hv.K.K.) DALAMAN 4-ERZURUM (Hv.K.K.) 5-KAYSERİ (Hv.K.K.) ERKİLET	DHMİ: 1-DENİZLİ (Hv.K.K.) ÇARDAK	DHMİ: 1-ADIYAMAN 2-AĞRI 3-BALIKESİR EDREMİT (KÖRFEZ) 4-K.MARAŞ 5-MARDİN 6-SİİRT 7-ŞANLIURFA 8-TOKAT(2)	DHMİ: 1-ÇANAKKALE (Dz.K.K.) 2-DİYARBAKIR (Hv.K.K.) 3-ELAZIĞ (K.K.K.) 4-ERZİNCAN (K.K.K.) 5-KONYA (Hv.K.K.) 6-MALATYA (Hv.K.K.) ERHAÇ 7-MUŞ (Hv.K.K.) 8-SİVAS (Hv.K.K.)	1-AFYON (Hv.K.K.) 2-MANİSA (Hv.K.K.) AKHİSAR 3-BALIKESİR (Hv.K.K.) 4-BALIKESİR (Hv.K.K.) BANDIRMA 5-BATMAN (Hv.K.K.) 6-BURSA (Hv.K.K.) 7-KOCAELİ (Dz.K.K.) CENGİZ TOPEL 8-ZONGULDAK (2) (Hv.K.K.) ÇAYCUMA 9-ÇANAKKALE (K.K.K.) GÖKÇEADA 10-EDİRNE (K.K.K.) KEŞAN 11-KÜTAHYA (Hv.K.K.) 12-AMASYA (Hv.K.K.) MERZİFON 13-ESKİŞEHİR (Hv.K.K.) SİVRİHİSAR 14-UŞAK(2) (Hv.K.K.) 15- YALOVA (Hv.K.K.)	THK: 1-BURDUR 2-ESKİŞEHİR İNÖNÜ 3-İZMİR SELÇUK-EFES 4-ANTALYA KARAİN İL ÖZEL İDARELERİ: 5-SİVAS DİVRİĞİ 6-ANTALYA GAZİPAŞA ÜNİVERSİTE: 7-ESKİŞEHİR ANADOLU 8-HATAY İSKENDERUN 9-BURSA ULUDAĞ ÜNİ. - GÖRÜKLE JANDARMA GN. KOM.: 10-AYDIN ÇILDIR UÇUŞ OKULLARI: 11-İSTANBUL HEZARFEN 12-SAMSUN SAMSUN-SAMAIR

1) HEAŞ tarafından işletilen Savunma Sanayii Müsteşarlığı hava alanı.
2) Sinop, Çaycuma,Uşak ve Tokat Hava Alanları geçici olarak sivil trafiğe kapatılmıştır.

HAVAYOLU İŞLETMELERİNİN* UÇAK , KOLTUK ve KARGO KAPASİTELERİ

(2004 yılı sonu itibariyle) *Tablo 7*

İŞLETME ADI	FİLO UÇAK SAYISI	KOLTUK KAPASİTESİ	KARGO KAPASİTESİ (TON)	YOLCU UÇAĞI SAYISI	KARGO UÇAĞI SAYISI
THY A.O.	76	12.268	38.000	75	1
ONUR HAVA TAŞIMACILIK A.Ş.	24	5.771	-	24	-
FLY HAVAYOLLARI A,Ş.	10	2.699	-	10	-
PEGASUS HAVA TAŞIMACILIK A.Ş.	14	2.608	-	14	-
MNG HAVAYOLLARI TAŞIMACILIK A.Ş.	18	1955	261.000	12	6
KIBRIS TÜRK HAVAYOLLARI LTD.ŞTİ	8	1.645	-	8	-
ATLASJET ULUSLARARASI HAVACILIK A.Ş.	7	1.410	-	7	-
SUNEXPRESS HAVAYOLLARI A.Ş.	7	1.320	-	7	-
FREEBIRD HAVAYOLU TAŞ. ve TİC. A.Ş.	6	1.020	-	6	-
SKY HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş.	5	863	-	5	-
INTER EKSPRES HAVA TAŞ. A.Ş.	5	702	-	5	-
SAGA HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş.	2	516	-	2	
DÜNYAYA BAKIŞ HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş.	2	482	-	2	-
ORBİT EKSPRES HAVAYOLLARI A.Ş.	2	-	83.000	-	2
KUZU HAVAYOLLARI KARGO TAŞ. A.Ş.	2	-	88.500	-	2
TOPLAM	188	33.259	470.500	177	11

**: 2004 sonu itibariyle faaliyette olan ticari havayolu işletmeleridir.*

KOLTUK KAPASİTESİ

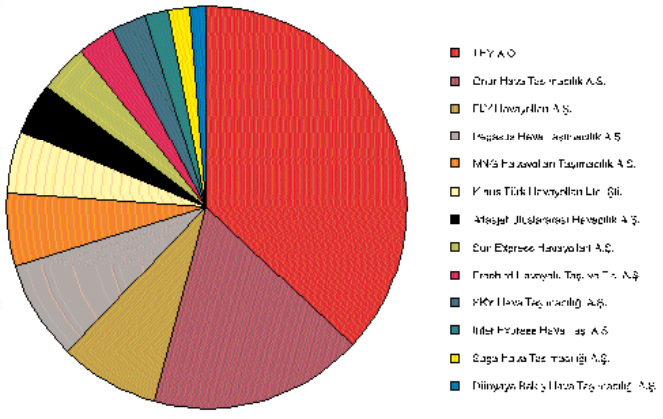

Şekil 1: *2004 sonu itibariyle ticari havayolu işletmelerinin koltuk kapasiteleri dağılımları*

KARGO KAPASİTESİ

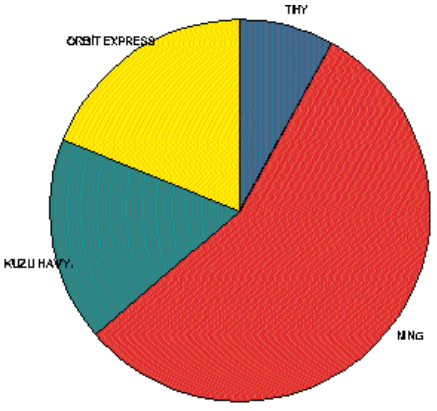

Şekil 2: *2004 sonu itibariyle ticari havayolu işletmelerinin kargo kapasiteleri dağılımları*

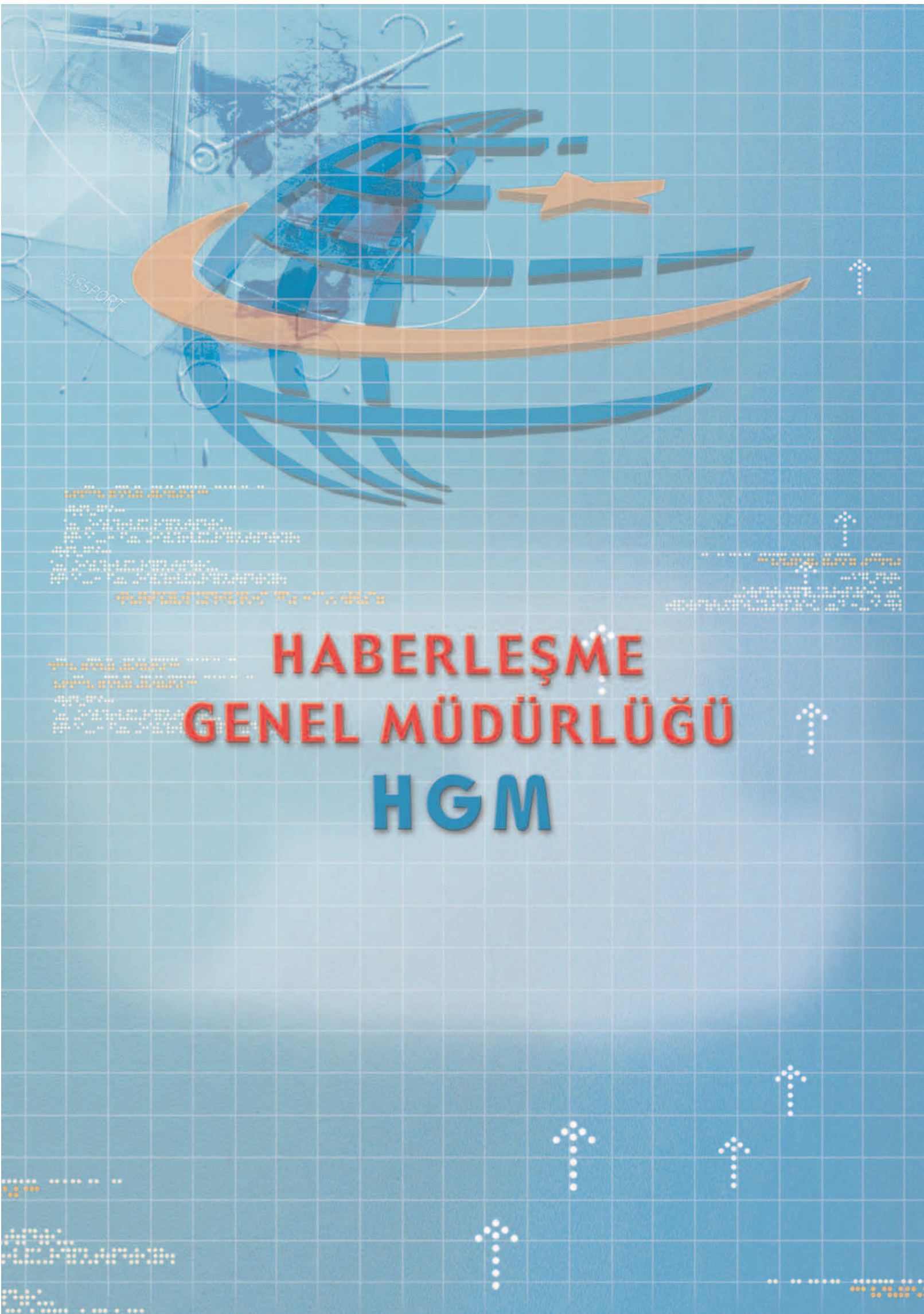

HABERLEŞME GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

HGM

A- TARİHÇE VE HUKUKİ STATÜ

Haberleşme Genel Müdürlüğü; Ulaştırma Bakanlığı'nın kuruluş şeması yeniden tespit edilirken, Bakanlık merkez teşkilatı içerisinde 07.03.1973 tarihinde kurulmuştur. Bakanlığımızın teşkilat ve görevlerinin 13.12.1983 tarih ve 182 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile yeniden düzenlenmesi kapsamında da Haberleşme Dairesi Başkanlığı'na dönüştürülmüştür.

Yeniden Yapılanma çalışmaları sonucunda; Devletin iktisadi rolünü azaltıcı politikalar çerçevesinde, haberleşme sektörünün de rekabete açılması ve birden çok işletmecinin bu piyasada yer almasını teminen, bu alanda oluşacak yeni yapıdaki düzenleyicilik görevinin 3348 sayılı Kanun'la yürütülemeyeceği anlaşıldığından, "Telgraf ve Telefon Kanununa Bazı Ek Maddeler Eklenmesine, Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair, 06.05.1995 tarih ve 4107 sayılı Kanun'a eklenen bir madde ile Haberleşme Dairesi Başkanlığı tekrar Haberleşme Genel Müdürlüğü'ne dönüştürülmüş ve görevleri ihtiyaçlar doğrultusunda yeniden düzenlenmiştir.

B- AMAÇ VE GÖREVLERİ

Ulaştırma Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında 3348 sayılı Kanunun 13. Maddesi ile verilen görevler;

1- Posta ve telekomünikasyon iş ve hizmetlerinin teknik, ekonomik ve sosyal ihtiyaçlara, kamu yararına ve milli güvenlik amaçlarına uygun olarak kurulmasını ve geliştirilmesini ve bu hizmetlerin birbirini tamamlayıcı şekilde yürütülmesini sağlayıcı esas ve prensipleri tespit etmek,uygulamasını takip etmek ve denetlemek.

2- Telekomünikasyon Kurumu'nun kanunlarla verilen yetki ve görev alanı dışında kalan devlet işletmeleri ile iktisadi devlet teşekkülleri, kamu iktisadi kuruluşları, bunların müessese, bağlı ortaklık ve iştirakleri, özel idareler, belediyeler, yerli ve yabancı gerçek ve tüzel kişiler tarafından yapılan haberleşme işlerini kanunlarla Bakanlığa verilen görev dairesinde düzenlemek, uygulamasını denetlemek ve koordinasyonu sağlamak.

3- Haberleşme talep ve ihtiyaçlarını tespit etmek ve planlamak, bu konularda koordinasyonu sağlamak.

4- Ülkemizin üyesi bulunduğu haberleşme konusu ile ilgili milletlerarası birlik ve kuruluşların çalışmalarına katılmak ve kararlarını uygulanmasını takip etmek ve sağlamak, haberleşme ilişkilerini düzenlemek.

5- Yurt içi ve yurt dışı posta ücret tarifelerini incelemek, değerlendirmek ve bu hususlara dair yardımcı çalışmalar yapmak.

6- Haberleşme cihazları sanayii imalat alanlarını, kapasiteleri ve bu sanayii ile ilgili gelişmeleri takip etmek.

7- Haberleşme Yüksek Kurulu'nun sekreterya işlerinin yürütülmesini sağlamaktır.

C- FAALİYETLERİ

1- ÖZELLEŞTİRME, SERBESTLEŞTİRME DİĞER FAALİYETLER

Telekomünikasyon sektöründe özelleştirme ve serbestleştirmeye yönelik ilk adım 1994 yılında yürürlüğe giren 4000 sayılı Kanun ile atılmıştır. Bu tarihe kadar posta ve telefon haberleşmesini tekel olarak yürüten T.C. Posta Telgraf ve Telefon İşletmesi Genel Müdürlüğü ikiye ayrılmış ve telekomünikasyon hizmetlerini yürütmek üzere Türk Telekomünikasyon A.Ş. (TTAŞ) kurulmuştur.

Sektörde özelleştirme ve serbestleşmeye yönelik yeni düzenlemeler 4107 sayılı Kanunla getirilmiş ancak, TTAŞ'ın % 49'luk hisselerinin özelleştirilmesine imkan veren hükümler dışındakiler Anayasa Mahkemesi'nce iptal edilmiştir. Türk Telekom A.Ş.'nin özelleştirme işlemlerinin iki aşamalı olarak bağımsız komisyonlarca yürütülmesi 1996 yılında çıkarılan 4161 sayılı Kanunla hükme bağlanmıştır.

Gelir paylaşımı esasına göre, Türk Telekom A.Ş. ile GSM alanında hizmet veren Turkcell ve Telsim şirketlerine ait sözleşmeler 28.04.1998 tarihinde İmtiyaz Sözleşmesine dönüştürülmüş ve her bir lisans için 500 milyon ABD Doları gelir sağlanmıştır.

Giderek artan talep karşısında daha etkin ve uygun rekabet ortamı içerisinde ülkemizin tüm coğrafi alanında hizmet vermek üzere GSM 1800 sayısal ve hücresel mobil telefon şebekesinin kurulması ve şebekelerden iki adedinin sermaye şirketlerine lisans verilmek suretiyle, diğerinin ise Türk Telekom A.Ş. bünyesinde kurulan "AYCELL Haberleşme ve Pazarlama Hizmetleri A.Ş.'ne verilmesi planlanmış ve ihaleye çıkılarak "İş Bankası-Telecom İtalia" ortaklığının oluşturduğu "ARİA" adlı işletme ile 26.10.2000 tarihinde İmtiyaz Sözleşmesi imzalanarak yürürlüğe girmiştir. Yapılan bu ihale sonucunda Hazineye yaklaşık 3 milyar ABD Doları nakit girişi sağlanmıştır.

Telekomünikasyon sektörünün ve Türk Telekom A.Ş.'nin sektördeki yerinin yeniden belirlenmesini sağlayan 4502 sayılı Kanun çıkarılarak teknik düzenlemeler yapılmış, sektörde faaliyet gösteren kurumları denetlemekle yükümlü Telekomünikasyon Kurumu kurulmuştur. Söz konusu Kanunla, kamu hizmeti niteliğinde olan tüm telekomünikasyon hizmetlerinin, hizmetin niteliğine göre; görev sözleşmesi, imtiyaz sözleşmesi, ruhsat ve genel izin verilmek suretiyle yürütülmesi hükme bağlanmıştır.

Bir adet imtiyazlı altın hissenin Devlette kalması koşulu ile Türk Telekom'un % 100'nün satılabileceği, yabancı gerçek ve tüzel kişilerin Türk Telekom'daki hisse oranının % 45'ini geçemeyeceği ve bunların doğrudan ya da dolaylı olarak çoğunluk hisselerine sahip olamayacağı 23 Mayıs 2001'de yürürlüğe giren 4673 sayılı Kanun ile kararlaştırılmıştır.

Türk Telekom'a, hisseye çevrilebilir bono ihracı ile borçlanma yetkisi tanınmış ve bünyesi içerisinde GSM işletmeciliği yapan Aycell Haberleşme Hizmetleri A.Ş.'nin başka bir GSM 1800 operatörü ile birleşmesine olanak sağlayan 4971 sayılı Kanun çıkarılmıştır. Şirket hisselerinin % 55'nin blok olarak satılması amacı ile 11.10.2004 tarih ve 7931 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı çıkarılmıştır.

Türk Telekomünikasyon A.Ş.'nin 01.01.2004 tarihinde tekel hakkının sona ermesi ile sektörde tam liberalizasyona geçilmiş, pazar büyümüş, ülke kalkınması desteklenmiş, devletin yatırım yükü azaltılmış, rekabet sağlanmış , istihdam ve verimlilik artmıştır.

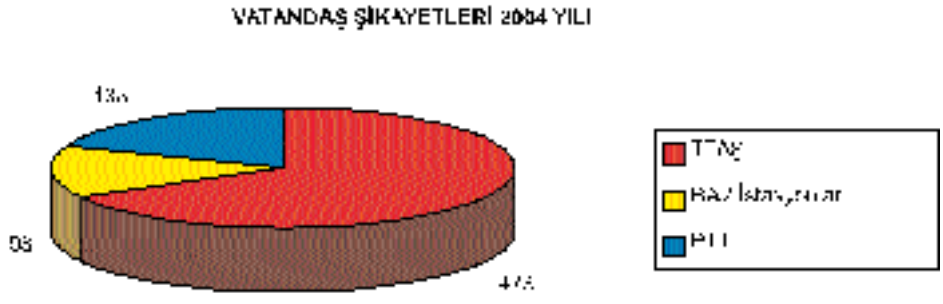

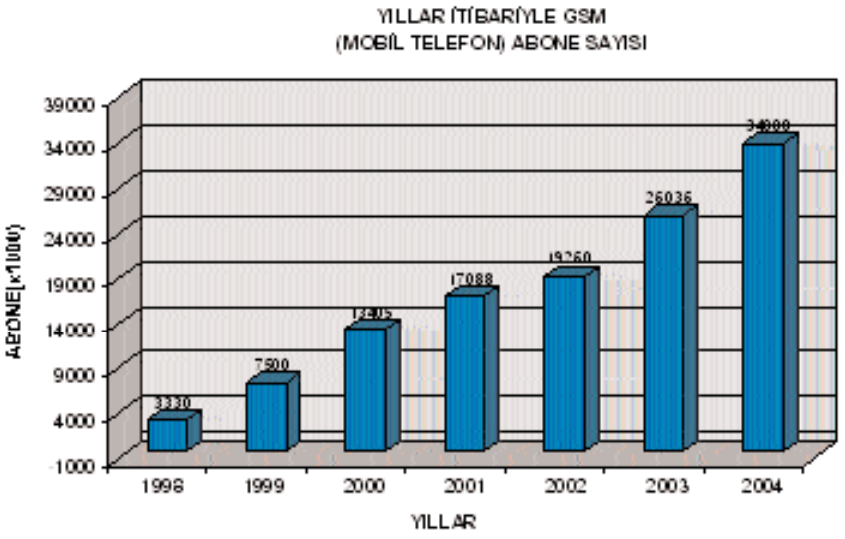

2- HUKUKSAL VE KURUMSAL DÜZENLEMELER

a) AB müktesebatına uyumlu olarak, Acil Eylem Planı çerçevesinde Bakanlığımıza verilen ve Haberleşme Genel Müdürlüğünün koordinatörlüğünde; telekomünikasyon sektörünün düzenlenmesi ve denetlenmesini sağlayacağı düşünülen ve bir çerçeve kanun olarak tasarlanmış olan " Elektronik Haberleşme Kanunu Tasarısı Taslağı" çalışmaları tamamlanarak 08 Mart 2005 tarihinde Başbakanlığa gönderilmiştir.

b) Türk Telekom A.Ş., 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanunu'nda asgari hizmet yükümlüsü olarak belirtilmiştir. Ancak, TTAŞ'nin özelleştirilmesi ile asgari hizmet yükümlülüğü kalkacağından, doğacak yasal boşluğu gidermek amacıyla, Eletronik Haberleşme Kanunu'ndan ayrı olarak evrensel hizmetlerin sağlanması ve öncelikle yasalaşması için "Evrensel Hizmetlerin Sağlanması ve 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanunu ile 3348 sayılı Ulaştırma Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı" hazırlanarak 02 Mart 2005 tarihinde Başbakanlığa gönderilmiştir.

c) Genel Müdürlüğümüz koordinatörlüğünde yürütülmekte olan, "3348 sayılı Ulaştırma Bakanlığı'nın Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılması, Posta Hizmetlerinin Düzenlenmesi ve Posta Düzenleme Kurulunun Kurulması Hakkında Kanun Tasarısı" ile ilgili çalışmalar 01 Mart 2005 tarihinde kamu kurum ve kuruluşları ile sivil toplum kuruluşlarının görüşlerine sunulmuştur. "Tasarı" hakkında Bakanlığımıza gönderilmeye başlanan görüşlerin değerlendirme çalışmaları yapılmaktadır. Ayrıca, Posta ve Telgraf Teşkilatı İşletmesi Genel Müdürlüğü'nün Teşkilat ve Görevlerine İlişkin Kanun Tasarısı Taslağı üzerindeki çalışmalar devam etmektedir.

d) Diğer taraftan, 1998 yılı içerisinde Türkiye'de İnternet'in altyapıdan başlayarak tüm boyutları ile kısa, orta ve uzun vadeli hedeflerini belirlemek, bu hedeflere erişmek için gerekli stratejik ve taktik ulusal kararların alınması ve uygulanması sürecinde danışmanlık görevini yürütmek, uygulamada gözlenen aksaklıkları belirlemek ve giderilmesi için öneriler oluşturmak, konu ile ilgili birimler arasında eşgüdüm sağlamak, gelişme, yaygınlaştırma, hizmet üretimi konularında düzenleyici öneriler oluşturmak ve uluslararası gelişmeleri yakından izleyerek ülke çıkarlarını korumak amaçları ile Bakanlığımız tarafından " İnternet Üst Kurulu " kurulmuştur.

e) Haberleşme Yüksek Kurulu (HYK)'nun sekreterya hizmetleri, 4502 sayılı Kanun gereği Haberleşme Genel Müdürlüğünce yürütülmektedir. Kurul'un, 29 Mart 2005 tarihinde yapılan 2005/1 sayılı toplantısında, 2014 yılına kadar analok yayıncılıktan sayısal yayıncılığa geçiş için tavsiye kararları alınmıştır.

f) Telekomünikasyon alanında, ülkemizin üyesi bulunduğu uluslararası kuruluşlarla ikili ilişkiler takip edilmekte; yapılan anlaşmalar, mutabakat zabıtları, ülkemize ve sektöre olan kazanımlar değerlendirilmektedir.

g) e-Dönüşüm Türkiye Projesi çalışmaları kapsamında, Kısa Dönem Eylem Planı'nın 2004 yılına ait çalışmalarına ait hazırlanan sonuç raporu, 29 Mart 2005 tarihinde Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı'na gönderilmiştir.

ULAŞTIRMA BAKANLIĞI BAĞLI, İLGİLİ VE İLİŞKİLİ KURUM VE KURULUŞLARI

DENİZCİLİK MÜSTEŞARLIĞI

ORGANİZASYON ŞEMASI

- MÜSTEŞAR
  - Teftiş Kurulu Başkanlığı
  - MÜSTEŞAR YARDIMCISI
    - Deniz Ticareti Genel Müdürlüğü
    - Personel ve Eğitim Dairesi Başkanlığı
    - İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığı
    - Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü
  - MÜSTEŞAR YARDIMCISI
    - Deniz Ulaştırması Genel Müdürlüğü
    - Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı
    - Bölge Müdürlükleri
    - Muhabere ve Elektronik Dairesi Başkanlığı
  - MÜSTEŞAR YARDIMCISI
    - Gemi İnşa ve Tersaneler Genel Müdürlüğü
    - APK Dairesi Başkanlığı
    - Hukuk Müşaverliği
  - MÜSTEŞAR YARDIMCISI
    - Müsteşarlık Müşavirleri
    - Savunma Uzmanlığı
  - İstanbul Bölge Müdürlüğü
    - İstanbul Lim. Bşk.
    - Zonguldak Lim. Bşk.
    - Kefken Lim. Bşk.
    - İğneada Lim. Bşk.
    - Tekirdağ Lim. Bşk.
    - Karasu Lim. Bşk.
    - K. Ereğli Lim. Bşk.
    - Silivri Lim. Bşk.
    - Şile Lim. Bşk.
    - İzmit Lim. Bşk.
    - Enez Lim. Bşk.
    - Yalova Lim. Bşk.
    - Tuzla Lim. Bşk.
    - Ambarlı Lim. Bşk.
  - Çanakkale Bölge Müdürlüğü
    - Çanakkale Lim. Bşk.
    - Gelibolu Lim. Bşk.
    - Gemlik Lim. Bşk.
    - Mudanya Lim. Bşk.
    - Karabiga Lim. Bşk.
    - Bozcaada Lim. Bşk.
    - Gökçeada Lim. Bşk.
    - Erdek Lim. Bşk.
    - Bandırma Lim. Bşk.
    - Edremit Lim. Bşk.
    - Ayvalık Lim. Bşk.
    - Marmara Ad. Lim. Bşk.
  - İzmir Bölge Müdürlüğü
    - İzmir Lim. Bşk.
    - Çeşme Lim. Bşk.
    - Dikili Lim. Bşk.
    - Aliağa Lim. Bşk.
    - Kuşadası Lim. Bşk.
    - Güllük Lim. Bşk.
    - Bodrum Lim. Bşk.
    - Marmaris Lim. Bşk.
    - Fethiye Lim. Bşk.
    - Datça Lim. Bşk.
    - Foça Lim. Bşk.
    - Göcek Lim. Bşk.
  - Antalya Bölge Müdürlüğü
    - Antalya Lim. Bşk.
    - Kaş Lim. Bşk.
    - Finike Lim. Bşk.
    - Alanya Lim. Bşk.
    - Kemer Lim. Bşk.
  - Mersin Bölge Müdürlüğü
    - Mersin Lim. Bşk.
    - Taşucu Lim. Bşk.
    - Botaş Lim. Bşk.
    - Anamur Lim. Bşk.
    - İskenderun Lim. Bşk.
  - Samsun Bölge Müdürlüğü
    - Samsun Lim. Bşk.
    - İnebolu Lim. Bşk.
    - Cide Lim. Bşk.
    - Bartın Lim. Bşk.
    - Amasra Lim. Bşk.
    - Ordu Lim. Bşk.
    - Sinop Lim. Bşk.
    - Ayancık Lim. Bşk.
    - Ünye Lim. Bşk.
    - Fatsa Lim. Bşk.
    - Gerze Lim. Bşk.
  - Trabzon Bölge Müdürlüğü
    - Trabzon Lim. Bşk.
    - Giresun Lim. Bşk.
    - Tirebolu Lim. Bşk.
    - Görele Lim. Bşk.
    - Hopa Lim. Bşk.
    - Sümene Lim. Bşk.
    - Rize Lim. Bşk.
    - Pazar Lim. Bşk.
    - Vakfıkebir Lim. Bşk.

A- TARİHÇE VE HUKUKİ STATÜ

Ülkemizde Denizcilik Sektörü ile ilgili çalışmalar 4770 sayılı Ulaştırma Bakanlığı Görevleri ve Kuruluşu Hakkındaki Kanunun 16.maddesine göre 1945 yılında Liman ve Deniz İşleri Başkanlığı olarak kurulan ve 1973 yılında gerçekleştirilen organizasyon çalışmaları sonucunda Deniz Ulaştırması Genel Müdürlüğü şekline dönüştürülen yeni Genel Müdürlük ile aynı yıl kurulan Deniz Ticareti Genel Müdürlüğü tarafından yürütülmüştür.

Deniz Ticareti Genel Müdürlüğü daha sonra 1979 yılında "Gemi İnşa ve Tersaneler Genel Müdürlüğüne" dönüştürülmüş ancak, bu Genel Müdürlük 28.02.1982 tarihinde yürürlüğe giren "Bakanlıkların Yeniden Düzenlenmesi ve Çalışması Esasları" hakkındaki 8/4334 sayılı Bakanlar Kurulu kararıyla kaldırılmış ve Deniz Ulaştırması Genel Müdürlüğü nün de ismi değiştirilerek her iki Genel Müdürlük "Liman ve Deniz İşleri Genel Müdürlüğü" adı altında birleştirilmiştir. Söz konusu Genel Müdürlük 17 Haziran 1982 tarih ve 2680 sayılı kanuna istinaden çıkarılan 182 sayılı K.H.K. ile 13.12.1983 tarihinden itibaren "Liman ve Deniz İşleri Başkanlığı" şeklinde teşkilatlandırılmıştır. Bu Başkanlık 09.04.1987 tarih ve 3348 sayılı "Ulaştırma Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki Kanun" ile mülga Başbakanlık Deniz İşleri Başkanlığı görevleri ile de donatılarak "Deniz Ulaştırması Genel Müdürlüğü" adını alarak denizciliğin bütün alanlarında görev yapacak şekilde yetkilendirilmiştir.

Daha sonra denizcilikle ilgili görevler; 4770 sayılı kanunun verdiği yetkiye dayanılarak Çanakkale, İstanbul, İzmir, Mersin ve Samsunda kurulan 5 Ulaştırma Bölge Müdürlüğü ve 60 Liman Başkanlığı aracılığı ile oluşturulan taşra teşkilatları ile yerine getirilmeye çalışılmıştır.

08.06.1984 tarihinde yayımlanarak yürürlüğe giren KİT'lerin yeniden düzenlenmesi hakkındaki 233 sayılı K.H.K. ile de denizcilik alanında hizmet verecek Bakanlık, bağlı ve ilgili kuruluşlar ile bunların statüleri belirlenmiştir.

Ayrıca, bu alanda faaliyet göstermek üzere 24.12.1981 tarih 2567 sayılı kanuna dayanılarak diğer görevlerinin yanında, özellikle armatörlerin dilek ve ihtiyaçlarını ilgili mercilere duyurarak bu konulara çözüm bulunmasına yardımcı olmak ve böylece deniz ticaretimizin gelişmesine katkıda bulunmak amacıyla İstanbul, Marmara, Ege ve Akdeniz Bölgeleri Deniz Ticaret Odaları kurulmuştur.

Denizciliğe ilişkin görevler, değişik kurum ve kuruluşların yetkisinde bulunan çok sayıda Kanun, K.H.K. Tüzük ve Yönetmeliklerle yürütülmeye çalışılmaktayken bu dağınık yapıdan kurtulmak, denizcilik sistem ve hizmetlerini daha etkin ve verimli, ülkenin çıkarlarına, ihtiyaçlarına uygun olarak yürütmek ve hizmetlerin geliştirilmesini sağlamak amacıyla 10.08.1993 tarih 491 sayılı K.H.K. ile Başbakanlığa bağlı "Denizcilik Müsteşarlığı" kurulmuştur. Denizcilik Müsteşarlığı; düzenleyici, belgelendirici, izin verici, ulusal ve uluslar arası temsil edici, kontrol edici, sistemi çalıştırıcı ve yönlendirici görevleri üstlenmiş olup, sektörde şemsiye görevi yapan bir devlet otoritesidir.

Müsteşarlık 491 sayılı K.H.K.'nin yanında 21.12.1999 tarih 4490 sayılı Türk Uluslararası Gemi Sicil Kanunu, 491 sayılı K.H.K.'de Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, 07.02.2002 tarih 4745 sayılı Denizcilik Müsteşarlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında K.H.K. Denizcilik Müsteşarlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında K.H.K. de değişiklik yapılmasına dair 602 sayılı K.H.K. ve 21.09.2004 tarihinde yayımlanarak bazı kanun ve K.H.K.'de Değişiklik Yapılmasına Dair 5234 sayılı Kanun ile "Devlet Memurları Kanunu", "Harcırah Kanunu" ve "Genel Kadro ve Usulü Hakkındaki" K.H.K.'de Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunlardan yararlanarak bu görevleri yerine getirmektedir.

B- AMAÇ VE GÖREVLERİ

Gerek milli ve gerekse milletlerarası seviyede görev yapmak için çok yönlü sorumlulukları bulunan Denizcilik Müsteşarlığının kuruluş amacı; sektörde yaşanan ve denizciliğin en büyük problemlerden biri olan görev, yetki ve sorumluluk karmaşasının önüne geçilerek, ülkemiz ekonomisi ile geleceği bakımından önem taşıyan bu sektörün gelişmesini sağlamaktır.

Denizcilik Müsteşarlığının görevleri şunlardır:

a. Deniz ticaretini, deniz ticaret filosu ve gemi sanayiini teşvik edici tedbirleri almak, denizcilik endüstrisinin, deniz ve iç sular potansiyelinin geliştirilmesini ve işletilmesini sağlamak,

b. Denizcilikle ilgili talep ve ihtiyaçları tespit etmek ve planlamak,

c. "Bayrak Devleti", "Liman Devleti" ve "Kıyı Devleti" yetkilerini haiz olarak denizlerde seyir, can, mal ve çevre güvenliğini sağlamak ve deniz kirliliğini önlemek amacıyla gerekli tedbirleri almak, bayrak devleti denetim ve uygulama hizmetleri ile liman devleti kontrol hizmetlerini yapmak, yaptırmak, kılavuzluk, römorkörcülük ve benzeri hizmetleri belirleyeceği esaslar çerçevesinde yaptırmak, arama kurtarma faaliyetlerini düzenlemek ve en üst düzeyde koordinasyonu sağlamak ve bu maddedeki görevlere ilişkin denetimleri yapmak,

d. Gemi ve deniz araçlarının teknik nitelikleri, yeterlikleri ve donanımları ile ilgili standart ve esasları belirlemek, bunlara uygunluğunu takip etmek, denetlemek, belgelendirmek, gerektiğinde denetleme ve belgelendirme faaliyetlerini yerine getirmek üzere kamu veya özel kuruluşları yetkilendirmek; amatör denizcilerin yeterlik şartlarıyla, eğitim sınav ve belgelendirilmelerine ilişkin esasları belirlemek, bunların belgelendirilmelerine ilişkin işlemleri yapmak,

e. Devletin denizcilikle ilgili hedef ve politikalarının tespiti ve uygulanması amacıyla gerekli araştırmaları yapmak ve yaptırmak,

f. Devletin milli denizcilik politikasını ilgili kurum ve kuruluşlarla koordine etmek suretiyle belirlemek, uygulamak, talep ve ihtiyaçları tespit etmek ve belirlenen milli politika doğrultusunda planlamak, deniz ve denizcilikle ilgili konularda hizmet gören kurum ve kuruluşları, belirlenmiş milli denizcilik politikası ve stratejisi doğrultusunda yönlendirmek ve koordine etmek,

g. Denizcilikle ilgili tanınmış güvenlik kuruluşları ile acentelik, brokerlik ve komisyonculuk işlerini yapan veya yapacak olan gerçek ve tüzel kişilerin yeterlik şartları ile hizmet esaslarını belirlemek, tarifesine göre alınacak bedel karşılığında izin belgelerini vermek, bunları denetlemek,

h. Müsteşarlığın kendi görev ve sorumluluk alanına giren konularda, deniz ortamının bozulmasını ve deniz kirlenmesini önlemek amacıyla her türlü tedbiri almak, izlenmesini ve denetlenmesini sağlamak, bu konu ilgili diğer kuruluşlarla işbirliği yapmak,

i. Deniz sigortacılığı ile ilgili çalışmalar yapmak, bu çalışmaları koordine etmek ve izlemek,

j. Uluslararası seviyedeki denizcilik ile ilgili hukuki, ekonomik, siyasi ve benzeri konularda ilgili kuruluşlarla koordineli çalışmak,

k. Toplumda deniz sevgisini yerleştirmek ve deniz kültürünü yaygınlaştırmak için gerekli çalışmaları yapmak,

l. Gemilerin ve gemi adamlarının sicillerini tutmak, gemi adamlarının eğitim, sınav ve belgelendirilmelerine ilişkin esasları belirlemek ve gemi adamlarının belgelendirilmesi işlemlerini yapmak,

m. Deniz ve iç sularda liman sınırlarını ve buna ilişkin koordinatları belirlemek, bu sınırlar içerisinde faaliyette bulunan kamu kurum ve kuruluşları ile özel kişilerin yerine getireceği denizcilik ve limancılık hizmetlerine ilişkin tüm faaliyet izinlerini vermek, koordine etmek, denetlemek ve izinsiz faaliyetleri durdurmak,

C- FAALİYETLER

Kurulduğundan bugüne kadar Türk Denizcilik sektörüne hizmet veren Denizcilik Müsteşarlığı; faaliyetlerini, merkez birimleri ile taşra teşkilatı aracılığı ile yürütmektedir. Ana hizmet birimleri arasında yer alan Genel Müdürlüklerin faaliyet ve hizmetleri alt başlıklarda verilmiştir.

I. DENİZ ULAŞTIRMASI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Deniz Ulaştırması Genel Müdürlüğü faaliyetleri Limanlar Mevzuatı çerçevesinde yapılmakta olup, bu kapsamda şu ana kadar 6 Tüzük, 19 Yönetmelik ve 48 Talimat yürürlüğe konulmuştur. Limanlarımıza yönelik işlemler, ilgili temel kanunlar ile söz konusu mevzuat dahilinde yürütülmektedir.

Kılavuzluk ve Römorkörcülük Hizmetleri

Ülkemiz Limanlarına yük almak ve/veya yük boşaltmak amacıyla gelen gemilerin emniyetli bir şekilde yanaşıp ayrılmaları ile Türk Boğazlarından geçen gemilerin seyir emniyetine yönelik yürütülen kılavuzluk ve römorkörcülük hizmeti veren kurum/kuruluşlar ile liman ve kıyı tesislerinin fiziki özellikleri ve kapasiteleri ekli tablolarda gösterilmiştir

TÜRKİYE LİMANLARINDAKİ KILAVUZLUK VE RÖMORKAJ TEŞKİLATLARI

(ÖZEL KURULUŞ)

KILAVUZLUK VE RÖMORKAJ HİZMETİ VEREN KURULUŞ ADI	KILAVUZLUK VE RÖMORKAJ HİZMETİ VERİLEN LİMAN / İSKELE	İZİN VERİLEN TARİH VE SAYISI
UZMANLAR LTD.ŞTİ.	NEMRUT KÖRFEZİ ÇANAKKALE AKÇANSA İSKELESİ	17.12.1993-1022 04.05.1998-2137
GEMPORT A.Ş.	GEMLİK KÖRFEZİ	13.06.1996-1521 26.05.1998-2493
TOROS GÜBRE VE KİMYA END. A.Ş.	CEYHAN LİMANI	25.12.1996-3917 05.05.1998-2150
DEKAŞ-MED MARİNE LTD.ŞTİ.	İZMİT KÖRFEZİ İSKENDERUN KÖRFEZİ	06.06.1996-1441 16.04.1998-1792 27.11.1997-5700 16.04.1998-1791
GEMİ İNŞAA SANAYİ A.Ş.	TUZLA LİMANI	16.04.1998-1779
AMBARLI PİLOTAJ ROMORKAJ A.Ş.	AMBARLI LİMANI	23.09.1998-4683
İÇDAŞ A.Ş.	KARABİGA LİMANI	30.10.2002-6813
BANDIRMA DENİZ TAŞIMACILIĞI A.Ş.	BANDIRMA LİMANI	14.10.1999-4583
MARMARA EREĞLİSİ LİMAN TESİSLERİ A.AŞ.	TEKİRDAĞ LİMANI	25.01.2000-352
PARK DENİZCİLİK VE HOPA LİMAN İŞL. A.Ş.	HOPA LİMANI	
ÇAKIROĞLU A.Ş.	GİRESUN LİMANI ORDU LİMANI SİNOP LİMANI	
AKPORT TEKİRDAĞ LİMAN İŞLETMESİ A.Ş.	TEKİRDAĞ LİMANI	
ORTADOĞU ANTALYA LİMAN İŞLETMESİ A.Ş.	ANTALYA LİMANI	
RİPORT RİZE LİMANI İŞLETMESİ YATIRIM A.Ş.	RİZE LİMANI	
ALİDAŞ ALANYA LİMAN İŞLETMELERİ A.Ş.	ALANYA LİMANI	
MARMARİS LİMAN İŞLETMECİLİĞİ A.Ş.	MARMARİS LİMANI	
ULUSOY ÇEŞME LİMAN İŞLETMESİ A.Ş.	ÇEŞME LİMANI	
EGE LİMAN İŞLETMESİ A.Ş.	KUŞADASI LİMANI	

TÜRKİYE LİMANLARINDAKİ KILAVUZLUK VE RÖMORKAJ TEŞKİLATLARI (KAMU KURULUŞU)

KILAVUZLUK VE RÖMORKAJ HİZMETİ VEREN KURULUŞ ADI	KILAVUZLUK VE RÖMORKAJ HİZMETİ VERİLEN LİMAN / İSKELE
TDİ A.Ş.	İSTANBUL LİMANI İSTANBUL BOĞAZI ÇANAKKALE BOĞAZI ÇANAKKALE İSKELESİ GELİBOLU İSKELESİ İZMİR LİMANI GÜLLÜK İSKELESİ
TCDD İŞLETMESİ	TCDD SAMSUN LİMAN TESİSLERİ TCDD DERİNCE LİMAN TESİSLERİ TCDD BANDIRMA LİMAN TESİSLERİ TCDD MERSİN LİMAN TESİSLERİ TCDD İSKENDERUN LİMAN TESİSLERİ TCDD HAYDARPAŞA LİMAN TESİSLERİ
SEKA AKDENİZ MÜESSESESİ	SEKA TAŞUCU LİMAN TESİSLERİ
TÜPRAŞ(TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.)	TÜPRAŞ-İZMİT LİMAN TESİSLERİ TÜPRAŞ- ALİAĞA LİMAN TESİSLERİ
PETKİM(PETROKİMYA HOLDİNG A.Ş.)	PETKİM-NEMRUT KOYU LİMAN TESİSLERİ
İSDEMİR(İSKENDERUN 3.DEMİR ÇELİK FABRİKASI)	İSDEMİR LİMANI TESİSLERİ
BOTAŞ(BORU HATLARI İLE TAŞIMA A.Ş.)	CEYHAN LİMANI(PETROL TERMİNALİ) MARMARA EREĞLİSİ (LNG TERMİNALİ)
T.T.K. ÜZÜLMEZ MÜESSESESİ MÜDÜRLÜĞÜ	ZONGULDAK LİMANI
ERDEMİR (EREĞLİ DEMİR VE ÇELİK FABRİKALARI T.A.Ş.)	EREĞLİ LİMANI

Kıyı Yapıları

31 Aralık 2004 tarihi itibariyle kıyılarımızda yapılan liman ve kıyı tesisleri, fiziki özellikleri ve kapasiteleri belirtilerek işletici kuruluş bazında aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

LİMAN İSKELE ÖZELLİKLERİ VE FİZİKİ KAPASİTELERİ (ÖZEL)

SIRA NO	SORUMLU LİMAN BAŞKANLIĞI ADI	TESİSİN ADI	İSKELE RIHTIM UZUNLUĞU	MAX. SU DERİNLİĞİ	YILLIK ELLEÇLEME KAPASİTESİ (TON/YIL)			KONTEYNER ELLEÇLEME KAPASİTESİ	DEPOLAMA KAPASİTESİ (M2)	
					KARGO	DÖKME	SIVI (M3)		KAPALI	AÇIK
1	İskenderun	Ekinciler İskelesi	422	19		1800000			300	8500
2	İskenderun	Yazıcılar İskelesi	1400	19,5		3500000			20085	216000
3	İskenderun	Sarıseki Gübre İskelesi	812	18		400000			18184	8135
4	Botaş	Toros Gübre Limanı	1126	13,5		44000		31000	307520	1170000
5	Antalya	Ortadoğu Antalya Lim. İşl. A.Ş.	1287	9,5	1209600	448000		15000	6700	70000
6	Antalya	Serbest Bölge Adoport	200	9,5	750000			1250		46222
7	Alanya	Alidaş Alanya Liman İşl. A.Ş.	282.5	6,5						
8	Dikili	Dikili Lim İşl.	500	8		266000				
9	Aliağa	Total Oil A.Ş. İs	600	30			1500000		20243	
10	Aliağa	Egegaz A.Ş İskele	210	17			7000000		33000	
11	Aliağa	Petrol Ofisi A.Ş.	210	14			2500000		120000	1000
12	Aliağa	Ege Gübre A.Ş.	701	20		3000000	2500000		46400	148000
13	Aliağa	İzmir Demirçelik A.Ş. İskelesi	312	20		3000000				10000
14	Aliağa	Limaş A.Ş. İskelesi	320	27		2000000				10000
15	Aliağa	Ege Çelik A.Ş.	450	28		7000000				20000
16	Aliağa	Habaş A.Ş. İskele ve Rıhtımı	1170	27		10000000	300000			40000
17	Çeşme	Ulusoy Çeşme Lim. A.Ş.	180	8						
18	Kuşadası	Ege Liman İşletmeleri A.Ş.	388	20						

LİMAN İSKELE ÖZELLİKLERİ VE FİZİKİ KAPASİTELERİ (ÖZEL)

SIRA NO	SORUMLU LİMAN BAŞKANLIĞI ADI	TESİSİN ADI	İSKELE RIHTIM UZUNLUĞU	MAX. SU DERİNLİĞİ	YILLIK ELLEÇLEME KAPASİTESİ (TON/YIL)			KONTEYNER ELLEÇLEME KAPASİTESİ	DEPOLAMA KAPASİTESİ (M2)	
					KARGO	DÖKME	SIVI (M3)		KAPALI	AÇIK
19	Marmaris	Port Marmaris	439	12		69000				
20	Göcek	Mopak A.Ş. Rıhtımı	225	12	265653	21300	68354		1100	3500
21	Bandırma	Bağfaş Limanı	375.6	16	1540000	2520000	3448000			
22	Karabiga	İçdaş İskelesi	270	22		1000000				
23	Gemlik	GEMPORT	850	36	1000000	750000		300000	2400	32600
24	Gemlik	Gemlik Gübre (Yılyak A.Ş.)	300	12	1000000	200000	180000		340,05	20157
25	Gemlik	Borusan Lojistik A.ş. İsk.	680	12	1930000			80000	16106	33892
26	Gemlik	BP İskelesi	58.5	11			250000		7500	
27	Çanakkale	Akçansa Çimento İskelesi	196	14		1937229				
28	Marmara Adası Lim.Bşk.	Badalan İskeleleri	100	8		250000				1000
29	İstanbul	Zeyport A.Ş. Limanı	500	5.5						
30	İstanbul	Mobil Oil Türk A.Ş.	51	5,5		50.000				
31	İstanbul	Petrol Ofisi Çubuklu Depo Md.	121,6	5,5			400000			
32	Tuzla	Tuzla Gisaş Rıhtımı	200	9	240.000	100.000				
33	Tuzla	Çayırova Cam A.Ş. İsk.	298,5	6,5	6000					
34	Tuzla	Tuzla Gisaş Rıhtımı	200	9	240.000	100.000				
35	Tuzla	Çayırova Cam A.Ş. İsk.	298,5	6,5	6000					
36	Ambarlı	Ambarlı Limanı	6452	20		6350000		1157000	17650	566095
37	Tekirdağ	Tekirdağ Limanı (Akport)	1591	10		4200000		152000	500	81000
38	Tekirdağ	Martaş İskelesi	870	14	2500000	560000	160000		1200	20000
39	İzmit	Aksa Akrilik	275	10,5			283000			
40	İzmit	Aktaş İsk.	93	8			300000		20000 ton	
41	İzmit	Alemdar Dil İskelesi	745	15	3000000				20000	5200
42	İzmit	Altıntel Melamin	220	12	1500000				200	58500
43	İzmit	Aslan Çimento	232	26	1500000					
44	İzmit	Çolakoğlu Metalurji	1078	25	2850000				16700	5300
45	İzmit	Diler İskelesi	965	13	2500000				7200	6290
46	İzmit	Eternit İskelesi	158	5,5	145000					
47	İzmit	Evyap İskelesi	200	19	2000000					
48	İzmit	Ford Otosan İskelesi	440	20	600000 Adet / Yıl					
49	İzmit	Gübretaş	144	10	400000				18000	
50	İzmit	İGSAŞ İskelesi	525	18	500000					
51	İzmit	Marmara Transport (Kırlangıç)	17	11	30000					
52	İzmit	Kızılkaya İskele Rıhtımı	523	24	1250000					
53	İzmit	Klor Alkali İskelesi	171	8	300000					
54	İzmit	Kroman Çelik İskelesi	300	12	1200000				16000	
55	İzmit	Limaş A.Ş. İskelesi	165	21					4000	20000
56	İzmit	Nuh Çimento İskelesi	448	11,5	1600000				4000	58000
57	İzmit	Turkuaz (Melas İskelesi)	67	9					20000 Ton	
58	İzmit	Poliport İskelesi	358	13	1700000				15700	
59	İzmit	Rota İskele ve Rıhtımı	340	24	1000000					
60	İzmit	Sedef İskelesi	407	10	800000				4500	66000
61	İzmit	Petrol Ofisi İskelesi	259	8					141000 Ton	
62	İzmit	SHELL İskelesi	200	11	650000					
63	İzmit	Solventaş İskelesi	293	12	1000000				1580	
64	İzmit	Total Oil A.Ş. İsk.	175	15	500000					
65	İzmit	Yalova Elyaf	320	6	18000					
66	Kdz. Ereğli	Amaç Denizcilik Rıhtım ve İsk.	245	5,5	50000	50000			1600	7000
67	Trabzon	Trabzon Limanı	1605	10	1559000	2341000		175000	7590	200000
68	Hopa	Hopa Limanı	1346	10	600000	1200000	900000	320000	18120	73532
69	Giresun	Giresun Limanı	798	9	350000	450000		700000	2325	54439
70	Rize	Rize Limanı	1030	12		2500000			10000	115000
71	Rize	Ünye Çim. Çayeli İsk.	170	6,5		500000			750	10000

LİMAN İSKELE ÖZELLİKLERİ VE FİZİKİ KAPASİTELERİ (KAMU)

SIRA NO	SORUMLU LİMAN BAŞKANLIĞI ADI	TESİSİN ADI	İSKELE RIHTIM UZUNLUĞU	MAX. SU DERİNLİĞİ	YILLIK ELLEÇLEME KAPASİTESİ (TON/YIL)			KONTEYNER ELLEÇLEME KAPASİTESİ	DEPOLAMA KAPASİTESİ (M2)	
					KARGO	DÖKME	SIVI (M3)		KAPALI	AÇIK
1	Mersin	Mersin Limanı / TCDD	3353	14		14000000		200000	27768	720000
2	İskenderun	İskenderun Limanı / TCDD	1425	11,5		3500000		200	18000	200000
3	İskenderun	İSDEMİR İskelesi	1160	16,5		12000000			4300	1156994
4	Botaş	İSKEN Enerji Üretim A.Ş. İsk.	120	6,5		9000000				80000
5	Taşucu	SEKA Limanı	709	9,6	400000	800000			9000	14000
6	Aliağa	Tüpraş A.Ş.	1154	22			50000000			
7	Aliağa	Petkim A.Ş.	1093	10			10000000		3600	40000
8	İzmir	TCDD Alsancak Limanı	2959	13	403100	3800000	251445	700795	24678	23580
9	Güllük	TDİ Güllük İskelesi	173	12		2000000				
10	Bodrum	TEAŞ Kemerköy İskelesi	135	14						
11	Bandırma	TCDD Bandırma Limanı	2667	12	180000	2850000	170000		8000	150000
12	Gökçeada	Kuzu Limanı / TDİ	950	8						20000
13	Gökçeada	Uğurlu Feribot İskelesi	98	6						
14	Çanakkale	Beton Şehir İskelesi	176	7		78788				
15	Çanakkale	Kabatepe Limanı İskelesi	220	6,5						
16	Gelibolu	Lapseki İskelesi	193	6		100000				
17	İstanbul	TCDD Haydarpaşa Limanı	3414	12	4000000			550000	21043	313043
18	İstanbul	Karaköy ve Salıpazarı Rıh. (TDİ)	1150	10						
19	Silivri	Marmara Ereğlisi Askeri İsk.	120	4,5			17215			2000 m3
20	Silivri	M.Ereğlisi Karayolları İsk.	315	5						6000 m3
21	Silivri	M. Ereğlisi Botaş LNG Tes.	290	17			7904400			4830000 m3
22	Tekirdağ	TMO İskelesi	300	11		1500000				
23	Tekirdağ	Tekirdağ Şaraphane İskelesi	102	7	250000	250000	250000			
24	İzmit	Karayolları İskelesi	65	13						
25	İzmit	Tüpraş A.Ş.	483	12					18500	
26	İzmit	SEKA Limanı	293	2,75						
27	İzmit	TCDD Derince Limanı	1272	15	5000000					
28	İzmit	Tüpraş A.Ş.	1077	15	20000000					
29	Kdz. Ereğli	Erdemir Limanı	1443	20	9700000	13000000	300000	180000	3300	415000
30	Kdz. Ereğli	TTK (Eski Liman) Limanı	110	8,5	100000	100000				20000
31	Zonguldak	TTK Zonguldak Limanı	1000	8,5	10000000					110000
32	Samsun	TCDD Limanı	1756	10,5	601608	2144892	22236		12500	175000

LİMAN İSKELE ÖZELLİKLERİ VE FİZİKİ KAPASİTELERİ (BELEDİYE)

SIRA NO	SORUMLU LİMAN BAŞKANLIĞI ADI	TESİSİN ADI	İSKELE RIHTIM UZUNLUĞU	MAX. SU DERİNLİĞİ	YILLIK ELLEÇLEME KAPASİTESİ (TON/YIL)			KONTEYNER ELLEÇLEME KAPASİTESİ	DEPOLAMA KAPASİTESİ (M2)	
					KARGO	DÖKME	SIVI (M3)		KAPALI	AÇIK
1	Anamur	Anamur İskelesi	180	4,5						
2	Bodrum	Bodrum Liman İşl. Rıhtımı	900	4						
3	Bodrum	Kumbahçe İskelesi	100	5						
4	Marmaris	Belediye İskelesi	135	10						
5	Fethiye	Fethiye İskelesi	194	10						
6	Mudanya	Mudanya İskelesi	184	9		170000				
7	Karabiga	Karabiga limanı	310	4,5		200000				10000
8	Ayvalık	Ayvalık Belediye İskelesi	180	5,5						
9	Ayvalık	Alibey Belediye İskelesi	45	5						
10	Gemlik	Gemlik Belediye İskelesi	125	6	500000					
11	Gemlik	Armutlu Belediye İskelesi	83	12						
12	Bozcaada	Belediye Feri İskelesi	66	7						
13	Bozcaada	Geyikli Yük Yeri İskelesi	125	6						
14	Bozcaada	Geyikli Odunluk İskelesi	40	4,5						
15	Marmara Adası Lim.Bşk.	Saraylar Belediye İskelesi	200	10		500.000				2000
16	Edremit	Akçay İskelesi	130	5						
17	Erdek	Erdek İskelesi	80	5,5						
16	Çanakkale	Feribot İskelesi	66	8						
17	Çanakkale	Gümrük İskelesi	26	1,3						
18	Çanakkale	Eceabat 1. ve 2. İskele	119	3,5						
19	Gelibolu	Gelibolu İskelesi	125	7,5		450000				
20	Gelibolu	Çardak İskelesi	135	3,2						
21	İstanbul	Kartal Kum İskeleleri	280	7						
22	Silivri	Silivri İskelesi	200	6	20000					
23	Tekirdağ	Şarköy İskelesi	250	7		100000				
24	Tekirdağ	Mürefte İskelesi	300	7		150000				
25	İzmit	Körfez Belediye İskelesi	211	6	365000					
26	Kdz. Ereğli	Barınak rıhtım ve İskelesi	210	4,5	150000					
27	Ordu	Ordu İskelesi	168	9	100000		10000			1000
28	Fatsa	Fatsa Motor İskelesi	208	10		21313				
29	Sinop	Sinop İskelesi	260	13		20000				5000
30	Ayancık	Ayancık İskelesi	118	3,5	120000					
31	İnebolu	İnebolu limanı	985	8	160000	200000				
32	Amasra	Amasra Limanı	210	4						
33	Bartın	Bartın Belediye İsk.	480	7,5	502000	35000			3000	10000
34	Ünye	Ünye Limanı	150	7		980000				
35	Trabzon	Akçaabat İskelesi	60	4						
36	Hopa	Hopa İskelesi	89	5	108000	108000				
37	Giresun	Bulancak İskelesi	262	4,5		100000				
38	Vakfıkebir	Vakfıkebir İskelesi	180	6	200	200	400			

Uluslararası Gemi ve Liman Tesisi ve Güvenlik Kodu (ISPS Code)

1 Temmuz 2004 tarihinde yürürlüğe giren Uluslararası Gemi ve Liman Tesisi Güvenlik Kod (ISPS Code)'un ülkemizde etkin bir şekilde uygulanması amacıyla uygulama talimatı hazırlanarak, 01.12.2003 tarih ve 7571 sayılı Bakanlık Makamı Oluru'yla yürürlüğe girmiştir. ISPS Kod'un ülkemizde uygulanmasından sorumlu olan Denizcilik Müsteşarlığı başkanlığında ilgili kurum temsilcilerinden oluşan ISPS Kod Daimi İzleme Komitesi oluşturulmuştur. Gemilerin güvenliğine ilişkin 14 kuruluş Tanınmış Güvenlik Kuruluşu (RSO) olarak Müsteşarlığımız adına 31.05.2004 tarihi itibariyle yetkilendirilmiştir. ISPS Kod kapsamında toplam 575 Türk Bayraklı geminin Gemi Güvenlik Planları Onaylanarak, Uluslararası Gemi Güvenlik Sertifikaları verilmiştir.

ISPS Kod'un limanlarımızda uygulanması kapsamında sonuçlandırılan çalışmalar aşağıdaki tabloda belirtilmiş olup, 7'si kendi tesisine yönelik toplam 21 kuruluş Tanınmış Güvenlik Kuruluşu (RSO) olarak Müsteşarlığımız adına yetkilendirilmiştir.

ISPS Koda Tabi Liman ve Kıyı Tesisleri Sayısı	162
Liman Tesisi Güvenlik Değerlendirmesi Onaylı Kıyı Tesisi Sayısı	162
Liman Tesisi Güvenlik Sorumlusu Atanan Tesis Sayısı	157
Liman Tesisi Güvenlik Planı Onaylanan ve Sertifikalandırılan Tesis Sayısı	138

Gemi Denetim Uygulamaları

Türk Bayraklı gemilerin Paris Memorandumu kapsamındaki limanlarda yapılan Liman Devleti kontrollerinde tutulma oranlarını aşağıya çekmek ve gemilerimizin kondisyonlarının iyileştirilmesi ve bayrak itibarımızın yükseltilmesi için önemli çalışmalar yapılmaktadır. Bu çalışmalar sonucundaki hedef kısa bir süre içerisinde gemilerimizin dünya deniz taşımacılığından en iyi şekilde yararlanmalarını sağlamaktır. Bu geçişi hızlı ve etkili bir şekilde gerçekleştirebilmek için **"Denetim ve Eğitim Seferberliği"** başlatılmış olup Liman Devleti Denetimlerini de yapacak 80 uzman personel işe alınmıştır. Alınan yeni personel ile birlikte merkez ve taşra teşkilatlarımızdaki diğer personele, düzenlenen kurs ve seminerler ile yoğun bir eğitim verilmiştir. Denetim Seferberliği kapsamında ise yurtdışında tutulan gemilerimiz geldikleri ilk Türk Limanında **Program Dışı İleri Sörvey Uygulamasına** tabi tutulmaktadırlar. Bu uygulamaya paralel olarak, uluslararası sefere çıkacak olan Türk Bayraklı gemilere uygun zamanlarda **"Ön Sörvey"** uygulamasına da başlanılmıştır.

Türkiye'nin AB'ye uyum sürecinde; 2004 yılı sonu itibariyle 2001'e göre Türk Bayraklı gemilerin tutulmasında **% 40** oranında azalma sağlanacağı taahhüt edilmiştir. 2001 yılı verilerine göre Paris Memorandumunda tutulan Türk Bayraklı gemilerin sayısı **211** iken, 2004 yılında bu rakam **75** olarak görülmektedir **Tutulmada** azalma oranı; **% 64.4**'tür.

Bu uygulamalar neticesinde, 2003 ve 2004 yıllarında yabancı limanlarda denetime giren Türk Bayraklı gemilerde bulunan eksiklikler toplamında da azalma görülmüştür. 2003 yılında tutulan 138 gemimizde **2411 eksiklik** bulunurken, 2004 yılında tutulan **75** gemimizde **990 eksiklik** bulunmuştur. 2003 ve 2004 yılları karşılaştırıldığında, 2004 yılındaki **eksikliklerde** 2003 yılına oranla **% 58,9** tutulmalarda ise **% 45,6** azalma olduğu görülmektedir.

Paris Memorandumunda; Türk Bayraklı gemilerin 2003 yılında tutulma oranı % 9.54 iken, 2004 yılında bu oran **% 6.04**'e düşmüştür.

Paris MoU kayıtları incelendiğinde Türk Bayraklı gemilerin yurtdışındaki limanlarda tutulmalarının aylara göre dağılımı aşağıdaki gibidir:

	OCAK	ŞUBAT	MART	NİSAN	MAYIS	HAZİRAN	TEMMUZ	AĞUSTOS	EYLÜL	EKİM	KASIM	ARALIK	TOPLAM
2001	22	25	26	21	24	21	15	5	16	26	4	6	211
2002	16	15	17	9	14	8	11	8	15	18	14	15	160
2003	9	8	13	17	13	9	19	11	9	8	10	12	138
2004	8	9	10	11	5	2	5	5	2	10	4	4	75

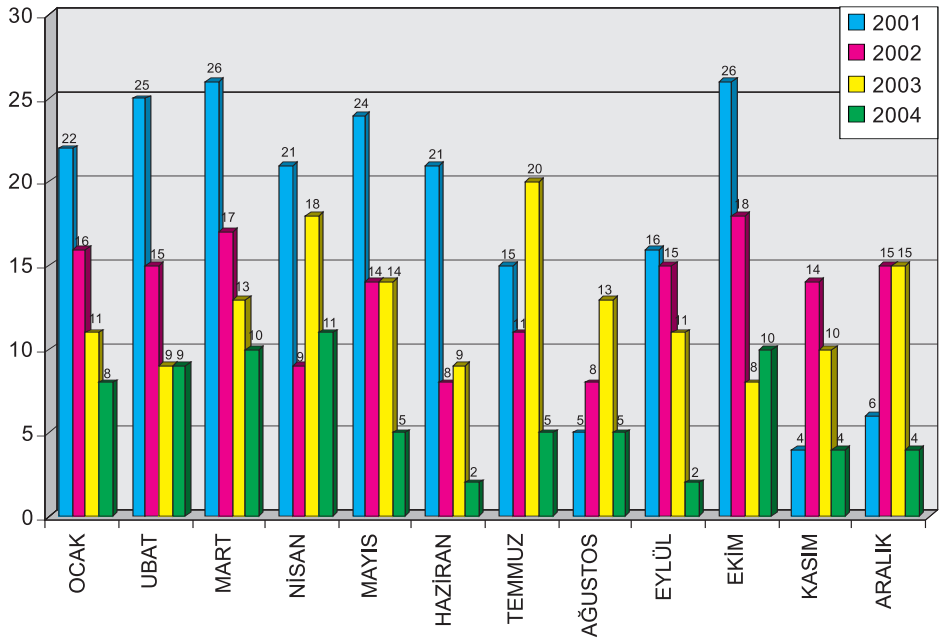

STCW Sözleşmesi ve Türkiye'deki Uygulamaları

Türkiye Cumhuriyeti Devleti, 20.04.1989 tarih ve 3539 sayılı Kanun ile "Gemi adamlarının Eğitim, Belgelendirme ve Vardiya Standartları Hakkında Uluslararası Sözleşmesi (STCW)"ye taraf olmuştur. Anılan sözleşme gemi adamlarının yeterlikleri için gerekli eğitim ve belgelendirilme standartlarını uluslararası düzeyde belirlemektedir. STCW Sözleşmesi 1991, 1994, 1995, 1997, 1998 yıllarında revize edilmiş olup, bu revizelerden en kapsamlı olanı 1995 değişikliklerinin taraf devletler açısından yürürlüğe girişi ise, 01/02/2002 tarihidir.

Ülkemizde gemi adamlarının belgelendirme işlemleri, bahse konu Sözleşmenin amir hükümleri doğrultusunda Denizcilik Müsteşarlığınca yapılmaktadır. Bu amaçla, STCW Sözleşmesinin geçiş hükümleri de göz önünde bulundurularak 1997 yılında çıkarılan Gemi adamlarının Eğitim, Belgelendirme, Sınav, Vardiya Tutma, Kütüklenme ve Donatılma Esasları Hakkında Yönetmelik ve bağlısı Yönergeler ile anılan sözleşme hükümlerine kısmi uyum sağlanmıştır.

STCW 78/95 Sözleşmesinin, IV üncü Maddesi ile I/7 Kuralı ve KOD-A I/7 hükmü gereğince Müsteşarlığımızca hazırlanan ve 1998 yılında IMO Genel Sekreterliğine gönderilen ve **ülkemizde uygulanan denizcilik eğitimi standartları ile gemi adamlarının belgelendirilmesine yönelik hükümleri içeren Ülke Raporumuz,** IMO nezdinde kabul görmüş ve IMO- Deniz Güvenliği Komitesinin, 27 Kasım-06 Aralık 2000 tarihleri arasında gerçekleştirilen (MSC) 73. Dönem Toplantısında, Türkiye'nin **"Beyaz Liste"** ye girdiği açıklanmıştır. Sözleşmenin ilgili hükümlerine göre 1 Ağustos 1998 tarihine kadar Sözleşmeye taraf 133 devletten 82 si raporlarını IMO Genel Sekreterliğine iletmiş, IMO Genel Sekreterliğinin belirlediği uzman kişilerce yapılan değerlendirme sonucunda da aralarında Türkiye'nin de bulunduğu 71 devleti kapsayan ilk beyaz liste ilan edilmiştir.

Anılan sözleşme gereklerini, gemi adamlarının eğitim boyutu da dahil olmak üzere, 1995 değişikliklerinin yürürlüğe giriş tarihini de göz önünde bulundurarak gerekli son revizyonlar yapılan Gemi adamları Yönetmeliği, 31 Temmuz 2002 tarih ve 24832 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Gemi adamları Yönetmeliği ve bağlısı yönergeler düzenlenirken aynı zamanda AB direktifine uyum da dikkate alınmıştır.

26 Ocak 2004 tarihinde IMO'ya gönderilen **İkinci Ülke Raporu,** Türk gemi adamlarına yönelik yapılan işlemlerde uluslararası topluma beyan niteliğinde olup, söz konusu rapor STCW Sözleşmesinin ilgili hükümleri çerçevesinde gemi adamlarının eğitim ve belgelendirilmesini gerçekleştiren kurum/kuruluşların kalite sistemi çerçevesinde denetlenmesi ve bu denetim raporları doğrultusunda Denizcilik Müsteşarlığının yaptığı uygulamaları tüm mevzuat dahil belgeleriyle içermektedir. Anılan raporun kabulü 20 Mayıs 2004 tarihinde IMO Genel Sekreterliğince açıklanmış ve ilk 17 devletin yer aldığı listede Türkiye de yer alarak "Beyaz Liste"deki yerini korumuştur.

Denizcilik Müsteşarlığı, gemi adamlarına yönelik olarak, STCW Sözleşmesi ile belirlenen eğitim ve belgelendirme kriterleri doğrultusunda, denizcilik alanında eğitim veren kamu ve özel eğitim ku-

rumlarının uluslararası standartlara göre eğitim verebilmeleri için, bu eğitim kurumlarına yönlendirmekte, izin vermekte ve 5310 sayılı Kanun gereğince denetletmektedir.

Yukarıdaki işlemler ile MEB'e ve YÖK'e bağlı okulların müfredatlarının incelenerek öğrencilerin ve/veya mezunların alabilecekleri gemi adamı yeterlik belgesi seviyeleri belirlenmektedir.

STCW Sözleşmesi I/10 Kuralı gereği, 01.02.2002 tarihinden itibaren Türk Uluslar arası Gemi Siciline kayıtlı gemilerde çalışan yabancı uyruklu gemi adamlarının belgelerinin tanınması ve denkliğinin düzenlenmesi ve Türk Gemi adamlarının yabancı bayraklı gemilerde çalışmasını teminen, devletlerle protokol yapma çalışmaları yürütülmektedir. Türkiye'nin Beyaz Listede yer alması ile ülkemizde düzenlenen gemi adamı yeterlik belgeleri diğer devletlerce kabul görmekte ve pek çok Türk gemi adamı, yapılan protokollerle yabancı bayraklı gemilerde çalışmaktadır. STCW Sözleşmesinin I/10 Kuralı kapsamında protokol yapılan ve Türk gemi adamlarının çalıştığı devletler listede gösterilmiştir.

STCW SÖZLEŞMESİ'NİN I/10 KURALI GEREĞİNCE GEMİADAMLARINA VERİLEN BELGELERİN TANINMASI YÖNÜNDE PROTOKOL İMZALANAN ÜLKELER

1- ALMANYA*
2- BELİZE*
3- BULGARİSTAN**
4- İTALYA**
5- JAPONYA*
6- POLONYA*
7- PORTEKİZ*
8- ROMANYA**
9- MALEZYA**
10- TAYLAND**
11- ANTİGUA AND BARBUDA*
12- KAMBOÇYA*
13- SİNGAPUR**
14- DOMİNİK*
15- MARSHALL ADALARI*
16- BAHAMA*
17- BARBADOS*
18- VANUATU*
19- MALTA**
20- LİBERYA*
21- UKRAYNA**
22- RUSYA**
23- AZERBAYCAN**
24- SLOVAKYA*
25- LÜKSENBURG*

*NOT: * - Türk gemi adamı belgelerinin tanınması için anlaşma imzalananlar*
*** - Karşılıklı olarak gemi adamları belgelerinin tanınması protokolü imzalanan ülkeler*

ILO'nun gemi adamlarına yönelik Sözleşmeleri de ILO'nun diğer denizcilikle ilgili Sözleşmeleri gibi Denizcilik Müsteşarlığınca takip edilmekte, yurtdışı toplantılarına katılım sağlanarak, alınan kararların Müsteşarlığın yetki alanına giren kısmına yönelik çalışmalar yapılmakta, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı görev alanına giren kısmı için de anılan Bakanlık ile koordineli çalışılmaktadır.

Gemilerin Telsiz Sörveyi İle Deniz Telsiz Sınavlarının yapılarak telsiz zabitlerinin belgelendirilmesi görevi, Telekomünikasyon Kurumu ile Müsteşarlık arasında yapılan "Gemilerin Telsiz Sörveyinin ve Deniz Telsiz Operatör Ehliyetname Sınavlarının Yapılarak Gerekli Belgelerin Düzenlenmesine İlişkin Yetki Paylaşımı Protokolü" ile 01/05/2001 tarihinden itibaren Müsteşarlığa tevdi edilmiştir

Küresel Deniz Tehlike ve Güvenlik Haberleşme Sistemleri (GMDSS) içinde veya dışındaki tüm deniz araçlarında yer alan telsiz istasyonlarını kullanacak, telsiz operatörlerinin sahip olması gereken

yeterlik sınıfları ile bu yeterliklerin verilme usul ve esaslarının belirlenmesi amacıyla hazırlanan Telsiz Operatör Yeterlikleri ve Sınav Yönetmeliği 04/06/2004 tarih ve 25482 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girmiştir

Arama Kurtarma Faaliyetleri

1996 Yılında Hamburg Sözleşmesine taraf oluşumuz nedeniyle söz konusu sözleşmenin gereğini yerine getirmek için ilgili kurum ve kuruluşların desteği alınarak 11.09.1997 tarih ve 33107 Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Türk Arama Kurtarma Yönetmeliği" gereği Müsteşarlığa bağlı "Ana Arama Kurtarma Koordinasyon Merkezi" kurulmuştur.

IMO bünyesinde görev yapan Deniz Kazalarını Araştırma Gurubu tarafından değerlendirilerek, deniz kazaları ve olayların incelenmesi ve araştırılmasında kullanılmak üzere, Ülke gemilerinin maruz kaldıkları kazalara ait IMO Sekretaryasının A 849 (20) sayılı kararı uyarınca belirtilen formata uygun olarak düzenlenerek IMO Sekretaryası'na iletilmesi gereken raporlar, kararda belirtilen formata uygun olarak düzenlenerek IMO Sekretaryasına intikal ettirilmektedir.

Arama ve Kurtarma Faaliyetlerine iştirak edecek kurum/kuruluşların etkin katılımını sağlamak amacıyla hazırlanan Ulusal Arama ve Kurtarma Planı, 11 Temmuz 2002 tarih ve 24812 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Ulusal Arama Kurtarma Planının 6. bölümü gereği Arama Kurtarma faaliyetlerini daha süratli ve etkin hale getirebilmek amacıyla Araştırma Geliştirme Komitesi (ARGEK) oluşturulmuştur.

Inmarsat-C ve Mini-m Uydu haberleşme cihazları Ana Arama Kurtarma Koordinasyon Merkezine kurulmuş olup faaliyete başlamıştır.

1997-2004 Yılı İçerisinde Meydana Gelen Kazaların Bölgelere Göre Yüzdesel Durumunu Gösterir Grafik

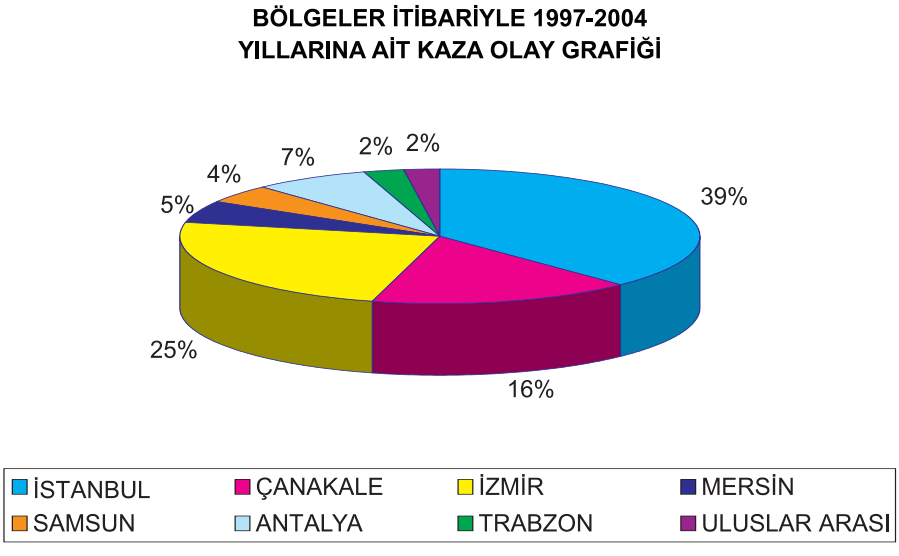

II. DENİZ TİCARETİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1- Özel Tüketim Vergisi (ÖTV) Sıfırlanmış Yakıt Uygulaması İle İlgili Değerlendirme (01 Ocak 2004 - 31 Aralık 2004)

16 Temmuz 2003 tarihli Bakanlar Kurulu Kararı ve Maliye Bakanlığı'nın 31.12.2003 tarihinde yayımlanan 6 seri numaralı Özel Tüketim Vergisi Genel Tebliği ile Özel Tüketim Vergisi İndirilmiş Yakıt Uygulaması 01 Ocak 2004 tarihinde başlamıştır.

Uygulamadan faydalanacak gemilere Müsteşarlığımız bağlısı 10 adet sicil limanında, yakıt alım defteri düzenlenmekte olup, 31.12.2004 tarihine kadar **4875 adet gemiye defter düzenlenmiştir.**

ÖTV'si indirilmiş yakıt dağıtımı Maliye Bakanlığı tarafından yetkilendirilen ana dağıtım firmalarına ve rafinerilere verilmiş olup, 2004 yılı **yetki belgesi almış olan 13 adet kuruluş** dağıtım işini yürütmüştür.

Dağıtıcı firmalar tarafından, 2004 yılı içerisinde yaklaşık **223.000 tonu motorin ve 18.000 tonu Fuel-Oil** olmak üzere **241.000 ton yakıt satışı** yapılmış ve toplam olarak **190 trilyon lira ÖTV tahsil edilmeyerek** sektör desteklenmiştir. Bu yakıt **miktarının yaklaşık** olarak **% 40-45 lik** kısmını kamu kuruluşları kullanmıştır.

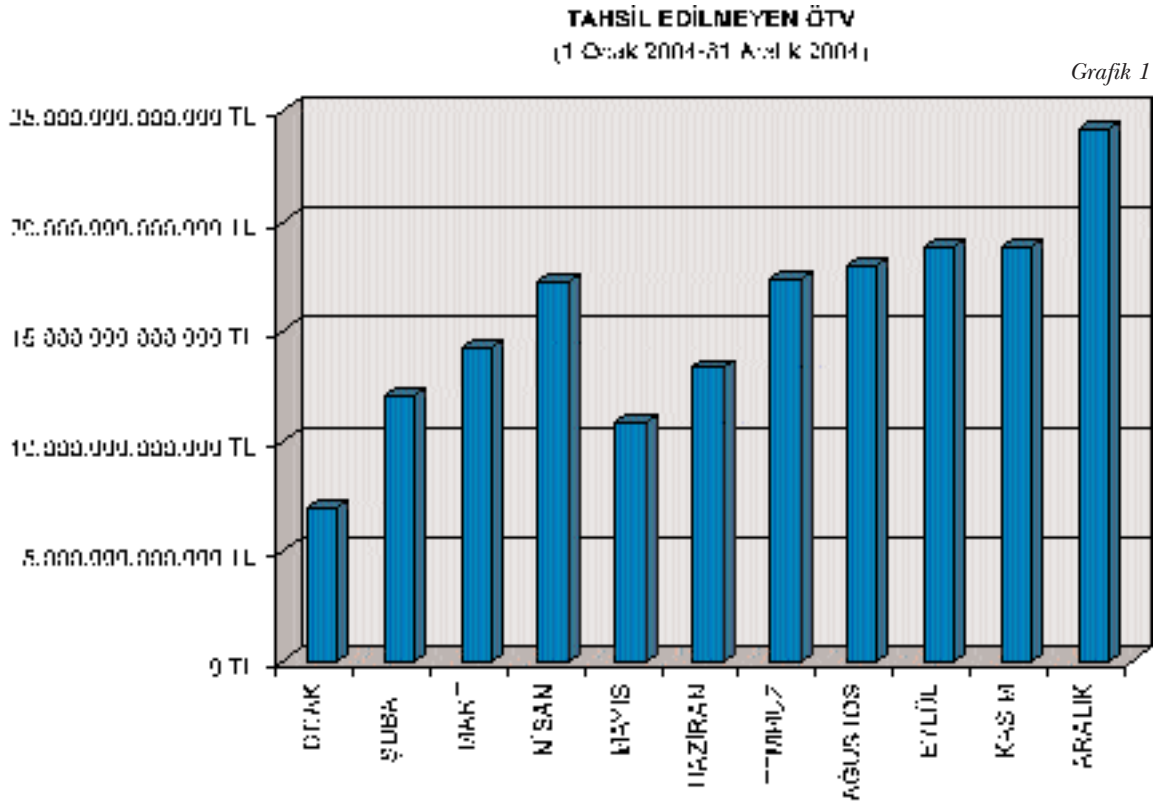

Grafik 1

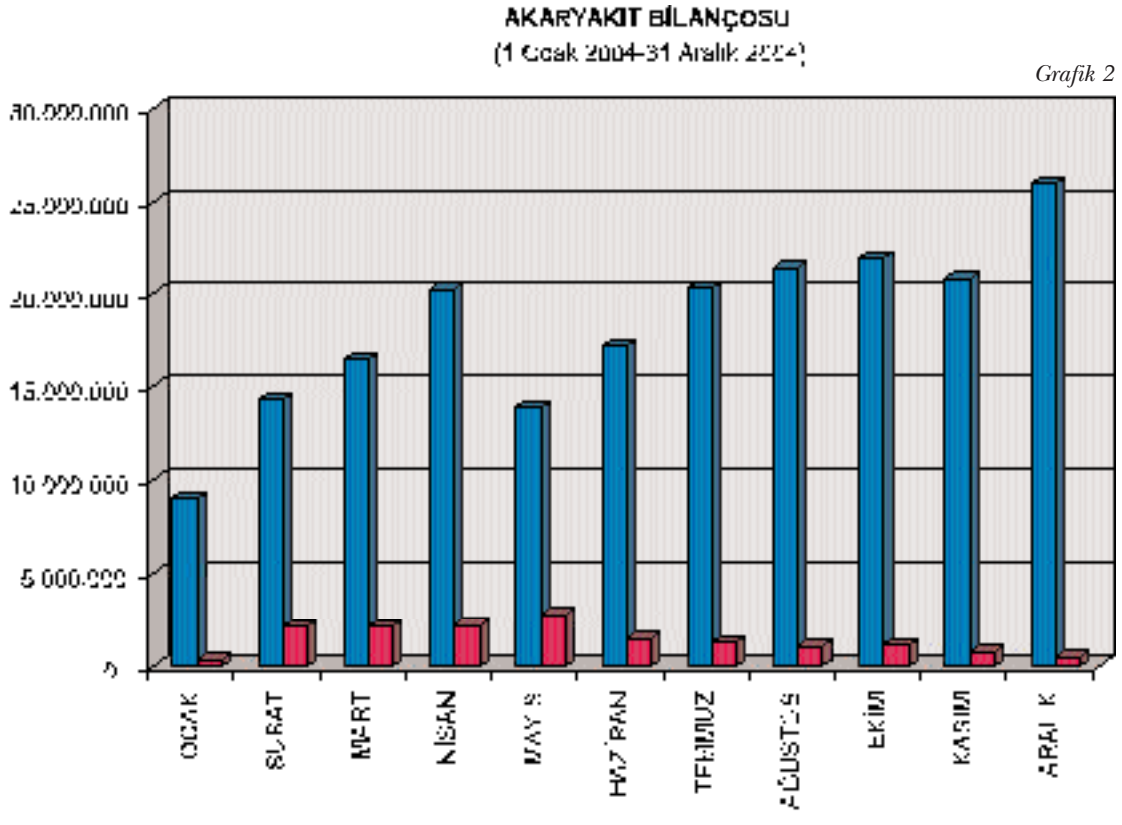

Grafik 2

Uygulamanın başlaması ile **İDO** yolcu ve araç taşıma ücretlerinde 2004 yılında artış yapmadığı gibi 2003 rakamlarında da % 25 ile % 42 arasında bir indirim yapmış ve 31 Aralık 2004 tarihi itibariyle kullanılan **yakıt miktarı 45.650 ton, tahsil edilmeyen ÖTV miktarı 40.302 trilyon TL'dir**. Yapılan indirim nedeniyle **vatandaşa 36 trilyon TL yansıtılmıştır.** Bu sürede 11.076.822 yolcu ve 955.806 araç taşınmıştır. İndirim sonrası 2003 yılına göre artan yolcu sayısı 2.908.655, araç sayısı ise 438.740'dır. Deniz yoluyla taşınan araçlar sayesinde 12.265 Ton yakıt tasarrufu sağlanmıştır. 2004 yılı içerisinde yapılan faaliyet sonucunda taşınan yolcu ve araçtan dolayı **Devlete 15.022 Trilyon TL KDV ödenmiştir.**

TDİ ise yolcu ve araç taşıma ücretlerinde 2004 yılında artış yapmadığı gibi 2003 rakamlarında da % 9 ile % 32 arasında bir indirim yapmış olup, **2004 yılı içerisinde taşınan yolcu 61.150.807, araç sayısı ise 5.047.414'dür. 2003 yılına göre, yaklaşık % 11'e denk gelen 6.298.421 adet yolcu ve yaklaşık % 2'ye denk gelen 116.401 adet daha fazla araç taşınmıştır.** Yapılan indirim nedeniyle vatandaşa yaklaşık 57 Trilyon TL yansıtılmıştır. Bu kapsamda İDO ve TDİ tarafından yapılan indirimlerle vatandaşa yansıyan miktar yaklaşık **93 Trilyon TL**.'na ulaşmıştır.

2- Deniz Araçlarının Gemi Siciline Kaydı İle İlgili Çalışmalar

Bilindiği üzere, 6762 sayılı Türk Ticaret Kanununun 816. maddesi ile 4922 sayılı Denizde Can ve Mal Koruma Hakkındaki Kanunun 1. maddesinde denizde kendi imkanları ile hareket etme kabiliyetine sahip her türlü tekne gemi olarak tarif edilmiş olup, sadece bu tarife uyan gemilerin tescili yapılabilmektedir. Ayrıca mevzuatımızda gemi dışındaki deniz araçlarına ilişkin bir düzenleme mevcut değildi. Bu durum kredi karşılığında deniz aracı üzerine ipotek konulması konusunda kredi sıkıntısı yaratmakta idi.

Ancak, 491 sayılı KHK'ye 4725 sayılı Kanun ile ilave edilmiş, Deniz Ticareti Genel Müdürlüğünün görevleri hakkındaki 7/A maddesinin (g) bendinde "Her türlü gemi sicillerini tutmak, denizde hareket imkânı bulunan ve ticari bir gayeye tahsis edilmiş olan, ancak tahsis edildiği gaye denizde seyrüseferi gerektirmeyen deniz araçlarının, belirlenen deniz ticaret politikaları ve uygulama esasları doğrultusunda, Türk deniz filosunun gelişimi ve milletlerarası rekabetin sağlanması ve ülke ekonomisinin ihtiyaçlarına yönelik olarak gemi sicillerine kaydını yapmak" hükmü gereğince deniz araçlarının gemi sicillerine kayıtları mümkün olmuştur.

3- 2581 Sayılı Kanun

Deniz Ticaret Filosunun Geliştirilmesi ve Gemi İnşa Tesislerinin Teşviki Hakkındaki 14.01.1982 tarih ve 2581 Sayılı Kanun ile 21.06.1989 tarih ve 20202 sayılı Yönetmelik çerçevesinde, yurtdışından kullanılmış veya yeni olarak satın alınan 12.000 DWT'un (Özel Maksatlı ve Özel Yapılı Gemilerde ise 499 Groston'un) üzerindeki gemilerle, turizm amaçlı gemiler ve turizm amaçlı yatların da, yeni ve kullanılmamış olmaları ve Turizm Bakanlığı'ndan İşletme Belgesi alması kaydıyla gümrük muafiyetinden yararlanılarak ithal edilebilmeleri öngörülmüştür.

21.08.2002 tarih ve 24853 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiş olan yönetmelik değişikliği ile öncelikle 12.000 DWT sınırı 5.500 DWT indirilmiş 24.10.2004 tarih ve 25593 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren yönetmelik değişikliği ile de tüm tonaj sınırlamaları ve Özel Maksatlı / Özel Yapılı gemi tanımı kaldırılmıştır.

Yıllara Göre Kanun Kapsamında Yapılan İthalat

Yıl	GEMİ(adet)	YÜZER HAVUZ(adet)	YÜZER VİNÇ(adet)
2002	19	-	-
2003	20	1	-
2004	16	-	1

Bayrak Çekme - Bayraktan Çıkma İle İlgili İstatistikler

Yıl	Bayrak Çekme(adet)	Bayraktan Çıkma(adet)
2003	3	15
2004	2	9

4- Türk Ulusal Gemi Sicili (TUGS) İle İlgili Yapılan Çalışmalar

09.12.2004 tarih ve 25665 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren TUGS Kanunu değişikliği ile yurt dışından ithal edilen gemilerde TUG'S a kayıt sınırı 12000 DWT den 3000 DWT na, yolcu gemileri ile özel maksatlı / özel yapılı gemilerde ise 300 Grostona indirilmiştir.

5- Kabotaj Taşımacılığı Etüd Çalışması ve Bu çalışmaya İstinaden Uygun Gemi Tipi ve Tonajının Tespiti Konulu Proje ve Türk Koster Filosunun Yenilenmesine Yönelik Tekno-Ekonomik Performansa Odaklanmış Teknoloji Geliştirilmesi Projesi

Müsteşarlığımızca "Kabotaj Taşımacılığı Etüd Çalışması ve Bu Çalışmaya İstinaden Uygun Gemi Tipi ve Tonajının Tespiti"ne ilişkin olarak önerilen Proje teklifimiz DPT Müsteşarlığınca kabul edilerek 2005 Yılı Yatırım Programına alınmış ve anılan program kapsamında 2005E020140 proje numarası ile 09 Ocak 2005 tarih ve 25695 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak ilan edilmiştir.

İki yıl sürmesi öngörülen projenin, "Kabotaj Taşımacılığı Saha Etüd Çalışması" ve "Türk Koster Filosunun Yenilenmesine Yönelik Tekno-Ekonomik Performansa Odaklanmış Teknoloji Geliştirilmesi" şeklinde iki aşamalı olarak gerçekleştirilmesi planlanmıştır.

"Kabotaj Taşımacılığı Saha Etüd Çalışması" ile, özellikle karayolu vasıtasıyla gerçekleştirilen trafiğin denizlere kaydırılması çalışmaları kapsamında mevcut imkan ve kabiliyetlerin tespit edilerek, özel sektörün uygun yerlerde ve uygun şartlarla yatırıma özendirilmesi amaçlanmakta olup, Türkiye'deki tüm illeri kapsayacaktadır.

"Türk Koster Filosunun Yenilenmesine Yönelik Tekno-Ekonomik Performansa Odaklanmış Teknoloji Geliştirilmesi" çalışması ile, ticari ve ekonomik açılardan kabul edilebilir bir koster taşımacılık modeli oluşturulması, yüksek teknik ve ekonomik performansı olan uluslararası planda bu anlamda rekabet edebilir kosterlerin ortaya çıkarılması ve bunun Türk deniz taşımacılık sistemi içerisinde uygulanabilirliğini göstermek amaçlanmakta ve tüm Türkiye limanları ile birlikte Akdeniz ve Karadeniz çanağında yer alan uluslararası limanların tümünü kapsaması öngörülmektedir.

Her iki çalışmanın kapsamının (ulusal ve uluslararası boyutta olmak üzere) farklılıklar arz etmesi, çalışmalardan daha verimli ve spesifik sonuçların elde edilmesi bakımından bahse konu etüt-projenin gerçekleştirilmesi için iki ayrı ihaleye çıkılması konusunda DPT Müsteşarlığından onay alınmıştır.

Her iki ihale için çalışmalar Ocak 2005 itibariyle başlamıştır.

6- Hat İzni Esas Ve Usullerinin Belirlenmesi :

Müsteşarlığımızın fonksiyonel görevinin, denizcilikle ilgili düzenleyici ve koordine edici faaliyetler olması münasebetiyle, limanlarımızdaki faaliyetlerin belli bir program altına alınması, seferlerin düzenli hale getirilmesi amacıyla Hat İzni Esas ve Usulleri belirlenerek 1996 yılında ilgili kurum ve kuruluşlara bildirilmiştir.

2004 yılında, uygulamada olan Hat İzni Esas ve Usullerinin uygulanmasında yaşanılan sorunların giderilmesi ve Kabotaj Hattında Yapılacak Düzenli Seferlerde Aranacak Kriterlerin belirlenmesi amacıyla bir komisyon marifeti ile çalışmalar yapılmış, "Kabotaj Hattında Yapılacak Düzenli Seferlerde Aranacak Kriterler " ve "Yurtdışı Bağlantılı Düzenli Sefer Yapacak Gemilerde Aranacak Kriterler" belirlenerek ilgili kurum ve kuruluşlara bildirilmiştir.

7- Liman Ücret Tarifeleri İle İlgili Yapılan Çalışmalar :

AB ve Akdeniz çanağındaki ülkelerde uygulanan tarifelere nazaran yüksek olan Liman Ücret Tarifelerimizin aynı seviyeye çekilmesi amacıyla;

01.08.2003 tarihinden itibaren Ülkemizde uygulanacak Liman Ücret Tarifeleri Ulaştırma Bakanlığı'nca yeniden belirlenerek yürürlüğe girmiştir. Yeni düzenleme ile ülkemiz limanlarında uygulanan Liman Ücret Tarifelerinde yaklaşık %50 indirim sağlanmıştır.

Fener Ücretlerinde 01.08.2003 tarihinden geçerli olmak üzere, Kıyı Emniyeti ve Gemi Kurtarma İşletmeleri A.Ş. Yönetim Kurulu'nun aldığı karar gereğince, % 30 oranında indirime gidilmiştir.

8- AB Uyumlu Gemi Cinsleri

Müsteşarlığımız tarafından daha önce kullanılan mevcut gemi cinslerinin Avrupa Birliği (AB) 95/64/EC Konsey Direktifine uygun olarak sınıflanması sağlanmıştır.

Söz konusu bu sınıflandırma ile, Web Tabanlı Liman Programında; Tonilato Belgesi ve Denize Elverişlilik Belgelerinde AB uyumlu gemi cinslerinin verilebilmesi sağlanacaktır.

9- Sahiplik Belgesi Hakkında Genelge

Gayri Müseccele kayıtlı olup Özel Tüketim Vergisi (ÖTV) indirilmiş yakıttan faydalanmak isteyen ancak, Sahiplik Belgesi olmayan teknik kütük kaydı ve tescilsiz bağlama kayıtlarında teknelerin en son maliki olarak gözüken kişi ile Milli Gemi Siciline kayıta müracaat eden kişinin aynı olması halinde, yapı bildirisi ve fatura aranmaksızın Tonilato Belgesi düzenlenerek diğer işlemlerle birlikte sicile kaydının yapılması, farklılık var ise mülkiyete ilişkin hukuki sebebin belirlenmesi ve sonucuna göre diğer şartların gerçekleşmesi halinde tescilin yapılmasının uygun olacağı hususunda bir Genelge yayımlanarak 18 GRT'den küçük Sahiplik Belgesi olmayan teknelerin Milli Gemi Siciline kayıtları sağlanmıştır.

10- Filo Bilgilerinin Güncelleştirme Çalışmaları

Bölge Müdürlüklerimize bağlı Sicil Limanlarındaki gemi sicil kütüklerindeki kayıtlı, filoya ait bilgilerin bir araya getirilmesi ve kolay ulaşılmasının sağlanması amacıyla Web Tabanlı Liman Programına aktarılması işlemleri İstanbul, Zonguldak, İzmir, Çanakkale, Bandırma, Mersin, İskenderun, Antalya, Samsun ve Trabzon Sicil Limanlarında başlanılmış, Milli Gemi Sicilindeki kayıtlı gemi bilgilerinin girişi yazılarak tamamlanmıştır.

Filoya ait bilgilerin Web Tabanlı Liman Programına kaydedilmesiyle aynı anda ve kısa bir sürede güncel gemi sicil bilgilerine ulaşılması mümkün olacaktır. Ayrıca, malvarlığı araştırmaları, hacizli, ipotekli ve seferden men kararlı gemilerin araştırılması ile terkin işlemlerinin tespitinin çok kısa zamanda yapılmasında kolaylık sağlanacaktır.

Filoya ilişkin istatistiki bilgiler tablolar halinde verilmiştir.

1997-2004 yılları arasında Türk deniz ticaret filosu Türk Uluslararası Gemi Sicili (TUGS) ve Milli Gemi Sicili

(300 grt'dan büyük gemiler)

YILLAR	ADET	GRT	DWT
1997	844	6.380.198	9.987.263
1998	846	6.292.915	10.449.790
1999	888	6.488.087	10.444.163
2000	900	6.218.960	10.040.245
2001	899	6.365.324	9.517.369
2002	793	5.176.234	7.736.561
2003	1117	6.054.305	9.686.888
2004	1116	6.070.749	9.713.198

2001-2004 yılları arasında Türk deniz ticaret filosu Türk Uluslararası Gemi Sicili (TUGS)

(150 grt'dan büyük gemiler)

YILLAR	ADET	GRT	DWT
2001	316	3.217.128	5.147.405
2002	402	3.119.960	4.991.936
2003	499	3.111.753	4.978.805

2004 YILI EKİM AYI İTİBARİYLE TÜRK ULUSLAR ARASI GEMİ SİCİLİNE KAYITLI TÜRK DENİZ TİCARET FİLOSUNUN CİNS ve YAŞ DAĞILIMI

GEMİ CİNSİ		0-5 YAŞ		6-10 YAŞ		11-15 YAŞ		16-20 YAŞ		20 YAŞ ÜZERİ		TOPLAM	
		ADET	GRT	ADET	GRT	ADET	GRT	ADET	GRT	ADET	GRT	ADET	GRT
KURU YÜK GEMİSİ	KAMU											0	0
	ÖZEL	9	24.520	15	40.072	27	68.362	36	147.245	127	276.653	214	556.852
	TOP.	9	24.520	15	40.072	27	68.362	36	147.245	127	276.653	214	556.852
DÖKME YÜK GEMİSİ	KAMU											0	0
	ÖZEL	15	390.557	4	114.149	3	101.261	30	706.818	47	753.462	99	2.066.247
	TOP.	15	390.557	4	114.149	3	101.261	30	706.818	47	753.462	99	2.066.247
YOLCU GEMİSİ	KAMU	1	395	14	21.150			10	4.310			25	25.855
	ÖZEL	4	2.737	2	1.045	2	194	1	122	4	9.261	13	13.359
	TOP.	5	3.132	16	22.195	2	194	11	4.432	4	9.261	38	39.214
TANKER	KAMU	1	84.476							1	8.763	2	93.239
	ÖZEL	33	233.561	9	8.216	8	9.716	7	19.397	53	150.091	110	420.981
	TOP.	34	318.037	9	8.216	8	9.716	7	19.397	54	158.854	112	514.220
OBO	KAMU											0	0
	ÖZEL									1	43.487	1	43.487
	TOP.	0	0	0	0	0	0	0	0	1	43.487	1	43.487
KONTEY NER	KAMU	1	12.930									1	12.930
	ÖZEL	18	103.412	12	110.782	3	16.332	8	54.463	6	49.097	47	334.086
	TOP.	19	116.342	12	110.782	3	16.332	8	54.463	6	49.097	48	347.016
RO-RO	KAMU	2	5.884									2	5.884
	ÖZEL	4	98.738					2	39.378	16	163.686	22	301.802
	TOP.	6	104.622	0	0	0	0	2	39.378	16	163.686	24	307.686
HİZMET GEMİSİ	KAMU					9	4.090			3	64	12	4.154
	ÖZEL	12	641	11	152							23	793
	TOP.	12	641	11	152	9	4.090	0	0	3	64	35	4.947
ROMORK ÖR	KAMU							3	844	4	1.282	7	2.126
	ÖZEL	26	4.646	8	824			2	184	3	1.578	39	7.232
	TOP.	26	4.646	8	824	0	0	5	1.028	7	2.860	46	9.358
BALIKÇI GEMİSİ	KAMU											0	0
	ÖZEL	1	633									1	633
	TOP.	1	633	0	0	0	0	0	0	0	0	1	633
YAT	KAMU											0	0
	ÖZEL	2	378	2	214							4	592
	TOP.	2	378	2	214	0	0	0	0	0	0	4	592
DENİZ ARACI	KAMU							2	16	3	43	5	59
	ÖZEL	3	25.242							2	54.718	5	79.960
	TOP.	3	25.242	0	0	0	0	2	16	5	54.761	10	80.019
AMATÖR DENİZCİ TEK.	KAMU											0	0
	ÖZEL											0	0
	TOP.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
GENEL TOPLAM	KAMU	5	103.685	14	21.150	9	4.090	15	5.170	11	10.152	54	144.247
	ÖZEL	127	885.065	63	275.454	43	195.865	86	967.607	259	1.502.033	578	3.826.024
	TOP.	132	988.750	77	296.604	52	199.955	101	972.777	270	1.512.185	632	3.970.271

2004 YILI TEMMUZ AYI İTİBARİYLE MİLLİ GEMİ SİCİLİNE KAYITLI 18 GRT ÜZERİ TÜRK DENİZ TİCARET FİLOSUNUN CİNS ve YAŞ DAĞILIMI

GEMİ CİNSİ		0-5 YAŞ		6-10 YAŞ		11-15 YAŞ		16-20 YAŞ		20 YAŞ ÜZERİ		TOPLAM	
		ADET	GRT	ADET	GRT	ADET	GRT	ADET	GRT	ADET	GRT	ADET	GRT
KURU YÜK GEMİSİ	KAMU									13		13	0
	ÖZEL	3	4.497	9	9.727	12	9.599	18	38.520	451	227.097	493	289.440
	TOP.	3	4.497	9	9.727	12	9.599	18	38.520	464	227.097	506	289.440
DÖKME YÜK GEMİSİ	KAMU											0	0
	ÖZEL			6	132.239	1	25.766	5	177.954	35	583.518	47	919.477
	TOP.	0	0	6	132.239	1	25.766	5	177.954	35	583.518	47	919.477
YOLCU GEMİSİ	KAMU	2	3.193	3	8.518	17	17.977	32	31.244	63	71.014	117	131.946
	ÖZEL	291	31.656	282	20.223	157	11.532	63	5.057	159	16.477	952	84.945
	TOP.	293	34.849	285	28.741	174	29.509	95	36.301	222	87.491	1.069	216.891
TANKER	KAMU							4	1.434	7	3.462	11	4.896
	ÖZEL	22	6.194	23	2.927	22	6.415	21	5.209	117	152.147	205	172.892
	TOP.	22	6.194	23	2.927	22	6.415	25	6.643	124	155.609	216	177.788
OBO	KAMU											0	0
	ÖZEL									2	108.366	2	108.366
	TOP.	0	0	0	0	0	0	0	0	2	108.366	2	108.366
KONTEY NER	KAMU											0	0
	ÖZEL	10	92.800			2	19.304	1	10.282			13	122.386
	TOP.	10	92.800	0	0	2	19.304	1	10.282	0	0	13	122.386
RO-RO	KAMU											0	0
	ÖZEL	2	52.938			2	427	1	4.393	1	497	6	58.255
	TOP.	2	52.938	0	0	2	427	1	4.393	1	497	6	58.255
HİZMET GEMİSİ	KAMU	14	851	1	63	21	4.495	67	9.111	34	4.873	137	19.393
	ÖZEL	58	3.653	35	1.746	26	1.462	13	5.265	57	12.064	189	24.190
	TOP.	72	4.504	36	1.809	47	5.957	80	14.376	91	16.937	326	43.583
ROMORK ÖR	KAMU	4	1.687	6	1.761	2	650	6	1.138	39	7.507	57	12.743
	ÖZEL	13	1.798	3	301			5	685	39	4.880	60	7.664
	TOP.	17	3.485	9	2.062	2	650	11	1.823	78	12.387	117	20.407
BALIKÇI GEMİSİ	KAMU									1	29	1	29
	ÖZEL	201	22.762	295	31.915	226	19.836	176	15.635	627	32.056	1.525	122.204
	TOP.	201	22.762	295	31.915	226	19.836	176	15.635	628	32.085	1.526	122.233
YAT	KAMU					1	1.077			1	4.071	2	5.148
	ÖZEL	335	28.305	423	30.269	411	19.597	296	11.965	134	6.526	1.599	96.662
	TOP.	335	28.305	423	30.269	412	20.674	296	11.965	135	10.597	1.601	101.810
DENİZ ARACI	KAMU					10	3.326	4	1.054	38	12.072	52	16.452
	ÖZEL	18	8.797	6	98.743	2	7.030	2	680	63	159.411	91	274.661
	TOP.	18	8.797	6	98.743	12	10.356	6	1.734	101	171.483	143	291.113
AMATÖR DENİZCİ TEK.	KAMU											0	0
	ÖZEL					1	48	1	23	9	278	11	349
	TOP.	0	0	0	0	1	48	1	23	9	278	11	349
GENEL TOPLAM	KAMU	20	5.731	10	10.342	51	27.525	113	43.981	196	103.028	390	190.607
	ÖZEL	953	253.400	1.082	328.090	862	121.016	602	275.668	1.694	1.303.317	5.193	2.281.491
	TOP.	973	259.131	1.092	338.432	913	148.541	715	319.649	1.890	1.406.345	5.583	2.472.098

III. GEMİ İNŞA VE TERSANELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Türkiye Tersaneler Master Planı Etüt Projesi(TURKTERMAP)

Bilindiği üzere, bulunduğumuz coğrafyada mukayeseli üstünlüklere sahip olabilecek tersane, gemi söküm, yat gezinti teknesi yapım ve gemi inşa yan sanayi tesis yatırımlarının bütünsel bir plan içinde gelişmesini sağlamak ve dünya pazarlarında bunların ürettikleri mal ve hizmetlerden hangilerinde, hangi ölçüde ve hangi şartlarda pay alabileceğimizi gerçekçi bir şekilde belirlemek üzere Müsteşarlığımızca, "Türkiye Tersaneler Master Planı" etüdü projesinin ihale çalışmaları yürütülmektedir.

Gazdan Arındırma Yönetmeliği

Tersanelerde gemi ve deniz araçlarının (petrol taşıyan tankerler, kimyasal tankerler vb.) yük ve yakıt tanklarının tadilat ve bakım-onarımlarında sıcak-soğuk işlemlerinde yanıcı ve patlayıcı nitelik arz eden tehlikeli gazların meydana getireceği tehlikeleri önlemek ve bertaraf etmek için gazsızlaştırma işlemleri, ölçme aletlerinin içeriği, ilgili uzmanların ehliyetleri, sertifikaların içeriği, belgelendirme ve denetim esaslarını içeren Gemi ve Deniz Araçlarının İnşa, Tadilat, Bakım, Onarım ve Söküm İşlemlerinde Gazdan Arındırma Yönetmeliği 21 Aralık 2004 tarih ve 25677 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Yönetmelik 01 Eylül 2005 tarihinde yürürlüğe girecektir.

Gemi İnşa Yönetmeliği

Tersanelerde veya Çekek Yerlerinde Gemi İnşasına Başlamadan Önce Uygulanacak Hususlara İlişkin 1999 tarihli Müsteşarlık Emri ile 1995 tarihli Gemi-Yat ve Deniz Araçlarının İnşasına ve Tadilatına İlişkin Tebliğin beraber değerlendirilmesi kararlaştırılarak çalışmalara başlanmıştır. Böylece tersane ve çekek yerlerine gelen gemi ve deniz araçlarının inşa, tadilat, bakım ve onarım aşamalarında talep edilecek bilgi, belge, doküman ve projelerin temin edilmesi ve İdarece izlenmesini teminen tersane ve donatanların uyacakları esasları düzenleyen "Tersanelerde ve Çekek Yerlerinde Gemi ve Deniz Araçlarının İnşasında, Tadilatında, Bakım ve Onarımlarında Uygulanacak Hususlara İlişkin Tebliğ Taslağı" daha sonra yönetmelik haline getirilmiş ve "Gemi ve Deniz Araçlarının İnşası, Tadilatı ve Bakım-Onarımlarında Uygulanacak Hususlara İlişkin Yönetmelik" 23 Ocak 2002 tarih ve 24649 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.Yönetmelik, uygulamada yaşanan sıkıntılar dikkate alınarak ve AB'ne uyum çerçevesinde yeniden düzenlenmiş, "Gemi ve Deniz Araçlarının İnşası Tadilatı, Bakım-Onarımında Uygulanacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelik" 15 Mart 2004 tarih ve 25403 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. 07 Nisan 2004 tarih ve 924 sayılı Müsteşarlık Genelgesi ile, Yönetmeliğin kapsam, işletme izni, mesleki denetim, form 3, konsolosluk onayı, nihai proje, plan ve belgelerin inceleme süresi gibi konuların uygulanmasına yönelik açıklamalar getirilmiştir. 13 Ekim 2004 tarih ve 2598 sayılı Müsteşarlık Genelgesi ile, Yönetmelik kapsamında istenilecek plan, proje ve dokümanların gemi boy ve cinsine göre dağılımı ve bunların denetimleri konularına açıklık getirilmiştir. Uygulamada yaşanan sıkıntılar dikkate alınarak Yönetmelik yeniden düzenlenmektedir.

Gemi İnşa İstatistikleri

Denizcilik Müsteşarlığı Bölge Müdürlüklerinden periyodik olarak gelen, inşa edilen gemiler, yatlar, sipariş alınan gemiler, yatlar, denize indirilen gemiler gibi faaliyetlere ilişkin istatistikler tutulmaktadır.

Anti-fouling Konvansiyonu

1-5 Ekim 2001 tarihleri arasında "Zararlı A/F Sistemlerin Kontrolü Hakkındaki Uluslararası Konferans" gerçekleştirilmiş ve konferansta "Gemilerin Zararlı Anti-Fouling Sistemlerinin Kontrolü Hakkındaki Uluslararası Konvansiyon"a yönelik Nihai Senet imzalanmıştır.

Denizcilikle İlgili Ayna Komiteler

Ayna komiteler; Uluslararası Standardizasyon Kuruluşu (ISO), Avrupa Standartlar Komitesi (CEN), Avrupa Elektronik Standartlar Komitesi (CENELEC) gibi standart hazırlama kuruluşlarının teknik komiteleri ile birlikte çalışacak ve bu komitelerin ulusal yansımaları olacak komitelerdir. Bu komitelerin esas amacı; standart hazırlama çalışmaları konusunda tüm ilgililerin bilgilendirilmesi yoluyla uluslararası ve bölgesel standartlarda ulusal görüşümüzün yer almasını sağlamaktır. TSE'de gerçekleştirilen toplantıda birçok alanda komiteler olmasına karşın denizcilikle ilgili herhangi bir komitenin olmadığı tespit edilmiş, yapılan görüşmelerde; IMO çalışmalarını takip etmek üzere ayna komiteler kurulabileceği, bunun için yeterli sayıda kurum/kuruluştan talep gelmesi gerektiği öğrenilmiştir. Denizcilik sektörünün ilgili tüm kurum/kuruluşları ile birlikte TSE bünyesinde IMO Ayna Komiteleri kurulmasının; IMO'da ülkemizin daha etkin temsil edilmesini, ülkemiz görüşünün IMO yayınlarına yansımasını ve bu görüşün tüm uluslararası faaliyetlerde savunulmasını, ilgili müzakerelerde yönlendirici olabilme imkanını sağlayacaktır. TSE nezdinde gerekli girişimlerde bulunulabilmesi için ilgili kurum/kuruluşlara yazı yazılmış olup, bu kuruluşlardan yeterli sayıda katılım sağlanması halinde TSE'ne başvuruda bulunulacaktır.

Test ve Deney İmkanlarının Geliştirilmesi Projesi

Avrupa Birliği Genel Sekreterliği'ne sunulmak üzere 96/98/EC Sayılı Deniz Teçhizatı Direktifi ve 94/25/EC Sayılı Gezi Tekneleri Direktifi (Gezi Tekneleri Yönetmeliği) Kapsamında Yapılması Gereken Test ve Deneylerin Türkiye'de Yapılabilirliğinin Belirlenmesi ve Test ve Deney İmkanlarının Geliştirilmesi konusunda hazırlanan Proje, Avrupa Birliği Genel Sekreterliği ve AB Komisyonu tarafından da kabul edilmiş olup, AB'nden uzman getirilmesi, proje kapsamının belirlenmesi gibi çalışmalar ABGS tarafından yürütülmektedir.

Avrupa Birliği Mevzuat Uyumu Kapsamında Yapılan Çalışmalar

Aşağıda belirtilen AB Konsey Tüzükleri/Direktiflerinin uyum çalışmaları ilgili birimlerle koordineli olarak yürütülmektedir.

- 613/91/EEC sayılı Konsey Tüzüğünün uyumlaştırılması amacıyla Denizde Can Güvenliği Uluslararası Sözleşmesi (SOLAS-74) ve Gemilerden Kaynaklanan Kirliliğin Önlenmesi Uluslararası Sözleşmesi 1973'e ait değişikliklerin uygulanmasıyla ilgili 28.07.1993 tarih ve 2158/93/EEC sayılı Komisyon Tüzüğü,
- Ro-Ro yolcu gemilerinin Ro-Ro yolcu ferilerinin güvenli idaresine ilişkin 08.12.1995 tarih ve 3051/95/EC sayılı Konsey Tüzüğü,
- Yolcu gemileri güvenlik kuralları ve standartları hakkında 17.03.1998 tarih ve 98/18/EC sayılı Konsey Direktifi,
- 24 Metre ve Daha Uzun Balıkçı Tekneleri İçin Uyumlu Bir Güvenlik Rejimi Tesis Edilmesine İlişkin 11 Aralık 1997 tarih ve 97/70/EC sayılı Konsey Direktifi,
- Düzenli Ro-Ro feribotları ve yüksek hızlı yolcu tekneleri hizmetlerinin güvenli işletilmesi için zorunlu sörvey sistemi hakkında 29 Nisan 1999 tarih ve 1999/35/EC sayılı Konsey Direktifi,
- Tek cidarlı petrol tankerlerinin çift cidarlı veya eşdeğer tasarım gerekliliklerine geçişini hızlandıran ve 2978/94/EC Konsey Tüzüğünü yürürlükten kaldıran 18 Şubat 2002 tarih ve 417/2002 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü.

TERSANE, ÇEKEK YERİ VE YÜZER HAVUZ YERİ ÇALIŞMALARI

FAALİYET KONUSU	KURULMASI HEDEFLENEN TOPLAM KAPASİTE	İSTİHDAM POTANSİYELİ (Kişi)	FAALİYETLERİN SON DURUMU
Ordu/ Ünye Tersanesi	5.000 – 10.000 DWT	150	2004 Yılında faaliyete geçmiştir.
Fethiye'de Yat İnşa Alanı	15.000 – 30.000 DWT	3.000 kişi	Muğla, Tabiat ve Kültür Varlıklarını Koruma Kurulunca alanın Yat İnşa ve Bakım Onarım Amaçlı Kullanımı Uygun Görülmüş olup, 1/25.000 lik plan ÖÇK'YA sunulmuştur.
Çamburnu Tersane Bölgesi	Mevcut Kapasite (Toplam) 3.500 DWT/yıl Ulaşılacak Kapasite 100.000-125.000 DWT/yıl	4.000 kişi	Plan çalışmaları tamamlanmış olup, tahsis duyurusu için çalışmalar sürmektedir.
Karadeniz Ereğli Tersane Bölgesi	Mevcut Kapasite 15.000 DWT/yıl Ulaşılacak Kapasite 150.000 DWT/yıl	Yaklaşık 6.000 kişi	Ulaştırma Bakanlığı DLH İnşaatı Gn. Md.lüğünce Etüt çalışması tamamlanmış ve yapım aşamasına gelmiştir.
Bodrum-Milas'ta Yat İnşa, Bakım-Onarım ve Çekek Yeri	Bölgede 27 tersanede Kapasite; 20-25.000 DWT Ulaşılacak Kapasite 12 Adet 7.000 m^2 alana sahip firma 14 Adet 5.000 m^2 alana sahip firma 9 Adet 3.000 m^2 alana sahip firma 170.000 m^2 Fuar Alanı Toplam 348.000 m^2 Alanda 35 Firmanın yaklaşık kapasitesi 40.000-60.000 DWT/yıl	Yaklaşık 3.000 kişi	34 adet yat imalat inşa ve çekek yerinin tahsis aşamasına gelinmiş olup, bölgede faaliyet gösteren firmalara Müsteşarlığımızca tahsisi çalışmaları başlatılmıştır.
Samsun Gemi İnşa Sanayi Bölgesi	50.000 DWT ile 170.000 DWT /yıl hedeflenmektedir.	5.700 kişi	İmar Planı Tekkeköy Belediyesince onaylanmış. Alan ihaleler sonucu 4 ayrı müteşebbise tahsis edilmiş, İmar planının uygulaması Tekkeköy Belediyesince yapılmış. Askıdan indirilmiş ve tapular tersane alanı olarak Maliye'ye kaydedilmiştir.
Adana Kurtpınar Tersane Projesi	20.000 DWT ile 100.000 DWT/yıl	4.000 kişi	1/25000 lik Çevre Düzeni Planının değişikliği Kurtpınar Belediyesiyle mutabakata varılarak Çevre ve Orman Bakanlığına Onay için sunulmuştur. Milli Emlak Gen. Müdürlüğünden arazinin tersane yapımı için tahsisi talep edilmiş olup, işlemler tamamlanmak üzeredir.
Erdek Tekne İnşa Alanı	10.000 DWT/yıl	250-500 kişi	22.01.2000 tarihinde Balıkesir İli Erdek İlçesi Tatlısu Köyü Kalınburun Mevkii de bulunan mülkiyeti hazineye ait 3 pafta 1877 parsel nolu 3.875 m^2 yüzölçüme sahip alanın Tekne İnşa Sahası olarak tahsisi tamamlanmış olup, yatırımlara başlanmıştır.
KDZ Ereğli Çekek Yeri	15.000 – 50.000 DWT/yıl	1.500 –2.000 kişi	06.05.2003 tarihli müteşebbis dilekçesi doğrultusunda KDZ Ereğli Bölgesinde talep edilen çekek yerinin tekne imal ve bakım alanı olarak kullanılmasının müteşebbis ve Ülkemiz denizciliği açısından faydalı olacağı değerlendirilmiş deniz dolgusuna başlanmıştır.

FAALİYET KONUSU	KURULMASI HEDEFLENEN TOPLAM KAPASİTE	İSTİHDAM POTANSİYELİ (Kişi)	FAALİYETLERİN SON DURUMU
Kilimli Gemi Söküm ve Gemi İnşa Bölgesi	10.000 – 50.000 DWT/yıl	4.000 kişi	4 parsele ayrılan alanla ilgili 2 parsel gemi sökümcülere, 2 parselde inşa amaçlı olarak İhaleye çıkılmış ve ihale sonucunda iki firma belirlenmiştir. Çalışmlar Milli Emlak Genel Müdürlüğü ve firma yetkilileri nezninde sürdürülmektedir.
Sakarya Karasu Tersane Alanı	75.000-100.000 DWT/yıl	Yaklaşık 3.000 kişi	Plan ve proje çalışmaları tamamlanan alanla ilgili olarak tahsis duyurusu hazırlıkları sürmektedir.
Kurucaşile Tekne İmal Alanı	10.000 – 30.000 DWT/yıl	Yaklaşık 3.000 kişi	Plan ve proje çalışmaları tamamlanan alanla ilgili olarak Tahsis hazırlıkları sürmektedir.

DIŞ İLİŞKİLERE YÖNELİK FAALİYETLER

A- Uluslararası Denizcilik Örgütü (IMO)

Birleşmiş Milletler Örgütü tarafından 1948 yılında Cenevre'de yapılan Birleşmiş Milletler Denizcilik Konferansında münhasıran denizcilik meselelerine tahsis edilmiş bir uluslararası organ olarak, Uluslararası Denizcilik Örgütü'nün kuruluşuna ilişkin bir sözleşme kabul edilmiştir. Türkiye, Örgütün Kurucu Üyesi olarak 25 Mart 1958 tarihinde üye olmuştur.

Uluslararası Denizcilik Örgütü (IMO)'nun Genel Merkezi Londra/İngiltere'de bulunmaktadır.

Her iki yılda bir yapılan IMO Genel Kurul toplantıları arasındaki dönemlerde, IMO'yu, Genel Kurul tarafından seçilmiş 40 üye devletin oluşturduğu Konsey idare eder. Ülkemiz, 1999 yılından itibaren Konsey üyesidir. Örgüt, 163 üye ülke ve 3 ortak üye ülkeden oluşur. Genel Sekreter, Sekreterya'ya başkanlık eder ve Genel Kurul'un onayı ile Konsey tarafından atanır.

IMO'nun Temel Organları;

Genel Kurul

Konsey

Sekreterya

Deniz Güvenliği Komitesi(MSC)

Deniz Çevresini Koruma Komitesi (MEPC)

Hukuk Komitesi (LEG)

Teknik İşbirliği Komitesi(TC)

Kolaylaştırma Komitesi (FAL)

IMO teknik bir örgüt olup, çalışmalar Komite ve Alt-Komiteler tarafından yürütülür ve Genel Kurul'da ülkelerin onayına sunularak karara bağlanır.

IMO Konseyi

Genel Kuruldan sonra Uluslararası Denizcilik Örgütü (IMO)'nun en yetkili organıdır. Konsey, Komite ve Alt Komitelerin rapor, teklif ve tavsiyelerini, IMO program ve bütçe hesaplarını inceleyerek Genel Kurula iletir ayrıca, Genel Kurulun Onayı ile Genel Sekreteri tayin eder.

Denizcilik Müsteşarlığı, denizlerde seyir, can, mal ve çevre güvenliği yönünden gerekli teknik önlemlerin alınması ve bunlara ilişkin uluslararası normların düzenlenmesinin sağlanması amacıyla IMO tarafından yürürlüğe konulan 54 adet Uluslararası Sözleşme Protokol ve Eklerinden , ülke menfaatlerini ve denizcilik sektöründeki gelişmeleri dikkate alarak 20 tanesine taraf olmuş ve diğer sözleşme, protokol ve ekler üzerinde de çalışmalarına devam etmektedir.

Türkiye'nin Taraf Olduğu Uluslararası Denizcilik Örgütü (IMO) Sözleşme, Protokol ve Ekleri (T.C. Resmi Gazete'de Yayımlanma Tarihleri):

1. Uluslararası Denizcilik Örgütü Kurucu Sözleşmesi-IMO Konvansiyonu 1948 (16.07.1956)
2. Yükleme Hatları Uluslararası Sözleşmesi- LL'1966 (28.06.1968)
3. Gemilerin Ölçümü Uluslararası Sözleşmesi -Tonnage'1969 (15.11.1979)
4. Denizde Can Güvenliği Uluslararası Sözleşmesi-SOLAS'1974 (25.05.1980)
5. Deniz Alacaklarına Karşı Sorumluluğun Sınırlandırılmasına Dair Uluslararası Sözleşme-LLMC'1976 (04.06.1980)
6. Denizde Çatışmayı Önleme Tüzüğü-COLREG'1972 (18.11.1984)
7. Denizde Arama ve Kurtarma Uluslararası Sözleşmesi (SAR'1979) (24.03.1986)
8. Gemi Adamları Eğitimi, Sertifikalandırılması ve Vardiya Tutma Esasları Uluslararası Sözleşmesi (STCW'78) (20.04.1989, Onay) (29.09.2003)
9. Uydular Aracılığı ile Deniz Haberleşmesi Örgütü Uluslararası Sözleşmesi- (INMARSAT'1976) (04.11.1999)
10. Uydular Aracılığı ile Deniz Haberleşmesi Örgütü Uluslararası Sözleşmesi İşletme Anlaşması (INMARSAT -OA'1976) (04.11.1999)
11. Uydular Aracılığı ile Deniz Haberleşmesi Örgütü Uluslararası Sözleşmesi (INMARSAT'1976) 1994 Değişiklikleri (IMO'da yürürlüğe girmedi)
12. Uydular Aracılığı ile Deniz Haberleşmesi Örgütü Uluslararası Sözleşmesi (INMARSAT'1976) 1998 Değişiklikleri (IMO'da yürürlüğe girmedi)
13. Denizlerin Gemiler Tarafından Kirletilmesinin Önlenmesi Hakkında Uluslararası Sözleşmesi (MARPOL'73/78) ve EKLERİ :EKI, EK II) EK I-Petrol ile Deniz Kirlenmesinin Önlenmesi Kuralları, EK II- Dökme Zehirli Sıvı Maddelerle Deniz Kirlenmesinin Kontrolü (24.06.1990)
14. Gemilerden Atılan Çöplerle Denizlerin Kirlenmesinin Önlenmesi Kuralları-MARPOL 73/78 Ek V (24.06.1990)
15. Kanunsuz Hareketlere Karşı Deniz Seyrüseferinin Güvenliği Sözleşmesi -SUA'1988 (09.10.1990)
16. Kıta Sahanlığında Bulunan Sabit Platformların Güvenliğine Karşı Yasa Dışı Eylemlerin Önlenmesine Dair Protokol -SUA Protokol 1988 (09.10.1990)
17. IMO Konvansiyonu 1993 Değişiklikleri (01.02.2001)
18. Petrol Kirliliği Zararlarından Doğan Sivil Sorumluluklar Hakkında Uluslararası Sözleşme-CLC 92 (24.07.2001)
19. Petrol Nedeniyle Kirlenmeden Doğan Zararlar için Uluslararası Tazminat Fonu Kurulmasına Dair Sözleşme-FUND'1992 (18.07.2001)
20. Petrol Kirliliğine Karşı Hazırlıklı Olma, Müdahale ve İşbirliğine Dair Uluslararası Sözleşmesi-OPRC'1990 (18.09.2003)

Taraf Olma Çalışmaları Devam Etmekte Olan IMO Sözleşme, Protokol ve Ekleri

1. Denizde Can Güvenliği Uluslararası Sözleşmesi (SOLAS 78 Protokolü)
2. Denizde Can Güvenliği Uluslararası Sözleşmesi (SOLAS 88 Protokolü)
3. Yükleme Hatları Uluslararası Sözleşmesi (LOAD LINES 88 Protokolü)
4. Denizlerin Gemiler Tarafından Kirletilmesinin Önlenmesi Hakkında Uluslararası Sözleşmesi (MARPOL 73/78) Ek III - Deniz Yoluyla Paketlenmiş Formda Taşınan Zararlı Maddelerden Kaynaklanan Kirliliğin Önlenmesine Yönelik Kurallar
5. Denizlerin Gemiler Tarafından Kirletilmesinin Önlenmesi Hakkında Uluslararası Sözleşmesi (MARPOL 73/78) EK IV- Gemilerden Çıkan Pissulardan Kaynaklanan Kirliliğin Önlenmesine İlişkin Kurallar
6. Denizlerin Gemiler Tarafından Kirletilmesinin Önlenmesi Hakkında Uluslararası Sözleşmesi (MARPOL 73/78) EK VI (Protokol 97) Gemilerden Kaynaklanan Hava Kirliliğinin Önlenmesi Protokolü

7. IMO Konvansiyonu 1991 Değişiklikleri (IMO-Kolaylaştırma Komitesi; FAL'ın, Uluslararası Denizcilik Örgütünün daimi komitelerinden biri haline getirilmesine ait)
8. Tehlikeli ve Diğer Zararlı Maddelerden Kaynaklanan Kirlilik Olaylarına Karşı Hazırlıklı Olma, Müdahale ve İşbirliği ile İlgili Protokol (OPRC/HNS 2000 Protokolü)
9. Uluslararası Deniz Trafiğinin Kolaylaştırılması Sözleşmesi – (FAL 65)

B- İktisadi İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD) :

OECD'nin amacı; sanayileşmiş batılı ülkeler arasında işbirliğinin geliştirilmesi, üye ülkelerde ekonomik istikrar ve büyümeyi sağlamak, üye olmayan ülkelerde kalkınmayı teşvik etmek, Dünya ticaretinin ayırımcı olmayan bir temelde genişletilmesini sağlamaya çalışmaktır.

İktisadi İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı'nın denizcilik politikası; 1961 yılında kurulan Deniz Taşımacılığı Komitesi (Maritime Transport Committee-MTC) ve Alt komiteleri tarafından belirlenmekte ve yürütülmektedir. Gemi inşa alanında ise; OECD-Gemi İnşa Anlaşması Özel Müzakere Grubu (SNG) çalışmaları yürütmektedir. Denizcilik konularında, gözlemci statüsünde olan ülkemizi Müsteşarlığımız temsil etmekte, çalışmaları ve toplantıları takip etmektedir.

C- Türkiye, Uluslararası Akdeniz Bilimsel Araştırma Komisyonu (CIESM):

Ülkemiz, Uluslararası Akdeniz Bilimsel Araştırma Komisyonu (CIESM)'na 16 Kasım 1955 tarihinde 29248/345 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile üye olmuştur. **1910 Yılında kurulan CIESM, dünyanın en eski ve sürekliliğini koruyan bilimsel ve hükümetler arası bir organizasyondur. Akdeniz'i korumak ve kıyı bölgelerinin sağlıklı kullanımını sağlamak amacıyla kurulmuş 22 üye ülkenin desteği ile 500'den fazla enstitü ve 2500'ün üzerinde araştırmacı kuruluş yer almaktadır.** Bu komisyon, denizlerle ilgili teknik ve bilimsel nitelikte çalışmalar yapmakta olup, toplantılarda ülkemizi Denizcilik Müsteşarlığı temsil etmektedir.

Uluslararası Akdeniz Bilimsel Araştırma Komisyonu (CIESM)'nun 07-11 Haziran 2004 tarihleri arasında Barselona/İSPANYA'da yapılan 37. Kongresinde, 38'nci Uluslararası CIESM Kongresi'nin 2007 Yılında İstanbul'da düzenlenmesi kararı alınmıştır. **Ülkemiz 1956 Yılında yapılan 15. Kongre'ye İstanbul'da, 1978 Yılında ise 26. Kongreye Antalya'da ev sahipliği yapmıştır. Bu defa 2007 yılında düzenlenecek olan 38. Kongreye 3. kez ev sahipliği yapılacak olup**, bu Kongre bilim adamlarımız ve ülkemiz açısından çok önemlidir.

D- Karadeniz Liman Devleti Kontrolü Memorandumu

Uluslararası Denizcilik Örgütü önderliğinde Karadeniz'de Liman Devleti Kontrol Sistemi'nin kurulmasına yönelik olan birinci toplantısı 13-17 Eylül 1999 tarihlerinde Varna'da yapılmıştır. Karadeniz'e kıyısı bulunan ülkelerin; Bulgaristan, Gürcistan, Romanya, Rusya Federasyonu, Türkiye ve Ukrayna'nın denizcilik otoritelerinin, IMO'nun uluslararası sözleşmeleri ve anlaşmalarının etkili uygulanmasını sağlamaya yönelik olarak, "Karadeniz Bölgesinde Bayrak ve Liman Devleti Kapasitelerinin Geliştirilmesi İkinci Hazırlık ve Mutabakat Zaptı'nın İmza Toplantısı" 04-07 Nisan 2000 tarihinde İstanbul'da yapılmıştır. "Karadeniz Liman Devleti Kontrolü Mutabakat Zaptı", Uluslararası Denizcilik Örgütü (IMO), Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO), Danimarka Çevre Koruma Ajansı (DEPA), Denizciliğin Çevre ve Güvenlik Konuları Faaliyet Merkezi (ERAC), Karadeniz Çevre Programı (BSEP) ile Batı ve Orta Afrika Mutabakat Zaptı adına Nijerya'nın gözlemciliğinde 07.04.2000 tarihinde İstanbul'da imzalanmış, 12.12.2000 tarihli ve 24258 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak iç mevzuatımız açısından yürürlüğe girmiştir.

İlk yatırım ve bir yıllık işletme giderleri Türk Hükümetince karşılanmak üzere Karadeniz Liman Devleti Kontrolü Sekreteryası İstanbul'da kurulmuştur. Memorandumun gereği olarak; Türkiye, 3 senelik periyot boyunca her yıl için, limanlarına gelen yabancı bayraklı gemilerin %15'inin denetlenmesi, takibi ve bildirimi yükümlülüğünü üstlenmiştir.

Karadeniz Memorandumuna, Karadeniz'e kıyısı bulunan Bulgaristan, Gürcistan, Romanya, Rusya Federasyonu, Türkiye ve Ukrayna taraftır. Her yıl yapılan Komite toplantı ve çalışmalarının takibi Denizcilik Müsteşarlığı tarafından yapılmaktadır.

E- Akdeniz Liman Devleti Kontrolü Memorandumu

Uluslararası sözleşmelerde belirtilen standartlara uymayan gemilerin, Güney ve Doğu Akdeniz limanlarında veya sularında meydana gelebilecek can, mal, seyir ve çevre zararlarını minimuma indirebilmek amacıyla aralarında ülkemizin de bulunduğu Güney ve Doğu Akdeniz ülkeleri arasında bölgesel kapsamlı olarak hazırlanan Akdeniz Liman Devleti Kontrolü Zaptı, 8-11.07.1997 tarihleri arasında Malta'nın Valetta şehrinde imzalanmıştır. Memoranduma Türkiye, Cezair, GKRY, Mısır, İsrail, Lübnan, Libya, Malta, Fas, Suriye, Tunus ve Filistin yönetiminin bulunduğu on iki Akdeniz ülkesi limanlarına gelen gemileri etkin bir şekilde kontrolünü sağlayacak bir sistemin oluşturulması amacıyla üye olmuştur. Akdeniz Liman Devleti Kontrolü Memorandumu, 14.10.1998 tarihli ve 23483 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak iç mevzuatımız açısından yürürlüğe girmiştir. Memorandum gereğince, ülkemiz limanlarına gelen yabancı bayraklı gemilerin %15'inin denetlenmesi yükümlülüğü altına girmiştir. Her yıl yapılan komite toplantı ve çalışmalarının takibi Denizcilik Müsteşarlığı tarafından yapılmaktadır.

F- Akdeniz İçin Bölgesel Deniz Kirliliği Acil Müdahale Merkezi (REMPEC)

REMPEC, Akdeniz'in Kirlenmeye Karşı Korunması (BARCELONA) Sözleşmesinin Ek'i protokollerinden olan "Fevkalade Hallerde Akdeniz'in Petrol ve Diğer Zararlı Maddelerle Kirlenmesinde Yapılacak İşbirliğine Ait Protokol" uyarınca 11 Aralık 1976 yılında Malta'da kurulmuştur. IMO tarafından yönetilen bu merkezin kaynakları Akdeniz Vakıf Fonu'ndan sağlanmaktadır. REMPEC'in amacı büyük bir deniz kirliliği kazası durumunda acil müdahale için Akdeniz'e sahildar devletlerin kapasitelerini arttırma ve böyle bir kaza durumunda ülkeler arasında işbirliğini kolaylaştırmak ve teknik işbirliği, eğitim ile bilgi değişimi için bir çerçeve oluşturmaktır. Denizcilik Müsteşarlığı Çevre ve Orman Bakanlığı ile birlikte REMPEC'in odak noktalarındandır. REMPEC ile karşılıklı işbirliği içinde toplantı ve seminerler düzenlemektedir.

G- Seminer ve Toplantılar

Ülkemizin ev sahipliğinde IMO'nun finansal desteği ile aşağıda sıralanan 10 önemli seminer ve kurs 2001- 2004 yıllarında başarıyla gerçekleştirilmiştir.

1. Akdeniz Bölgesi İçin Bayrak Devleti Uygulamaları Bölgesel Semineri,
2. CLC-92 Ve FUND-92 Protokollerinin Uygulamaları İle İlgili Seminer,
3. STCW Eğitim Kursu,
4. Uluslararası Güvenli Yönetim Kodu (ISM) Semineri,
5. Karadeniz Liman Devleti Kontrolü Karadeniz Bölgesi Veritabanı Yöneticileri Eğitim Semineri,
6. Karadeniz Bölgesinde Liman Devleti İmkanlarının Geliştirilmesi-Liman Devleti Kontrolü Uzmanları Uluslararası Eğitim Semineri,
7. EU/MEDA Programı Kapsamında Kalite Standartlarının Tanıtımı Semineri,
8. Liman Devleti Kontrolü Ve Bayrak Devleti Uygulamaları İle İlgili Danışmanlık Hizmeti Ve Ulusal Semineri,
9. Liman Devleti Denetimi Semineri,
10. Petrol ile Deniz Kirlenmesinin Önleyici Kurallara İlişkin Uluslararası Eğitim Semineri,
11. IMO Genel Sekreteri ve beraberindeki heyet 27-30.06.2004 tarihleri arasında Ulaştırma Bakanı Sayın Binali YILDIRIM'ın konuğu olarak ülkemize resmi bir ziyaret gerçekleştirmiştir. İstanbul, Ankara ve İzmir'de çeşitli temaslarda bulunan Genel Sekreter ile IMO'da ülkemiz menfaatlerinin en iyi şekilde temsili ve ilişkilerimiz açısından önemli bir diyalog kurulmuştur.

DENİZCİLİK MÜSTEŞARLIĞININ ÜLKELERLE İKİLİ İLİŞKİLERİ VE BÖLGESEL KURULUŞLARLA OLAN FAALİYETLERİ

Tamamlanan İkili Denizcilik Anlaşmaları:

1. Türkiye Cumhuriyeti ile Yunanistan arasında Deniz Taşımacılığı Anlaşması 18.07.2001 tarih ve 24466 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.
2. Türkiye-KKTC arasında imzalanan İkili Denizcilik Anlaşması 03.04.2003 tarih ve 25068 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.
3. 20-21.04.2004 Türkiye-Bulgaristan Denizcilik Anlaşması Ankara'da imzalanmıştır.
4. 06.09.2004 Türkiye-Suriye Denizcilik Anlaşması Şam'da imzalanmıştır.
5. 23.09.2004 Türkiye-Bosna Hersek Denizcilik Anlaşması İstanbul'da imzalanmıştır.
6. 20.04.1989 tarihli ve 3539 sayılı kanun ile katılmamız uygun bulunan "Gemi Adamlarının Eğitim Belgelendirilme ve Vardiya Standartları Hakkında Uluslararası Sözleşme "(STCW-78)" ye 28.04.1989 tarihinden geçerli olmak üzere katılmamız 29.09.2003 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.
7. STCW konvansiyonunun 1/10 Kuralı Gereğince Gemiadamlarına Verilen Belgelerin Tanınması Yönünde; Karşılıklı Protokol İmzalanan Ülkeler: (Bulgaristan, Romanya, Singapur, Ukrayna, Malta, ve Tayland) ile Tek Taraflı Protokol İmzalanan Ülkeler (Ülkemizin Verdiği Gemiadamı belgelerini Tanıyan Ülkeler) : Antigua, Barbuda, Barbodos, Belize, Dominik, Japonya, Polonya.

Çalışmaları Devam Eden Denizcilik Anlaşmaları:

1. Gürcistan Hükümeti tarafından önerilen, Karadeniz'e kıyısı olan ülkeler (Türkiye, Bulgaristan, Gürcistan, Romanya, Rusya Federasyonu ve Ukrayna) tarafından imzalanması öngörülen Karadeniz Havzası Kaynaklarının Geliştirilmesi ve Bölgenin Kalkınması için Entegre Uluslararası Programın Ortak Faaliyetlerine Dair Anlaşma çalışmaları devam etmektedir.
2. Almanya (Önceki feshedildiğinden-Yenileme), Arjantin, Arnavutluk (Önceki yürürlükte-Yenileme), Bahreyn, Cibuti, Estonya, Gabon, Gürcistan (Mevcut Anlaşmaya Ek Protokol), Hırvatistan, İspanya, İsrail, İtalya (Gemi Adamı Belgeleri üzerine), Jamaika, Kazakistan, Kuveyt, Küba, Malta, Romanya (Yenileme), Rusya Federasyonu, Slovenya, Umman, Ürdün, Vietnam, Yemen

"TÜRKİYE'DE DENİZ GÜVENLİĞİNİN GÜÇLENDİRİLMESİNE DESTEK" PROJESİ

"Türkiye'de Deniz Güvenliği'nin Güçlendirilmesine Destek" isimli proje, Türkiye'nin 2001 yılında Avrupa Birliği'ne adaylık statüsüne erişmesinden sonra Türkiye'nin adaylıktan doğan yükümlülüklerini yerine getirebilmesi için kamu kurumları, belediyeler ve bazı meslek birlikleri tarafından gerçekleştirilen projelerden bir tanesidir.

Bu projelerin temel amacı, Türkiye'nin AB müktesebatını üstlenmesi ve bu müktesebatın etkin uygulanmasını sağlamak için idarenin kapasitesini geliştirmek olmakla beraber, "Marmara Depremi Bölgesi'nin Rehabilitasyonu" veya "Şanlıurfa İçme Suyu Projesi" gibi bölgesel eşitsizlikleri gidermeye yönelik olanlar da vardır. Bu projelerin maliyeti ise AB Komisyonu ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından ortak karşılanmaktadır.

"Türkiye'de Deniz Güvenliği'nin Güçlendirilmesine Destek" projesi 2002 yılında kabul edilerek 2004 Ocak ayında Denizcilik Müsteşarlığı tarafından uygulanmaya başlanmıştır. Proje, deniz güvenliğinin sağlanması ve deniz kirliliğinin önlenmesi konularında Türkiye'de acil olarak yapılması gereken değişikliklere yönelik 33 başlığa ayrılmıştır. Bunlar arasında Bayrak ve Liman devleti uygulamalarının güçlendirilmesi, klas kuruluşlarının denetlenmesinin sağlanması, bir acil müdahale birimi oluşturulması ve bir Deniz Kazaları İnceleme Kurulu oluşturulması sayılabilir. Bu hedeflerin gerçekleştirilmesi ise mevzuat uyumu ve ilgili personelin eğitimi gibi araçlarla sağlanmaktadır.

Deniz Güvenliği projesi ve genel olarak katılım öncesi projelerin önemli bir aracı da Eşleşme (Twinning)'dir. Eşleşme, aday ülkenin kurumunun kendi seçtiği bir üye ülkenin ilgili kurumu ile beraber projeyi yürütmesidir. Denizcilik Müsteşarlığı, projenin yürütülmesinde eş olarak kendisine İspanya'yı seçmiştir. Projenin başlama tarihi olan 2004 Ocak'tan beri, Kanarya Adaları Liman

Başkanı olan Kaptan Lorenzo Fernandez Lopez proje yönetiminde görevli olarak Türkiye'de bulunmaktadır. Bunun yanında hukuk ve denizcilik konusunda profesör olan Luis Gabaldon Garcia ve 30 ayrı İspanyol uzman da dönüşümlü olarak Türkiye'ye gelmektedir.

Projenin bütçesi 2,5 milyon EURO'dur. Bu miktarın yaklaşık 1,7 milyon EURO'su ekipman alımına, 900 bin EURO'su Eşleşme için ve geri kalanı da tercüme ve hukuk danışmanlığı gibi hizmet alımları için ayrılmıştır. Bu miktarın yaklaşık 400 bin EURO'su Türkiye Cumhuriyeti'nin payı olarak Denizcilik Müsteşarlığı Döner Sermaye bütçesinden karşılanmıştır. Ekipman alımı için sözleşmeler Kasım 2004 tarihinde tamamlanmış ve teslimatı beklenmektedir. Projenin geri kalan hedefleri ise Eşleşme ile paralel olarak yürütülmektedir ve Kasım 2005 tarihinde tamamlanacaktır.

Projenin şimdiye kadar tamamlanan hedefleri arasında; Bayrak Devleti ve Liman Devleti uygulamalarının güçlendirilmesi, Türk bayraklı ve Türk Limanlarına uğrayan gemiler için bir veri tabanı oluşturulması, Türk mevzuatı ve AB müktesebatını içeren Türkçe ve İngilizce bir veri tabanının oluşturulması, AB Müktesebatı ve Türk Mevzuatı arasındaki farklılıkların incelenerek uyumlaştırmaya yönelik taslak kanun ve yönetmeliklerin hazırlanması sayılabilir. 2005 yılı içerisinde gerçekleştirilecek önemli hedefler arasında ise; deniz kazaları inceleme kurulunun oluşturulması, acil durum müdahale planının hazırlanması ve İspanya'dan bilgisayar ortamında yürütülen "Petrol Kirliliği Kriz Yönetimi" konulu eğitimin tamamlanması sayılabilir.

"Türkiye'de Deniz Güvenliği'nin Güçlendirilmesine Destek" projesi, Avrupa Birliği'nin bağımsız denetleme kuruluşu olan Integration Interim Evaluation Team tarafından Türkiye'de AB'ne adaylık sürecinde yürütülen tüm projeler arasında en tatminkar olanı olarak gösterilmiştir. Projenin uygulamada etkilerine bakarsak, 2003 yılı boyunca Paris MOU'ya göre ayda ortalama 12.6 gemimiz tutulurken Ocak 2004-Ekim 2004 döneminde bu oran aylık 5.8'düşmüştür. Projenin tamamlanması ile birlikte bu oranın daha da düşmesi beklenmektedir.

DENİZCİLİĞE YÖNELİK MUHABERE VE ELEKTRONİK ALANINDAKİ FAALİYETLER

Türk Boğazları Gemi Trafik Hizmetleri Projesi (TBGTH)

Türk Boğazlar Bölgesinde gemi trafiğinden kaynaklanan kaza risklerinin asgariye indirilerek deniz trafiğinin izlenmesi, kontrolü ve gereğinde yönlendirilerek can, mal ve çevre emniyetinin korunmasını amaçlayan, halen yürürlükte olan "Türk Boğazları Deniz Trafik düzeni Tüzüğü" nün etkinliğini artırmayı hedefleyen "Gemi Trafik Hizmetleri (GTH)" projesi 30.12.2003 tarihinde işletmeye alınmıştır. Geçen bir yıllık süre zarfında GTH sistemi başarılı bir performans ortaya koymuş, iyi bir işletme düzeni içerisinde ve beklentiler paralelinde İstanbul ve Çanakkale Boğazındaki gemi trafiğinin seyir güvenliğine katkı sağlamıştır.

Proje kapsamında İstanbul Boğazı bölgesinde 8 adet Trafik Gözetleme İstasyonu (TGİ) ile 1 adet Gemi Trafik Hizmetleri Merkezi (GTHM), Çanakkale Boğazı bölgesinde ise 5 adet TGİ ile 1 adet Gemi Trafik Hizmetleri Merkezi (GTHM) yer almaktadır.

Sistemde asıl operasyon Gemi Trafik Hizmetleri Merkezlerinde icra edilmekte olup, boğaz bölgelerinde değişik noktalarda yer alan TGİ'lerden gelen tüm veriler, (Radar iz bilgileri, ses ve video görüntüleri, meteorolojik ve oşinografik sensör verileri vs.) GTHM'lerinde birleştirilmekte, değerlendirilmekte ve gemi trafiğinin idaresi için kullanıma sunulmaktadır. Dolayısı ile Türk Boğazlarındaki her türlü gemi hareketi, İstanbul ve Çanakkale Boğazlarındaki Gemi Trafik Hizmetleri Merkezlerinden izlenmekte, kontrol edilmekte, gereğinde yönlendirme yapılabilmektedir.

Her iki Boğazın yanısıra Marmara Denizinde devam eden trafik ayrım şeridindeki gemi trafiğinin izlenebilmesi amacıyla Marmara Denizinin de 3 adet TGİ ilavesi ile sistem kapsamına alınması planlanmıştır. Bu kapsamdaki işlemlerin 2005 yılı içerisinde tamamlanması hedeflenmiş olup, çalışmalara bu doğrultuda devam edilmektedir. Projenin maliyeti her iki boğaz ve Marmara Denizindeki tüm aşamalar dahil olmak üzere (Etüt-proje, altyapı ve inşaat, teknik mal ve teçhizat, Haberleşme altyapısı vs.) yaklaşık 45 milyon USD olarak öngörülmüştür.

Gemi Trafik Hizmetleri

Güvenli seyir:

- Boğazlarda güvenli seyir yapılmasını,
- Trafik kontrol düzenine uyumu ve idameyi,
- Trafik akışının düzenlenmesini,
- Seyir yardımcı hizmetlerini,
- Klavuzluk, Römorkaj, Eskort kuruluşlarının ikazını ve koordinasyonunu,
- Demir/bağlama yerlerinin denetim ve yönetimini,
- Seyir yardımcıları ve şamandıraların izlenmesini,
- Kullanımı sınırlanan/yasaklanan sahaların denetimini,

Kazaların önlenmesi:

- Çatışma/kaza olasılıklarını önceden kestirmek ve ikaz etmek, gerektiğinde acil tedbirleri uygulatmak,
- Kaza durumlarında ilgililere anında bilgi vermek, kayıt ve raporları tutmak ve araştırmalara yardımcı olmak,
- Yangın durumlarında ilgili birimlere anında haber vermek, ve koordinasyonunu sağlamak,
- Cankurtarma ihtiyacını ilgili birimlere anında haber vermek,

Çevrenin korunması:

- Deniz kirliliğinin kontrol ve mücadelesinde yardımcı olmak,
- Denizin kirlenmesi durumunda ilgili birimlere anında haber vermek,
- Hassas bölgeleri otomatik olarak gözetlemek,

Bilgi aktarma hizmeti:

- Gemilerin Boğazlara varış zamanını önceden haber almak/kestirmek ve ilgili birimleri ikaz etmek,
- Meteorolojik, Hidrografik ve oşinografik bilgileri toplamak, değerlendirmek, ilgililere aktarmak ve kullanmak,
- İlgili yönetim birimlerinin istediği bilgileri toplamak ve aktarmak,
- En son harita bilgilerini ve değişimleri gemilere aktarmak,
- Gerekli kayıtları (yazılı, sesli ve görüntülü) tutmak ve gerektiğinde sergilemek,
- Gemiler ile kıyı makamları/şirketler arasındaki koordinasyon ve planlamaya yardımcı olmak,

hizmetlerini sağlamaktadır.

Merkezi WEB Tabanlı Denizcilik Bilgi Sistemi (DEBİS) Yazılımı

Önceki projede karşılaşılan sorunlar nedeniyle Merkezi bir veri tabanı mimarisinde gerçekleştirdiğimiz yeni yazılım 1 Temmuz 2003 tarihinden itibaren tüm Liman Başkanlıklarında kullanıma alınmıştır. İnternet üzerinden çalışan bu sistemde, Liman Başkanlıklarınca girilen veriler, Müsteşarlık Merkezindeki veritabanında tutulmakta ve yetkili tüm kullanıcılar tarafından gerçek zamanlı olarak istenen bilgilere ulaşılabilmektedir.

Veri girişlerinin çoğunlukla Liman Başkanlıklarınca yapıldığı bu sistem üzerinden şu anda ;

- Gemi Sicil bilgileri ile İskele, Rıhtım, Kılavuzluk-Romörkaj, Donatan ve Acenta bilgilerinin kaydedilmesi ve sorgulanması yapılabilmekte, gemi sabıkalarının eklenmesi ve gerekli yerlerde uyarıların yapılması sağlanmaktadır.
- Yanaşma Ordinosu, Yola Elverişlilik Belgesi ve Harç kayıt ve belgelendirme işlemleri ile sorgulamaları yapılabilmektedir.
- Oluşturulan özel sayfalar yardımıyla çeşitli istatistiki bilgilerimize ihtiyaç duyan Resmi Kuruluşlara bu bilgiler, Web üzerinden ulaştırılabilmekte ve bu işler için harcanan zaman ve kırtasiyeden tasarruf edilmektedir.

D- YATIRIMLAR

Denizcilik Müsteşarlığı'nın yatırım projeleri; denizciliğin güçlendirilmesi, teşvik edilmesi, mevcut liman ve tesislerin modernizasyonu, deniz güvenliğinin sağlanması, kaza ve kirliliğin önlenmesi ile kendi diğer görev ve faaliyetlerini yerine getirebilmek amacıyla gerekli idame, yenileme ve tamamlamaya yönelik projeleri ihtiva etmektedir.

Müsteşarlığın yıllar itibariyle yatırım ödeneklerini ve gerçekleşmelerini gösteren tablo aşağıda verilmektedir.

YATIRIM BÜTÇESİNİN TOPLAM BÜTÇEYE ORANI

YILI	YATIRIM			TOPLAM BÜTÇE	ORANI(*) %
	BAŞLANGIÇ ÖDENEĞİ	YIL SONU ÖDENEĞİ	GERÇEKLEŞME		
1995	57.000.000	70.940.881	22.696.833	260.101.000	21,91
1996	73.500.000	138.338.407	57.570.848	534.501.000	13,75
1997	120.000.000	454.359.660	177.276.324	1.050.151.000	11,43
1998	200.000.000	1.059.426.644	643.000.000	2.067.001.000	9,68
1999	1.420.000.000	4.009.184.299	805.000.000	4.608.001.000	30,82
2000	6.500.000.000	5.762.731.830	1.253.000.000	11.382.001.000	57,11
2001	13.000.000.000	12.273.700.390	1.053.000.000	19.270.000.000	67,46
2002	17.600.000.000	20.557.059.710	2.966.000.000	32.876.000.000	53,53
2003	22.000.000.000	32.316.979.000	7.739.000.000	43.264.000.000	50,85
2004(**)	12.362.700.000		1.070.640.250	37.056.040.000	33,36

* *Yatırım başlangıç ödeneğinin toplam bütçeye oranıdır.*
** *2004 Yılı kesin hesabı tablo hazırlandığı sırada çıkmadığı için yıl sonu ödeneği alınmamıştır.*

E- PERSONEL DURUMU

KONU	YILLAR										
	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Çalışan Personel(**)	1093	1903	1903	1903	1104	944	964	1027	1013	1096	1095 (*)
657 Sayılı Kanunun 4/B stat. çalışan pers.(***)	43	59	75	77	82	94	92	136	156	137	128
TOPLAM	1136	1152	1168	1170	1186	1038	1056	1163	1169	1233	1223

* *27.04.2005 tarihi itibariyle*
** *Müsteşarlığın ilk beş yıl kadro sayısını, son beşyıl çalışan personel sayısını göstermektedir.*
*** *Müsteşarlığın 657 Sayılı Kanunun 4/B statüsünde çalışan personel sayısını göstermektedir.*

KIYI EMNİYETİ VE GEMİ KURTARMA İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

ORGANİZASYON ŞEMASI

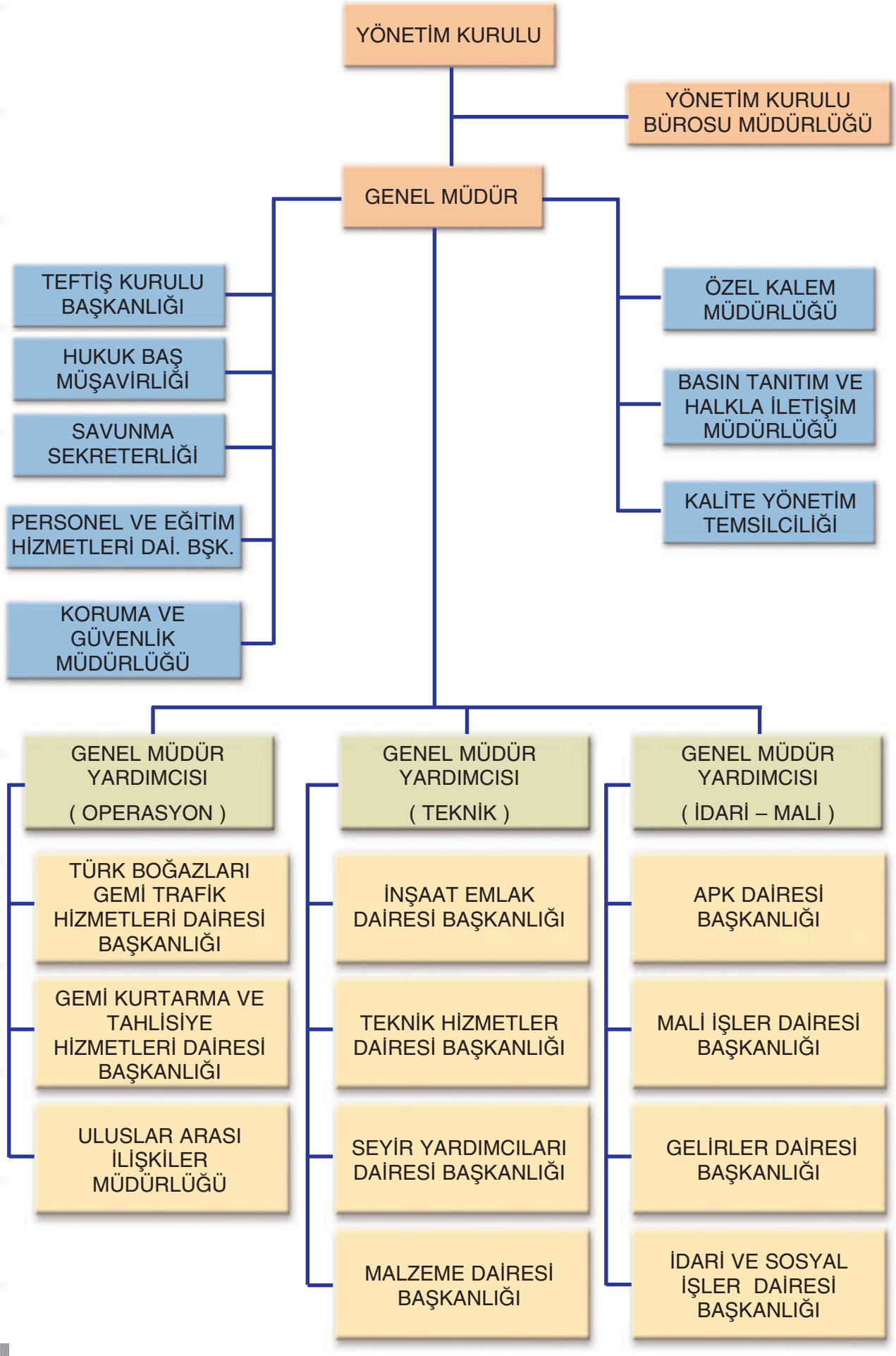

A- TARİHÇE VE HUKUKİ STATÜ

Can Salı

Can Salı

Kayıkhane

Şile Feneri

Türkiye kıyılarında ilk fener konulması 1856 yıllarına rastlamaktadır. Bu tarihte Osmanlı Devleti ile Fransızlar arasında fenerlerin işletilmesi konusunda bir imtiyaz sözleşmesi imzalanmıştır. "Fenerler İdaresi Umumiyesi Müdürlüğü" adı altında yürütülen bu hizmet 1.1.1938 tarihinde 3302 sayılı kanunla satın alınarak Denizbank' a bağlanmıştır. 30.6.1939 tarih ve 3633 sayılı kanunla Denizbank kapatılmış ve bu hizmetler 1.7.1939 tarihinde kurulan "Devlet Deniz Yolları ve Devlet Limanları İşletmesi Umum Müdürlüğü"ne bağlanmıştır. 4517 sayılı kanunla bu genel müdürlük kapatılmış 1.2.1944 tarihinden itibaren "Devlet Deniz Yolları ve Limanlar Umum Müdürlüğü" adı altında kurulan teşkilata Kıyı Emniyeti İşletmesi olarak bağlanmıştır. 1.3.1952 tarih ve 5842 sayılı kanunla bu genel müdürlük de kapatılmış ve bu hizmetler Denizcilik Bankası T.A.O. bünyesinde işletme olarak yürütülmeye başlanmıştır. Denizcilik Bankası T.A.O. 17.6.1982 tarih ve 2680 sayılı kanunun verdiği yetkiye dayanılarak 10.10.1983 tarihinde Türkiye Denizcilik Kurumu (TÜDEK) adı altında teşkilatlanmış ve nihayet 8.6.1984 tarih ve 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Türkiye Denizcilik İşletmesi haline getirilen teşekkül bünyesinde kıyı emniyeti hizmetleri faaliyet göstermeye devam etmiştir. 7.4.1997 tarihinden itibaren de Kıyı Emniyeti ve Gemi Kurtarma İşletmeleri Genel Müdürlüğü bünyesinde çalışmalarına devam etmektedir.

Kuruluş bünyesinde faaliyet gösteren tahlisiye hizmetleri Osmanlı Devleti'nce 1869 tarihinde "Tahlisiye İdaresi" adı altında kurulmuştur.

1881 yılına kadar Osmanlı Bahriye bünyesinde yürütülen tahlisiye hizmetleri 1883 yılında Avrupa devletlerinin müdahalesiyle bir yönetmelik düzenlenerek seçilen Avrupa delegesi (İstanbul İngiliz Konsolosu) yönetiminde "Liman Riyaseti"nce yürütülmeye devam olunmuştur. Birinci Dünya Savaşı'nın başlamasıyla 1915 yılından 1920 yılına kadar Osmanlı Devleti'nin idaresinde yürütülen tahlisiye hizmetleri, savaş sonunda 5.11.1920 tarihinde İngiliz, Fransız ve İtalyan murahhaslardan oluşan heyet tarafından idare edilmeye başlanmıştır. Kurtuluş Savaşı sonrası 9.6.1923 tarihinde tahlisiye teşkilatının yönetimi Türkiye' nin idaresi altına girmiş ve Milli Savunma Bakanlığı bünyesinde faaliyet göstermiştir. 14.4.1925 tarih ve 617 sayılı kanunla bağımsız bir Genel Müdürlük olarak faaliyet gösteren tahlisiye teşkilatı 1938 yılında Denizbank bünyesine alınmış, yukarıda fenerlerin tarihçesi bölümündeki safhaları takiben; 7.4.1997 tarihinden itibaren Kıyı Emniyeti ve Gemi Kurtarma İşletmeleri Genel Müdürlüğü bünyesinde faaliyet göstermeye devam etmektedir.

Kuruluş'un faaliyetleri arasında yer alan gemi kurtarma hizmetleri 1926 yılında İngilizlerce kurulan "Kilcker and Walkers Co." isimli kumpanya ile başlamıştır. 1930 yılında Kabotaj Kanununun yürürlüğe girmesiyle kumpanya "Türk Kurtarma Ltd." adını almıştır. 1952 yılında 5842 sayılı kanunla Denizcilik Bankası T.A.O.' nın kurulmasıyla bu şirket bünyesine alınan kurtarma faaliyetleri Denizcilik Bankası T.A.O ve yukarıda belirtilen safhalardan sonra 7.4.1997 tarihi itibariyle kurulan Kıyı Emniyeti ve Gemi Kurtarma İşletmeleri Genel Müdürlüğü bünyesinde faaliyetini sürdürmeye devam etmektedir.

B- AMAÇ VE GÖREVLERİ

Denizlerimizde, iç sularımızda ve kara sularımızda seyreden Türk ve yabancı bayraklı gemilerin seyir güvenliğine yardımcı olmak; kıyı emniyeti ve gemi kurtarma hizmetleri yapmak ve bunlarla ilgili cihaz ve tesislerini kurmak, işletmek, can, mal ve gemi kurtarmak, yardım, çeki, batık çıkartmak ve bunlarla ilgili romörkaj ve dalgıçlık hizmetlerini yapmak amacıyla teşkil olunan Kıyı Emniyeti ve Gemi Kurtarma İşletmeleri Genel Müdürlüğü'nün faaliyet konuları aşağıda gösterilmiştir.

1. Türkiye kıyılarında kurulmuş ve kurulacak olan fenerleri, radyo farları, deniz işaretlerini, sis düdüklerini ve benzeri kıyı emniyet cihaz ve tesisleri ile can kurtarma (tahlisiye) istasyonlarını tekel şeklinde işletmek.
2. Karadeniz'de Şile Feneri ile Karaburun Feneri arasındaki Türk Karasuları ile Ege Denizinde, Bozcaada ve İmroz Sahilleri'de dahil olmak üzere Bababurnu ile Saroz körfezinde Kemikli mevkii arasında kalan Türk karasularında ve bu iki sınır arasındaki Karadeniz ve Çanakkale Boğazları ve Marmara Denizinde ve Karaburun ile Foça'yı birleştiren hattın içinde bulunan İzmir Körfezinde kazaya uğrayan (harp ve yardımcı gemiler hariç) 300 Rüsum Tonilatodan yukarı gemilerin ve yüklerin kurtarma ve yardım işlerini tekel şeklinde olmak üzere, bütün denizlerde gemi kurtarma ve yardım işlerini yapmak.
3. Dalgıç ve Çeki (cer) faaliyetleri ile kılavuzluk ve römorkaj hizmetlerini yürütmek ve batıkları çıkarmak.
4. Yapılan hizmetlere karşılık, tarifelerine göre fener ve tahlisiye ücretleri ile gemi kurtarma ve diğer hizmetlerle ilgili ücretleri tahsil etmek.
5. Türk Boğazları'nda ve karasularında güvenli seyre yönelik, her türlü sistem ve tesisleri kurmak, tekel şeklinde işletmek ve bu amaca yönelik gerekli yatırımları yapmak.
6. Kıyı emniyeti, gemi kurtarma ve deniz güvenliği ile ilgili hava, deniz ve kara vasıtalarını temin etmek ve bu vasıtaların her türlü bakım, onarım, yenileme ve donatımlarını sağlamak.
7. Deniz güvenliği ve seyir emniyetini temin etmek amacıyla Boğazlarda kurulmuş ve kurulacak olan, Trafik Kontrol İstasyonlarının hizmete yönelik ihtiyaçlarını karşılamak ve gerekli yatırımları yapmak.
8. Amaç ve faaliyet alanlarında yerli ve yabancı ortaklıklara katılmak, yeni ortaklıklar kurmak veya kaldırmak, yurt dışında şube, istasyon ve sair tesisler açmak, her türlü anlaşmalar yapmak, ipotek tesis ve terkin etmek, kiralamak.
9. Faaliyetlerin yürütülmesi ve geliştirilmesi için kaynaklar sağlamak ve artırmak.
10. Gerektiği hallerde müesseseler, işletmeler kurmak veya kaldırmak bunlarla ilgili gerekli girişimlerde bulunmak, bağlı ortaklık ve müesseselerin bütçeleriyle fiyat tarife ve yatırımlarının genel ekonomi ve denizcilik politikalarına uyumunu sağlamak.
11. Faaliyet amaçlarıyla ilgili ihtisas alanlarında dünya standartlarına uygun personel yetiştirmeye yönelik tedbirleri almak, eğitim tesisleri kurmak, kurdurmak ve tesisleri işletmek veya işlettirmek.
12. İlgili Bakanlıkça verilecek diğer görevleri yapmakla yükümlü bulunmaktadır.

C- FAALİYETLER

Türk Boğazları; Çanakkale Boğazı 37 Mil, Marmara Denizi 110 Mil ve İstanbul Boğazı 17 Mil olmak üzere toplam uzunluğu 164 Deniz Mili olan bu suyolunun alternatifi yoktur ve tüm ülkeler, özellikle Karadeniz Ülkelerinin ekonomileri için çok önemlidir.

İstanbul Boğazı'nın en dar yeri Aşiyan ve Kandilli arasında olup bu bölgedeki boğaz genişliği 698 metredir.Aşiyan ve Kandilli dönüşü 45 dereceden fazla bir rota değiştirmeyi gerektirmekte olup bu

dönüş İstanbul Boğazı'ndaki 12 keskin dönüşten bir tanesidir.Yeniköy dönüşü ise bir diğer zorlu bölge olup rota değişikliği 80 derecedir.Çanakkale Boğazı'nın en dar yeri ise Kilitbahir ile Çimenlik Kalesi arasında olup bu bölgedeki boğaz genişliği 1200 metredir.

Türk Boğazlarında, Karadeniz'den Marmara Denizine doğru yüzey akıntısı ve Marmara'dan Karadeniz'e doğru dip akıntısı vardır.Yüzey akıntısının girinti ve koylarda yarattığı su dönüşleri ve kuvvetli lodosta yüzey akıntısının ters yöne çevrilmesi (orkoz), İstanbul Boğazının denizciler için yarattığı diğer zorluklardandır. Çanakkale Boğazındaki yüzey akıntısı, genellikle Marmara'dan Ege yönüne doğrudur. Zaman zaman kuvvetli lodosta yön değiştirebilmektedir.

Türk Boğazları, siyasal ve askeri açıdan dünyanın en önemli deniz yollarından olması yanında, Karadeniz Ülkelerini Akdeniz'e bağlayan tek su yolu olma özelliğine de sahiptir. Bu özellik Türk Boğazları'nı hem askeri hem de ekonomik açıdan dünyanın en önemli ve yoğun su yolları arasına sokar.

Türk Boğazları'nın günümüzde uygulanmakta olan rejimi 9 Kasım 1936 tarihinde yürürlüğe giren "Montreux Boğazlar Sözleşmesi" ile belirlenmiştir.

Türk boğazlarındaki gemi geçişlerine bakıldığında 1938 yılında 4 bin 500 geminin geçtiği boğazlardan, 2004 yılı sonu itibariyle geçiş yapan gemi sayısı 54.500'i aşmış, tehlikeli yük taşıyan tanker sayısı 9400'e, Boğaz'dan taşınan petrol ve türevi maddelerin toplamı ise 145 Milyon tona ulaşmıştır.

Aynı zamanda Türk boğazları, Panama Kanal'ından 4 kez Süveyş Kanal'ından 3 kez yoğun trafiğe sahip ve Karadeniz Ülkelerinin alternatifsiz tek doğal ve dar su yoludur.

Boğazlardan geçen gemilerin taşıdığı yük miktarı 434 Milyon Ton olup bunun 145 milyon tonunun tehlikeli yük olduğu dikkate alındığında boğazlardaki gemi trafik kapasitesi doyum noktasına gelmiştir.

Kuruluş 1997 yılında faaliyetlerine başladığında Deniz sinyalleri (seyir yardımcıları), tahlisiye (can kurtarma), gemi kurtarma ve yardım hizmetleri olarak üç ana başlık altında faaliyetlerini sürdürmekte iken, 2002 yılında Türk Boğazları Gemi Trafik Hizmetleri, 2004 yılında Telsiz İşletme Müdürlüğünün İşletmeye devredilmesi ile faaliyet alanları genişlemiştir. Kısaca özetlemek gerekirse;

1- Kurtarma - Yardım;

Kuruluş; konuyu düzenleyen mevcut mevzuat ve uluslar arası antlaşmalar, Deniz Hukuku Kuralları ve Kuruluş Ana Statüsünün 4. maddesi çerçevesinde, karlılık ve verimlilik ilkeleri doğrultusunda;

- Gemi Kurtarma – Yardım,
- Römorkaj,
- Batıkları Çıkarmak,
- Aktif ve Pasif Refakat,
- Çeki (cer),
- Dalgıçlık

hizmetlerini yapmaktadır.

13 Mart 1994 İstanbul Boğazı Nassia – Sea Broker Çatışması

Varyag Geçişi 2 Kasım 2001

2- Seyir Yardımcıları;

KEGKİ, Türkiye kıyılarında kurulmuş ve kurulacak olan fenerlerin, radyofarların, deniz işaretlerinin, sis düdüklerinin ve benzeri kıyı emniyet cihaz ve tesislerinin teknik nitelik ve standartlarına uygun olarak gereği gibi işletilmeleri yönünde her türlü önlemi almak ve uygulamayı kontrol etmek, elde edilen sonuçları değerlendirerek geliştirilmesine çalışmak, yeni Seyir Yardımcılarının kurulma kararı, idame ve etüdü, gibi hizmetleri yerine getirmektedir.

Şile Feneri

Tahlisiye (Can Kurtarma) Botu

Roket ile Savlo gönderilmesi

Ayrıca;

Tarihi özelliği olan fenerlerin turizme açılması kapsamında, yerel yönetimlerle işbirliği yapılarak Şile Feneri müze haline getirilerek turizme açılmıştır. Tarihi özelliği olan Rumeli, Ahırkapı, Yeşilköy, Anadolu ve Fenerbahçe Fenerleri'nin aynı kapsamda turizme açılması planlanmaktadır

3- Tahlisiye (Can Kurtarma);

KEGKİ, Tahlisiye ve Can Kurtarma Hizmetlerini 1936 Montrö Sözleşmesinden gelen yükümlülükler ve ilgili diğer mevzuat hükümlerine göre yürütmektedir.

İstanbul Boğazı'nın Karadeniz çıkışında Rumeli yakasında, Terkos Gölü civarından, Anadolu yakasında Kefken Sahillerine kadar uzanan kıyı şeridine yakın yerlerde 75 mil boyunca kazaya uğrayan Türk ve yabancı bayraklı gemilere 24 saat 3 vardiya halinde görev yapan kurtarma ekibimiz ile muhabere, gözetleme ve can kurtarma hizmetleri karadan ve denizden verilmektedir.

Ayrıca Doğu Akdeniz'in kontrolünün temini amacıyla K.K.T.C. de Acil Müdahale Muhabere İstasyonu'nun tesisi planlanmıştır. Bu sistemle beraber Türk Radyo ile Kıbrıs Radyonun entegresi hedeflenmiş, aynı zamanda Ülkemizin deniz tehlike emniyet çağrılarına ulaşma kapasitesine Doğu Akdeniz de ilave edilmiştir.

4- Türk Boğazları Gemi Trafik Hizmetleri;

Boğazlardaki deniz trafiğinin çok yoğun olması, geçen gemilerin boylarında ve tonajlarındaki artış, tehlikeli yük taşıyan gemi geçişlerinde görülen artış, karmaşık ve zor trafik yapısı, olumsuz hava , deniz, akıntı ve iklim şartları, çevre koşulları ve mahalli tehlikeler, ulusal ve uluslararası gelişmeler, bölgedeki diğer denizcilik faaliyetleri, Montrö sözleşmesi ve Uluslararası Denizcilik Örgütü'nün kural ve tavsiye kararları, benzer diğer sistemlerle işbirliği ihtiyacını karşılamaya yönelik kurulan Türk Boğazlarında Gemi Trafik Hizmetlerinin amacı; İstanbul Boğazı, Çanakkale Boğazı ve Marmara Denizinden oluşan Türk Boğazlarında, belirlenen servis alanı içinde, deniz trafik emniyetini ve deniz trafiğinden kaynaklanabilecek risk ve tehlikelere karşı çevre güvenliğini artırmaktır..

Türk Boğazları Gemi Trafik Hizmetleri (TBGTH) sistemi projesi 1.aşamada 1 Temmuz 2003 tarihinde fiziki açılışı gerçekleştirilmiş, 2.aşamada ise sistem testleri yapılmış ve sistem 30 Aralık 2003 tarihinde devreye alınmıştır. 3.aşama, 2005 yılı sonunda Marmara Denizi etabının da sisteme dahil edilmesi ile Türk Boğazları Gemi Trafik Hizmetleri (TBGTH) 204 millik bir alanda dünyanın en uzun elektronik kapsama alanlarından birisi olacaktır. TBGTH sisteminin devreye alınması ile etkin trafik organizasyonu ve diğer çalışmalar yapılmış, Türk Boğazlarında seyir güvenliği tesisi ile gemi beklemeleri ortalama 8 saat'e indirilerek etkin trafik organizasyonu sağlanmıştır.

1998 tarihli Türk Boğazları Deniz Trafik Düzeni Tüzüğünde, Boğazların denizcilik harita çizgileri aşağıdaki gibi belirlenmiştir:

İstanbul Boğazı İstanbul Gemi Trafik Hizmetleri (GTH) Sektör Sınırları

İstanbul Boğazı'ndaki sektörler ve tahsis edilmiş VHF/RT çalışma kanalları kuzeyden güneye aşağıdaki gibidir:

SEKTÖR ADI	ÇALIŞMA KANALI	ÇAĞRI İŞARETİ
TÜRKELİ	VHF/RT Kanal 11	SEKTÖR TÜRKELİ
KAVAK	VHF/RT Kanal 12	SEKTÖR KAVAK
KANDİLLİ	VHF/RT Kanal 13	SEKTÖR KANDİLLİ
KADIKÖY	VHF/RT Kanal 14	SEKTÖR KADIKÖY

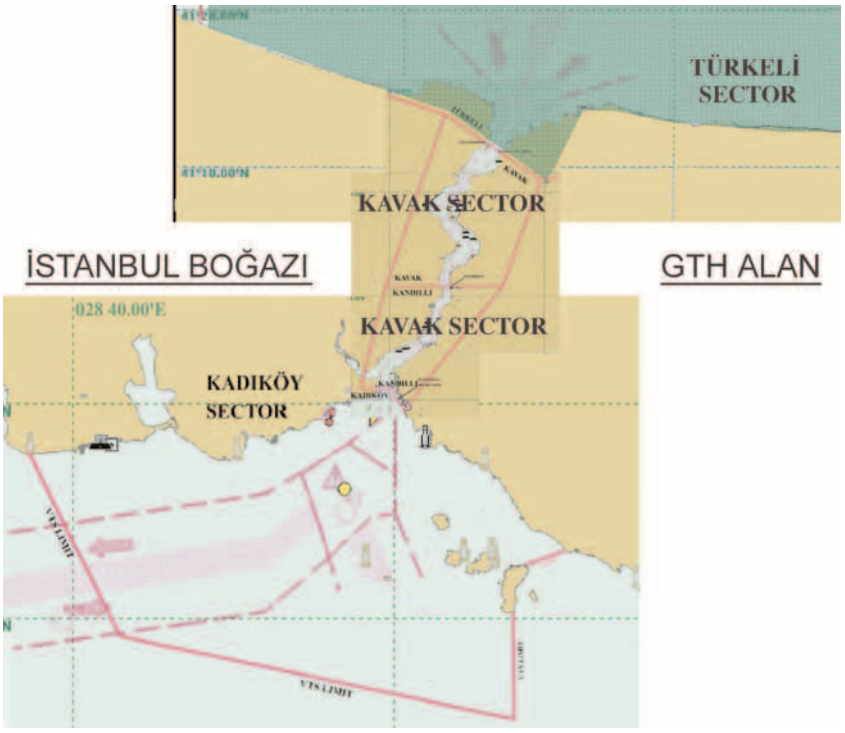

Türkeli Sektörü

Kuzey sınırı; İstanbul GTH'nın kuzey sınırıdır.

Güney sınırı; Fil Burnu Feneri (410 12.4' N / 290 07.13' E) ile Çalı Burnu Feneri'ni (410 12.43' N / 290 06.37' E) birleştiren hattır.

Kavak Sektörü

Kuzey sınırı; Türkeli sektörünün güney sınırıdır.

Güney sınırı; Fatih Sultan Mehmet Köprüsüdür.

Kandilli Sektörü

Kuzey sınırı; Fatih Sultan Mehmet Köprüsüdür.

Güney sınırı; Haydarpaşa Limanı ve Kadıköy Mendireği dahil olmak üzere Haydarpaşa Mendireği (410 00.6' N / 0290 00.1' E) kuzey ucunu sahildeki 410 00.6' N/ 280 59.23' E mevkisine birleştiren hattır.

Kadıköy Sektörü

Kuzey sınırı; Kandilli sektörünün güney sınırıdır.

Güney sınırı; İstanbul GTH'nin güney sınırıdır.

Çanakkale Boğazı Gemi Trafik Hizmetleri (GTH) Sektör Sınırları

Çanakkale Boğazı'ndaki sektörler ve tahsis edilmiş VHF/RT çalışma kanalları kuzeyden güneye aşağıdaki gibidir.

SEKTÖR ADI	ÇALIŞMA KANALI	ÇAĞRI İŞARETİ
GELİBOLU	VHF/RT Kanal 11	SEKTÖR GELİBOLU
NARA	VHF/RT Kanal 12	SEKTÖR NARA
KUMKALE	VHF/RT Kanal 13	SEKTÖR KUMKALE

Gelibolu Sektörü

Kuzey sınırı, aşağıda belirtilen mevkileri birleştiren hattır.

A: 400 36.47’ N / 0270 06.8’ E

B: 400 26.65’ N / 0270 06.8’ E

Güney sınırı, aşağıda belirtilen mevkileri birleştiren hattır.

A: 400 21.56’ N / 0260 37.65’ E

B: 400 20.15’ N / 0260 39.75’ E

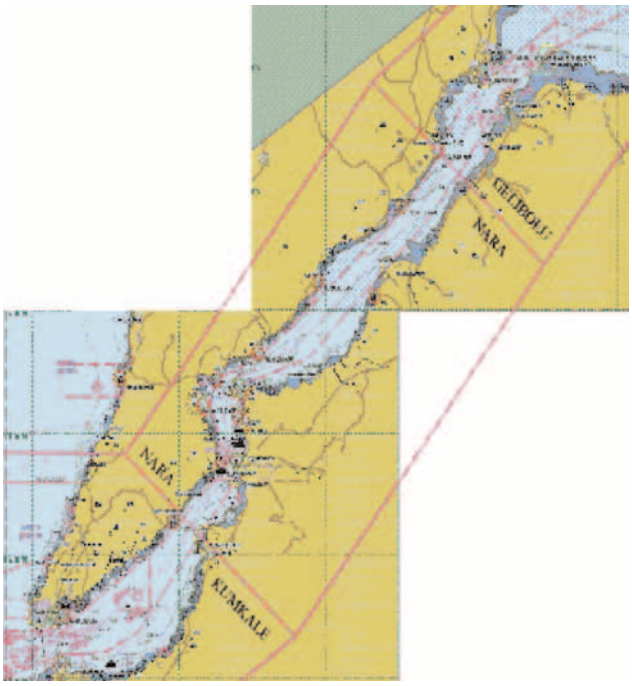

Nara Sektörü

Kuzey sınırı, Gelibolu Sektörünün güney sınırıdır.

Güney sınırı, aşağıda belirtilen mevkileri birleştiren hattır.

A: 400 21.56’ N / 0260 37.65’ E

B: 400 20.15’ N / 0260 39.75’ E

Kumkale Sektörü

Kuzey sınırı, Nara Sektörünün güney sınırıdır.

Güney sınırı, Çanakkale GTH’nın güney sınırıdır.

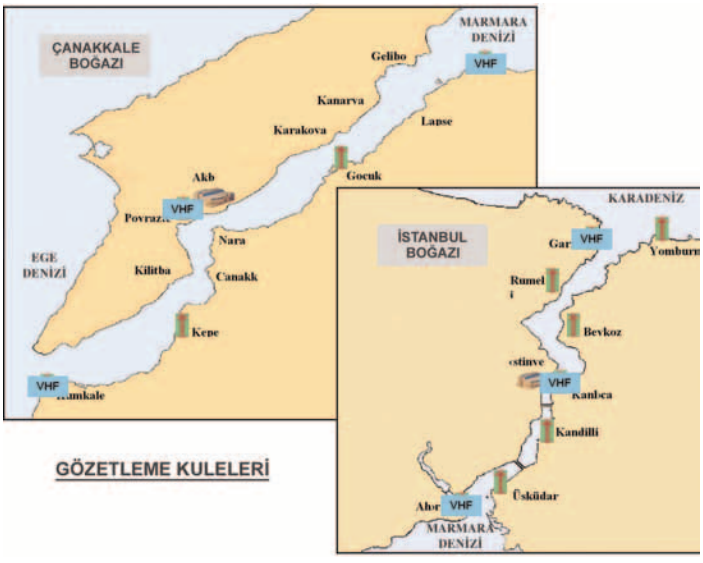

Verilen Hizmetler Tablosu

HİZMET ALANLARI	YILLAR							
	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Kurtarma–Yardım	12	8	11	12	11	10	18	11
Tahlisiye (Kurtarılan Kişi)	3	50	28	75	115	55	132	70
Refakat*			45	125	119	126	232	356
Römorkaj*			173	317	224	174	334	117
Çeki*				2	2	3	1	12
Balık Adam*							1	7
Batık Çıkarma	-	-	-	-	-	-	-	2

• *Tabloda boş kalan bölümlere ait veri bulunmamaktadır.*

D- KAYNAKLARIMIZ

1- Deniz Araçları

- 10 adet Hızlı Tahlisiye Botu
- 3 adet Tahlisiye Botu
- 5 adet Sabit Karinalı Şişme Bot
- 5 adet Kurtarma Gemisi
- 11 adet Söndürme Gemisi
- 13 adet Liman Kontrol Botu
- 1 adet İkmal Bot
- 1 adet Motorlu sandal
- 1 adet Çıkartma Gemisi
- 3 adet Barç

2- Kara Araçları

- 7 adet Otomobil
- 8 adet Kamyon
- 6 adet Kamyonet
- 9 adet Pick-Up
- 4 adet Minibüs

3- Gemi Kurtarma ve Tahlisiye İstasyonları

- 7 adet Kara Tahlisiye İstasyonu
- 7 adet Bot Tahlisiye İstasyonu
- 2 adet Gemi Kurtarma İstasyonu

4-Türk Boğazları Gemi Trafik Hizmetleri İstasyonları ve Bileşenleri

- 2 adet Türk Boğazları Gemi Trafik Hizmetleri Merkezi
  (1-İstanbul-İstinye,)
  (2-Çanakkale-Akbaş)
- 13 adet İnsansız Trafik Gözetleme İstasyonu (Radar,CCTV/IR Kameralar, Telsiz cihazları, Ağ ve veri iletim cihazları, Veri işlemcileri, UPS'ler, Jeneratörler, Fiziki Güvenlik Sistemleri, İklimlendirme Cihazları v.b.)
- 2 adet dGPS Referans İstasyonu
- 4 adet VHF/DF İstasyonu
- 5 adet Otomatik Meteoroloji İstasyonu
- 5 adet Yüzey Suyu Ölçüm Algılayıcısı
- 14 adet Doopler Akıntı Ölçer Şamandırası
- 3 adet Tuzluluk Sıcaklık Profilleyici Şamandıra

5- Seyir Yardımcıları

- 415 adet Fener
- 59 adet Şamandıra
- 14 adet Sis Düdüğü
- 13 adet Racon
- 2 adet Sis Çanı
- 3 adet Radyofar
- 3 adet Alamet

E- YATIRIMLAR

Ülkemizin Uluslar arası arenada etkinliğini arttırmak amacıyla Genel Müdürlük ihtiyaç duyduğu araç ve gereçleri temin edip, kaliteyi yükseltmek, operasyonel kabiliyetini ve hizmet kalitesini artırmak, verilen hizmetleri, uluslar arası kabul edilebilir standartlara çıkartmak için Yatırımlarına büyük önem vermektedir.

1998 - 2005 YATIRIM PROJELERİ

Genel Müdürlüğün 1997 Kuruluş yılından 2004 sonuna kadar yaklaşık 97 Milyon YTL (97 Trilyon TL) yatırım yapılmış 4 adet Fi-Fi 1 Çekici ve Çok Maksatlı Yangın Söndürme Römorkör, 10 adet Hızlı Tahlisiye Botu, 5 adet Şişme Karinalı (RHIB) Bot, 2000 m Bariyer, 2 adet skimmer (yağ toplayıcı), 3 adet Barç Temini ile önemli altyapı ve modernizasyon projeleri tamamlanmıştır.

Yatırım projeleri 2005 yılında da artarak devam etmiş, önemli yatırımlar arasında 2005 yılı içerisinde filoya katılacak olan 2 adet Fi-Fi 1 Çekici ve Çok Maksatlı Yangın Söndürme Römorkörü, ayrıca 2 adet Fi-Fi 2 Çekici ve Çok Maksatlı Yangın Söndürme Römorkör Temini, Fenerlere Uzaktan Kumanda Sistemi Tesisi ve Türk Boğazları Gemi Trafik Hizmetleri (TBGTH) Acil Haberleşme Sistemi Tesisi ile dGPS İstasyonları Kurulması yer almaktadır. Yine 2005 yılı içinde bitirilmesi planlanan ve yıllara sari projelerimizin toplam tutarı ise 61.661 Milyon YTL'dir.

F- MALİ DURUMU

KURULUŞUN SERMAYE, GELİR- GİDER VE KAR DURUMU

Kuruluş 1997 yılında 10.000. Milyar TL. nominal sermaye ile kurulmuş, 30.09.2004 tarih ve 2004/T-26 sayılı Yüksek Planlama Kurulu Kararı ile nominal sermayesi 33.000. Milyar TL'sine çıkarılmış olup 32.124. Milyar TL.'si ödenmiştir.

Milyon TL

YILLAR	GELİR	GİDER	KAR
1997	8.086.343	1.559.539	6.526.804
1998	24.803.851	4.903.042	19.900.809
1999	41.589.750	10.975.611	30.614.143
2000	49.154.332	21.985.153	27.169.179
2001	111.748.547	35.467.273	76.281.274
2002	111.621.470	47.123.406	64.498.064
2003	93.109.966	68.000.728	25.109.238
2004	82.620.023	71.844.014	10.776.009

G- PERSONEL DURUMU

YILLAR	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
KAPSAM İÇİ	397	884	928	963	999	973	1053	1045
KAPSAM DIŞI	65	115	150	193	237	256	233	270
GEÇİCİ	-	53	-	67	63	63	67	66
TOPLAM	462	1052	1078	1223	1299	1292	1353	1381

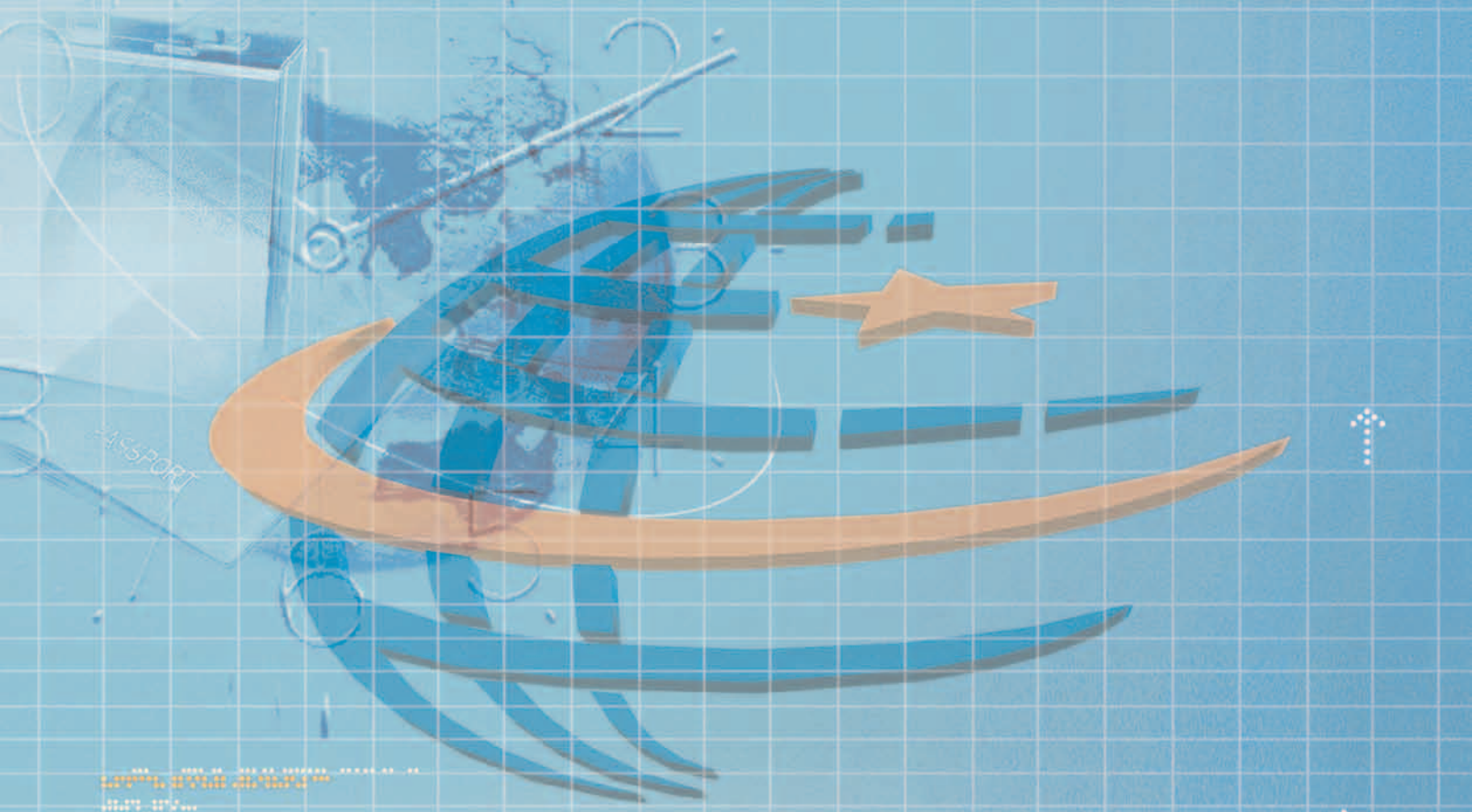

DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

ORGANİZASYON ŞEMASI

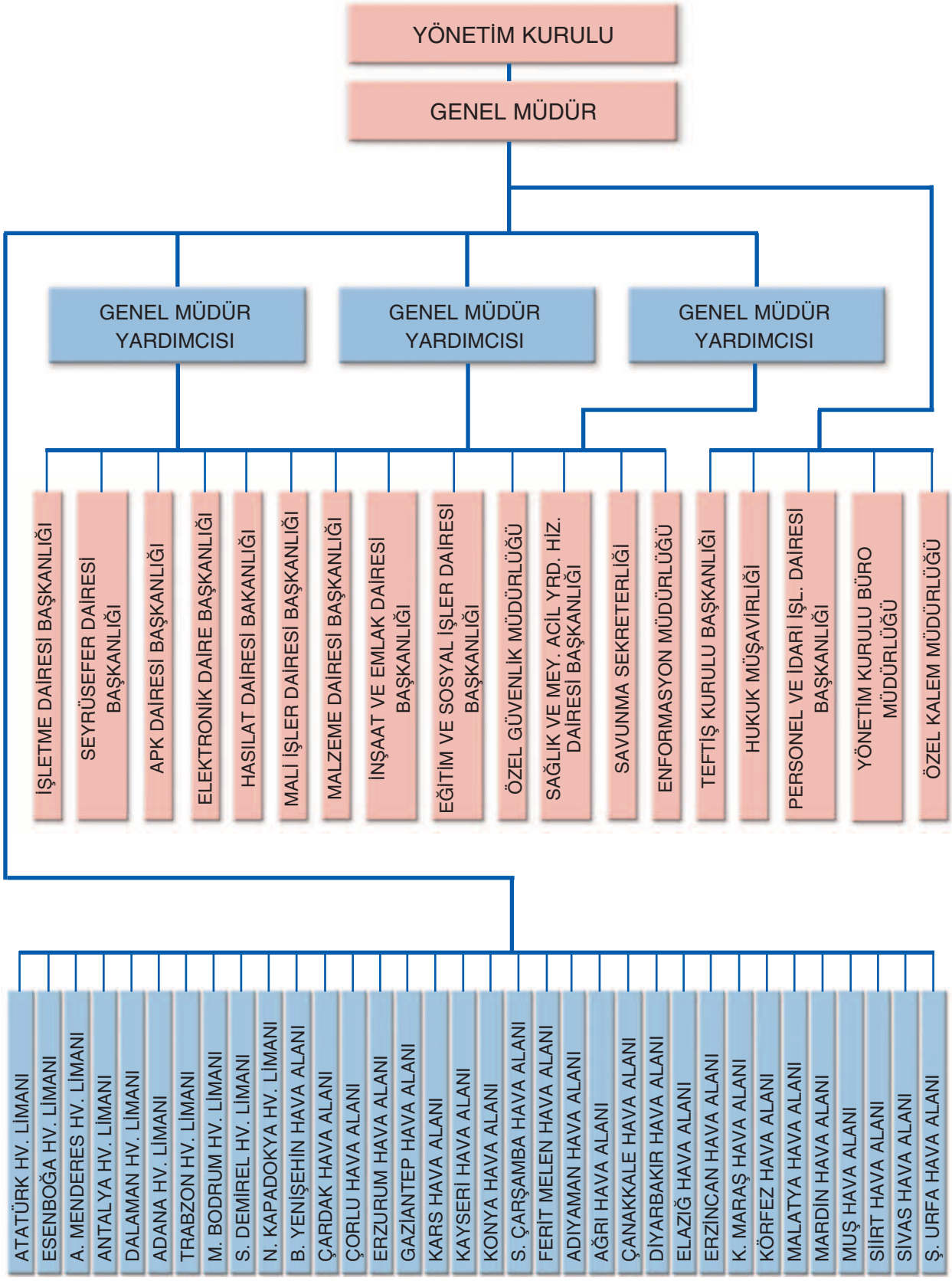

A- TARİHÇE VE HUKUKİ STATÜ

Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü, ilk olarak, 20 Mayıs 1933 tarihinde, hava alanı ve uçak işletme hizmetlerini yürütmek üzere kurulan "Hava Yolları Devlet İşletme İdaresi" adı altında faaliyetlerine başlamıştır.

Sivil havacılık alanında meydana gelen gelişmeler sonucunda, hava alanı işletmeciliği, 28 Şubat 1956 tarih ve 6686 Sayılı Kanunla kurulan katma bütçeli Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğüne devredilmiştir.

28.10.1983 Tarih ve 116 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Kamu İktisadi Teşebbüsü (KİT) Statüsü verilen Kuruluş, Kamu İktisadi Teşebbüslerinin yeniden düzenlenmesine ilişkin 8.6.1984 tarih ve 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile yeniden teşkilatlandırılmış olup, Kuruluş Ana Statüsü de 8.11.1984 tarih ve 18569 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

DHMİ Genel Müdürlüğü, sermayesinin tamamı devlete ait, tekel niteliğindeki hizmetleri kamu yararı gözeterek üretmek ve pazarlamak üzere kurulmuş ve gördüğü bu kamu hizmeti dolayısıyla ürettiği hizmetleri imtiyazlı sayılan bir kamu iktisadi kuruluşu olup, Ulaştırma Bakanlığı'nın ilgili kuruluşudur.

B- AMAÇ VE GÖREVLERİ

Sivil Havacılık faaliyetlerinin gereği olan; hava taşımacılığı, hava alanlarının işletilmesi, yer hizmetlerinin yapılması, hava trafik kontrol hizmetlerinin ifası, seyrüsefer sistem ve kolaylıklarının kurulması ve işletilmesi, bu faaliyetler ile ilgili diğer tesislerin kurulması, işletilmesi ve modern havacılık düzeyine çıkarılmasını sağlamaktır.

C- FAALİYETLER

DHMİ Genel Müdürlüğü, amaç ve faaliyet konularında da yer aldığı üzere, ülkemiz hava sahasında hava seyrüseferin sağlanması ve hava alanlarının işletilmesi hizmetlerini yürütmektedir.

Türkiye hava sahasında, hava alanlarına iniş kalkış yapan uçaklar ile transit geçiş yapan hava araçlarının uçuşlarını gerçekleştirdikleri 111 adet uçuş yolu (hava koridoru) bulunmaktadır. Yol Kontrol Merkezlerince hava trafik akışının düzenlendiği ve ülke sathına yayılan seyrüsefer cihazları ile desteklenen bu kontrollü uçuş yollarının uzunluğu 50.797 Km. dir. Ayrıca, uluslararası sefer yapmak veya Ülkemiz hava alanlarına iniş kalkış yapmaksızın transit geçiş yapmak amacıyla hava sahamızı kullanmak durumunda olan hava araçlarının Türk hava sahasına giriş çıkış yaptıkları 37 adet giriş çıkış noktası bulunmaktadır.

Hava Trafik Kontrol Üniteleri

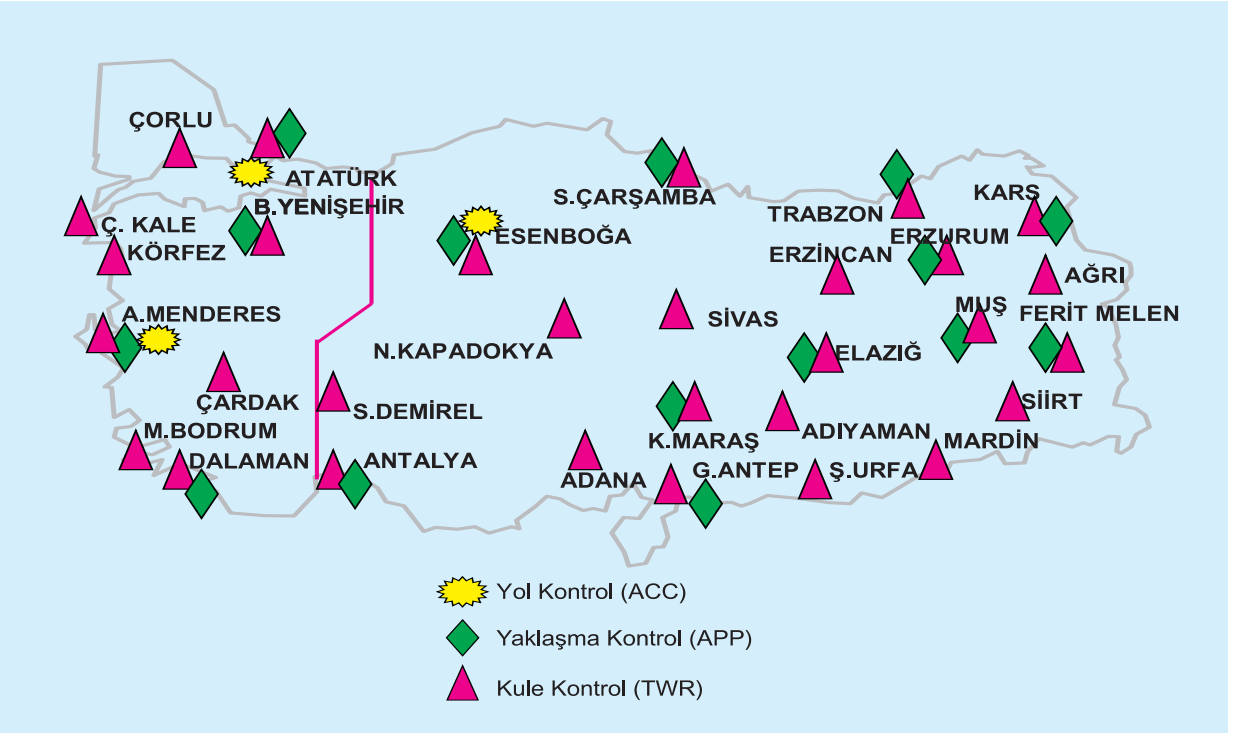

Hava trafik kontrol hizmetlerinde, sivil ve askeri trafiğe, ICAO standartlarında 24 saat kesintisiz hizmet verilmesi ve uçuş emniyetinin en üst düzeyde sağlanması esastır. Hava trafiğinin düzenlenmesi ve hava araçlarının, hava liman ve meydanlarımıza güvenle iniş kalkış yapmasını sağlamak amacıyla;

- **Transit ve üst uçuş seviyelerindeki uçuşlara kontrol hizmeti veren 2 adet** Yol Kontrol Merkezi
- **İniş/kalkış aşamasında olup, havalimanına belirli bir mesafe ve uçuş seviyesinde uçuş yapmakta olan hava taşıtlarına hizmet veren 15 adet** Yaklaşma Kontrol Merkezi
- **Meydan civarında uçmakta olan ve meydana iniş, kalkış, taksi, parklama yapan hava taşıtlarına hizmet veren 31 adet** Meydan Kontrol Kulesi

faaliyet göstermektedir.

Diğer taraftan, hava enformasyon ve haberleşme unsurları arasında;

- 2 adet Uçuş Bilgi Merkezi
- 11 adet Havacılık Bilgi Merkezi
- 26 adet Arama Kurtarma Ünitesi
- 2 adet Yurtiçi Haberleşme Merkezi (Atatürk ve Esenboğa Hava Limanı)
- 41 adet haberleşme istasyonu

bulunmaktadır.

Ülkemizin hava sahasında uçuş emniyetini sağlamak amacıyla günün 24 saati faaliyet gösteren 206 adet hava seyrüsefer yardımcı cihazı, 18 adet radar istasyonu kurulmuş ve işletilmektedir.

Seyrüsefer yardımcı istasyonlarının ve hava alanları elektronik sistemlerinin test edilmesi, arıza ve onarım sonu kontrollerinin yapılması amacıyla elektronik laboratuar olarak teçhiz edilmiş 2 adet uçuş kontrol uçağı, devamlı hizmette tutulmaktadır.

DHMİ Genel Müdürlüğünce, halen hava trafiğine açık tutulan, 34 adet hava limanı ve hava alanı bulunmaktadır.

HAVA LİMAN VE MEYDANLAR

Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü, sivil havacılık faaliyetlerinin altyapısını oluşturan, hava liman ve meydanları, hava trafik ve muhabere üniteleri, hava seyrüsefer yardımcı istasyonları ve diğer sistem ve tesisleri ile Türk Hava sahasını kullanan uçaklar ile yerli ve yabancı yolculara uluslararası düzeyde hizmet vermektedir.

Kuruluş faaliyetleri neticesinde gerçekleşen hizmet üretimine bakıldığında; 2004 yılı sonu itibariyle uçak trafiğinin bir önceki yıla kıyasla % 19,5 artışla 440.238'e, overflight uçak trafiğinin % 23,9 artışla 191.056'ya, yolcu trafiğinin ise % 30.7 artışla 44.789140'a ulaştığı görülmektedir.

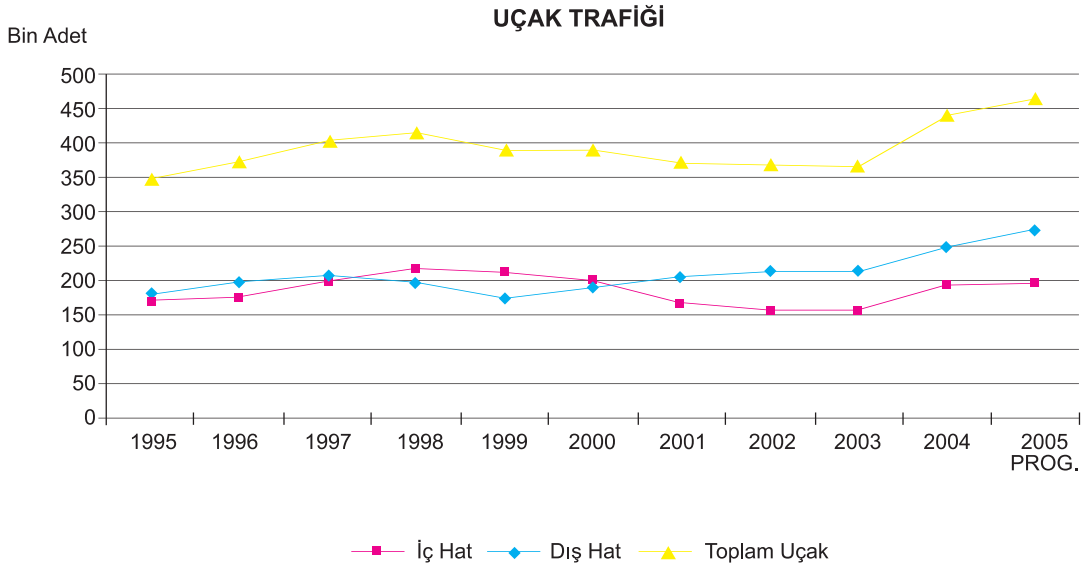

Yolcu trafikleri içerisinde özellikle iç hat yolculuklarında önceki yıllara kıyasla önemli ölçüde artış söz konusudur. Bu durum, Ulaştırma Bakanlığının yürürlüğe koyduğu bölgesel ve düşük maliyetli hava taşımacılığı uygulamalarının bir sonucudur. Nitekim bu uygulamalarla, pazara yeni özel hava yolu taşıyıcısı firmalar girmiş ve bu sektörde gerçek anlamda bir rekabet ortamı oluşturulmuştur.

Gelinen bugünkü durum itibarıyla, bölgesel ve düşük maliyetli taşımacılık uygulamasının başladığı tarihten 2004 yılı sonuna kadar, hava liman ve meydanlar bazında iç hat yolcu trafiğinde % 54 artış gerçekleşmiş, özel hava yolu taşıyıcıları taşıdıkları yolcu sayısını arttırırken, beklenenin tersine THY A.O.'lığının taşıdığı yolcu sayısı da artış göstermiştir. Netice olarak, bölgesel ve düşük maliyetli hava taşımacılığının meydana getirdiği rekabetin her kesime yansıması olumlu olmuştur.

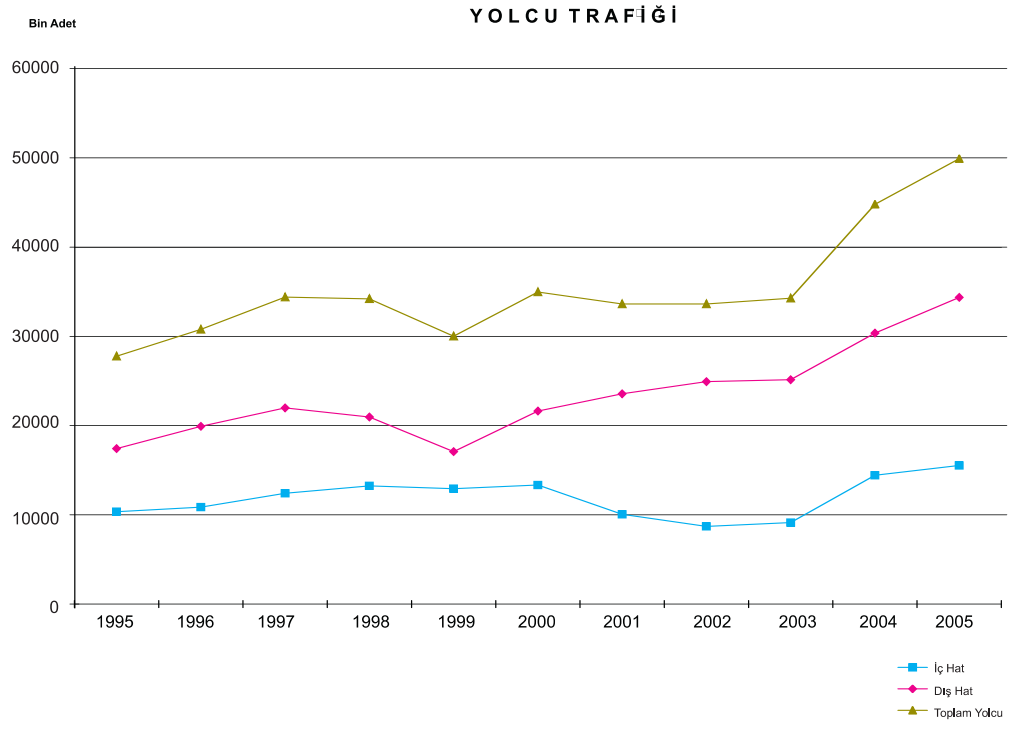

Radar kullanımı

Hava trafik hizmetleri, 1991 yılından itibaren radar kullanılarak sağlanmaktadır. Türk hava sahasının tamamını radar ile kaplamayı öngören projenin gerçekleştirilmesi ile uçuş yolları ve hava limanlarında ileri teknoloji ürünü radar sistemleri ile hizmet verilmekte olup, 45.807.759 DM bedelli proje, dış kredi ile finanse edilmiştir.

1994 yılında tamamen hizmete giren bu radarların modernize edilmesi amacıyla ve Ülkemizinde üye olduğu, Avrupa Hava Seyrüsefer Emniyeti Teşkilatı (Eurocontrol) radar standardının, kesintisiz radar hizmeti sağlayan çift kaplama radar (SSR) standardı olması nedeniyle yatırım programımıza ilave radar alımı projesi açılmış ve bu kapsamda ilave 9 adet radar alımı (6 adet SSR ve 3 adet PSR) gerçekleştirilmiştir. İlave radar alımlarının maliyeti 2004 yılı fiyatları ile 85.4 trilyon TL. dir.

Türkiye Hava Trafik Yönetimi Kaynaklarının Sistematik Modernizasyonu (SMART)

Hava seyrüsefer hizmetlerinin uluslar arası standartlarda ve en üst seviyede sağlanması amacıyla gerçekleştirilmekte olan, Türkiye'deki Hava Trafik Yönetimi Kaynaklarının Sistematik Modernizasyonu (SMART) Projesi; 2002 yatırım programımıza dahil edilmiş, Eurocontrol Teşkilatı ile 2002-2004 yılları arası ortak yürütülen çalışmalarla bu projenin altyapı hazırlıkları tamamlanmış, Ankara'ya yapılacak olan Ankara Yol Kontrol ve Yaklaşma Kontrol Merkezi Binasının danışman bir firma kanalıyla projeleri hazırlattırılarak 21 Nisan 2005 tarihinde teklifleri alınan ihalenin değerlendirme çalışmaları devam etmektedir.

Proje kapsamında; Ankara Yaklaşma ve Saha Kontrol Binası yapımı, bu binanın sistemlerinin temin ve tesisi, proje kapsamındaki ihtiyaçlar çerçevesinde; İstanbul ve İzmir'e yeni teknik blok yapımı, Dalaman'a mevcuda ilave teknik blok yapımı, Bodrum Hava Limanı mevcut teknik bloğun tadili, Antalya Hava Limanına yapılmakta olan teknik blok binasının hava trafik kontrol sistemlerinin temin ve tesisi, DHMİ haberleşme ağının oluşturulması, mevcut Hava Trafik Kontrol İdaresinin alt yapısının geliştirilmesi işleri yer almaktadır.

Ankara Yol Kontrol ve Yaklaşma Kontrol Merkezi

İhale konusu projenin tamamlanmasını müteakip, Ankara yaklaşma kontrol, İstanbul merkezi yaklaşma ünitesi, Antalya, Bodrum , Dalaman , Adnan Menderes saha ve yaklaşma kontrol ünitelerinin network altyapısı ile desteklenerek, acil durumlarda birbirlerinin görevlerini üstlenebilmeleri ve böylece Türkiye Hava Sahasında verimli, etkin ve güvenli Hava Trafik Kontrol hizmetinin sürekliliği sağlanacaktır. 2008 yılına kadar sürecek olan bu projede 2006 yılından itibaren mevcut radarların yenilenmesi işleri de yer almaktadır.

2004 yılı fiyatları ile yaklaşık 463 Trilyon TL. maliyeti olan proje bütünü ile tamamlandığında, Ülkemiz hava sahası Eurocontrol üyesi birçok ülkede mevcut olmayan bir alt yapıya kavuşmuş olacaktır.

2004 yılı içinde gerçekleştirilen bir diğer önemli faaliyet ise, yeni hava koridorlarının hizmete girmesi olmuştur. Bu kapsamda, ICAO, Eurocontrol ve komşu ülkelerle yapılan uyum çalışmaları neticesinde bölgede stratejik önem arz eden yeni Ege bağlantılı hava koridorumuz 23.12.2003 tarihinde, Suriye ile Türkiye arasındaki yeni hava koridorları ise 13.05.2004 tarihinde hizmete girmiştir.

Ülkemizin dışa açılan en önemli giriş çıkış kapılarından biri olan ve 24 saat yoğun bir uçak trafiğine maruz kalan Atatürk Hava Limanında 1998 yılında yapımına başlanan III. Pist inşaatı 2003 yılında tamamlanarak, görerek şartlarda hizmete verilmiştir. Pistin 24 saat kullanılabilmesi için gerekli olan aydınlatma sistemleri ve diğer işlemler bu yıl içerisinde tamamlanarak hizmete verilecektir.

Antalya Hava Limanında, yapımına 1999 yılında başlanan, II. Pist ve yeni apron yapımı tamamlanmış olup, söz konusu pistte operasyona başlanmasıyla birlikte, Antalya Hava Limanı, Türkiye'de aynı anda iki uçağın iniş/kalkışına elverişli iki piste ve ilave 38 adet artışla 76 uçak park sahasına kavuşmuştur.

Atatürk, Esenboğa ve Antalya Hava Limanlarındaki depreme karşı güçlendirme çalışmaları tamamlanmıştır.

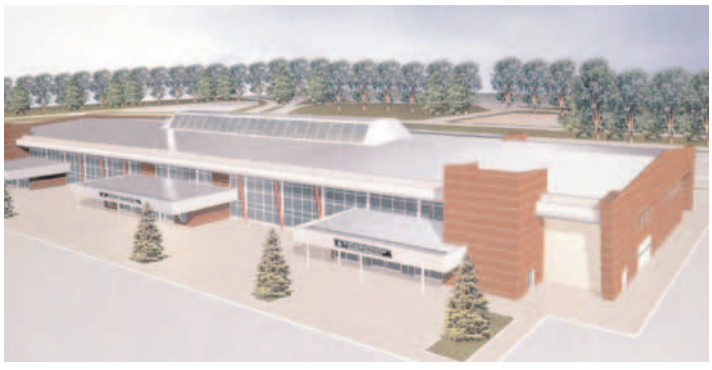

Gaziantep ve Erzurum Hava Alanları yeni terminal binaları yapımı ile Gökçeada Hava Alanı alt yapı inşaatı çalışmaları sürdürülmektedir.

Erzurum Hava Alanları Yeni Terminal Binası

Ülkemizin çok yönlü ve entegre bir kalkınma projesi olan GAP Projesi kapsamında planlanan GAP Uluslararası Hava Alanı İnşaatı Projesi fiziken % 85 seviyesinde tamamlanmıştır.

Adana, Trabzon, Van Hava Alanları itfaiye binası yapımı işleri ile Adnan Menderes, Trabzon ve Erzincan Hava Alanları garaj binaları yapımı işleri 2004 yılında ihale edilmiştir.

Kuruluşça işletilen Hava Liman ve Meydanların işletme alt yapısı kapsamında, 465 adedi genel maksatlı, 243 adedi uçak kaza-kırım, itfaiye ve ambulans amaçlı, 342 adedi de meydan hizmet aracı olmak üzere toplam 1050 adet araç ile hizmet verilmektedir.

Kuruluş işletimindeki hava liman ve meydanlarda özel güvenlik projesi kapsamında; güvenlik amaçlı el ve kapı detektörü, bomba koklama detektörü, kapalı devre TV, X-Ray cihazları, kartlı geçiş sistemleri ve pasaport kontrol sistemleri alımları yapılarak 2004 yılında ihtiyaç duyulan meydanlara tahsis edilmiştir.

Son yıllarda hava alanı güvenliği daha da önem kazanmış ve yeni geliştirilmiş güvenlik sistemlerinin alımı ve tesis edilmesi gündeme gelmiş olup,bu bağlamda, hava alanlarında % 100 bagaj taramaya yönelik EDS sistemleri Kuruluşça 2004 yılında sözleşmeleri imzalanan tüm yap-işlet-devret projelerine dahil edilmiştir.

Kayseri Hava Alanı mevcut terminal binasının yetersiz kalması nedeniyle, yeni dış hatlar terminali, otopark ve mütemmimleri inşaatı işi için çıkılan ihaleye ilişkin teklifler 18 Mayıs 2005 tarihinde alınmıştır.

2004 yılında Konya ve Malatya hava alanları ile Antalya Hava Limanına ILS (Aletli İniş sistemi) tesis edilmiştir.

Yap-İşlet-Devret Modeli Uygulamaları

DHMİ Genel Müdürlüğü tarafından hava limanları terminal binalarının yapım ve işletiminde, 8.6.1994 tarih ve 3996 sayılı Kanun çerçevesinde yap-işlet-devret modeli uygulanmaktadır. Bu kapsamda gerçekleştirilmekte olan 6 adet projenin toplam yatırım tutarı 1 Milyar USD civarında olup, söz konusu yatırım projelerinin kamu kaynağı kullanılmadan, tamamen özel sektör kaynakları ile finanse edilmesi sağlanmıştır. Yap-İşlet-Devret Modeli ile gerçekleştirilen projeler şunlardır:

Antalya Hava Limanı I. Dış Hatlar Terminal Binası, 54.000 m^2 ve 5 Milyon yolcu/yıl kapasiteli olup, 1998 yılında hizmete verilmiştir.

Atatürk Hava Limanı Dış Hatlar Terminal Binası ve Katlı Otoparkı,

2000 yılında hizmete verilmiştir. Söz konusu Dış Hatlar Terminalinin büyütülmesi kapsamında yaptırılarak 2004 yılında hizmete açılan ilave tesis ile birlikte 264.000 m^2 olan terminal binası yıllık yolcu kapasitesi de yılda 20 Milyon yolcuya ulaşmıştır.

Katlı Otopark ise 7.076 araç kapasitelidir.

Antalya Hava Limanı II. Dış Hatlar Terminal Binası, 77.000 m^2 ve 5 Milyon yolcu/yıl kapasiteli olup, 07 Nisan 2005 tarihinde hizmete verilmiştir. Böylece Antalya Hava Limanı Dış Hatlar yolcu kapasitesi 10 Milyon yolcu/yıla ulaşmıştır.

Dalaman Hava Limanı Dış Hatlar Terminal Binası, 70.000 m^2 ve 5 Milyon yolcu/yıl kapasiteli olup, 2006 yılında hizmete verilecektir.

Esenboğa Hava Limanı İç-Dış Hatlar Terminal Binası,168.322 m^2 ve 10 Milyon yolcu/yıl kapasiteli olup, 2007 yılında tamamlanacaktır.

Adnan Menderes Hava Limanı Dış Hatlar Terminal Binası, 2004 yılında ihale edilmiş olup, 5 Milyon yolcu/yıl kapasiteli terminale ilişkin sözleşme imzalanmıştır.

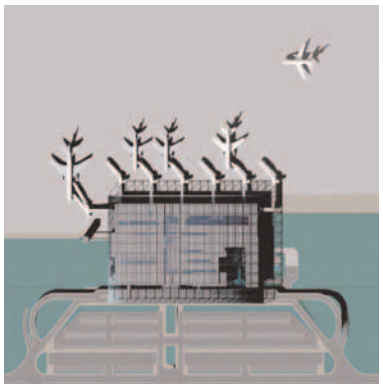

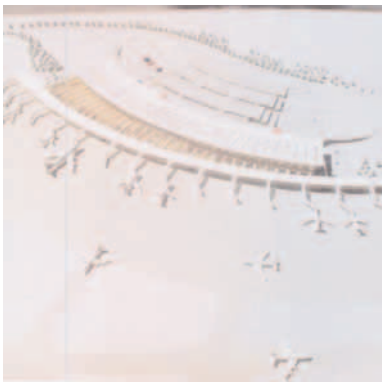

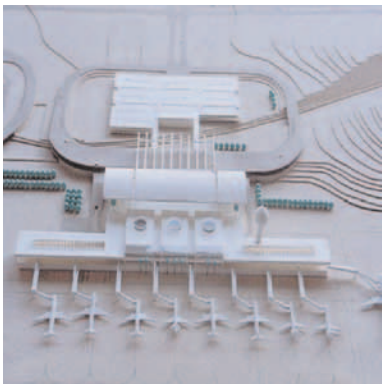

Kuruluşça, hava alanları ve seyrüsefer yardımcı istasyonlarında sürdürülen hizmetler, 2004 yılında, toplam 6.678 personel ile yürütülmüş, 41'i yurt dışında olmak üzere toplam 1470 personelin eğitimi sağlanmıştır.

Kuruluşça, Atatürk ve Esenboğa Hava Limanlarında eğitim tesisleri inşa edilmiştir.

Sadece, Ülkemizin değil, Avrupa'nın da sayılı merkezlerinden olan eğitim tesisleri içerisinde son sistem teçhizat, kule ve radar simülatörü, konferans salonu, her türlü sosyal aktiviteyi sağlayacak imkanlar mevcuttur. Eğitim tesislerinin sektöre kazandırılması ile birlikte, özel ihtisas ve eğitim gerektiren ve direkt olarak uçuş güvenliğine hizmet veren sektör çalışanlarının, her türlü imkana sahip bu tesislerde teorik ve uygulamalı eğitimleri sağlanmış olacaktır. Eğitim tesislerine yurt dışından talepler gelmekte olup, Hava Trafik Kontrol eğitimi için Makedonya, Bosna/Hersek, Arnavutluk, Azerbaycan ve Sudan başvuruda bulunmuşlardır.

D- YATIRIMLAR

DHMİ Genel Müdürlüğünün 2004 yılı yatırım harcaması 137.042 Milyar TL.dir. 2005 yılı Yatırım Programı ile 19 proje için tahsis edilen ödenek 207.675 Bin YTL olup, 2005 yılı programında;

- Gökçeada Hava Alanı Alt Yapı İnşaatı
- Erzurum Hava Alanı Terminal Binası İnşaatı
- Gaziantep Hava Alanı Üst Yapı İkmal İnşaatı
- Özel Güvenlik Projesi
- Bilgi İşlem Sistemi, Donanım, Yazılım ve Bilgi İşletimi Temini, Tesisi ve Modernizasyonu
- Radar Sistemlerinin Geliştirilmesi ve Modernizasyonu

- Denizli Çardak Hava Alanı İnşaatı
- GAP Uluslararası Hava Alanı İnşaatı
- Türkiye'deki ATM Kaynaklarının Sistematik Modernizasyonu (SMART)
- Muhtelif Meydanlara İtfaiye ve Garaj Binası Yapımı
- Gaziantep Hava Alanı Pistinin Standartlara Uygun Hale Getirilmesi
- Kayseri Hava Alanı Dış Hatlar Terminali Otopark ve Mütemmimleri İnşaatı
- Mevcut Hava Alanlarını İdame ve Yenileme
- 4749 Sayılı Kanun Çerçevesinde Yıl İçinde Belirecek Zaruri Harcamalar ile Kesin Hesap Farkları, Noksan İşlerin Tamamlanması ve Geçen Yıllardan Ismarlanan Cihazların Gümrük, Sigorta, Navlun Bedelleri
- Hava Seyrüsefer ve Muhabere Sistemleri Teçhizatı Temin ve Modernizasyonu
- Meydan Hizmet Araçları Temini
- Muhtelif Teçhizat ve Enerji Temini ile Tesisi
- Hava Liman ve Meydanların Pat Sahalarının Yenilenmesi
- 2 Adet Uçak Alımı ile Tam Otomatik Uçuş Kontrol Sistemi Temin ve Tesisi projeleri yer almaktadır.

YATIRIM HARCAMALARI

(MİLYAR TL.)

YILLAR	PROGRAM		HARCAMA	
	Cari Yıl Fiyatlarıyla	2005 Yılı Fiyatlarıyla	Cari Yıl Fiyatlarıyla	2005 Yılı Fiyatlarıyla
1995	2.336	96.750	1.857	76.911
1996	8.430	192.176	7.003	159.645
1997	30.820	387.289	24.832	312.043
1998	67.901	487.986	60.637	435.782
1999	82.016	387.701	67.551	319.323
2000	102.000	342.259	78.330	262.835
2001	120.000	227.274	94.670	179.300
2002	170.000	233.680	89.510	123.039
2003	180.000	223.349	106.654	132.339
2004	218.850	240.954	137.042	150.883
2005 (YTL)	192.675			

DHMİ Genel Müdürlüğünce;

- Türkiye Hava Trafik Yönetiminin Modernizasyonu (SMART) Projesini 2005 yılı içinde ihale edip, sözleşmeye bağlayarak süratle gerçekleştirmek,
- Uçuş kontrolünde kullanılan 2 adet uçuş kontrol uçağını Tam Otomatik Uçuş Kontrol Sistemi ile birlikte yenilemek,
- Erzurum Hava Alanı Terminal Binası ve mütemmimleri işini tamamlayarak, bölgenin ihtiyacını gidermek ve giderek cazibe kazanan kış turizmini canlandırmak,
- Gaziantep Hava Alanı Terminal Binasını tamamlamak ve pistin standartlara uygun hale getirilmesini sağlamak.
- 2003 yılında başlatılan bilgisayar yazılım programını tamamlayarak, alt yapı donanımı ile birlikte faaliyete geçirmek,
- Atatürk, Antalya ve Adnan Menderes Hava Limanlarının mevcut pist, apron ve taksi yollarının onarımını 2005 yılı içerisinde gerçekleştirmek,
- Fiziki gerçekleşmesi % 85'lere ulaşan GAP Hava Alanı inşaatına devam etmek,
- Adana, Trabzon ve Van Hava Alanları itfaiye binaları yapımları ile İzmir Adnan Menderes, Trabzon ve Erzincan Hava Alanları genel maksatlı garaj inşaatlarını tamamlamak,
- Hava liman ve meydanlarımızın ihtiyacı olan ambulans, yangın söndürme araçları, kar mücadele ve temizlik araçlarının alımını gerçekleştirmek,

- İhtiyaç duyulan meydanlara yaklaşma ışıkları, pist aydınlatmaları, çevre aydınlatma sistemleri, elektrojen grubu alımları, terminaller için asansör, yolcu köprüsü ve yürüyen merdiven alımlarını gerçekleştirmek,
- Kayseri Hava Alanında, son yıllarda yaşanan yolcu artışından dolayı terminal binasının yetersiz hale gelmesi nedeniyle, yeni bir terminal binası ve otopark yapımını gerçekleştirmek,

Hedeflenmekte olup, uçuş ve yolcu güvenliği ve hava ulaşımının yaygınlaştırılması yönünde gerekli tedbirler alınmaktadır.

E- MALİ DURUMU

MALİ DURUM	1995		1996		1997		1998		1999		2000		2001		2002		2003		2004		2005 İLİŞ-İLİM
	SABİT	CARİ	SABİT	CARİ	SABİT	CARİ	SABİT	CARİ	SABİT	CARİ	SABİT	CARİ	SABİT	CARİ	SABİT	CARİ	SABİT	CARİ	SABİT	CARİ	CARİ
NOMİNAL SERMAYE	3,281	200	4,319	200	201,219	16,000	186,311	26,000	327,269	131,000	337,279	131,000	331,441	131,000	340,321	400,000	405,312	400,000	440,400	400,000	400,000
ÖDENMİŞ SERMAYE	6,381	119	3,321	119	132,313	12,131	37,349	12,131	121,219	32,010	110,351	32,010	277,377	146,681	311,428	226,161	435,281	331,381	1,160,498	1,014,049	1,108,132
TOPLAM GELİR	661,134	16,011	323,190	31,341	961,274	76,473	392,132	131,797	791,011	157,134	644,383	192,137	1,081,421	370,987	842,141	612,637	737,074	611,641	838,136	351,277	900,904
SATIŞ GELİRLERİ TOPLAMI	321,644	12,371	382,767	23,374	734,131	61,377	347,331	104,372	731,131	116,148	336,370	174,374	901,422	473,904	749,704	538,345	671,179	369,234	773,330	372,388	844,341
SERVİS SEFER HİZMETLERİ GELİRİ	132,177	4,132	137,377	6,744	241,371	19,344	284,214	37,347	312,378	63,745	231,732	69,437	351,321	191,971	241,716	173,247	241,347	194,477	313,926	317,384	429,789
TERMİNAL HİZMETLERİ GELİRİ	202,231	4,331	245,722	16,792	321,797	21,726	284,236	37,137	277,274	53,357	191,357	37,729	237,116	143,911	263,177	191,971	247,197	199,219	211,971	192,348	231,291
İŞÇİ, AİDAT, TAKSİDAT GELİRİ	147,737	3,217	138,347	6,768	202,317	16,137	178,331	24,378	141,311	31,442	132,449	43,411	237,351	137,134	221,678	164,128	205,641	166,136	157,964	132,116	131,238
FAALİYET DIŞI GELİRLER TOPLAMI	141,497	3,416	137,321	7,732	137,117	14,377	84,317	11,738	32,378	11,136	37,313	17,231	177,979	93,931	172,137	74,574	67,321	31,437	64,236	33,339	37,137
FAİZ VE KOMİSYON	15,378	478	19,742	366	11,234	374	7,172	931	2,931	631	6,419	1,131	11,312	6,377	8,317	6,441	9,219	7,371	3,131	4,367	3,361
KUR FARKI GELİRİ	121,613	2,217	117,172	6,371	134,431	13,377	37,316	8,237	19,311	4,212	21,179	7,431	132,116	87,137	71,138	57,344	34,216	23,347	44,131	47,321	13,427
DİĞER GELİRLER	13,937	431	17,179	431	11,331	976	13,339	2,317	29,314	6,341	25,237	7,331	31,311	17,926	17,377	13,131	27,237	17,237	13,931	12,377	17,771
TOPLAM GİDER	237,131	6,919	177,317	7,434	137,237	14,341	217,314	27,221	117,311	37,317	331,317	93,362	341,372	171,421	342,332	249,737	447,271	317,743	437,371	417,174	432,431
SATIŞLAR MALİYETİ	119,237	2,377	112,177	3,737	137,312	11,354	177,347	24,375	231,317	37,172	241,317	72,357	237,327	137,371	272,171	193,777	317,374	241,777	361,317	323,317	411,115
FAALİYET GİDERİ TOPLAMI	9,431	229	11,314	329	17,317	1,316	14,341	2,336	13,317	3,317	13,311	3,336	17,377	8,376	27,175	14,377	22,171	17,311	27,177	24,171	27,141
FAALİYET DIŞI GİDERLER TOPLAMI	138,331	3,311	27,341	1,137	22,217	1,331	17,316	2,436	37,317	11,341	31,377	27,117	37,271	37,177	47,331	37,111	117,446	37,427	37,371	64,371	27,177
ZİMMETLİ GİDERİ	22,331	312	17,171	317	17,271	1,271	14,271	1,341	17,271	2,271	3,327	977	17,317	3,131	7,117	3,127	2,377	2,417	1,312	1,312	131
KUR FARKI GİDERİ	621	17	637	37	1,271	37	317	37	371	177	371	277	3,271	4,336	21,144	17,317	37,271	47,171	27,147	27,117	17,177
DİĞER GİDERLER	137,317	3,277	7,372	371	4,377	371	3,277	437	42,377	3,371	37,371	17,371	47,377	27,371	17,177	13,371	37,371	47,371	47,277	37,117	13,371
KAR - (ZARAR)	321,131	9,972	212,377	27,217	377,377	37,177	322,177	37,372	437,377	171,371	312,317	97,277	377,317	337,137	477,177	337,177	317,371	217,377	377,377	377,177	437,371

Not: Sabit fiyatlar, 2005 yılı fiyatlarıdır.

DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

İŞLETME FAALİYETLERİ	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005 (PROGRAM)
UÇAK TRAFİĞİ (Bin)	348	372	404	415	389	391	374	371	368	441	466
İÇ HAT	169	176	197	218	213	201	168	155	154	193	195
DIŞ HAT	179	196	207	197	176	190	206	216	214	248	271
OVERFLIGHT	123	124	125	131	149	152	149	156	154	191	202
YOLCU TRAFİĞİ (Bin)	27,767	30,781	34,397	34,200	30,012	34,973	33,620	33,625	34,267	44,789	49,902
İÇ HAT	10,347	10,863	12,414	13,239	12,932	13,339	10,057	8,698	9,125	14,428	15,534
GELEN	5,145	5,425	6,189	6,617	6,477	6,664	5,150	4,418	4,622	7,286	7,921
GİDEN	5,202	5,438	6,225	6,622	6,455	6,675	4,907	4,280	4,503	7,142	7,613
DIŞ HAT	17,420	19,918	21,983	20,961	17,080	21,634	23,563	24,927	25,142	30,361	34,368
GELEN	8,656	9,936	10,896	10,330	8,484	10,655	11,796	12,546	12,661	15,056	16,985
GİDEN	8,764	9,982	11,087	10,631	8,596	10,979	11,767	12,381	12,481	15,305	17,383
TRANSİT YOLCU (Bin)	265	229	301	452	384	1,593	2,293	2,316	2,084	2,108	3,028
YÜK TRAFİĞİ (Bin Ton)	577	652	792	726	686	796	764	880	931	1,126	1,369
İÇ HAT	172	182	212	210	218	226	172	181	189	263	306
GELEN	84	90	105	104	108	117	86	91	95	133	152
GİDEN	88	92	107	106	110	109	86	90	94	130	154
DIŞ HAT	405	470	580	516	468	570	592	699	742	863	1,063
GELEN	179	205	241	235	217	275	260	304	331	400	532
GİDEN	226	265	339	281	251	295	332	395	411	463	531

F- PERSONEL DURUMU

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
MEMUR	215	238	234	258	259	289	310	317	305	293	301
SÖZLEŞMELİ	3.398	3.688	4.015	4.873	5.444	5.533	6.431	6.377	6.519	6.385	7.099
GEÇİCİ İŞÇİ	300	289	289								
TOPLAM	3.913	4.215	4.538	5.131	5.703	5.822	6.741	6.694	6.824	6.678	7.400

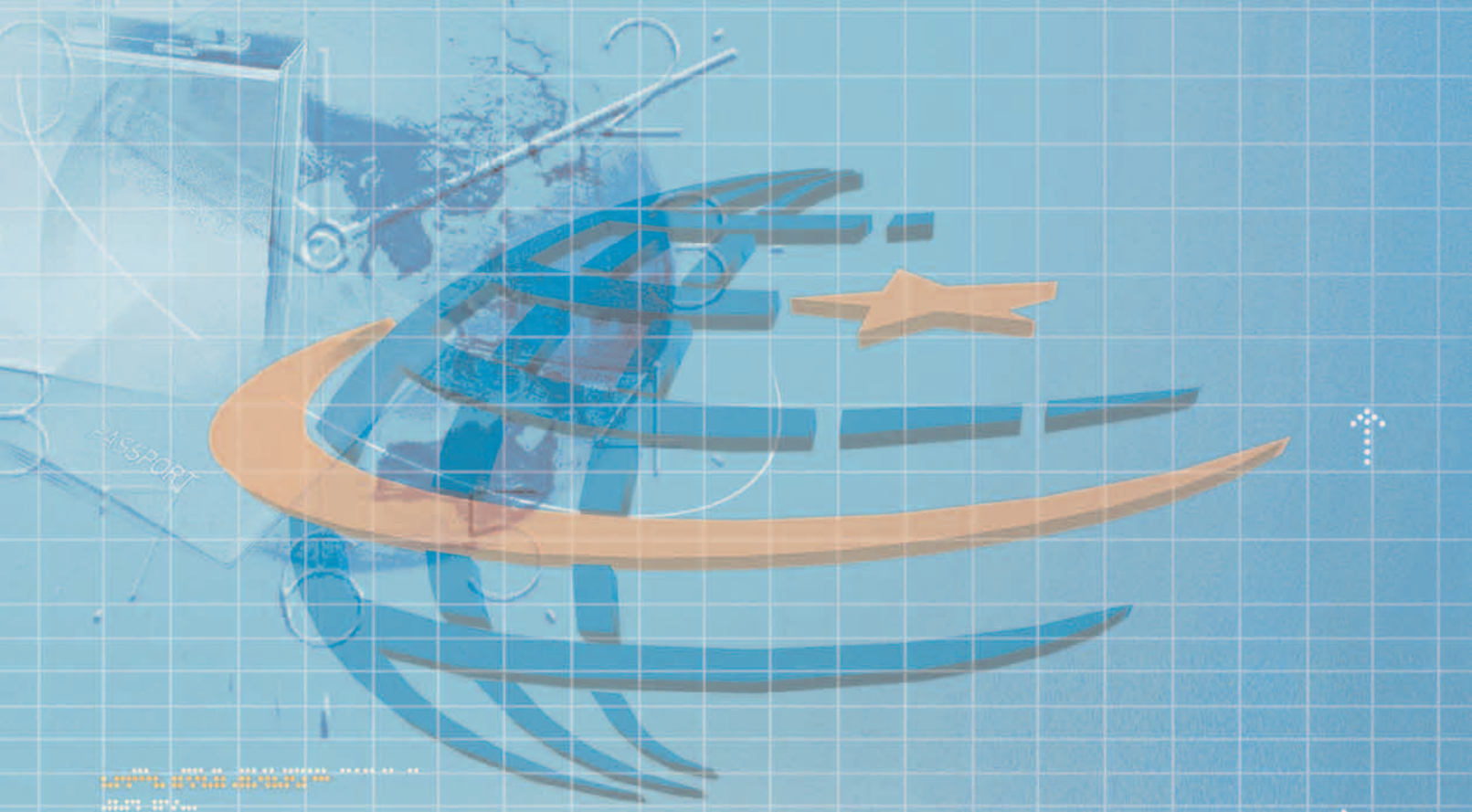

POSTA VE TELGRAF TEŞKİLATI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Ptt

ORGANİZASYON ŞEMASI

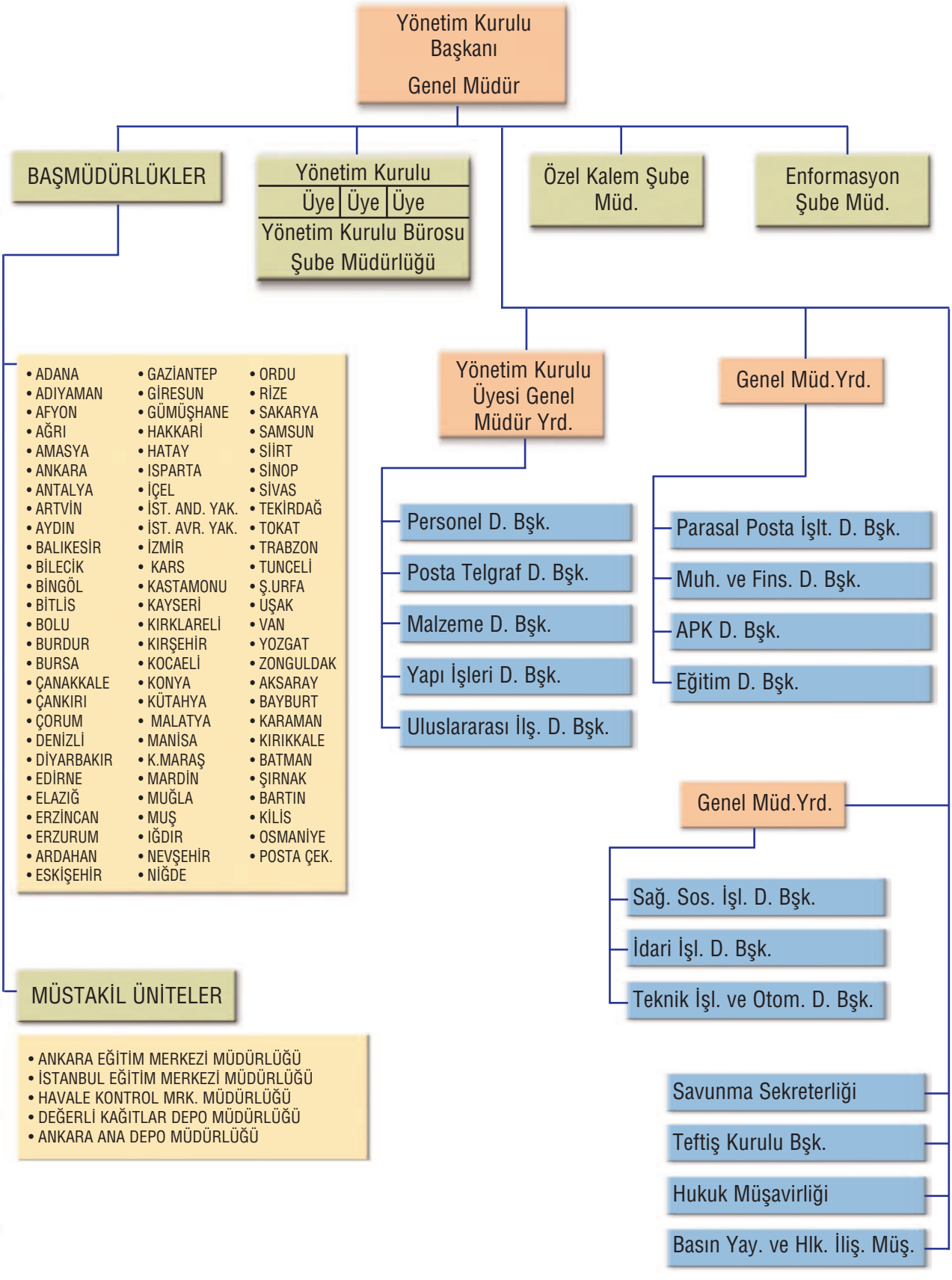

A- TARİHÇE VE HUKUKİ STATÜ

İlk Posta Teşkilatı Tanzimat Fermanı ile yaşanan gelişmelerin sonucu olarak Osmanlı Devletinin tüm halkının ve yabancıların posta ihtiyaçlarına cevap vermek amacıyla Nezaret olarak 23 Ekim 1840 tarihinde kurulmuştur.

İlk Postahane ise İstanbul'da Yeni Camii avlusunda Postahane-i Amire adı ile açılmıştır.

1843 yılında telgrafın icadını müteakip 11 yıl sonra ülkemizde de telgraf hizmeti başlamış, bu hizmeti disipline etmek üzere 1855 yılında ayrı bir Telgraf Müdürlüğü kurulmuştur. 1871 yılında ise Posta Nazırlığı ile Telgraf Müdürlüğü birleştirilerek Posta ve Telgraf Nezaretine dönüştürülmüştür. 1876 yılında milletlerarası posta nakli şebekesi kurulmuş, 1901 yılında ise koli ve havale işleminin kabulüne başlanmıştır. 23 Mayıs 1909 tarihinde ilk manuel telefon santralının İstanbul'da hizmete verilmesinden sonra Posta ve Telgraf Nezareti, 1909 yılında Posta, Telgraf ve Telefon Nezareti haline dönüştürülmüş, 1913 yılında da Posta, Telgraf ve Telefon Umum Müdürlüğü adını almıştır. Cumhuriyetimizin ilk yıllarında İçişleri Bakanlığına bağlı olarak görev yapan PTT Genel Müdürlüğü 1933 yılında katma bütçeli bir idare olarak Bayındırlık Bakanlığına, 1939'da ise Ulaştırma Bakanlığına bağlanmıştır.

1953 Yılında Kamu İktisadi Teşebbüsü (KİT) olan PTT Genel Müdürlüğü, 1984 yılında Kamu İktisadi Devlet Teşebbüslerinin yeniden düzenlenmesi ile ilgili olarak çıkarılan 233 sayılı KHK ile Kamu İktisadi Kuruluşu (KİK) statüsüne geçirilmiştir.

18.06.1994 tarih ve 4000 sayılı Kanun ile PTT İşletmesi Genel Müdürlüğünün, T.C. Posta İşletmesi Genel Müdürlüğü ve Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi şeklinde yeniden yapılanması öngörülmüş olup, 24.04.1995 tarihinden itibaren T.C. Posta İşletmesi Genel Müdürlüğü müstakilen çalışmaya başlamıştır.

29.01.2000 tarih ve 23948 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 4502 sayılı kanunun 24. maddesi ile "T.C. Posta İşletmesi Genel Müdürlüğü" olan Kuruluşun adı "T.C. Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü (PTT)" olarak değiştirilmiştir.

B- AMAÇ VE GÖREVLERİ

1- 5584 sayılı Posta Kanunu ve 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanunu ile diğer Kanunlarda:

A - Tekel olarak verilen:

Yurdun her tarafında açık ve kapalı mektuplar ve posta kartlarını kabul etmek, taşımak ve dağıtmak, 2813 sayılı Telsiz Kanunu hükümleri saklı kalmak kaydıyla, halka hizmet veren gişelerdeki telgraf, teleks, tele-post gibi uç tesisleri ile telgraf muhabere cihazlarını kurmak ve işletmek.

B - Tekel dışı olarak verilen:

Gazete, dergi ve kitaplar i!e her türlü basılmış kağıtlar, tebliğ kağıtları, küçük paketler, değer konulmuş ve konulmamış posta kolilerinin kabulü, taşınması ve dağıtılması, posta bonoları ile posta ve telgraf havale işlemleri, yolcu ve bagaj taşımacılığı, posta çekleri ve seyahat çeki işlemleri gibi hizmetleri düzenlemek ve yürütmek.

Bankalar Kanunu hükümleri dairesinde her türlü işlemleri yapmak üzere Posta Biriktirme Sandığı kurmak.

2- Posta ve telgraf hizmetlerini modern bir düzeye ulaştırmak için tedbirler almak ve uygulamak.

3- Kuruluşun faaliyet konuları ile ilgili olmak ve her türlü posta ve telgraf malzeme ve teçhizatını yapmak ve üretmek üzere:

A - Tesisler kurmak ve işletmek.

B - Müessese, bağlı ortaklık kurmak, iştiraklerde ve gerekli olan diğer faaliyetlerde bulunmak.

4- Kurulup oluşturulabilecek müesseselerini, bağlı ortaklıklarını ve iştiraklerini, Kanun, Tüzük ve Yönetmelikler, kalkınma planı ve yıllık programlar çerçevesinde yönlendirmek ve işbirliğini sağlamak.

5- Kanun, Tüzük ve bunların uygulamasına ilişkin yönetmeliklerle kendisine verilen diğer görevleri yerine getirmek.

6- IBRS (Uluslararası Ticari Cevap Servisi), ADRESBANK (Adres Bankası) gibi hizmetlerin kurulup işletilmesi; EUROGIRO (Avrupa Posta Bankaları Çek Merkezleri Bilgisayar Şebekesi), EDI (Posta Gönderileri Hakkındaki Verilerin Elektronik Olarak Alınıp Verilmesi) gibi Uluslararası hizmet veren sistemlere katılmak; POSTSHOP (faaliyet alanı ile ilgili ürün ve malzemelerin tanıtımı, pazarlanması, yörelerin özelliğine uygun eşyaların satımı), 7258 sayılı Futbol Müsabakalarında Müşterek Bahisler Tertibi Hakkında Kanun ile 320 sayılı Milli Piyango İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun hükmünde Kararnamede düzenlenen faaliyetlerle ilgili bayilik, taşıt pulu satılması, telefon, elektrik, su, doğalgaz, havagazı gibi faturaların tahsili gibi hizmetleri yapmak.

7- Sigorta acenteliği yapmak.

8- Hazine bonosu, hisse senedi, tahvil v.b. menkul kıymetlerin satışına aracılık etmek.

9- İstihdamı geliştirme çalışmaları kapsamında düzenlenen beceri kazandırma programlarının uygulamasını sağlamak.

10- Döviz alım ve satımı yapmak.

11- Faaliyet konuları ile ilgili olarak Bakanlar Kurulu tarafından verilen görevleri yapmak.

C- FAALİYETLER

Posta Hizmetleri

Türkiye'nin en dinamik ve geçmişi ile bütünleşmiş kurumlarından birisi olan PTT Genel Müdürlüğü Posta Kanunu ve Ana Statü ile kendisine verilen yetkiler doğrultusunda posta ve paralı posta hizmetlerini çağdaş normlara uygun olarak yürütmek ve daha da geliştirmekle mükelleftir.

PTT, gelişen ve değişen şartlar çerçevesinde kendini yenilemek, arz-talep dengesine bağlı olarak yapısını ve hizmetlerini modernize etmek ve 21. yüzyıl teknolojileri ile iç içe bir vizyona sahip olmak durumundadır. Bu kapsamda özel gönderilerin yerini alan ticari gönderilerin Avrupa standartlarına uygun güvenlik ve sürat içinde alıcısına ulaştırılmasını sağlamak, koli-kargo alanındaki pazar payını yükseltmek ve nakit akışına ağırlık vermek; bunu yaparken de maliyet-verimlilik-kârlılık ilkelerini göz önünde bulundurmak zorundadır.

Posta hizmetlerini daha kaliteli sunabilmek, posta gönderilerinin işlenmesinde sürat sağlamak ve emekten tasarruf etmek için, iş hacmi yüksek şehirlerimizde çağdaş normlara uygun Posta İşleme

Merkezleri kurulmuş olup bu merkezlerin son teknoloji ürünleri ile teçhizine çalışılmaktadır. Bu kapsamda otomatik mektup ayırma makineleri, taşıyıcı bantlar, kapalı devre TV gibi sistemlerden yararlanılmaktadır.

Yurtdışından posta yoluyla gelen gönderiler içerisinde patlayıcı, uyuşturucu vb. gibi yasak maddelerin bulunup bulunmadığı, yurtdışı alıp verme merkezlerinde kurulu bulunan X-Ray Cihazları ile kontrol edilmektedir.

Halen bankalarda uygulanan Sıra Çağrı Sistemi **18** PTT Merkezine kurulmuştur. Söz konusu sistemin 25 PTT Merkezine daha kurulması planlanmıştır.

Kurumsal Kimlik Çalışmaları kapsamında PTT Merkezlerinin fiziki görünümlerinin iyileştirilmesi amacıyla oluşturulan PTT Bank konsepti doğrultusunda öncelikle büyük il merkezlerinden başlamak üzere işlem hacmi yüksek işyerlerinden 2004 yılında 9 merkezde tadilat yapılmış olup, 2005 yılı içerisinde ise her il merkezinde bir adet olmak üzere toplam 25 işyerinde tadilat yapılması planlanmaktadır.

Kayıtlı Posta Hizmetlerinin Otomasyonu Projesi:

Hizmetlerimizin verimini ve kalitesini arttırmak, piyasadaki özel kargo ve dağıtım firmaları ile rekabet edebilmek amacıyla, APS, Koli, Tebligat ve Taahhütlü maddelerin kabul, sevk, teslim aşamalarının otomasyon sistemi üzerinden kayıt ve takibinin yapılmasını sağlamaya yönelik olan "Kayıtlı Posta Hizmetleri Otomasyonu Projesi" 2004 Yılı Nisan ayından itibaren 24 pilot işyerinde uygulanmaya başlanmış olup, yaygınlaştırma çalışmaları kapsamında 2005 yılı Mayıs ayında 161 PTT Merkezinde daha uygulanmaya başlanmıştır.

Halen www.ptt.gov.tr internet adresinden PTT İnteraktif menüsünden barkod girilerek gönderi sorgusu yapılabilmekte ayrıca, http://intranet.ptt.gov.tr internet adresinden Kayıtlı Posta Otomasyonu istatistikleri alınabilmektedir."

Kayıtlı Posta Hizmetleri Otomasyonu Projesinin tüm PTT Merkezlerine yaygınlaştırılması planlanmıştır.

Alo-Post İnternet Siparişi

Alo Post gönderisi yollamak isteyen göndericilerin Alo Post Servisini sadece 169 no'lu telefonla aramalarının yanı sıra aynı zamanda İnternetten de kabul siparişi verebilmesi ve müşteriler tarafından İnternetten takip edilmesi işlemi Ağustos 2003 tarihinden itibaren Ankara, İstanbul ve İzmir illerinde başlatılmıştır.2004 yılı Kasım ayı içerisinde Bursa, Kocaeli ve Konya illerinde de hizmet verilmeye başlanmıştır.

Haftanın her günü 07.00-23.00 saatleri arasında 169 No'lu telefon aranmak suretiyle veya PTT Web sayfası üzerinden http://alopost.ptt.gov.tr sipariş verilebilmektedir.

Posta sektöründeki rekabet gücünün arttırılabilmesi için bu hizmetin trafiğin %75'ini kapsayan 13 ilde daha yaygınlaştırılması ve geliştirilmesi çalışmaları devam etmektedir.

Pul ve Pulculuk Faaliyetleri

Bayrak ve para gibi ülkemizin bağımsızlığının sembolü sayılan posta pulları; ülkemizin tarihi, sosyal ve kültürel varlıklarının, turizm varlıklarının, sanatının, insan kaynaklarının, önemli gün ve yıldönümlerinin tanıtımında önemli bir görev üstlenmektedir.

Türk Pulculuğuna yeni bir zenginlik katacağı düşünülen kişisel pul projesinin gerçekleştirilmesi için gerekli çalışmalar sürdürülmekte olup, projenin 2005 yılında kamuoyuna sunulabilir hale getirilmesi planlanmıştır.

Bankalarla İşbirliği

PTT Genel Müdürlüğü hizmet türlerinin artırılması, müşterilerine çağdaş hizmet sunulması amacıyla başlattığı çalışmalarını hızla devam ettirmektedir. Müşteri profilinin de değiştiği günümüzde çeşitli kurum ve kuruluşlarla görüşmeler sürdürülmekte olup, muhtelif kurumlarla da anlaşmalar yapılmaktadır.

Ülkemizdeki ekonomik gelişmelere paralel olarak tek bir Tahsilat Merkezi olmak ve küçülerek büyümek isteyen özel bankaların güvenilir uç noktalarını oluşturmak amacıyla 3 Mart 2004 tarihinde Sayın Bakanımızın teşrifleriyle PTT Bank hayata geçirilmiş bulunmaktadır.

Bankalarla işbirliği kapsamında Kuruluş ile 15 Banka ve finans kurumu arasında tahsilat, nakit yatırma ve ödeme konularında anlaşma imzalanmıştır.Böylece hizmetlerin geniş kitlelere yayılması ve bankacılık - nakit işlemlerinde Pazar payının artırılması sağlanmış olup bu alanda görüşmeler sürdürülmektedir.

Müşterilere verilecek sağlıklı ve süratli hizmetin geniş kitleler üzerinde meydana getireceği olumlu etki ve Posta Çek hizmetinin bedelsiz verilmesi ile yaygın teşkilat ağının Bankacılık sistemine karşı sağladığı avantajla Ülke genelindeki nakit hareketlerinde pazar payı itibarıyla belirleyici bir konuma gelinmiştir. Finans

Kurumlarının sürekli artış göstermesi yanında bu alanda PTT Genel Müdürlüğü ile işbirliği yapmak için sırada bekleyenlerin fazlalığı da amaca ulaşıldığının önemli bir göstergesidir.

Kuruluşça anlaşmalı bankalara ait tahsilatlardan 2003 yıl sonunda 245 Milyar 45 Milyon TL. (245 Bin 45 YTL.) gelir elde edilmiştir. 2004 yıl sonu itibariyle ulaşılan 2 Trilyon 838 Milyar 102 Milyon TL.'lik (2 Milyon 838 Bin 102 YTL.) gelir, 2003 yılı sonunda elde edilen 12 aylık tutarın yaklaşık 12 katını oluşturmaktadır.

Otomasyon Projesi

Halka hızlı, güvenli ve kaliteli hizmet sunmak amacıyla 27 işyerinde başlatılan Gişe Otomasyonu hizmeti 2003 yılı sonunda 882, 2004 Yılı sonu itibariyle de 1511 işyerine, 2005 yılı Mayıs ayı itibariyle ise 2069 işyerine ulaşmıştır.

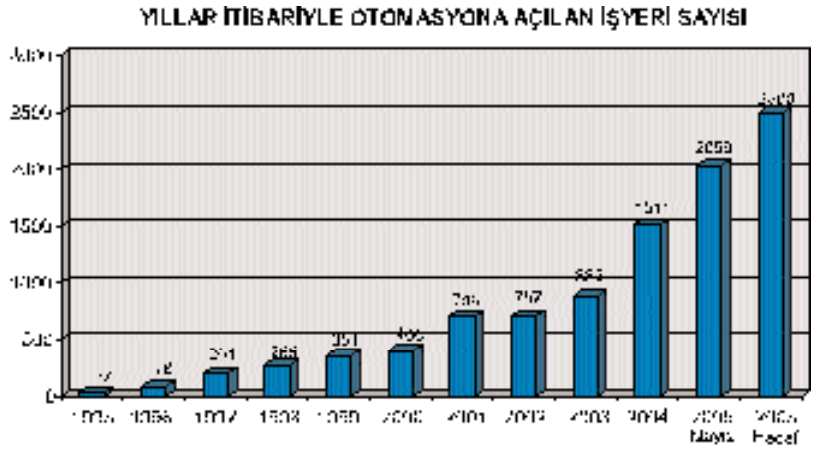

Artık, otomasyon sistemi belirli bir alt yapıya kavuşmuştur. Otomasyon sistemi sayesinde posta çeki hesaplarına para yatırma veya hesaptan para çekme işlemleri otomasyona açık herhangi bir PTT merkezinden anında on-line olarak gerçekleştirebilmektedir. Posta Çekleri Başmüdürlüğü ve otomasyona açık iş yerleri ile bu sistem sayesinde hesap sahiplerine daha çağdaş ve kaliteli hizmet sunulmaktadır.

Türk Telekom ve GSM Şirketleriyle Yapılan Tahsilat Anlaşmaları

Kuruluşça Türk Telekom ve GSM Şirketleri ile yapılan anlaşmalar sonucunda elde edilen gelirlerimiz kayda değer bir oranda artırılmış olup, Hazineye katma değer sağlanmaya çalışılmaktadır.

Bu kapsamda Kuruluşça 2002 yılında 80 Trilyon 87 Milyar 707 Milyon TL. (80 Milyon 87 Bin 707 YTL.), 2003 yıl sonunda 78 Trilyon 279 Milyar 785 Milyon TL.(78 Milyon 279 Bin 785 YTL.) gelir elde edilmiştir. 2004 yılsonu itibariyle ise 77 Trilyon 646 Milyar 6 Milyon TL.(77 Milyon 646 Bin 6 YTL.) gelir elde edilmiştir.

Emekli Maaşı Ödemeleri

Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü ile yapılan protokol uyarınca 60 yaş üzeri emeklilerimizden isteyenlerinin tüm Türkiye'de maaşları PTT'ce konutta teslim olarak ödenmektedir. Emekli Sandığı ve SSK ile yapılan protokoller uyarınca Ziraat Bankasının kapatıldığı yerlerde Emekli ödemeleri PTT İşyerlerinden yapılmaktadır. Konutta teslim ve gişeden yapılan emekli ödemelerine ait vergi iade zarflarının toplanması ve vergi iadesi ödemeleri aynı yöntemle yapılmaktadır.

Ayrıca 19.08.2003 tarihinde SSK ile yeni yapılan protokol doğrultusunda, havale olarak ödenen emekli maaşı ödemesine son verilerek mevcut PTT işyerlerinden maaş alan emekliler ile 19.08.2003 tarihinden itibaren SSK dan emekli olanların tamamı PTT'ye yönlendirilerek sorgulamalı ödeme işlemine başlanmıştır. 2004 yılı Ocak ayından itibaren SSK emeklileri maaşlarını istedikleri otomasyona açık PTT işyerinden almaya başlamışlardır. Bu kapsamda işyerlerinden 2004 yılında 2.491.527 SSK emeklisine ödeme yapılmıştır. Böylece PTT'nin halka sunduğu kaliteli hizmet sayesinde ülke genelinde sosyal fayda da artmış olmaktadır.

Kuruluşça Emekli Sandığı ve SSK işlemlerinden 2003 yılında 1 Trilyon 723 Milyar 817 Milyon TL. (1 Milyon 723 Bin 817 YTL.) gelir elde edilmiş olup, 2004 yıl sonu itibariyle ulaşılan 7 Trilyon 256 Milyar 367 Milyon TL.'lik (7 Milyon 256 Bin 367 YTL.) gelir, 2003 yıl sonunda elde edilen gelirin yaklaşık 4,5 katını oluşturmaktadır.

Kamu ve Özel Kurumlar İle Yapılan Tahsilat Anlaşmaları

Bu kapsamda yapılan işbirliği çerçevesinde Kuruluşça 32 Kurum ve Kuruluş ile anlaşma yapılmıştır.

Kuruluşça diğer Kurum tahsilâtlarından 2003 yılında 423 Milyar 559 Milyon TL.(423 Bin 559 YTL.) gelir elde edilmiştir. 2004 yıl sonunda ulaşılan 5 Trilyon 798 Milyar 651 Milyon TL.'lik (5 Milyon 798 Bin 651 YTL.) gelir, 2003 yılı sonunda elde edilen gelirin yaklaşık 14 katını oluşturmaktadır.

Kuruluşun Bankalar, Finans Kurumları, Türk Telekom ve GSM Şirketleri ile diğer Kamu ve Özel Kurumlardan elde ettiği tahsilât gelirleri 2002 yılında 81 Trilyon 206 Milyar 800 Milyon TL (81 Milyon 206 Bin 800 YTL), 2003 yıl sonunda ise toplam 80 Trilyon 672 Milyar 206 Milyon TL.(80 Milyon 672 Bin 206 YTL)'dir. 2004 yıl sonuna kadar ulaşılan toplam 93 Trilyon 539 Milyar 126 Milyon TL.(93 Milyon 539 Bin 126 YTL)'lik komisyon geliri 2003 yılında elde edilen gelirden %14 fazladır.

Yurtiçi Döviz Havalesi ve Efektif İşlemleri

Parasal Posta hizmet türlerinin artırılması ve halkımıza yeni hizmetler sunulmasını teminen Yurtiçi Döviz Havalesi hizmeti, otomasyona açık PTT merkezleri arasında On-Line olarak 05.02.2004 tarihinden itibaren verilmeye başlanmıştır.

Efektif ve döviz işlemlerinin Kuruluşun önemli gelir kaynaklarından biri olması nedeniyle tüm PTT Merkezlerine ve bazı şubelerine efektif ve yabancı seyahat çeki işlemi yapma yetkisi verilmiştir. Otomasyona açık merkezlerde döviz bozma işlemleri ile yabancı seyahat çeki bozma işlemleri de bilgisayar ortamında yapılmaktadır. Döviz alım işlemlerinde döviz satandan 14.05.2004 tarihinden itibaren %2 komisyon alınmaya başlanmıştır.

Yurtdışı Faaliyetler

Yurtdışı havale hizmetinin daha kaliteli ve süratli sunulması amacıyla Kuruluş 02.04.1997 tarihinde **EUROGIRO (Avrupa Posta Bankaları ve Çek Merkezleri Bilgisayar Şebekesi) Sistemine** üye olmuş ve halen Almanya, Avusturya, Belçika, Danimarka, İsviçre, İsveç, İtalya, Japonya, Romanya, Portekiz, Slovakya ve Yugoslavya(Sırbistan ve Karadağ) ile karşılıklı, Finlandiya ile ise Türkiye -Yurtdışı yönünde havaleler otomasyon ağı üzerinden alınıp verilmektedir. Diğer EUROGİRO üyesi ülkelerle de hizmete başlanılması için yazışmalar devam etmektedir.

Dünya Posta Birliği Uluslararası Bürosunun Posta Teknolojileri Merkezi birimince hazırlanan **IPS(Uluslararası Posta Sistemleri) Programı** halen yurtdışı çıkış ve varışlı APG'ler için kullanılmakta olup, koli ile mektup postası gönderileri için de 2005 yılının ilk yarısında kullanılması planlanmaktadır. Bu sistemle tüm gönderilerin kabulünden alıcılarına teslimine dek tabi olduğu her işlem sistem üzerinden izlenmekte, dolayısıyla işlemler daha hızlı, doğru ve güvenli bir şekilde yapılmaktadır.Sistem üzerinden bilgi transferi 40 ülke ile yapılmakta olup, UPU ile yapılan belirli bir program çerçevesine diğer ülkelerle de bilgi transferine başlanacaktır.Postada çağdaşlaşmanın temelini oluşturan bu proje özel taşıma şirketleriyle rekabet etme imkanı vermektedir.

Türk Cumhuriyetleriyle sürdürülen Posta Hizmetlerinin yoğunluk arzetmesi nedeniyle Avrasya Posta Birliği kurulmuş olup, birliğin kuruluş yasası 05-07 Haziran 2001 tarihleri arasında Türkiye'de yapılan 1. Kongrede Azerbaycan, KKTC, Pakistan ve Türkiye tarafından imzalanmıştır. Genel Sekreterlik görevi Kuruluş temsilcisi tarafından sürdürülen Birliğin, 3. icra Konseyi Toplantısı 7-8 Ağustos 2004 tarihinde Pakistan'ın İslamabad kentinde yapılmıştır. Birliğin üye sayısının yakın bir gelecekte diğer Bölge Ülkelerinin de katılımı ile artması planlanmaktadır.

Sınırlı sayıda ülkeyle sürdürülen hizmeti yeterli görmeyerek dünya geneline yayılma ve böylelikle pazar payını ve kaliteyi daha da artırmaya odaklanan PTT Genel Müdürlüğü dakikalarla ifade edilebilecek hızlı para transferi yapan Western Union Şirketi ile anlaşma imzalanmıştır.Bu sayede Türkiye'den Yurtdışına, Yurtdışından Türkiye'ye havale hizmeti sunulabilmekte ve havale yollanışından 30 dakika sonra alıcısına ödenebilmektedir.

Ağustos 2004 ayı itibariyle Western Union – Hızlı Para Transferi işlemine 200 pilot merkezde başlanmış olup, hizmet otomasyona açık tüm merkezlerde teknik hazırlıklar ve kullanıcı eğitimi tamamlandıktan sonra aşamalı olarak uygulamaya geçecektir.

D- YATIRIM HARCAMALARI

Bin YTL

YILLAR	PROGRAM		HARCAMA	
	CARİ YIL FİYATLARIYLA	2005 YILI FİYATLARIYLA	CARİ YIL FİYATLARIYLA	2005 YILI FİYATLARIYLA
1995	1603	66391	546	22614
1996	2841	64765	1341	30570
1997	4150	52150	2730	34306
1998	6100	43839	3677	26426
1999	8843	41802	2075	9809
2000	17933	60174	4680	15704
2001	20750	39299	15065	28532
2002	31100	42750	7348	10100
2003	31900	39582	7645	9486
2004	26290	28945	16813	14448
2005	28114	28114		

2005 Yılı Yatırım Programı; Haberleşme Sektörü için 26694 Bin YTL ve Sağlık Sektörü için 1420 Bin YTL olmak üzere toplam 28114 Bin YTL'dir.

HEDEFLER

2005 Yılında;

Otomasyona açık işyeri sayısının 2 500'e yükseltilmesi,

24 Pilot İşyerinde uygulanan Kayıtlı Posta Hizmetlerinin Otomasyonu Projesinin tüm merkezlere yaygınlaştırılması,

Bankalarla işbirliği ve hizmetin ucuza görülmesi nedeniyle artan havale ve çek trafiğinin %28 artırılması,

Posta İşleme Merkezlerinin Modernizasyonu,

Elektronik Posta ile ilgili çalışmalara başlanılması hedeflenmektedir.

E- MALİ DURUM

MALİ DURUM (Milyar TL.)	1995		1996		1997		1998		1999		2000		2001		2002		2003		2004		2005 PROGRAM
	SABİT	CARİ	SABİT	CARİ	SABİT	CARİ	SABİT	CARİ	SABİT	CARİ	SABİT	CARİ	SABİT	CARİ	SABİT	CARİ	SABİT	CARİ	SABİT	CARİ	CARİ
NOMINAL SERMAYE	433,182	11,500	234,255	11,500	426,800	40,000	276,800	40,000	170,000	40,000	320,000	100,000	238,000	140,000	338,000	260,000	296,400	260,000	610,000	610,000	610,000
ÖDENMİŞ SERMAYE	48,441	1,286	117,087	5,748	314,360	29,462	203,877	29,462	133,709	31,461	288,746	90,233	221,037	130,022	274,576	211,212	292,718	256,770	593,259	593,259	593,259
TOPLAM GELİR	342,553	9,094	577,082	28,330	660,825	61,933	761,996	110,115	835,410	196,567	1,034,240	323,200	786,503	462,649	740,110	569,315	816,308	716,060	962,563	974,322	1,085,728
SATIŞ GELİRLERİ TOPLAMI	211,883	5,625	344,355	16,905	427,344	40,051	487,327	70,423	533,685	125,573	687,331	214,791	437,317	257,245	531,413	408,779	638,133	559,766	676,367	681,582	747,171
POSTA GELİRLERİ	208,191	5,527	338,325	16,609	420,323	39,393	480,096	69,378	526,919	123,981	680,038	212,512	432,274	254,279	525,698	404,383	632,133	554,503	670,000	676,378	740,500
TELGRAF GELİRLERİ	3,691	98	6,030	296	7,021	658	7,231	1,045	6,766	1,592	7,293	2,279	5,042	2,966	5,715	4,396	6,000	5,263	6,367	5,204	6,671
FAALİYET DIŞI GELİRLER TOPLAMI	130,670	3,469	232,727	11,425	233,481	21,882	274,669	39,692	301,725	70,994	346,909	108,409	349,187	205,404	208,697	160,536	178,175	156,294	286,196	292,740	338,557
FAİZ VE KOMİSYON	15,406	409	28,579	1,403	13,028	1,221	34,116	4,930	41,004	9,648	51,139	15,981	85,887	50,522	50,865	39,127	40,396	35,435	57,900	61,056	69,500
TELEKOMDAN ALINAN HİZMET PAYI	64,111	1,702	170,538	8,372	189,040	17,717	222,153	32,103	189,180	44,513	227,254	71,017	160,407	94,357	115,614	88,934	98,032	85,993	81,250	78,605	78,006
DİĞER GELİRLER	51,153	1,358	33,611	1,650	31,412	2,944	18,400	2,659	71,540	16,833	68,515	21,411	102,893	60,525	42,218	32,475	39,747	34,866	147,046	153,079	191,057
TOPLAM GİDER	435,706	11,567	577,938	28,372	662,927	62,130	763,892	110,389	821,976	193,406	848,768	265,240	669,686	393,933	725,817	558,321	790,213	693,169	902,563	898,366	1,015,567
SATIŞLAR MALİYETİ TOPLAMI	423,953	11,255	574,515	28,204	659,502	61,809	759,996	109,826	811,504	190,942	838,064	261,895	660,487	388,522	717,881	552,216	776,765	681,373	784,153	756,109	856,513
FALİYET DIŞI GİDERLER TOPLAMI	11,752	312	3,422	168	3,425	321	2,221	321	10,472	2,464	10,704	3,345	9,199	5,411	7,937	6,105	13,447	11,796	118,410	142,257	159,054
FAİZ VE KOMİSYON	2,411	64	530	26	822	77	747	108	718	169	1,738	543	848	499	1,048	806	1,614	1,416	1,501	1,356	1,621
KUR FARKI GİDERİ	226	6	448	22	85	8	180	26	765	180	2,845	889	3,453	2,031	932	717	2,205	1,934	6,865	6,751	7,415
DİĞER GİDERLER	9,116	242	2,444	120	2,518	236	740	107	8,989	2,115	6,122	1,913	4,898	2,881	5,957	4,582	9,628	8,446	110,044	134,150	150,018
KAR-(ZARAR)	-93,153	-2,473	-856	-42	-2,102	-197	-1,896	-274	13,434	3,161	185,472	57,960	116,817	68,716	14,292	10,994	26,096	22,891	60,000	75,956	70,161

Not: Sabit fiyatlar, 2004 yılı fiyatlarıdır.

F- İŞLETME FAALİYETLERİ

YILLAR	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005 program
PTT İŞYERLERİ SAYISI	31222	24860	19063	16984	13631	5605	4563	4471	4421	4381	4360
POSTA TRAFİKLERİ (Bin)											
MEKTUP	1261200	1252700	1290600	1031200	1045000	1024000	858000	942000	913500	941540	949500
KOLİ	1309	1038	902	848	983	817	830	897	969	930	983
APG	8703	8521	10027	11895	14411	11269	10362	7685	8537	7983	8600
TELEPOST TRAFİKLERİ (Bin)											
Yurtiçi	1290	990	792	901	1026	1199	1721	1815	1544	1386	1550
Yurtdışı	23	18	18	17	13	5	2	2	1.5	1.3	1
HAVALE ve ÇEK	20000	15900	14200	13026	11078	9895	11719	16337	16675	19680	25166
ANLAŞMA SAĞLANAN BANKA VE KURUMLARA AİT İŞLEM ADEDİ (Bin)									74025	93756	
OTOMASYONA AÇIK İŞYERİ	27	78	201	266	351	406	706	707	882	1511	2500
TELEME AÇIK İŞYERİ	736	736	736	737	737	736	736	718	704	702	702
GENTEKSE AÇIK İŞYERİ	204	204	204	205	205	205	205	219	235	235	235
TELEPOST HİZMETİNE AÇIK İŞYERİ	206	382	458	542	847	1098	1141	1170	1191	1212	1234
TELEPOST HİZMETİNE AÇIK ÜLKE	47	48	47	45	41	37	36	35	34	33	33
ACELE POSTA SERVİSİ											
İL	77	79	80	80	81	81	81	81	81	81	81
İLÇE	206	289	440	608	674	743	788	788	788	788	788
ÜLKE	98	101	102	103	105	105	107	107	107	107	110

G- PERSONEL DURUMU

STATÜSÜ	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005 PROGRAM
MEMUR	2,003	2,225	2,151	2,149	2,053	1,913	1,803	1,717	1,600	1,459	1,291
SÖZLEŞMELİ	37,267	35,415	35,529	34,551	33,373	34,144	33,425	32,441	30,887	29,183	27,573
İŞÇİ	2,742	2,734	1,464	1,455	1,439	1,429	1,400	1,367	1,230	1,193	1,180
TOPLAM	42,012	40,374	39,144	38,155	36,865	37,486	36,628	35,525	33,717	31,835	30,044

T.C.
DEVLET DEMİRYOLLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

TCDD

ORGANİZASYON ŞEMASI

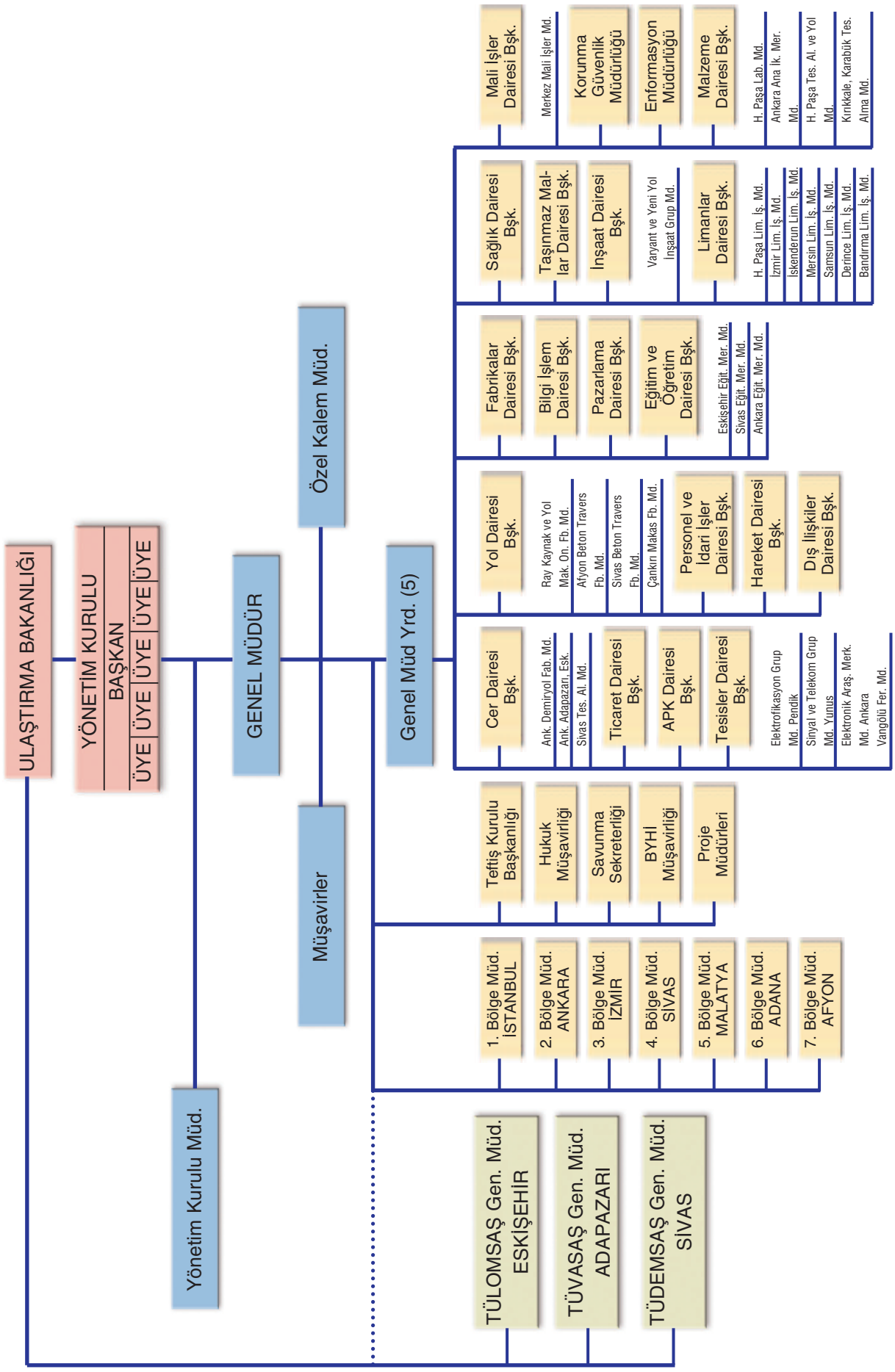

A- TARİHÇE VE HUKUKİ STATÜ

Türkiye'de ilk demiryolu 1856 tarihinde bir İngiliz şirketine verilen imtiyazla, İzmir-Aydın arasında inşa edilmiş, 130 km uzunluğundaki bu hattın yapımı 1866'da tamamlanabilmiştir.

1871 yılında bir Avusturya Şirketince yapımına başlanan "Şark Demiryolu'nun" 336 km.lik Sirkeci-Edirne kesimi 1888'de tamamlanarak, İstanbul'u Bağdat'a birleştirecek demiryolunun yapımına ise 1871 yılında başlanılmış ve aralıklarla yapımı sürdürülerek 1940 yılında Nusaybin'e ulaşılmıştır.

Osmanlı İmparatorluğu döneminde bazı bölümleri dar hat olarak yapılan ve tümü yabancı şirketler tarafından işletilen yaklaşık 4000 Km.lik demiryolu 1. Dünya Savaşı sırasında Hicaz hattı ile birlikte "Askeri Demiryolları Umum Müdürlüğünün" yönetimine verilmiş, fakat savaşın yenilgi ile sona ermesi üzerine tekrar yabancı şirketlere bırakılmıştır.

Kurtuluş Savaşının başlaması ile büyük bir bölümü Milli Hükümetin eline geçen demiryolları Devlet eliyle işletilmeye başlamıştır.

19 Temmuz 1920 tarihli TBMM kararı ile Büyükderbent'ten itibaren 926 km.lik Anadolu hattının, Konya'dan Kelebek'e kadar Bağdat Hatının 326 km.lik kısmı ile İzmir-Kasaba (Turgutlu) ve Afyon-Uşak ve ilerisine kadar olan 223 km.lik hattın idaresi için Eskişehir'de bir geçici "İşletme Umum Müdürlüğü" heyeti kurulmuştur.

1923 yılında çıkarılan bir yasa ile Türkiye'de bundan böyle yapılacak tüm demiryollarının Devlet tarafından kurulması ve işletilmesi ön görülmüştür.

Bu şekilde Cumhuriyet döneminden önce çeşitli yabancı şirketler tarafından inşa edilerek işletilen demiryollarının 4000 km'lik kısmı Cumhuriyetin ilanı ile çizilen Milli sınırlar içerisinde kalmıştır. 24.5.1924 tarihinde çıkarılan 506 sayılı Kanun ile bu hatlar millileştirilmiş ve ''Anadolu-Bağdat Demiryolları Müdüriyeti Umumiyesi'' kurulmuştur. Demiryollarının yapım ve işletmesinin bir arada yürütülmesini ve daha geniş çalışma imkanları verilmesini sağlamak amacıyla çıkarılan 31.5.1927 tarih ve 1042 Sayılı Kanun'la ''Devlet Demiryolları ve Limanları İdare-i Umumiyesi'' adını almıştır.

1953 yılına kadar katma bütçeli bir devlet idaresi şeklinde yönetilen Demiryolları, 29.7.1953 tarihinden itibaren 6186 Sayılı Kanun'la ''Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi (TCDD) adı altında Kamu İktisadi Devlet Teşekkülü haline getirilmiştir.

19.10.1983 tarihli ve 2929 sayılı kanunla "Kamu İktisadi Kuruluşu" hüviyetini almış ve buna göre 119 sayılı Kanun hükmünde Kararname ile "Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğü" adı altında yeniden düzenlenmesi Bakanlar Kurulunca kararlaştırılmıştır.

Son olarak 18.06.1984 tarih ve 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğü (TCDD) Kamu İktisadi Kuruluşu olarak düzenlenmiştir. Kuruluşun sermayesi 6 Milyar YTL olup, tamamı devlete aittir.

B- AMAÇ VE GÖREVLERİ

233 Sayılı Kamu İktisadi ve Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname esaslarına tabi olarak faaliyette bulunmak üzere **"TÜRKİYE CUMHURİYETİ DEVLET DEMİRYOLLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ"** adı altında teşkil olunan kuruluşun ana statüsünde belirtilen faaliyet konuları ana başlıklar itibariyle:

- Devletçe kendisine verilen demiryollarını, liman, rıhtım ve iskeleleri, Van gölü İşletmesini işletmek, genişletmek ve yenilemek, bunları tamamlayıcı faaliyetlerde bulunmak (tamamlayıcı faaliyetler, mülkiyeti kendisindeki taşınmazlarda yat limanları, ticaret, kongre, fuar, kültür, alışveriş merkezleri, hastane, otel, konut, ofis, park, spor amaçlı ve benzeri tesisler yaptırmak ve işletmek). Ayrıca; tekel kapsamına giren bu işleri ekonomik olması, gerekli görülmesi ve talep olması halinde, başkaları eliyle yaptırmak.

- Kanun, tüzük, yönetmelikler ile kalkınma ve yıllık programlar çerçevesinde; Bağlı Ortaklıklarını ve iştiraklerini yönlendirmek ve bunlar arasındaki koordinasyonu sağlamak,
- Çeken, çekilen araç ve gereçler ile benzerlerini yapmak veya yaptırmak,
- Görevlerinin gerektirdiği ambar, antrepo, depo ve benzeri tesisleri kurup işletmek,
- Yurt içinde veya dışında yapılmakta ve yapılacak olan, demiryolu tesisleri inşaatlarını yalnız başına veya ortaklık halinde sürdürmek,
- Faaliyet konuları ile ilgili olarak Bakanlar Kurulu tarafından verilen görevleri yapmakla yükümlü bulunmaktadır.

C- FAALİYETLER

1) Yol Durumu

Demiryolu ağının 2004 yılı sonundaki toplam ana hat uzunluğu 8697 km.dir. Bunun 440 km.si çift hat olup, toplam ana hat uzunluğuna oranı %5'tir. Tali hatların ilavesi ile hat uzunluğu10.984 km.ye ulaşmaktadır. Tümü 1435 mm. Standart ray açıklığında olan şebekenin ana hatlardan 1920 km.si ve tali hatlardan 385 km.si elektrikli olup, toplam elektrikli hat uzunluğu 2305 km.dir. 2505 km. uzunluğundaki hatta ise sinyalizasyon mevcuttur.

YOL DURUMU (KM)

Hat Uzunlukları	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Tek Hatlar											
Elektriksiz	7.516	6.944	6.762	6.762	6.778	6.778	6.778	6.778	6.778	6.693	6.693
Elektrikli	714	1.296	1.478	1.478	1.479	1.479	1.479	1.479	1.479	1.564	1.564
Toplam	8.230	8.240	8.240	8.240	8.257	8.257	8.257	8.257	8.257	8.257	8.257
İkinci Hatlar (2. 3. 4. hatlar)											
Elektriksiz	94	139	139	139	141	141	141	141	167	84	84
Elektrikli	225	228	228	228	284	273	273	273	273	356	356
Toplam	319	367	367	367	425	414	414	414	440	440	440
Anahatlar Toplamı											
Elektriksiz	7.610	7.083	6.901	6.901	6.919	6.919	6.919	6.919	6.945	6.777	6.777
Elektrikli	939	1.524	1.706	1.706	1.763	1.752	1.752	1.752	1.752	1.920	1.920
Toplam	8.549	8.607	8.607	8.607	8.682	8.671	8.671	8.671	8.697	8.697	8.697
Diğer Yollar											
Elektriksiz	1.763	1.601	1.542	1.542	1.881	1.881	1.899	1.907	1.917	1.902	1.902
Elektrikli	154	300	359	359	370	370	370	370	370	385	385
Toplam	1.917	1.901	1.901	1.901	2.251	2.251	2.269	2.277	2.287	2.287	2.287
ToplamYol Uzunlukları											
Elektriksiz	9.373	8.684	8.443	8.443	8.800	8.800	8.818	8.826	8.862	8.679	8.679
Elektrikli	1.093	1.824	2.065	2.065	2.133	2.122	2.122	2.122	2.122	2.305	2.305
Toplam	10.466	10.508	10.508	10.508	10.933	10.922	10.940	10.948	10.984	10.984	10.984

DEMİRYOLU ULAŞIM AĞI HARİTASI

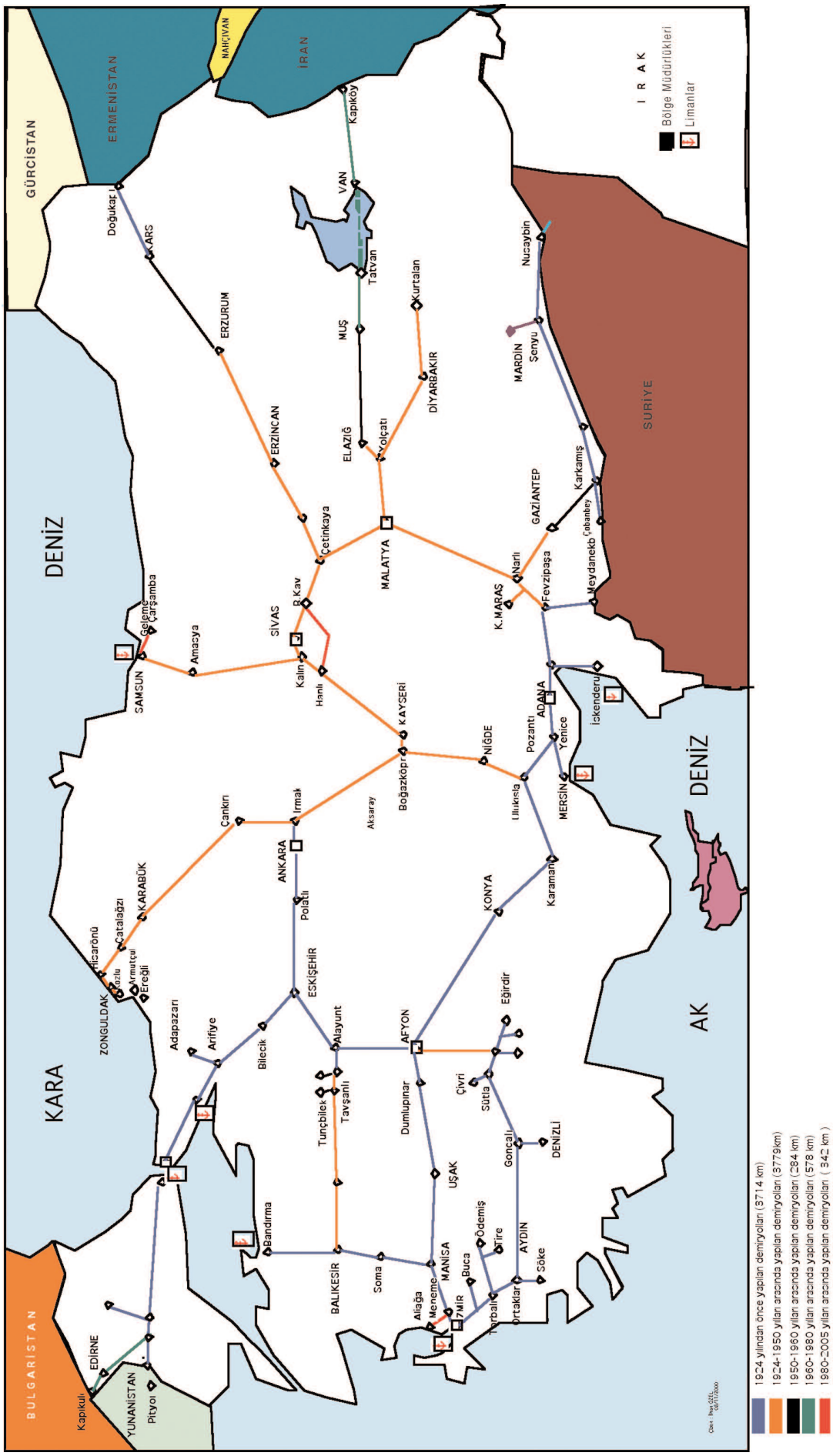

2- Çeken ve Çekilen Araç Durumu

1957 yılından itibaren cer gücü olarak dizel lokomotiflerin kullanılmasına başlanmış ve 1971 yılından itibaren de TÜLOMSAŞ'da dizel lokomotif üretimine geçilmiştir. Ayrıca, banliyö hizmetlerinde daha çok yolcu taşıyabilmek için 1955 yılında İstanbul'da elektrikli banliyö trenleri hizmete konulmuş ve 1979 yılında da ilk yerli elektrikli banliyö treni araç parkımıza dahil edilmiştir. Öte yandan sağlanan imkanlar çerçevesinde elektrifikasyon tesislerinin yapımına önem verilmiş ve bu doğrultuda ana arterin en önemli kısımlarından olan Kapıkule-Sirkeci, Haydarpaşa-Ankara ve İskenderun-Divriği arasında elektrikli tren işletmeciliğine geçilmiştir.

Kuruluşun 1928-2004 yılı sonu itibariyle çeken ve çekilen araç park durumu aşağıda gösterilmiştir.

Yıllar	Buharlı Lokomotif	Dizel Lokomotif	Elektrikli Lokomotif	Motorlu Tren	Elektrikli Tren	Yolcu Vagonu	Yük Vagonu
1928	491	-	-	-	-	287	3,934
1933	576	-	-	-	-	239	4,465
1943	922	-	-	-	-	1,372	16,067
1953	919	38	-	33	-	1,237	16,532
1963	863	67	3	60	30	1,232	16,119
1973	781	176	18	52	30	1,078	15,989
1983	488	485	18	28	70	1,054	20,931
1993	58	647	57	38	100	1,130	19,799
2000	50	572	80	54	93	1,038	16,858
2001	50	568	78	50	92	1,031	16,513
2002	50	555	74	50	90	1,013	16,241
2003	50	544	74	49	88	965	16,070
2004	50	525	73	49	87	993	16,004
2005Prog.	50	541	74	48	87	1,053	16,200

3- İşletme Faaliyetleri

90'lı yılların ikinci yarısından itibaren yolcu taşımalarında ciddi azalmalar gözlenmektedir. 2004 yılında hayata geçirilen projelerin de etkisi ile yolcu taşımalarındaki azalış durdurulmuştur. Önümüzdeki süreçte özellikle Hızlı Tren, MARMARAY, İzmir Banliyö ve planlanan iyileştirme projelerinin tamamlanması ile yolcu taşımacılığında ki demiryolu payının hızla artırılması planlanmıştır.

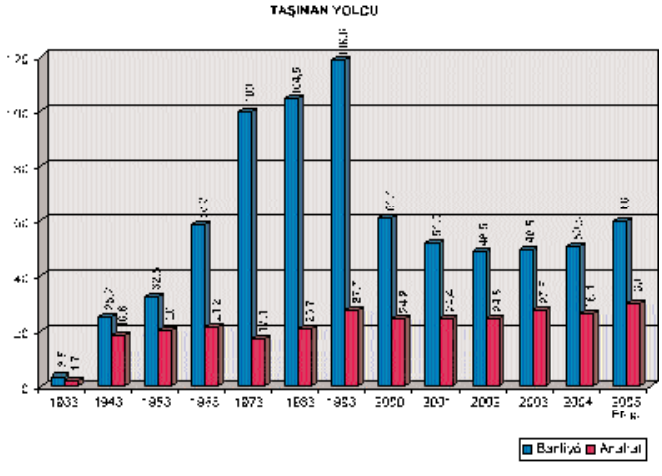

Yolcu Taşımacılığında Alınan Tedbirler:

- Transasya Ekspresi Haydarpaşa-Tahran arasında 11.8.2004 tarihinden itibaren yeniden işletilmeye başlanmıştır.
- Ankara-Erzurum arasında sefere konulan Erzurum Ekspresinin parkuru Kars'a kadar uzatılmıştır.
- Ütilizasyonu düşük olan ve sosyal faydası bulunmayan 26 adet bölgesel tren seferden kaldırılarak lokomotif,vagon,akaryakıt ve personel tasarrufu sağlanmıştır.
- Yolcularımıza internet üzerinden bilet satış hizmeti verilmeye başlanmış olup, internet üzerinden bilet satın alan yolcularımıza %5 oranında indirim uygulamasına geçilmiştir.
- Haydarpaşa-Gebze banliyö hattında otomatik ücret toplama sistemi kurularak, kent içi ortak bilet (AKBİL) uygulamasına geçilmiştir.

- Bandırma-İzmir hat kesiminde feribot ile demiryolu bağlantı çalışmaları İDO ile sürdürülmektedir.
- Avusturya Demiryollarının talebi üzerine 28.06.2004-13.09.2004 tarihleri arasında pazartesi günleri işlemek üzere Edirne-Kapıkule-Edirne arasında özel oto kuşet trenleri sefere konulmuştur.
- Başkent, Cumhuriyet ve 9 Eylül Süper Ekspres trenlerinde yemekli vagon işletilmekte, ayrıca bu trenlerimizde yolcularımıza ücretsiz kumanya özel bir şirket tarafından verilmektedir.
- Yataklı vagonların minibarlarında ücretsiz aperatif nitelikte (gofret, kraker, bardak su ve meyve suyu) yiyecek-içecek verilmektedir.
- Haftanın değişik günlerinde **21** trenle **ULUSLARARASI** yolcu taşıma hizmeti verilmektedir.
- Tarifeli olarak çalıştırılan trenlerimizin yanında Kuruluşça yıllık planlama yapılarak; turizm ve tanıtım amaçlı özel tren turları düzenlenmektedir. 2004 yılında 2 adet GAP, 2 adet Doğu Karadeniz ve 1 adet de Van Turu düzenlenmiştir.
- Bilet satış hizmetinin yaygınlaştırılması amacıyla seyahat acentelerine belirli bir komisyon karşılığı bilet satış imkanı verilmektedir. Halen 11 kentte 52 adet bilet satış acentemiz faaliyet göstermektedir.
- 01/10/2004 tarihinden itibaren 6 PTT merkezinde (Ulus, Yenişehir, Kızılay, Maltepe, Kartal, Kadıköy) pilot uygulama olarak bilet satışları başlamış, bir aylık deneme süresinin sonunda 1. etap olarak 82 PTT merkezi daha bilet satışına açılacaktır.
- Başta Ankara, İstanbul ve Eskişehir'dekiler olmak üzere üniversite kampüslerinde bilet satışı için çalışmalar yapılmaktadır.
- Bonus ve ***Axess*** kredi kart kullanıcılarının topladıkları puanlar ile TCDD bileti alabilmeleri için ilgili bankalarla görüşmeler devam etmektedir.
- Tren biletine yolcuların daha kolay ulaşımını sağlamak üzere önemli alışveriş merkezleri ve marketlerde bulunan trenmatiklerden (kiosk) kredi kartı ile bilet satışı için çalışmalar devam etmektedir.
- Özellikle bazı trenlerin seferden kaldırıldığı parkurlarda ortaya çıkan kısa mesafeli yolcu talebine cevap vermek üzere anahat trenlerinde 1-150 km. mesafede numarasız bilet uygulamasına geçilecektir.
- Tren tur kartı ile yolcularımıza demiryolunu kullanmaları durumunda en uygun fiyatlarla ulaşım imkanı sağlanmıştır.
- Anahat trenlerinde öğretmen, öğrenci, grup, askeri yolcu, aile, 60 yaş ve üstü, özürlüler, basın kartı sahipleri, TCDD personeli ve aileleri, gidiş-dönüş bilet alanlar için %20 oranında indirim uygulanmaktadır.

Yük taşımacılığında ise özellikle blok tren taşımacılığına geçilmesi ile birlikte bir önceki yıla göre 2003 yılında %9, 2004 yılında ise %12.6 artış sağlanmıştır. 2005 yılında ise taşımaların 2004 yılına göre %13 oranında artışla 19,7 milyon ton olarak gerçekleşeceği tahmin edilmektedir.

Yük Taşımacılığında Alınan Tedbirler:

- Yük taşımacılığında blok tren uygulamasına geçilmiştir. Bu sayede; teşkilat garlarındaki manevra hizmetlerinde %50 oranında azalma sağlanmış, rotasyon süresi düşürülmüş, vagon verimliliği artırılmış ve yük taşımacılığında enerji giderleri %18 oranında azaltılmıştır.
- Türkiye ile Almanya arasında karşılıklı 3 adet yeni blok yük trenleri sefere konulmuştur. (Köln-Köseköy, Köln-Derince, Halkalı-Köln). Ayrıca, Halkalı-Luiblianya (Slovenya) arasında da blok yük treni 30 Eylül 2004 tarihinde ilk seferine başlamıştır.
- Türkiye ile Irak, İran ve Suriye arasında blok trenlerle sanayi ve petrol ürünlerinin taşınmasına başlanılmıştır.
- Kombine taşımacılığının artırılması amacıyla; iltisak hattı ve kara konteyner terminalleri yapımı konusundaki çalışmalara hız verilmiş, konteyner ve swap-body taşımaları programlı hale getirilmiştir.

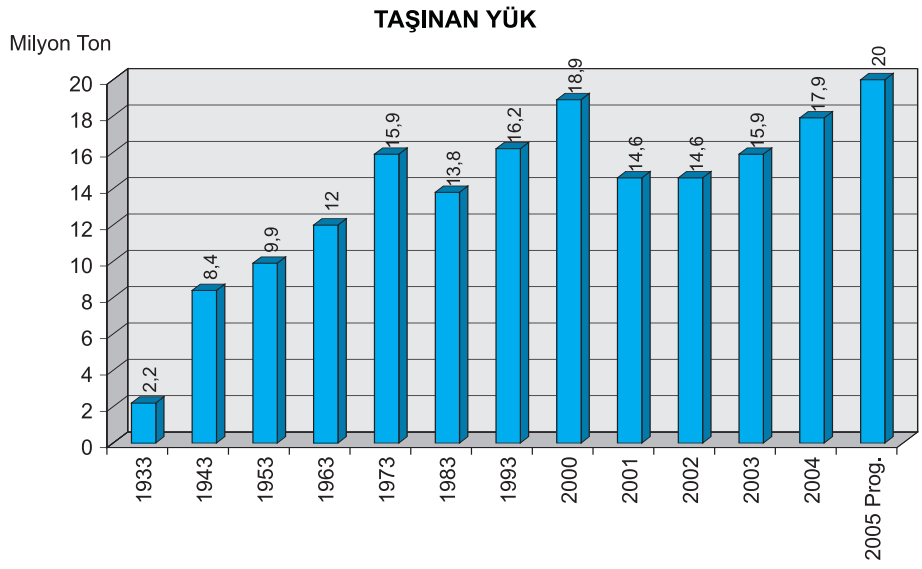

Bakanlık olarak hedefimiz "DEĞİŞEN VE YENİLENEN DEMİRYOLU SİSTEMİ" ni hayata geçirmektir.

Ulaşım Politikasında ve Demiryolu Hizmet Anlayışındaki Değişim:

Demiryolları, 1946'dan bu yana ilk defa yeniden Devlet politikası haline gelmiştir. TCDD'nin yatırım ödeneği 2004 -2005 yıllarında KİT'ler içinde ilk sırayı almıştır. TCDD'nin 2004 yılında 713 trilyon TL olan yatırım ödeneği, 2005 yılında 830 trilyon TL'ye yükseltilmiştir.

Hükümetimizin desteği ile demiryollarını yeniden ayağa kaldırmak amacıyla;

- Hızlı tren hattı inşa ederek Türk Halkını hızlı trenle tanıştırmak ve yeni demiryolu bağlantı hatları yaparak mevcut hattı geliştirmek,
- Mevcut hatlarımızı ve araç parkımızı iyileştirerek trenlerimizi hızlandırmak,
- Demiryollarını, dünya demiryollarında olduğu gibi yeniden yapılandırarak daha etkin ve verimli bir kuruluş haline getirmek,
- Özel sektörün demiryolu işletmeciliği yapabilmesini sağlamak

üzere ana hedefler belirlenmiştir.

Hedefler doğrultusunda başlatılan projeler ve uygulamaya konulan faaliyetler:

Ankara-İstanbul Hızlı Tren Projesi: Ülkemizin iki büyük kenti olan Ankara ve İstanbul arasındaki yolculuk süresini kısaltmak, daha hızlı konforlu ve güvenli bir seyahat sağlamak amacıyla, mevcut hattın yanına çift hatlı ve 250 km./saat hız yapmaya müsait yeni demiryolu yapımı projesinin ilk etabını oluşturan Ankara-Eskişehir bölümünde 08.06.2003 tarihinde temeli atılarak inşaat çalışmaları başlatılmıştır.

Söz konusu proje, aynı zamanda Ankara-İzmir arasındaki seyahat süresini de yaklaşık 1,5 saat kısaltacaktır.

Projenin ikinci etabını oluşturan İnönü-Köseköy kesimi için iki bölüm halinde (İnönü-Vezirhan ve Vezirhan-Köseköy) % 100 dış proje kredili yapımı için de ön yeterlilik ihalesi yapılmış olup, mali teklifleri 14.06.2005 tarihinde alınacaktır.

Ankara-İstanbul Hızlı Tren güzergahında çalıştırılmak üzere 10 set hızlı trenin, % 100 dış proje kredili temini için 17.06.2005 tarihinde ihalesi yapılacaktır.

Hızlı tren hattının bakım ve onarımı ile hattın sürekli kontrolü için gerekli yol araçlarının temini konusunda da çalışmalar başlatılmıştır.

Ankara-İstanbul Hızlı Tren güzergahının tamamlanması ile bu güzergah üzerinde çalıştırılacak hızlı tren setlerinin temini sonucu Ankara-İstanbul arası yaklaşık 3 saate inecek ve demiryolları Ankara-İstanbul parkurunda havayolu ile rekabet edilebilecek düzeye gelecektir.

Ankara-Konya Yeni Demiryolu Bağlantısı Projesi: Tatbikat projelerinin hazırlanması amacıyla firma ile sözleşme imzalanmıştır. Projenin etüd-proje safhasından çıkartılarak "yapım" aşamasına dönüştürülmesi için, DPT Müsteşarlığına revize talebinde bulunulacaktır.

Ankara-Aksaray-Ulukışla Yeni Demiryolu Bağlantısı Projesi: Güzergah etüdü çalışmaları sürdürülmektedir.

Bu gibi yeni demiryolu bağlantılarının gerçekleştirilmesi amacı ile (PPP) Kamu Özel Sektör İşbirliği çerçevesinde çeşitli finansman modelleri (Yap-İşlet, Yap-İşlet-Devret vb.) konusunda araştırmalar sürdürülmektedir.

Mevcut Alt ve Üstyapının Rehabilitasyonu Projeleri:

- Bandırma-İzmir hat kesiminde yol çalışmaları yapılarak bu hatta çalıştırılan trenlerin hızları artırılmıştır.
- Hat kapasitesini %25-30 oranında artıran modernizasyon yatırımları kapsamında; Boğazköprü-K.Gediği(Ulukışla)-Yenice, Mersin-Yenice-Adana-Toprakkale ve Irmak-Zonguldak hatlarının sinyalizasyon tesisleri yapımı planlanmış olup, bu hat kesimlerine ilişkin tatbikat projeleri tamamlanmıştır. Söz konusu hatların sinyalizasyon tesislerinin yapımı için gerekli dış finansmanı Dünya Bankası'ndan temin edilecektir.
- Yerli üretim de teşvik edilerek 2003-2004 yıllarında KARDEMİR'den 30.000 ton ray temin edilerek yol bakım ve onarım faaliyetlerine hız verilmiştir.
- Malatya-Narlı cevher taşıma hattı üzerinde bulunan ve 01.05.2002 tarihinde göçük nedeniyle 1,5 yıl kapalı kalan 7 nolu tünel, yoğun çalışmalar sonucunda 03.08.2003 tarihinden itibaren trafiğe açılmıştır.
- Mevcut elektrifikasyon sisteminde kullanılan 32 adet trafo merkezine reaktif güç kompanzasyon tesisi yapılarak yıllık elektrik tüketim harcamalarında 8.740.000 $ tasarruf sağlanmıştır.
- Yol tamir ve bakım makinelerinin yurt dışından temin edilen yedek parçalarından tüketim miktarı yüksek olan bazılarının yerli piyasada imalatının yaptırılmasının sağlanmasıyla yıllık olarak yaklaşık 500.000 $ tasarruf sağlanmıştır.
- Hemzemin geçitlerdeki kazaları önlemek ve işletme güvenliğini sağlamak amacı ile 280 adet kontrolsüz geçidin otomatik kontrollü hale getirilmesi çalışmaları sürdürülmüştür. Ayrıca, demiryolu genelinde 171 adet hemzemin geçit kapatılmıştır.
- Gar ve istasyon binalarının cazibe merkezi haline getirilmesi ve çevre düzenlemesi konusunda yoğun bir çalışma başlatılmıştır.

Mevcut Araç Parkının Yenilenmesi Projeleri :

- Çeken araç kapasitesini yeterli düzeye getirmek amacıyla GM lisansı ile TÜLOMSAŞ'ta 89 adet DE anahat lokomotif üretimi programlanmıştır. Bu çerçevede TÜLOMSAŞ'ta 2003-2004 yıllarında toplam 18 adet DE Anahat lokomotifi üretilmiştir. 2005 yılında 24 adet lokomotif imali programlanmış olup, bakiye 47 adet lokomotif ise 2006-2007 yıllarında üretilecektir.
- Banliyö hatlarında kullanılmak üzere 32 set elektrikli banliyö treni alımı için ihale ilanı 20.12.2004 tarihinde Kamu İhale Kurumu (KİK) bülteninde 29.12.2004 tarihinde, Financial Times Gazetesinde ve 14.01.2005 tarihinde AYB bülteninde yayımlanmış olup, 22.04.2005 tarihinde teklifleri alınmış olup, teklifler değerlendirilmektedir.
- AYB kredisi ile 12 set DMU tren Seti (2'li) alımı için 19.02.2004 tarihinde ihale ilanına çıkılmış olup, 25.05.2004 tarihinde alınan teklifler değerlendirilerek istenilen bilgiler tamamlanıp, 2005 Ocak ayında Başbakanlık Proje Uygulama Birimine(BPUP) gönderilmiştir. AYB'nın onayı beklenilmektedir.
- TÜVASAŞ Genel Müdürlüğünde muhtelif tiplerde 42 adet yolcu vagonu, TÜLOMSAŞ Genel Müdürlüğünde 100 adet ve TÜDEMSAŞ Genel Müdürlüğünde 300 adet olmak üzere toplam 400 adet yük vagonu imal edilmiştir.
- Yol bakım onarım çalışmalarında kullanılacak olan araçların temini için çalışmalar hızlandırılmıştır.
- Mersin limanında işletmeye alınacak olan 2 adet post panamaks konteyner vincinin montaj çalışmaları tamamlanarak işletmeye alınmıştır.

TCDD'nin Yeniden Yapılanma Projesi:

AB Komisyonunun görevlendirdiği Danışmanların önerileri doğrultusunda demiryolu sektörünün AB müktesebatına uyumunun sağlanması amacıyla, 4,2 milyon € tutarındaki finansmanı AB fonlarından karşılanacak bir Eylem Planı hazırlanmıştır.

Eylem Planı kapsamında :

1- Demiryolu sektörünün düzenlenmesi için yasal altyapının oluşturulması amacıyla; demiryolu sektörünü düzenleyen genel bir kanun ile TCDD'nin yeni bir yapı kurmasına imkan tanıyan, TCDD'ye yönelik bir kanunun hazırlanması,

2- TCDD'de işletme ile altyapının muhasebe bazında ayrımını, birimlerin mali performansının ölçülmesi ve izlenmesini vb. mümkün kılacak Yönetim Bilgi Sisteminin (MIS) kurulması,

3- İş birimlerinin oluşturularak TCDD organizasyonunun ticari yapıya kavuşturulması, iş birimi yöneticilerinin eğitilmesi ve iş birimlerine personel ve kaynak tahsisinin yapılması

4- Ticari olmayan Kamu hizmeti niteliğindeki hizmetlerin tanımlanması, kamu hizmeti sözleşmelerinin hazırlanması ve hükümetle mali ilişkilerin yeniden düzenlenmesi ,

çalışmalarına 2004 yılında başlanılmış olup, çalışmalar devam etmektedir. İki kanunun hazırlanmasını içeren Eşleştirme Projesinin ihalesini alan Alman Şirketin uzmanları çalışmalarına başlamıştır.

İşgücünün Dizaynı ve Sosyal Plan Hazırlanması Projesi:

Japon Politika ve İnsan Kaynakları (PHRD) hibesinden sağlanan 700.000 $'lık kaynakla İşgücünün Yapılanması ve Sosyal Plan hazırlanması projesi çalışmaları başlatılmıştır. Firma çalışmalarını 31.03.2005 tarihinde tamamlamıştır.

Alınan Diğer Önlemler:

- Ulaştırma Bakanlığı ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı arasında 19.08.2003 tarihinde imzalanan protokol ile TCDD'ye ait 4 hastane, 10 yıllığına SSK'ya kiralanmıştır.
- Başka unvanlardan özellikle büroda çalışan 826 adet personelin, unvan değişimi yapılmak suretiyle faal personel ihtiyacı giderilmeye çalışılarak personelin daha etkin çalıştırılması sağlanmış olup, bu yöndeki uygulamaya devam edilmektedir.
- 15 adet yol atölyesinden 8 adedi tamamen, 7 adedinin ise inşaat bölümleri kapatılarak mekanik atölyeye dönüştürülmesi konusundaki çalışmalar tamamlanmış olup, inşaat bölümlerinde çalışan personelin ihtiyaç duyulan diğer iş birimlerine nakilleri yapılmıştır.
- Mevcut Kısım Şefliklerinin birleştirilerek mekanize yol ekipleri haline getirilmesi ile ilgili çalışmalara başlanmıştır. Mevcut poz otolarına ilave olarak 65 adet mobil demiryolu aracının temin edilmesi ile işçi sayısında %50 oranında azalma sağlanacak ve şube şefliği sayısı 37 adetten 32 adede, kısım şefliği sayısı 142'den 98'e indirilecektir.
- EFQM (Avrupa Kalite Yönetimi Teşkilatı İş Mükemmellik) modeli çerçevesinde toplam kalite çalışmaları sürdürülmekte olup, 2005 yılı sonunda kalite ödülü için müracaat edilecektir. (Projeye 30 Kasım 2004 tarihinde başlanılmış olup, 213 iş gününde tamamlanacaktır.)
- Özelleştirilen yemekli vagon personeli, faal personel açığı olan işyerlerinde istihdam edilmiştir.
- Almanya ile Türkiye arasında teknik ve idari işbirliği anlaşması imzalanarak ilişkiler güçlendirilmiştir.

Özel Sektörün Demiryolu İşletmeciliğine Katılımının Sağlanması:

- YPK'nın 13.12.2004 tarih ve 2004/T- 36 sayılı kararı ile Ana Statümüzün 4. maddesinde yapılan değişiklikle " TCDD'nin tekel kapsamına giren işlerin de ekonomik olması, gerekli görülmesi ve talep olması halinde başkaları eliyle yaptırılmasına" imkan sağlanmıştır.
- Kapıdan kapıya taşıma yapılmasına olanak sağlamak amacıyla Adana Çimento Fabrikasına 6 km.lik iltisak hattı yapılmıştır.

- Ülkemizde kombine taşımacılığın geliştirilmesi amacıyla Gaziantep Kara Konteyner Terminali, TCDD ve Gaziantep Organize Sanayi Bölge Müdürlüğü ile birlikte Kamu-Özel sektör işbirliğine örnek teşkil edecek bir çalışmayla inşaa edilerek 2003 yılında hizmete açılmıştır.
- TCDD'nin Adapazarı'ndaki bağlı ortaklığı TÜVASAŞ'ın kullanılmayan boş arazileri üzerinde, ayrı bir özel hukuk tüzel kişiliğine haiz; Türk Ticaret Kanunu hükümleri çerçevesinde TCDD'nin iştiraki ile yerli ve yabancı bir veya birkaç ortağın bulunduğu yeni bir şirketin kurulması planlanmıştır.Türkiye'de teknolojisi bulunmayan her türlü elektrikli tren dizisi ve hafif raylı araçlar ile hızlı tren setleri ve hızlı tren yolcu vagonlarının üretimi konusunda ileri teknolojiye sahip ve uluslar arası pazarda pay sahibi olan ortaklarla kurulacak bu şirketle, bölgemiz ve Türkiye önemli bir üretim üssü haline getirilerek iç ve dış pazara ait taleplerin karşılanması sağlanacaktır. Bu çerçevede 14.03.2004 tarihinde yapılan davet mektubuna verilen teklifler değerlendirilerek firma seçimi yapılarak sözleşme taslağı YPK onayına sunulmuştur. YPK onayı alındıktan sonra firma ile şirket anlaşması imzalanacak ve bu tarihten itibaren fabrika kurma çalışmaları 1,5 yıl içerisinde tamamlanacaktır.
- TCDD bünyesinde yer alan yol alt yapı yatırımlarına hizmet veren Fabrikalarımızın günün şartlarına uygun teknoloji ile donatılması amacı ile iştirak haline getirilmesi çalışmalarına başlanılmıştır. Fabrikaların değer tespit çalışmaları yaptırılmıştır. Çankırı Makas Fabrikası için YPK Kararı çıkartılmış olup, ihale çalışmaları sürdürülmektedir. Afyon ve Sivas Beton Travers Fabrikaları için de YPK Kararı çıkmak üzeredir.
- Yılda 2,5 trilyon TL. zarar eden yemekli vagon hizmetleri özelleştirilerek bu hizmetlerde istihdam edilen personel faal personel olarak değerlendirilmiştir.

4- Liman Faaliyetleri

Ülkemiz coğrafi, ticari ve ekonomik durumu bakımından ithalat, ihracat ve transit taşımacılığı ile ilgili önemli bölgelerin giriş ve çıkış kapılarını meydana getiren Karadeniz Bölgesinde Samsun, Marmara Bölgesinde Haydarpaşa, Derince ve Bandırma, Ege Bölgesinde İzmir, Akdeniz Bölgesinde İskenderun ve Mersin limanları halen TCDD tarafından işletilmektedir.

Kuruluşa bağlı olan limanlardan Haydarpaşa dışında kalan 6 tanesi 2005 yılı içerisinde işletme hakkının devri yöntemiyle özelleştirilmek üzere özelleştirme programına alınmıştır. Haydarpaşa Limanı ve Gar sahasının bulunduğu alan ise ticaret ve kongre merkezleri, kültür siteleri vb. tesislerin yapılacağı bir proje ile yeniden değerlendirilecektir.

Kuruluşa bağlı limanlarda 2004 yılında 46,7 milyon ton elleçleme gerçekleştirilmiştir. 2005 yılı programı 51 milyon ton olarak planlanmıştır.

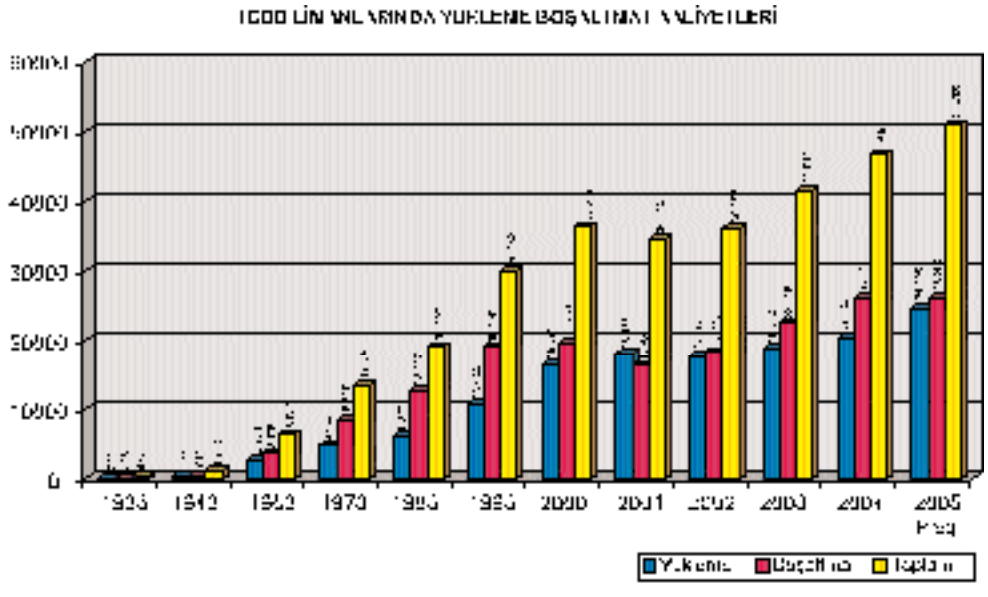

TCDD LİMANLARINDA YÜKLEME BOŞALTMA FAALİYETİ (Bin Ton)

Limanlar	1933	1943	1963	1973	1983	1993	2000	2001	2002	2003	2004	2005 Prog.
Haydarpaşa												
Yükleme	200	351	415	303	718	981	2.209	2.260	2.257	2.562	2.747	2.280
Boşaltma	124	190	543	898	1.139	3.093	3.375	2.529	2.857	3.161	3.711	2.720
Toplam	324	541	958	1.201	1.857	4.074	5.584	4.789	5.114	5.723	6.458	5.000
Derince												
Yükleme	41	18	90	9	27	270	148	163	290	348	500	360
Boşaltma	112	47	205	383	274	1.320	553	385	859	1.103	1.467	1.340
Toplam	153	65	295	392	301	1.590	701	548	1.149	1.451	1.967	1.700
Samsun												
Yükleme	-	-	141	776	852	529	450	742	750	558	735	840
Boşaltma	-	-	272	551	1.691	1.295	2.087	1.802	1.861	2.211	2.377	2.160
Toplam	-	-	413	1.327	2.543	1.824	2.537	2.544	2.611	2.769	3.112	3.000
Mersin												
Yükleme	-	85	1.767	2.832	3.163	4.445	6.276	6.622	5.994	5.879	5.709	9.000
Boşaltma	-	149	2.048	5.288	4.762	7.222	7.104	7.007	7.769	9.597	1.474	11.300
Toplam	-	234	3.815	8.120	7.925	11.667	13.380	13.629	13.763	15.476	7.183	20.300
İskenderun												
Yükleme	-	139	302	442	580	823	770	411	361	581	380	1.020
Boşaltma	-	224	395	964	2.187	1.534	1.446	1.286	1.241	1.676	1.853	1.620
Toplam	-	363	697	1.406	2.767	2.357	2.216	1.697	1.602	2.257	2.233	2.640
Bandırma												
Yükleme	-	-	-	323	914	1.305	1.502	1.478	1.171	1.218	1.499	1.375
Boşaltma	-	-	-	155	105	1.965	2.247	1.501	1.189	1.506	1.744	1.635
Toplam	-	-	-	478	1.019	3.270	3.749	2.979	2.360	2.724	3.243	3.010
İzmir												
Yükleme	-	-	-	-	-	2.574	5.216	6.500	7.059	7.782	8.977	9.921
Boşaltma	-	-	-	-	-	2.482	2.949	1.926	2.594	3.328	3.523	5.429
Toplam	-	-	-	-	-	5.056	8.165	8.426	9.653	11.110	12.500	15.350
İskeleler												
Yükleme	-	-	56	262	116	17	-	-	-	-	-	-
Boşaltma	-	-	286	378	2.579	197	-	-	-	-	-	-
Toplam	-	-	342	640	2.693	214	-	-	-	-	-	-
Yükleme	241	593	2.771	4.947	6.370	10.944	16.571	18.176	17.882	18.929	20.547	24.796
Boşaltma	236	610	3.749	8.617	12.737	19.108	19.761	16.436	18.370	22.581	26.151	26.204
Toplam	477	1.203	6.520	13.564	19.107	30.052	36.332	34.612	36.252	41.510	46.698	51.000
Kurulu Kapasite						25.146	26.777	26.777	28.663	28.663	28.663	29.696
Rıhtım Ekipman Kapasitesi*						18.029	22.034	22.034	23.825	23.825	23.825	25.716
Kontüni Sis.Har.Tonaj.						15.971	17.733	15.164	16.318	21.731	21.509	22.550
Kapasite KullanımOranı						89	80	69	68	91	90	88

H.Paşa,Mersin ve İzmir Limanları kapasiteleri karışık ve dökme eşya için 2 vardiya, konteyner için 3 vardiya ve diğer limanların kapasiteside 2 vardiya esasına göre alınmıştır.

D- İŞLETME FAALİYETLERİ

İ Ş L E T M E FAALİYETLERİ	YILLAR												
	1933	1943	1953	1963	1973	1983	1993	2000	2001	2002	2003	2004	2 0 0 5 Prog.
YOLCU TAŞIMASI (Milyon)													
BANLİYÖ													
Yapılan Yolcu*Km	31	200	346	626	2.002	2.698	3.045	1.592	1.355	1.265	1.295	1.328	1.567
Talınan Yolcu Sayısı	3,5	25,2	32,5	58,3	100,0	104,5	118,6	61,1	51,9	48,5	49,5	50,6	60,0
ANAHAT													
Yapılan Yolcu*Km	2.892	2.407	2.671	3.005	2.533	3.024	4.102	4.240	4.213	3.939	4.583	3.909	4.815
Talınan Yolcu Sayısı	1,7	18,6	20,0	21,2	17,1	20,7	27,7	24,2	24,4	24,6	27,5	26,2	30,0
YÜK TAŞIMASI (Milyon)													
Yapılan Ton*Km	430	2.547	3.407	4.111	7.222	6.301	8.517	9.895	7.561	7.224	8.669	9.415	10.590
Taşınan Yük	2,2	8,4	9,9	12,0	15,9	13,8	16,2	18,9	14,6	14,6	15,9	17,9	20,0

E- MALİ DURUMU

MALİ DURUM (Milyar TL.)	1995		1996		1997		1998		1999	
	Sabit	Cari	Sabit	Cari	Sabit	Cari	Sabit	Cari	Sabit	Cari
Nominal Sermaye	4.141.679	100.000	2.279.670	100.000	2.513.232	200.000	3.808.968	530.000	4.727.136	1.000.000
Ödenmiş Sermaye	2.941.006	71.010	2.298.637	100.832	2.815.813	224.079	2.652.544	369.089	3.623.406	766.512
Banliyö Yolcu Gelirleri	29.862	721	30.844	1.353	34.959	2.782	32.225	4.484	48.311	10.220
Anahat Yolcu Gelirlri	53.179	1.284	60.320	2.646	65.432	5.207	63.114	8.782	70.482	14.910
Yük TaşımaGelirleri	185.630	4.482	192.404	8.440	238.518	18.981	233.576	32.501	192.825	40.791
Liman ve İskele Gelirleri	274.013	6.616	315.347	13.833	379.347	30.188	411.153	57.210	363.536	76.904
Sübvansiyonlar	178.506	4.310	167.214	7.335	189.447	15.076	195.105	27.148	240.625	50.903
Satış Gelirler Toplamı	721.190	17.413	766.129	33.607	907.704	72.234	935.174	130.125	915.779	193.728
Faiz ve Komisyon Gelirleri	20.211	488	10.122	444	5.215	415	5.304	738	16.224	3.432
Kur Farkı Gelirleri	5.840	141	4.696	206	6.007	478	7.848	1.092	17.486	3.699
Diğer Gelirler	37.979	917	47.873	2.100	44.949	3.577	73.333	10.204	136.175	28.807
Faaliyet Dışı Gelirler Toplamı	64.030	1.546	62.691	2.750	56.171	4.470	86.485	12.034	169.884	35.938
TOPLAM GELİR	785.221	18.959	828.820	36.357	963.875	76.704	1.021.659	142.159	1.085.662	229.666
Satışlar Maliyeti Toplamı	1.243.125	30.015	1.179.592	51.744	1.281.648	101.992	1.251.684	174.166	1.375.596	291.000
Genel İdare Giderleri	101.761	2.457	116.924	5.129	145.943	11.614	162.399	22.597	188.409	39.857
Faiz ve Komisyon Gideri	631.192	15.240	595.769	26.134	470.339	37.429	312.012	43.415	259.227	54.838
Kur Farkı Gideri	249.909	6.034	215.360	9.447	296.298	23.579	201.696	28.065	221.358	46.827
Diğer Giderler	133.114	3.214	106.871	4.688	75.284	5.991	79.133	11.011	84.072	17.785
Faaliyet Dışı Giderler Toplamı	1.014.214	24.488	918.000	40.269	841.920	66.999	592.841	82.491	564.656	119.450
TOPLAM GİDER	2.359.100	56.960	2.214.517	97.142	2.269.511	180.605	2.006.924	279.254	2.128.662	450.307
KAR- (ZARAR)	-1.573.879	-38.001	-1.385.697	-60.785	-1.305.637	-103.901	-985.265	-137.095	-1.043.000	-220.641

MALİ DURUM (Milyar TL.)	2000		2001		2002		2003		2004		2005 (Prog)
	Sabit	Cari	Sabit	Cari	Sabit	Cari	Sabit	Cari	Sabit	Cari	Cari
Nominal Sermaye	5.704.317	1.700.000	5.681.852	3.000.000	4.123.765	3.000.000	4.963.316	4.000.000	6.606.000	6.000.000	6.000.000
Ödenmiş Sermaye	4.107.870	1.224.227	3.444.895	1.818.894	3.791.234	2.758.087	4.664.783	3.759.409	4.733.011	4.298.829	4.716.829
Banliyö Yolcu Gelirleri	49.050	14.618	37.834	19.976	33.075	24.062	37.513	30.232	38.138	34.639	41.673
Anahat Yolcu Gelirlri	91.289	27.206	81.900	43.243	77.428	56.328	92.932	74.895	82.891	75.287	92.282
Yük Taşıma Gelirleri	230.897	68.812	184.037	97.171	206.812	150.454	262.682	211.699	284.620	258.510	330.900
Liman ve İskele Gelirleri	415.945	123.960	372.146	196.492	367.517	267.365	410.905	331.154	381.042	346.087	473.100
Sübvansi-yonlar	289.833	86.376	374.443	197.705	376.436	273.854	410.291	330.659	451.642	410.211	490.721
Satış Gelirler Toplamı	1.077.015	320.972	1.050.360	554.587	1.061.269	772.063	1.214.324	978.639	1.238.332	1.124.735	1.428.676
Faiz ve Komisyon Gelirleri	8.771	2.614	10.036	5.299	13.428	9.769	2.693	2.170	2.588	2.351	8.800
Kur Farkı Gelirleri	8.711	2.596	27.472	14.505	8.681	6.315	17.513	14.114	4.862	4.416	7.176
Diğer Gelirler	129.632	38.633	40.513	21.391	63.318	46.063	153.543	123.742	123.400	112.080	173.013
Faaliyet Dışı Gelirler Toplamı	147.114	43.843	78.021	41.195	85.427	62.147	173.748	140.026	130.853	118.847	188.989
TOPLAM GELİR	1.224.130	364.815	1.128.382	595.782	1.146.695	834.210	1.388.072	1.118.665	1.369.183	1.243.583	1.617.665
Satışlar Maliyeti Toplamı	1.670.194	497.751	1.295.820	684.189	1.332.295	969.232	1.440.677	1.161.060	1.540.018	1.398.745	1.793.072
Genel İdare Giderleri	202.396	60.318	165.522	87.395	179.958	130.918	200.808	161.834	185.535	168.515	221.620
Faiz ve Komisyon Gideri	279.377	83.260	263.848	139.311	167.040	121.513	213.418	171.996	256.633	233.091	350.336
Kur Farkı Gideri	107.939	32.168	407.258	215.031	89.040	64.776	3.499	2.820	8.741	7.939	9.690
Diğer Giderler	67.324	20.064	78.235	41.308	109.769	79.856	145.378	117.162	68.306	62.040	77.079
Faaliyet Dışı Giderler Toplamı	454.641	135.492	749.342	395.650	365.849	266.135	362.295	291.978	333.680	303.070	437.105
TOPLAM GİDER	2.327.230	693.561	2.210.683	1.167.234	1.878.103	1.366.285	2.003.780	1.614.872	2.059.233	1.870.330	2.451.797
KAR-(ZARAR)	-1.103.101	-328.746	-1.082.302	-571.452	-731.407	-532.075	-615.708	-496.207	-690.051	-626.748	-834.132

Not: Sabit fiyatlar 2005 yılı fiyatlarıdır. (DPT'nin deflatör katsayıları kullanılmıştır.)

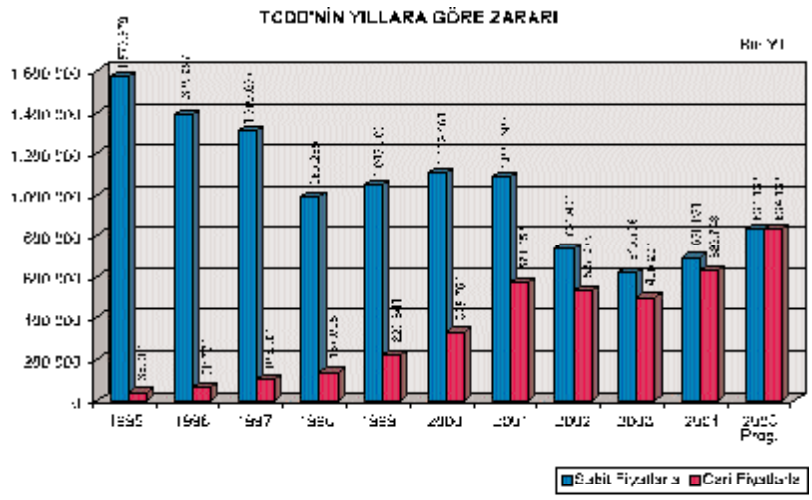

F- YATIRIMLAR

TCDD Genel Müdürlüğüne 2004 yılına göre %16'lık bir artışla 2005 yılında 830 Milyon YTL yatırım ödeneği verilmiş olup, önemli demiryolu projeleri kapsamında;

Ankara-İstanbul hızlı tren hattının programı çerçevesinde yapımına devam edilmesi,

350 km. yol yenilemesi, 69 km. takviye pozu, 200 adet makas yenilemesi ve 16.000 adet ray kaynağı yapılması,

63 adet yolcu vagonu, 400 adet yük vagonu TÜDEMSAŞ ve 200 adet yük vagonu TÜLOMSAŞ'ta olmak üzere toplam 600 adet yük vagonu ile TCDD'nin bağlı ortaklığı TÜLOMSAŞ'ta General Motors lisansı ile 24 adet lokomotifin %51 yerli katkı oranı ile üretilmesi, 10 set hızlı tren ve 32 set elektrikli banliyö treni,

Şebekenin muhtelif yerlerinde kullanılmak üzere 7 adet balast regülatörü temini ile Ankara-İstanbul hızlı tren koridorunun bakım onarım ve kontrolü için temin edilecek ekipmana avans ödemesi,

Dünya bankasından temin edilmesi planlanan 133 milyon $'lık kredi ile Boğazköprü-Ulukışla-Yenice, Mersin-Yenice-Adana-Toprakkale hat kesimlerinin sinyalizasyon tesislerinin yapım çalışmalarına başlanılması,

İmalat çalışmaları sürdürülen ve Mersin limanında işletmeye alınacak 2 adet post panamaks konteyner vincinin tamamlanması

programlanmıştır.

1995-2005 YILLARI ARASINDA YATIRIM GERÇEKLEŞMELERİ

	PROGRAM		HARCAMA	
YILLAR	CARİ YIL FİYATLARIYLA	2005 YILI FİYATLARIYLA	CARİ YIL FİYATLARIYLA	2005 YILI FİYATLARIYLA
1995	4.756	196.978	4.094	169.560
1996	9.746	222.177	7.700	175.535
1997	17.140	215.384	14.326	18.002
1998	34.041	244.644	41.554	298.637
1999	73.010	345.128	57.450	271.574
2000	97.450	326.992	64.077	215.009
2001	146.000	276.517	125.343	237.393
2002	230.800	317.255	111.060	152.662
2003	250.000	310.207	192.300	238.611
2004	713.129	785.155*	163.438	179.945
2005	830.320	830.320		

** 2004 yılı gerçekleşmeleri Ocak-Kasım olarak verilmiştir.*

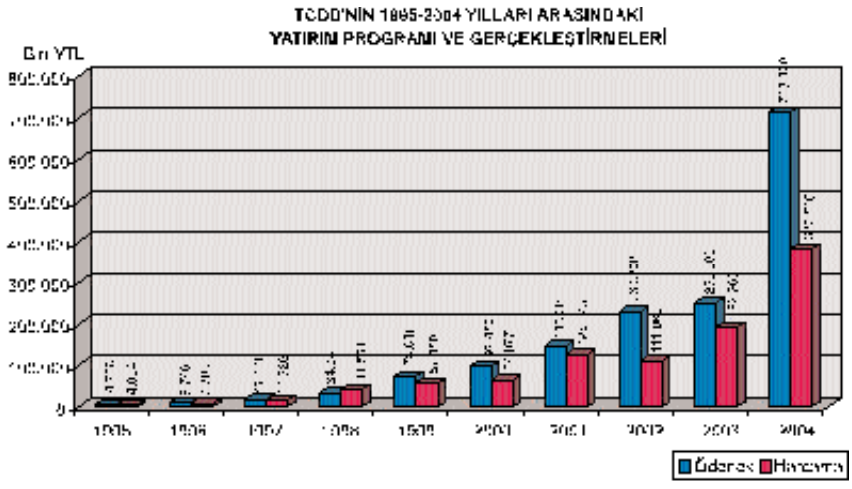

2005-2009 BEŞ YILLIK FİZİKSEL YATIRIMLAR

PROJE ADI	Birim	2005-2009 BEŞ YILLIK FİZİKSEL YATIRIMLAR
Yol Yenilemeleri	Km	2.304
Mevcut Yolun Takviyesi	Km	189
Ray Kaynağı	Adet	80.000
Makas Yenilemesi	Adet	1.250
Yeni Yol Yapımı	Km	445
Sinyalizasyon Tesisleri	Km	2.302
Elektrifikasyon Tesisleri	Km	3.004
Dizel Elektrikli Anahat Loko	Adet	53
Elektrikli Anahat Loko	Adet	60
Elektrikli Banliyö Treni	Set	32
Yolcu Vagonu	Adet	340
Yük Vagonu	Adet	2.500

G- PERSONEL DURUMU

Personel Sayısı	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005 Prog.
Memur	2.350	1.538	1.295	1.208	1.175	1.500	1.187	1.142	1.068	968	962
Sözleşmeli	20.568	20.608	20.150	20.599	21.969	21.529	21.115	20.354	19.192	17.610	17.634,
İşçi	21.836	21.438	20.833	20.012	19.577	18.556	17.554	15.669	14.266	15.806	15.122
Toplam	44.754	43.584	42.278	41.819	42.721	41.285	39.856	37.165	34.526	34.384	33.718

TÜRKİYE LOKOMOTİF VE MOTOR SANAYİİ A.Ş. GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

TÜLOMSAŞ

11 tulomsasr2kisa 7/22/05 1:51 PM Page 150

ORGANİZASYON ŞEMASI

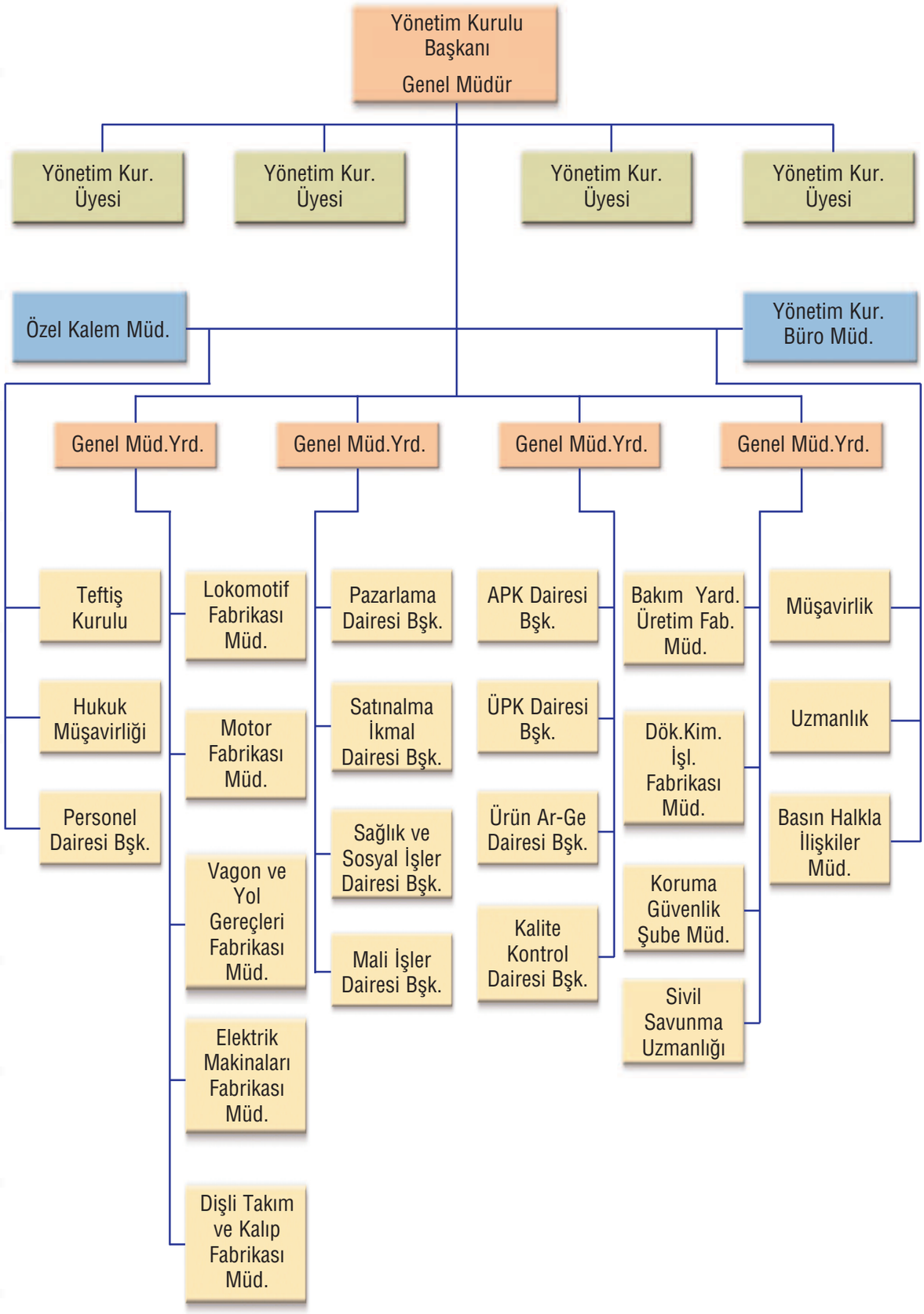

11 tulomsasr2kisa 7/22/05 1:51 PM Page 151

A- TARİHÇE VE HUKUKİ STATÜ

TÜLOMSAŞ'tan bir görünüş

Ülkemizin önde gelen sanayi kuruluşlarından biri olan **TÜLOMSAŞ, 1894** yılında Anadolu Bağdat Demiryolu hattının inşaası sırasında **Bakım ve Onarım Atelyesi** olarak Almanlar tarafından kurulmuştur.

24 Mayıs 1924 tarihinde TCDD Genel Müdürlüğü'ne bağlanmıştır. Mevcut lokomotif ve vagon onarım işleri faaliyetini **"Cer Atelyesi"** adı altında sürdürmüştür. **1929** yılında da köprü, çelik konstrüksiyon, makas ve emniyet tesisatı ile ilgili yapım ve onarım işleri için **"Yol Atelyesi"** kurulmuştur. **Eskişehir Cer Atelyeleri** 1958 yılında Yol Atelyeleri ile birleştirilerek **"Eskişehir Demiryolu Fabrikaları"** adı altında faaliyetine devam etmiştir.

Eskişehir Cer Atölyesinden bir görünüş

1 Ağustos 1970 tarihinde 440 sayılı Kanuna uygun olarak TCDD Genel Müdürlüğü'ne bağlı "ESKİŞEHİR LOKOMOTİF VE MOTOR SANAYİİ MÜESSESESİ" adını almış ve ekonomik gelişmeye uygun olarak Bakanlar Kurulu'nun 28.03.1986 tarih ve 86/10527 sayılı kararı ile TCDD Genel Müdürlüğü' nün bağlı ortaklığı haline dönüştürülmüş ve TÜRKİYE LOKOMOTİF VE MOTOR SANAYİİ A.Ş. (TÜLOMSAŞ) olarak yeni bir statüye kavuşturulmuştur.

ORTAKLARI	SERMAYE %
TCDD İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	98,992
ASELSAN A.Ş.	0,999
T. DENİZCİLİK İŞLETMELERİ A.Ş.	0,003
TDÇİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	0,003
ASİL ÇELİK A.Ş.	0,003

B- AMAÇ VE GÖREVLERİ

1- Her çeşit çeken ve çekilen araç imalatı ile inşaat, taahhüt işleri ve onarım,

2- Makina, malzeme, tesisat, motorlu ve motorsuz araç ve gereç alet ve yedeklerini ve benzerlerini imal etmek veya ettirmek, tadil, ıslah ve tamir etmek,

3- Faaliyet konuları ile ilgili olarak yurtiçi ve yurtdışında yerli ve yabancı kuruluşlarla işbirliği ve iştiraklerde bulunmak, proje müşavirlik işleri yapmak,

4- Faaliyet alanları ile ilgili tesisler kurmak ve işletmelerinin ihtiyacı olan enerjiyi üretmek,

5- Lisans, teknik beceri (know-how) ve benzeri anlaşmaları yapmak,

6- Faaliyet konularına giren alanlarda araştırma geliştirme çalışmaları yapmak, yaptırmak,

11 tulomsasr2kisa 7/22/05 1:51 PM Page 152

7- Gerektiğinde yurtiçinde ve yurtdışında büro açmak, acentelik, baş bayilik, bayilik ihdas etmek, dahili sigorta fonu kurmak, sigorta acenteliği yapmak, sigorta şirketlerine ortak olmak,

8- Şirket, ihtiyacı halinde taşınmaz mal satın almak, satmak, kiraya vermek, kiralamak, satın aldığı arsa ve arazi üzerinde inşaatlar yapmak, taşınmaz mallar üzerinde gerek kendi ve gerekse üçüncü kişiler lehine aynı haklar tesis etmek,

9- Faaliyet konuları ile ilgili diğer işleri yapmak.

C- FAALİYETLER

1-ÜRETİM FAALİYETLERİ

Kurulduğundan bu yana Türk Sanayiine önderlik eden TÜLOMSAŞ, 1958 yılında ilk yerli lokomotif "KARAKURT"un,1961 yılında ilk Türk otomobilleri olan "DEVRİM"lerin üretimini gerçekleştirmiştir.

1962 yılında Bojili Yük Vagonlarının,1968 yılında Dizel Manevra Lokomotiflerinin,1971 yılında da Dizel Elektrikli Anahat Lokomotiflerinin sürekli olarak üretimine başlanmıştır.

Şirketimizde bu güne kadar TCDD İşletmesi Genel Müdürlüğü'nün lisans anlaşmaları ile:

- Fransız Traction Export firması ile Lokomotif, Chantıers De L' Atlantıque firması ile DE Motor Lisans Anlaşması çerçevesinde 2400 BG' de 431 adet lokomotif üretimi,
- Batı Alman Krauss-Maffei firması ile Lokomotif, MTU firması ile Dizel Motor Lisans Anlaşması çerçevesinde 1100 BG' de 70 adet Yol Manevra Lokomotifi üretimi,
- Amerikan EMD General Motors Firması ile de Anahat Lokomotifi Lisans Anlaşması çerçevesinde 2200 BG' de 47 adet, 3300 BG'de 18 adet Anahat lokomotif üretimi,
- Japon Nissho Iwai-Toshiba firmasıyla da Elektrikli Anahat Lokomotifi Lisans Anlaşması çerçevesinde 3180 KW gücünde 44 adet Elektrikli Anahat Lokomotifi üretimi gerçekleştirilmiştir.

DE 33 000 tipi Anahat Lokomotifi

Irak'a ihraç edilen DH 12 000 Tipi Manevra Lokomotifi

Herhangi bir lisans satın alınmadan proje ve imalatı tümüyle TÜLOMSAŞ' a ait olan: 709 BG' deki 20 adet, 950 BG' deki 26 adet, 1000 BG' de 14 adet, 1200 BG' de 12 Adet Dizel Hidrolik Anahat ve Manevra Lokomotif Üretimi gerçekleştirilmiştir.

Muhtelif Demiryolu İş Makinalarında da (Katener Bakım Aracları gibi) yeni projeler geliştirilmiş ve üretimleri gerçekleştirilerek servise verilmiştir. Toplam 46 adet muhtelif demiryolu iş makinalarının (Kar Küreme Araçları, Demiryolu Mobil Vinçleri, Hafif Vinçli Poz Otoları, Katener Bakım Araçlarının) üretimi gerçekleştirilmiştir.

Bu çalışmalarından dolayı TÜLOMSAŞ 1995 yılında Eskişehir Sanayi Odasınca Ürün Geliştirme Ödülüne lâyık görülmüştür.

Bugüne kadar toplam 707 adet çeşitli tipte lokomotif ve 7.680 adet çeşitli tipte bojili yük vagonu üretimi gerçekleştirilmiştir. Üretim işlerinin yanında yük vagonu ve çeşitli tipte lokomotiflerin onarımları ile demiryolu araç ve gereçlerinin üretim ve onarımları da yapılmaktadır.

11 tulomsasr2kisa 7/22/05 1:51 PM Page 153

Çeşitli tipte 60 adet/yıl lokomotif ve çeşitli tipte 500 adet/yıl yük vagonu üretim kapasitesine sahip, 7 fabrikadan oluşan entegre tesislerinde dizel motor, alternatör, elektrik motorları, makine imalatı konularında sürekli gelişen teknolojisi ve deneyimi ile özel ve kamu kuruluşlarının başka yerlerde yaptıramadıkları özel tezgah ve motorlarının, makine parçalarının üretim veya onarımları da TÜLOMSAŞ' ta yapılmaktadır.

2- ÜRÜN AR-GE FAALİYETLERİ;

- DE 33000 ve E 43000 tipi lokomotif makinist kabinleri yeniden dizayn edilmiş ve lokomotiflere uygulaması yapılmıştır.
- ATS (Otomatik Tren Durdurma) cihazlarının yerli piyasada imalatına yönelik, yan sanayi ile ortak proje çalışmaları yürütülmüş, 1 adet prototipin onaylanmasını müteakip 2004 yılında 12 adet lokomotife ATS cihazı montesi yapılmıştır. Belirli bir program dahilinde TCDD parkındaki lokomotiflere yan sanayiden temin edilen ATS cihazları Şirketimizce monte edilecektir.
- Lokomotiflerin hız duyucu problemlerinin çözümü için yurt içi ve yurt dışı firmalarla birlikte proje çalışmaları yürütülmektedir.
- Avrupa Birliğine uyum çerçevesinde ihracat yapabilmemiz için; 22,5 ton dingil basıncına ve 120 Km/h hız özelliğine sahip Vagon ve Boji Proje çalışması yapılmış, yeni dizayna göre 2 adet prototip vagon imal edilmiştir. 2005 yılından itibaren vagon imalatı bu dizayna göre yapılacaktır.

Kayar Yan Duvarlı Vagon

- Vagonların statik ve dinamik gerilmeleri ve yük analizlerinin yapılabilmesi için Şasi Test Cihazı yapılmıştır.
- DE 24000 ve DE 22000 lokomotiflerin kabin tasarımı projeleri,
- DE 24000 tipi lokomotiflerin daha modern ve kullanılabilir lokomotif haline dönüştürülmesi için tasarım ve proje çalışmaları yapılmaktadır.

3- PAZARLAMA FAALİYETLERİ

İHRACAT

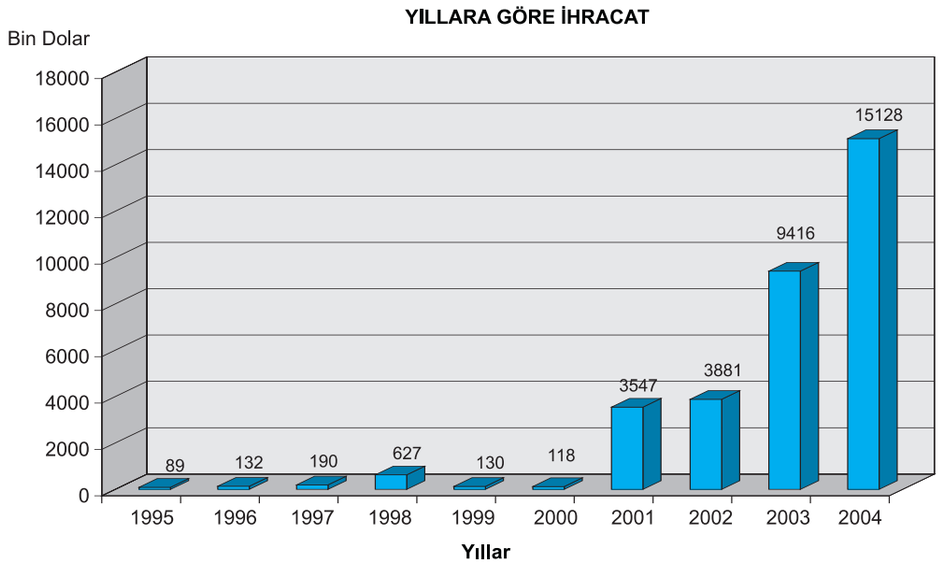

TÜLOMSAŞ 1995-2004 yılları arasında çeşitli ülkelere toplam 33.258.000 US Dolar değerinde ihracat gerçekleştirmiştir. Bu miktarın 31.581.000 US Dolarını Irak Demiryollarına 2001 yılında 3 adet, 2002 yılında 3 adet, 2003 yılında 8 adet DH 10000 tipi lokomotif ile 2004 yılında 12 adet DH 12000 tipi lokomotif ihracatı oluşturmaktadır.

TÜLOMSAŞ yurt içi ve yurt dışı pazar payını artırmak için pazar araştırma çalışmalarına önem vermektedir. Bu kapsamda 2004 yılında yapılan çalışmalar sonucu:

- Tayland Demiryollarına üretilmek üzere komple dizel motor ve dizel motor yedek parçaları siparişi alınmış ve 2004 yılında bir kısım ihracat gerçekleştirilmiştir.
- Güney Afrika Demiryollarının 50 adet DE tipi lokomotif ihalesine, şasi ve diğer bazı aksamların alt yüklenicisi olarak EMD-GM firması ile birlikte teklif verilmiştir.
- TCDD'nin elektrikli lokomotif ihtiyacına yönelik olarak ihaleye katılması muhtemel yurtdışı firmalarla ortak üretim için görüşmeler sürdürülmektedir. Bu lokomotiflerin imalatının yurtdışı firmalarla birlikte TÜLOMSAŞ'ta gerçekleştirilmesi hedeflenmektedir.
- Bulgaristan, Suriye, Iran , Irak ve Tayland'ın ciddi anlamda lokomotif ve vagon ihtiyaçları olması dolayısıyla ürünleri bu ülkelere pazarlamak üzere temsilci firmalar yetkilendirilmiştir.

4- KALİTE YÖNETİM SİSTEMİ FAALİYETLERİ;

27/12/1997 tarihinden bu yana ISO 9001 Kalite Güvence Sistemi belgesine sahip olan TÜLOMSAŞ ISO 9000:2000 standardının adaptasyonu sağlanarak 11/01/2004 tarihinde TÜV' den, 26/03/2004 tarihinde TSE' den sertifika almıştır. Ayrıca OHSAS 18001 İş Sağlığı ve Güvenliği Standardı kurma çalışmalarına başlamıştır.

2004 yılı başından itibaren Toplam Kalite Yönetim Sistemi felsefesi doğrultusunda faaliyetlerimiz yoğunlaştırılmıştır. Bu bağlamda;

1. Çalışanların üretim ve sistem faaliyetlerine katılımına yönelik çalışmalar planlanmakta ve uygulanmaktadır. Bu çalışmalarımız önümüzdeki yıllarda da devam edecektir.

2. TÜLOMSAŞ 2004 yılında Hedeflerle Yönetim Sistemine başlamıştır. Üçer aylık dönemlerde işlerin planlanması ve her dönem sonunda fabrikaların ve dairelerin performans değerlendirmeleri yapılmaktadır. Ayrıca TÜLOMSAŞ'ın ölçülebilecek her bir faaliyeti için hedefler konulmakta dönem sonunda değerlendirilmektedir.

3. 2003 yılında SWOT Analizi yapılarak TÜLOMSAŞ'ın güçlü ve zayıf yönleri belirlenerek rakipleri ile kıyaslama yapılmıştır. Bu çalışmalar sonucunda "TÜLOMSAŞ Geliştirme Programı" çerçevesinde Temel Prensipler, Üretim, Pazarlama, Malzeme-Ikmal, Insan Kaynakları politikaları ile 2004 ve 2005 hedefleri oluşturulmuştur.

2004 yılından itibaren bu politikalar ve hedefler doğrultusunda çalışmalar sürdürülmektedir. Bu kapsamda "Yan Sanayii Geliştirme Programının hayata geçirilmesi" yer almaktadır.

Hedef doğrultusunda yan sanayi oluşturma çalışmaları yoğun bir şekilde yürütülmüş, bu çalışmalar sonucunda;

* E 14000 tipi elektrikli dizilerin mekanik aksam revizyonunda (9 araç) yapılan işlerin büyük bir kısmı,

* E 43000 tipi lokomotif kabinlerinin modernizasyonu (21 araç) yan sanayide yaptırılmıştır.

* Vagon imalatı ile ilgili daha önceden TÜLOMSAŞ'ta üretilen parçaların bir kısmı 2004 yılında yan sanayiden temin edilmiştir.

5- KURUMSAL DÜZENLEMELER

- Uluslararası düzlemde etkin olmak ve pazardaki rekabette yer alabilmek için öncelikle bir markaya sahip olmak gerektiğinin bilinciyle TÜLOMSAŞ, marka olmanın ilk aşaması olan görsel tasarımın, ürünün içeriğine uygun konsepte sahip olması ve bunun görsel iletişim ile hedef kitleye yansıtılması çalışmalarına 2004 yılının Mart ayında başlamıştır.
- Bir kurumun kendisini temsil ederken nasıl algılanacağına yön veren aktivitelerin bütününü ifade eden Kurumsal Kimlik oluşturma sürecine devam edilmektedir.

6- YENİDEN YAPILANMA ÇALIŞMALARI

Yeniden yapılanma çalışmaları başlatılmıştır. Bu çalışmalar sonucunda organizasyon yapısının güncelleştirilmesi, günümüz koşullarına göre meydana gelecek ihtiyaçlara cevap verecek, ani deği-

11 tulomsasr2kisa 7/22/05 1:51 PM Page 155

şikliklere karşı refleksleri güçlü, belirlenmiş olan Şirket hedeflerini yakalayabilecek performansı gösterecek bir organizasyonu oluşturmak temel hedeftir.

Bu kapsamda mevcut imkanların ve işgücünün etkin kullanımının sağlanması, bilgi ve teknolojiye kolay ulaşım, teknolojik rekabete uyum, gelişmelerin şirkete uyarlanması, sinerji oluşturularak rakiplerimizle aramızdaki açığı kapatmak amacıyla;

- Lokomotiflerin ATS ve hız duyucu ve benzeri sorunlarının çözümlenmesi için elektrik/elektronik modülü",
- Döküm fabrikasının yeniden yapılanması ve döküm malzemelerinin temini çalışmalarını yürütecek "döküm malzemeler temin modülü",
- Emek yoğun işlerin yan sanayiye aktarılarak uzmanlaşmaya gidilmesi amacıyla; "kaynak konstrüksiyon modülü" ve "talaşlı imalat modülü", olmak üzere TÜLOMSAŞ uzmanlarından oluşan modül ekipler kurulmuştur.

7- HEDEFLENEN PROJELER

- Hızlı tren projesinde yerli imalatçı olarak yer almak,
- Marmaray araçları projesinde yerli imalatçı olarak yer almak,
- DE 11000 lokomotiflerin modernizasyonu,
- TCDD talebine istinaden yeni dizayn DH 12000 tipi lokomotif tasarımı,
- 1500 + 1500 beygir gücünde ikiz lokomotif tasarımı

D- YATIRIMLAR

1995-1996 yılları arasında, 1993 yılında başlayan Vagon Fabrikasının ve Enerji Sistemlerinin Modernizasyonu Projeleri ile Bilgisayar Genişletme Projesini gerçekleştiren TÜLOMSAŞ 1997-2002 yılları arasında da CNC tezgahlarının alınmasını içeren Tezgah Temini Projesi ile Bilgisayar Sisteminin Geliştirilmesi Projelerini gerçekleştirmiştir. 2004 yılında, günümüzün hız ve rekabet koşullarına bağlı olarak işletmelerin kullanmak durumunda olduğu ileri bilgi teknolojileri ürünlerinden biri olan Kurumsal Kaynak Planlaması (ERP -Enterprise Resource Planning) yazılım programı alınmıştır. 2004 yılında başlanan Lokomotif Boyama Ünitesinin Modernizasyonu Projesi ise 2005 yılında tamamlanacaktır.

Milyar TL.

YILLAR	PROGRAM		HARCAMA	
	CARİ YIL FİYATLARIYLA	2004 YILI FİYATLARIYLA	CARİ YIL FİYATLARIYLA	2004 YILI FİYATLARIYLA
1995	35,0	1.638,5	30,1	1.409,1
1996	45,5	1.190,3	33,4	873,7
1997	250,0	3.719,3	220,4	3.278,9
1998	350,0	2.986,5	79,5	678,4
1999	1.700,0	9.677,6	169,2	963,2
2000	1.300,0	5.246,2	1.216,2	4.908,0
2001	1.200,0	2.584,2	920,3	1.981,8
2002	2.200,0	3.315,6	1.045,8	1.576,1
2003	2.100,0	2.362,5	1.609,0	1.810,1
2004	2.300,0	2.300,0	2.070,3	2.070,3
2005 (program)	3.280,0			

11 tulomsasr2kisa 7/22/05 1:53 PM Page 156

YILLARA GÖRE YATIRIM DURUMU

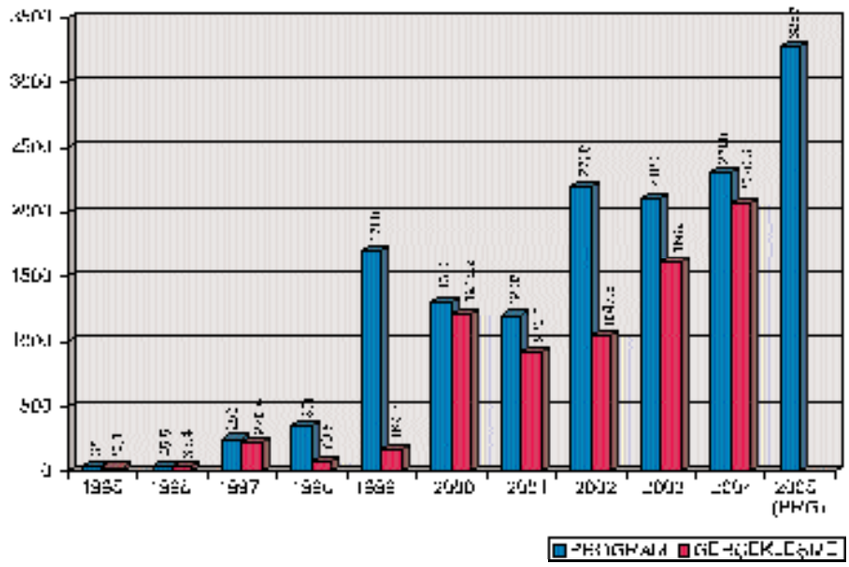

YILLARA GORE LOKOMOTIF ÜRETİMİ

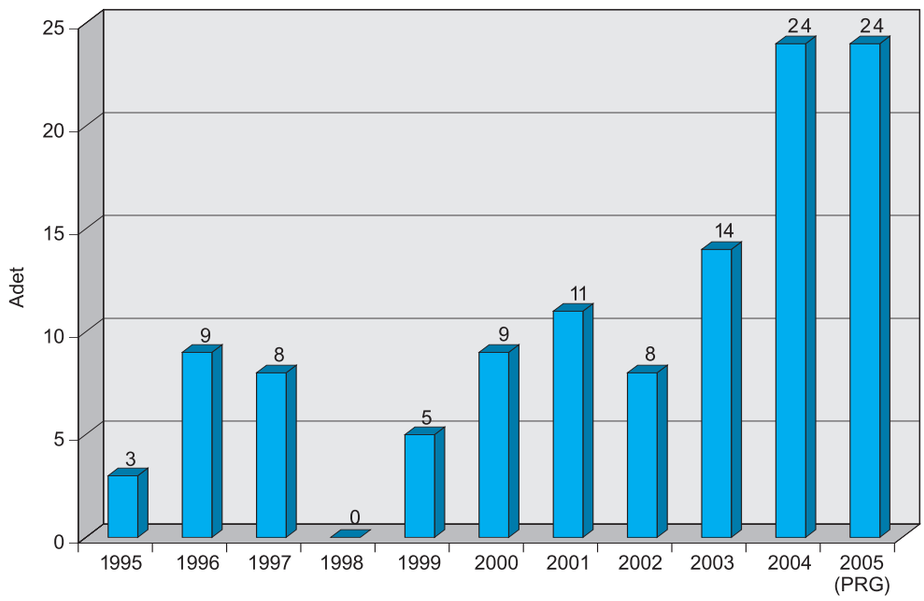

YILLARA GÖRE VAGON ÜRETİMİ

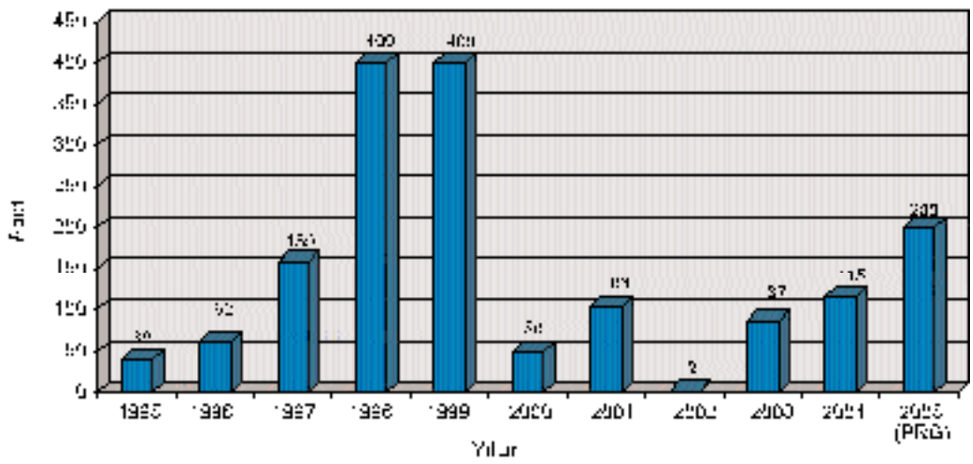

11 tulomsasr2kisa 7/22/05 1:55 PM Page 157

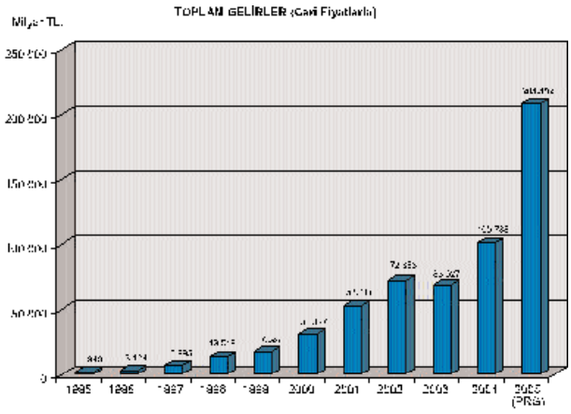

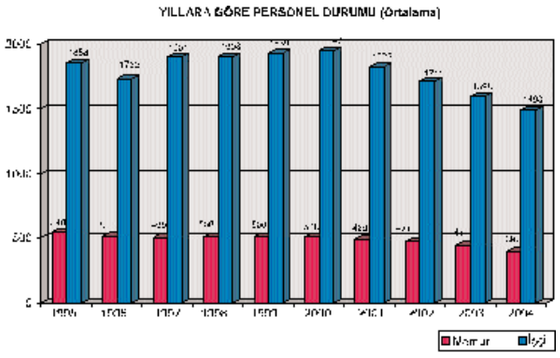

E- İŞLETME FAALİYETLERİ

İŞLETME FAALİYETLERİ	BİRİM	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005 PROGRAM
ÇEŞİTLİ TİPTE LOKOMOTİF İMALATI	ADET	3	9	8	0	5	9	11	8	14	24	24
ÇEŞİTLİ TİPTE BOJİLİ YÜK VAGONU İMALATI	ADET	39	62	159	400	400	50	103	2	87	115	200
DİZEL MOTOR İMALATI	ADET	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
CER MOTOR İMALATI	ADET	0	0	0	0	10	36	0	18	12	0	30
ÇEŞİTLİ TİPTE LOKOMOTİF ONARIMI	ADET	100	97	104	102	97	108	100	92	45	96	122
ÇEŞİTLİ TİPTE YÜK VAGONU ONARIMI	ADET	478	627	460	45	170	778	469	246	124	50	140
DİZEL MOTOR ONARIMI	ADET	17	12	12	6	2	17	20	7	6	7	10
CER MOTORU ONARIMI	ADET	102	179	260	300	362	412	360	360	175	420	390

F- PERSONEL DURUMU (ORTALAMA)

STATÜSÜ	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005 PROGRAM
MEMUR	90	89	95	104	115	115	116	114	106	94	95
SÖZLEŞMELİ	450	422	404	404	394	391	373	357	338	303	301
İŞÇİ	1.856	1.732	1.901	1.903	1.930	1.947	1.822	1.711	1.598	1.493	1523
TOPLAM	2.396	2.243	2.400	2.411	2.439	2.453	2.311	2.182	2.042	1.890	1.919

G- MALİ DURUMU

MALİ DURUM (Milyon TL)	1995		1996		1997		1998		1999		2000		2001		2002		2003		2004		2005 PROGRAM
	SABİT	CARİ	SABİT	CARİ	SABİT	CARİ	SABİT	CARİ	SABİT	CARİ	SABİT	CARİ	SABİT	CARİ	SABİT	CARİ	SABİT	CARİ	SABİT	CARİ	CARİ
ESAS SERMAYE	14.041	999	7.848	999	17.812	1.209	16.239	1.209	34.136	6.099	24.219	6.099	32.392	11.099	22.696	11.099	16.821	11.099	11.099	11.099	11.099
ÖDENMİŞ SERMAYE	8.338	198	4.616	198	17.812	1.209	16.239	1.209	11.381	2.099	24.219	6.099	32.392	11.099	22.696	11.099	16.821	11.099	11.099	11.099	11.099
TOPLAM GELİR	96.822	1.949	81.222	3.124	104.963	6.993	111.346	13.118	192.194	13.989	126.421	31.329	114.118	33.011	109.042	72.333	77.148	63.929	109.315	109.315	201.372
SATIŞ GELİRİ İÇİNDE TOPLAM	88.908	1.899	80.388	3.093	100.114	6.719	113.989	13.138	98.996	13.199	121.162	30.118	110.424	31.293	104.941	69.632	73.109	61.348	91.372	91.372	203.412
ÜRETİM GELİRİ	28.413	699	31.816	1.213	43.311	3.293	33.939	6.218	44.492	8.694	43.224	11.792	31.819	23.363	33.313	22.199	42.693	33.931	31.946	31.946	92.338
BAKIM VE ONARIM GELİRİ	69.486	1.292	48.212	1.816	52.843	3.312	69.924	7.149	49.104	8.693	74.119	18.416	78.094	29.482	71.624	43.121	30.814	23.199	61.216	61.216	114.094
İŞLETME DIŞI GELİRLER TOPLAMI	1.919	41	1.394	31	3.311	236	1.931	169	3.199	193	4.879	1.209	3.394	1.394	4.191	2.921	4.034	3.136	3.313	3.313	2.399
FAİZ VE KOMİSYONA	0	0	32	2	94	3	9	1	6	1	16	4	26	12	3	3	2	2	4	4	3
KUR FARKI GELİRİLERİ	94	2	131	3	313	24	316	39	1.319	321	487	194	1.049	486	1.343	1.990	1.931	1.109	2.413	2.413	94
DİĞER GELİRLER	1.825	39	1.311	44	3.080	209	1.941	122	1.143	271	4.448	1.101	2.032	1.296	2.834	1.628	2.139	2.099	3.096	3.096	2.311
TOPLAM GİDER	116.618	2.491	116.911	4.499	111.913	3.613	111.239	13.239	111.381	14.988	126.688	31.282	109.442	30.321	103.419	71.289	79.139	69.129	95.116	95.116	202.391
SATIŞLAR MALİYETİ TOPLAMI	63.414	1.449	64.139	2.413	81.640	3.313	96.992	11.163	84.491	14.842	104.351	21.838	91.363	43.449	84.994	51.199	73.832	51.424	81.368	81.368	181.913
İŞLETME DIŞI GİDERLER TOPLAMI	49.209	1.011	32.364	2.013	28.266	1.999	16.238	1.938	29.293	3.146	21.687	3.134	13.313	3.372	23.343	11.490	21.318	19.321	12.348	12.348	11.378
FAİZ VE KOMİSYONA	29.634	613	36.199	1.819	12.824	862	649	31	12.113	2.138	13.936	1.436	1.219	336	1.928	682	1.129	1.131	1.219	1.219	313
KUR FARKI GİDERİ	0	0	38	3	321	31	31	19	1.941	341	214	31	319	396	1.171	999	1.121	1.138	1.299	1.299	39
DİĞER GİDERLER	19.168	418	16.381	614	14.922	1.993	11.131	1.318	11.949	2.642	11.193	1.831	11.843	6.419	21.146	14.931	19.964	16.946	9.299	9.299	11.143
KAR-(ZARAR)	(21.791)	(211)	(11.211)	(1.349)	(9.349)	(932)	2.116	248	(11.191)	(2.091)	313	91	4.316	2.199	1.694	1.964	(2.927)	(1.392)	4.619	4.619	6.391

(Sabit Fiyatlar 2004=1 esas alınarak hesaplanmıştır. Deflatör DPT ve İstatistik Enstitüsü esas alınmıştır.)

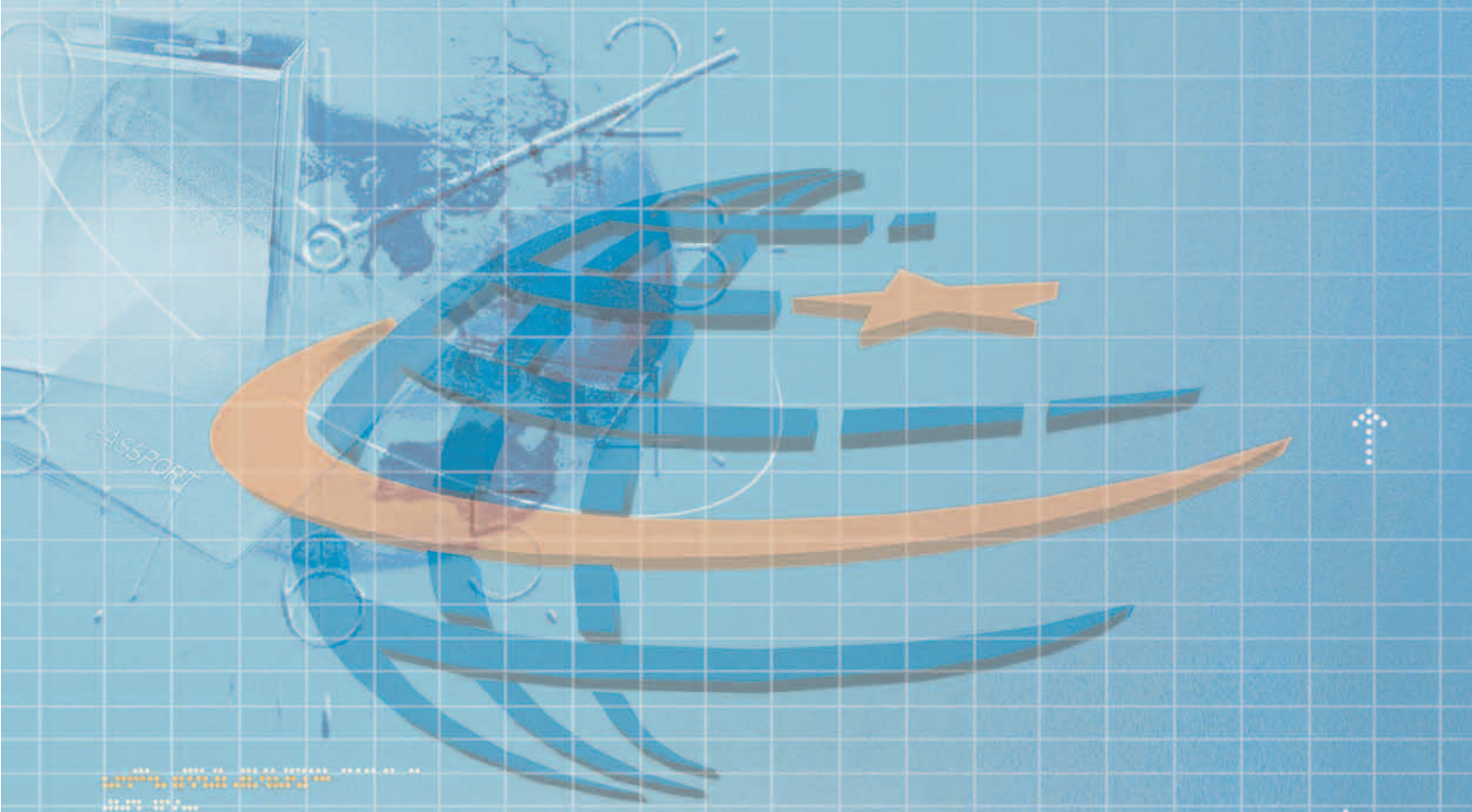

TÜRKİYE DEMİRYOLU MAKİNALARI SANAYİİ A.Ş. GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

TÜDEMSAŞ
SİVAS

ORGANİZASYON ŞEMASI

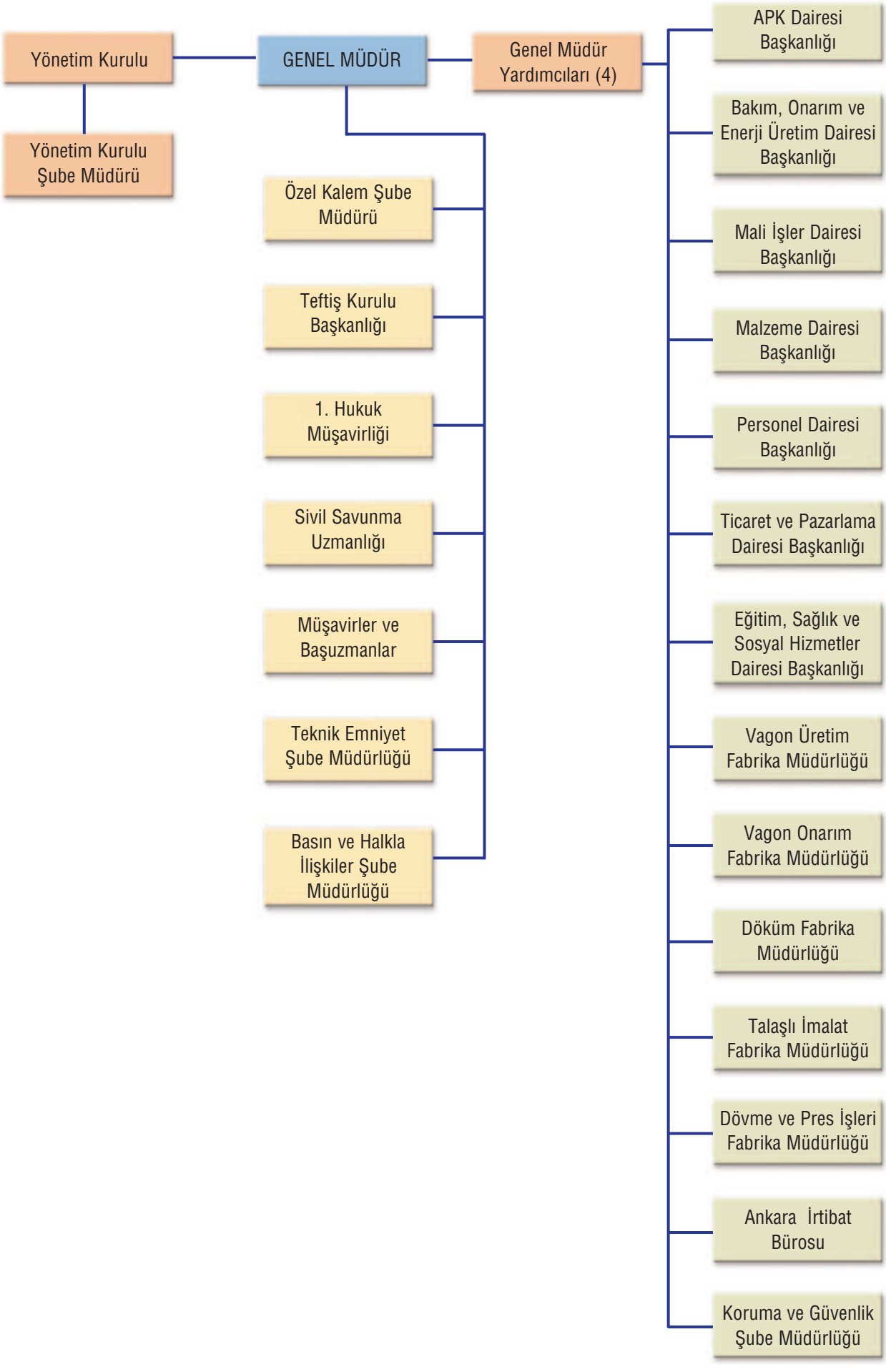

A- TARİHÇE VE HUKUKİ STATÜ

Türkiye Demiryolu Makinaları Sanayii A.Ş. (TÜDEMSAŞ) TCDD'nin kullanmakta olduğu buharlı lokomotif ve yük vagonlarının onarımını yapmak gayesiyle 1939 yılında "Sivas Cer Atelyesi" adı altında işletmeye açılmıştır.

Demiryolu ulaştırmasının gelişmesine ve Yurt Ekonomisinin ihtiyaçlarına paralel olarak bina, tezgah ve tesis bakımından geliştirilen Sivas Cer Atelyesi 1953 yılından itibaren yeni yük vagonu yapımına geçmiştir. 01.09.1972 tarihinde 44 Sayılı Kanunun amacına uygun olarak 200 Milyon TL. sermayeli TCDD Genel Müdürlüğü'ne bağlı "Sivas Demiryolu Makinaları Sanayii Müessesesi" (SİDEMAS) adı ile müessese haline getirilmiş, müessese statüsü 01 Nisan 1975 tarihinden itibaren uygulanmaya başlanmıştır.

SİDEMAS müessesi 28.03.1986 tarihinde Bakanlar Kurulu'nun 89/10527 sayılı kararı ile "Türkiye Demiryolu Makinaları Sanayii A.Ş." (TÜDEMSAŞ) ünvanı ile TCDD Genel Müdürlüğü'nün bağlı ortaklığı olarak teşkilatlandırılmıştır.

B- AMAÇ VE GÖREVLERİ

1- Her çeşit çeken ve çekilen araç imalat ve tamiratı

2- Her çeşit tesis ve makine parça imalat ve onarımı

3- Her çeşit döküm, dövme, pres ve lastik işleri,

4- Faaliyet konuları ile ilgili olarak, yurtiçi ve yurtdışından yerli ve yabancı kuruluşlarla işbirliği veya iştiraklerde bulunmak, proje müşavirlik işleri yapmak,

5- Faaliyet alanları ile ilgili tesisler kurmak ve işletmelerin ihtiyacı olan enerjiyi üretmek,

6- Lisans teknik beceri (know-how) ve benzeri anlaşmaları yapmak,

7- Faaliyet alanlarına giren alanlarda araştırma geliştirme çalışmaları yapmak, yaptırmak,

8- Gerektiğinde yurtiçinde ve yurtdışında büro açmak, acentelik, başbayilik, bayilik ihdas etmek, dâhili sigorta fonu kurmak, sigorta acenteliği yapmak, sigorta şirketlerine ortak olmak,

9- Şirket ihtiyacı halinde taşınmaz mal satın almak, satmak, kiraya vermek, kiralamak, satın aldığı arsa, arazi üzerine inşaatlar yapmak, taşınmaz mallar üzerinde gerek kendi gerekse üçüncü kişiler lehine ayni haklar tesis etmek,

10-Faaliyet konuları ile ilgili diğer işleri yapmak.

C- FAALİYETLER

Sivas şehrimizde 288.980 m^2 alan üzerine kurulmuş 5 fabrikadan müteşekkil bir sanayi kuruluşu olan TÜDEMSAŞ, Avrupa standartlarında, istenilen tip ve ebatta yük vagonu imalat ve onarımı ile bunlara ait yedek parça üretimi konusunda faaliyetler göstermektedir.

Dünya standartlarında, gelişen teknolojiye uygun kalitede ve ekonomik vagon üretimi yaparak Ülke ekonomisine katkı sağlamak **misyonunu**, yük vagonu sektöründe Dünyada etkin, Bölgede lider şirket olmak **vizyonunu** hedef şeçen; Kaynakları etkin ve verimli kullanarak müşteri ve çalışan memnuniyetini sağlayan, çevreye duyarlı, sürekli iyileşmeyi ilke edinen Şirketimiz; 15.10.2003 tarihinde TS EN ISO 9001:2000 Kalite Yönetim Sistemi Belgesini alan ilk şirketlerden biri olmuştur.

Tüdemsaş Genel Müdürlüğü, Irak Demiryollarına 2002 yılı sonu ile 2003 yılı başında toplam 240 adet Sarnıç (petrol Taşıma) Vagonu yapım ve ihracatı gerçekleştirmiş, 11.497.800 $ (ABD Doları) karşılığında döviz geliri sağlamıştır. Ayrıca 2003 ve 2004 yıllarında Milli Savunma Bakanlığına 2

partide toplam 30 adet Hafif Petrol Taşıma vagonunun üretimi gerçekleştirilerek servise verilmiş, söz konusu vagonlardan Şirket yaklaşık olarak 1.717.875 $ (ABD Doları) gelir sağlamıştır.

Şirketimizde üretimine başlanmış olan Sgss Tipi Bojili Konteyner Taşıma Yük Vagonu, 22,5 ton dingil yükü taşıma kapasitesine ve 120 km/saat servis hızı özelliklerinde üretimi yapılan Türkiye'nin ilk yük vagonlarıdır.

ANA FABRİKALAR

1. VAGON ÜRETİM FABRİKASI:

Yük vagonu üretimi, 14.02.1953 tarihinde, vagon onarım atölyesinin bir bölümünde başlatılmıştır. 1988 yılına kadar bu atölyede üretim sürdürülmüştür. Bu tarihten sonra lokomotif onarımına ihtiyaç kalmadığından, bu iş sona erdirilerek, 1939 yılından beri lokomotif bakım-onarım atölyesi olarak kullanılan binalar, 1988 yılı içinde vagon üretimi için yeniden düzenlenerek aynı yıl içinde hizmete sokulmuştur. Şirketimiz başlangıçtan bugüne kadar 16 Bin adetten fazla çeşitli tipte yük vagonu üreterek TCDD'nin hizmetine sunmuştur.

Vagon Üretim Fabrikası

16.262 m² kapalı alanı olan fabrika, Yılda 1500 adet bojili vagonun çelik konstrüksiyon işlerini ve montajını yapabilecek kurulu kapasiteye sahiptir.

Fabrika, vagon üretimi dışında TCDD Genel Müdürlüğü'ne bağlı servislerin bir çok yedek parça, çelik konstrüksiyon işleri ve tesis ihtiyaçlarını da karşılamaktadır.

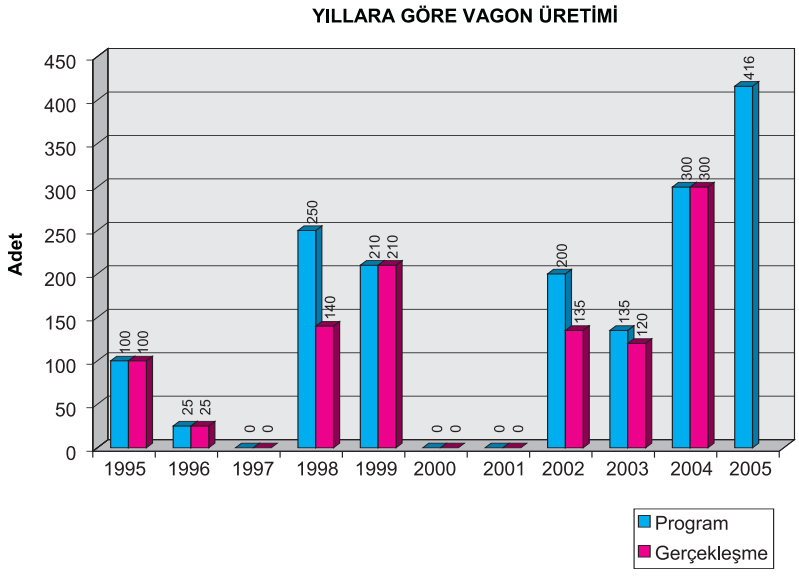

2. VAGON ONARIM FABRİKASI:

22.10.1939 tarihinde vagon onarım atölyesi olarak hizmete giren bugünkü vagon onarım fabrikasında, kuruluşundan bu güne yaklaşık 300.000 adet çeşitli tip ve tonajda yük vagonunun onarımı gerçekleştirilmiştir.

23.655 m^2 kapalı alanı olan fabrika, Yılda 7600 adet çeşitli tipte yük vagonunun değişik düzeydeki onarımı gerçekleştirilebilecek kurulu kapasiteye sahiptir.

Fabrika, vagon onarımı dışında yük vagonlarına ait tampon, koşum takımı, cer kancası ve tekerlek takımları gibi Demiryolu donanımlarının bakım-onarımını da yapmaktadır.

Vagon Onarım Fabrikası

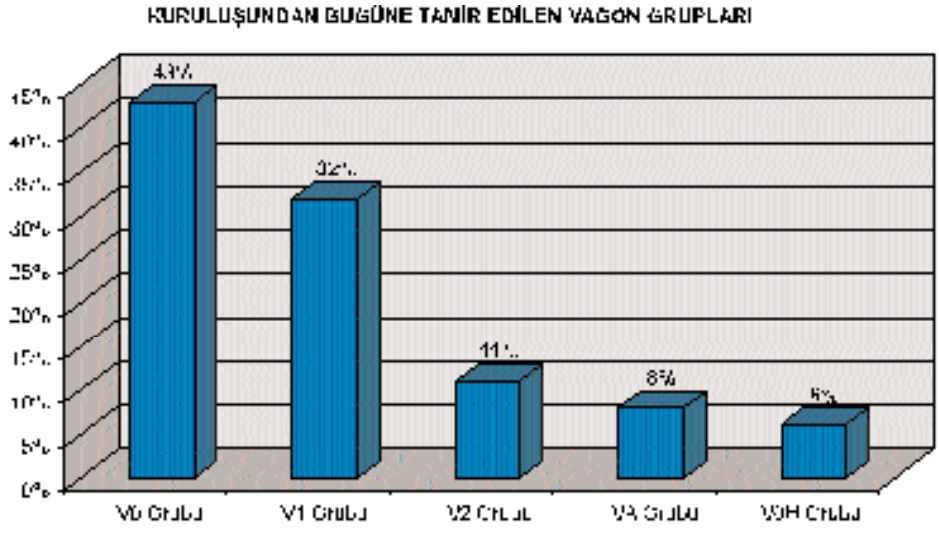

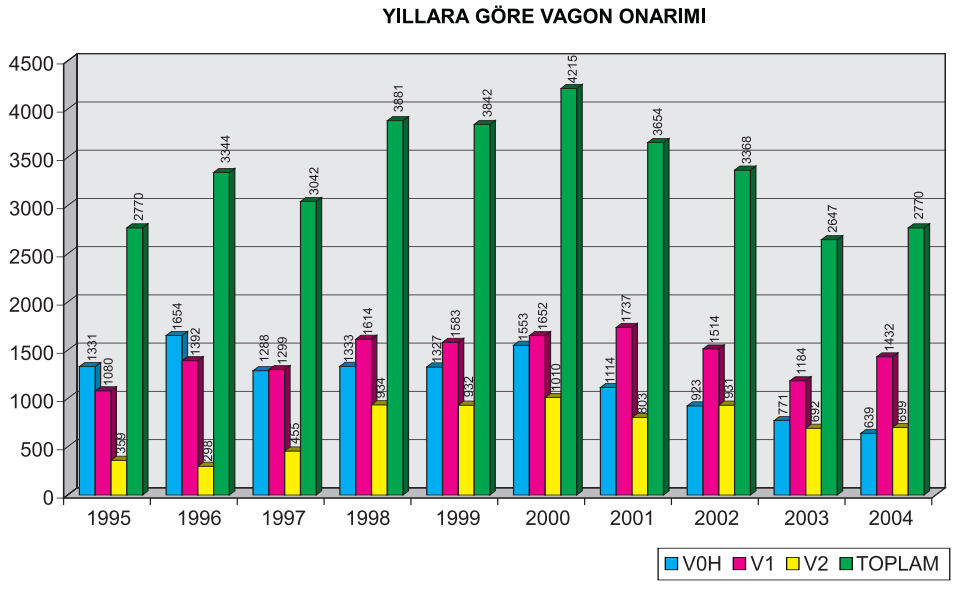

3. DÖKÜM FABRİKASI:

Döküm Fabrikası, TCDD servislerinin her türlü döküm parça ihtiyacını karşılamak için 29 Ekim 1951 tarihinde hizmete açılmıştır. Fabrika; Pik, Çelik, Prinç ve Lastik döküm işleri yapabilmektedir. Ayrıca; ihtiyaç duyulan her çeşit döküm modelinin üretimini yapabilecek bir modelhane ile yine TCDD servislerinin ihtiyacı olan lastik parçaların üretimini yapabilecek Lastik Üretim Şubesi' de mevcuttur.

10.700 m² kapalı alana sahip olan fabrikada;

- 25 ton parça ağırlığına kadar pik döküm,
- 2 ton parça ağırlığına kadar çelik döküm parça imali yapılabilmektedir.

Yıllık kurulu üretim kapasitesi;

- 12.000 ton pik dökümü,
- 700 ton çelik dökümü,
- 300 ton prinç dökümü,
- 100 ton lastik hortum ve parça üretimi,
- 40 m3 model üretimi dolayındadır.

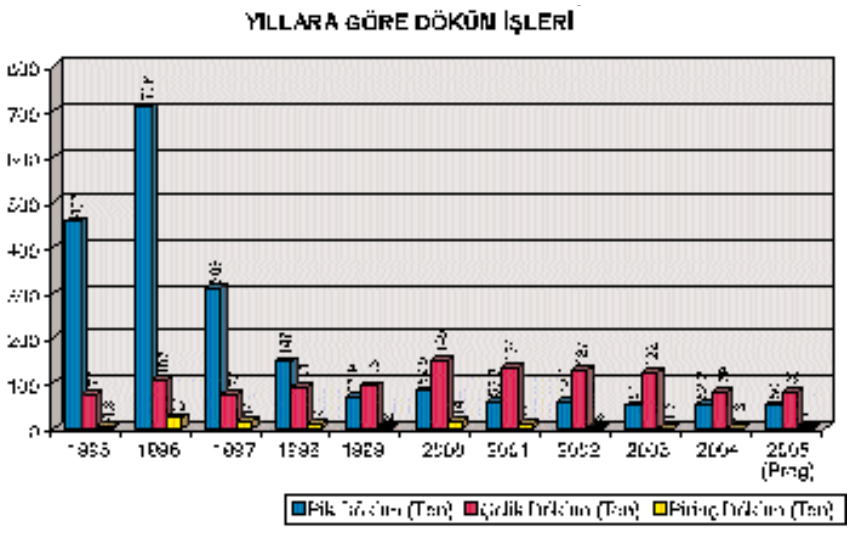

1995–1998 yılları arası pik döküme sabo üretimi dahil edilmemiştir.

4. TALAŞLI İMALAT FABRİKASI:

Talaşlı İmalat Fabrikası, TCDD servislerinin her türlü yeni yedek parça ihtiyacının talaşlı imalat işlerini yapmak ve dövülüp preslenecek parçaların kalıp üretimlerini gerçekleştirmek üzere, 29 Ekim 1951 tarihinde hizmete girmiştir.

7.354 m² kapalı alana sahip olan fabrikanın mevcut tezgahlarında;

- 1.930 mm çap, 6.000 mm boya kadar tornalama,
- 3.000 mm boya kadar planyalama işleri yapılmaktadır.

Fabrikada, yük ve yolcu vagonlarında kullanılan tampon ile demiryolu ray bağlantılarında kullanılan krapo üretimi de yapılmaktadır.

Bünyesinde bulunan kalıp şubesinde, her türlü gezenk dövme kalıpları, metal döküm modelleri, sıcak ve soğuk eksantrik pres kalıpları Lastik Parça üretim kalıpları ile sıcak yatık pres kalıpları imal edilmektedir.

5. DÖVME VE PRES İŞLERİ FABRİKASI

Dövme ve Pres İşleri Fabrikasının ana binalarından biri 1939 yılında, diğeri 1966 yılında hizmete girmiş, 1974 yılında ise yeni bir ilave bina ile genişletilmiştir. 1986 yılına kadar Talaşlı İmalat Fabrikası ile birlikte Genel Makina Fabrikası olarak teşkilatta yer alan Fabrika, bu tarihten sonra yeni fabrika hüviyetini kazanmıştır.

Fabrikada; demiryolu makinalarının yaprak susta onarım ve üretimi ile derin çekme, sac kesme, bükme, preste basma, sıcak serbest dövme (Şahmerdan), sıcak kalıplı dövme (Gezenk ve Yatık Pres) işlerinden başka alın kaynak işlemleri de yapılmaktadır.

6.695 m^2 kapalı alana sahip olan fabrikanın mevcut tezgah ve tesislerinde,

- 1500 Kg. parça ağırlığına kadar serbest dövme,
- 15 Kg. parça ağırlığına kadar kalıplı dövme,
- 600 ton basma kuvvetine kadar derin çekme,
- 450 ton basma kuvvetine kadar eksantrik presle basma işleri yapılmaktadır.

Şirket, yukarıda özetlenmeye çalışılan ana üretim birimleri dışında başta Bakım Onarım ve Enerji Üretim Dairesi olmak üzere destek işlerini yürüten modern bir yapıda bulunması gereken tüm standart birimlere de sahiptir.

D- İŞLETME FAALİYETLERİ

İŞLETME FAALİYETLERİ	1939–1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	TOPLAM	2005 PROGRAM
YÜK VAGONU YAPIMI (ADET)	15.370	100	25	-	140	210	-	-	135	135	300 *	16.415	416
YÜK VAGONU ONARIMI (ADET)	267.312	2.770	3.344	3.042	3.881	3.842	4.215	3.654	3.368	2.649	2.770	300.847	3.359
DÖKÜM İŞLERİ (TON)													
PİK DÖKÜM	360.629	8.089	9.260	8.502	7.596	68	83	59	60	51	52	394.449	30
ÇELİK DÖKÜM	13.051	75	107	75	91	93	149	134	127	122	79	14.103	80
PRİNÇ DÖKÜM	14.673,6	4,8	23	14	9	2	14	11	3	1,3	1,3	14.757	2
MODEL YAPIM İŞLERİ (m^3)	147	4	5	8	8,2	8,6	7,4	7,7	6,1	8,7	2,7	213,4	3,6

** 2004 yılında 300 adet vagon imalatı devam etmektedir*

E- MALİ DURUMU

MALİ DURUM (Milyon TL) Bin YTL	1995		1996		1997		1998		1999		2000		2001		2002		2003		2004		2005 PROGRAM
	SABİT	CARİ	SABİT	CARİ	SABİT	CARİ	SABİT	CARİ	SABİT	CARİ	SABİT	CARİ	SABİT	CARİ	SABİT	CARİ	SABİT	CARİ	SABİT	CARİ	CARİ
NOMİNAL SERMAYE	14944,0	100	3943,9	100	13832,4	1200	102,90,1	1200	34316,1	6000	2421,1,1	6000	4,960,6	20000	10141,0	20000	22000	20000	100000	100000	100000
ÖDENMİŞ SERMAYE	14094,2	211,3	3221,1	276,2	12190,6	816	102,90,1	1200	22300,0	4000	2421,1,1	6000	3,433,0	10000	10141,0	20000	22000	20000	20000	20000	20000
TOPLAM GELİR	38309,1	1231,0	3,930,2	2032,0	30322,1	3933,0	31,331,1	8,300	30091,0	14,960,2	90,330,0	22,403,3	63,340,1	39,201,1	76,163,1	39,260,1	63,164,0	33,833,0	34,000	34,000	1,31,160
SATIŞ GELİRLERİ TOPLAMI	36,833,9	1214,0	32,833,9	2014,1	30,031,6	3,902,1	7,183,0	3,324,6	31,331,2	1,1364,2	33,316,6	21,141,1	63,013,9	39,102,0	73,346,6	44,904,9	31,401,9	31,923	32,000	32,000	1,361,316
ÜRETİM GELİRİ	26,904,6	368,3	21,034,1	893,6	13,327	1,211,9	27,384,1	3,204,1	29,319	31,193,1	1,1269	3,931,4	1,264,4	6,320,2	2,331,9	1,193,6	13,902,2	1,324,2	20,000	20,000	342,12,9
BAKIM ONARIM GELİRİ	3,942,1	639,9	3,161,1	1,278,3	3,934,6	2,370,2	4,309,3	321,1	4,946,2	3,611,9	7,921,6	13,139,9	13,934,3	24,132,1	31,323,7	34,839,1	41,139,6	3,921,3	40,000	40,000	61,941,1
FAALİYET DIŞI GELİRLER TOPLAMI	1,312,2	33	1,264,0	48,3	1,290,3	31,4	1,481,1	1,344	1,316,1	3,93	3,313,1	1,126,3	3,134	3,131,6	321,0	3,312	1,902,3	1,312,3	1,000	1,000	1,911
FAİZ VE KOMİSYON	2,9	0,061	2,1	0,082	3,8	3,9	3,38	0,4	11,4	2	1,23,1	31,3	222,3	103,1	496,9	290	927,4	324,4	310	310	100
KUR FARKI GELİRLERİ									261,9	42,3	0,1	0,032			1,3	0,981	3,6	3,2			
DİĞER GELİRLER	1,323,3	36,9	1,264,0	48,3	1,212,3	31,3	9,39,1	104	1,482,9	209,3	3,222,2	1,294,3	430,0	223,2	413,2	294,2	931,6	324,8	1,310	1,310	911
TOPLAM GİDER	36,834,2	1,839,2	33,933,9	3,292,3	39,344,3	4,928,2	74,123,3	8,394	33,350,0	13,121,3	93,393,8	2,340	71,190,6	33,131,1	83,330,9	39,931,1	83,138,6	39,838,8	32,312	32,312	1,362,3
SATIŞLAR MALİYETİ TOPLAMI	31,933,3	1,133,3	43,334,1	1,384,6	44,930	3,313,2	83,782,6	3,943	36,130,0	1,133,0	33,340	22,914,4	643,3,2	39,939,1	713,3,2	47,338,6	33,982,1	44,210,9	32,000	32,000	1,233,312
FAALİYET DIŞI GİDERLER TOPLAMI	3,332,0	316,0	3,994,6	1,412,9	29,331,3	1,139	63,32,1	319	1,209	2,141,1	693,0	1,321,6	833,3	3,932,2	1,824,0	9,312,3	11,936,4	9,323,9	3,332	3,332	319,1
FAİZ VE KOMİSYON																					
KUR FARKI GİDERİ																					
DİĞER GİDERLER	3,332,0	316,0	3,994,6	1,412,9	29,331,3	1,139	63,32,1	319	1,209	2,141,1	693,0	1,321,6	833,3	3,932,2	1,824,0	9,312,3	11,936,4	9,323,9	3,332	3,332	319,1
KAR - (ZARAR)	2,301,9,1	-398,3	-2,981,6,6	-1,139,8	-11,019,4	-949,0	4,131,9	-1,3	-4,992,3	-4,337,6	3,134	4,272,2	-2,141,1	-2,331,2	-9,812,6	3,311	-3,994	-3,921,1	-3,328	-3,328	392

NOT: Sabit fiyatlar 2004 yılı fiyatlarıyla.

F- YATIRIMLAR

Şirketin son yıllardaki stratejik hedefi, büyük ölçüde boş bulunan ve yılda 1500 Adet Yük Vagonu Yapımına imkan verebilecek boyuttaki kurulu kapasitesini özellikle ihracata yönelik olarak devreye sokmaktır.

TCDD Genel Müdürlüğü ile koordineli olarak UIC ve ERRI gibi uluslararası demiryolu standart ve teknolojilerini geliştiren kuruluşlar ile temaslar kurulup bu konudaki uzman kuruluşların demiryolu araçları ve bunların alt donanımlarında gerçekleşen gelişiminin izlenmesi, bu alanda faaliyet gösteren ve gelişmiş teknolojiye sahip bağımsız kuruluşlarla temaslar sonucu dünyadaki gelişmelerin izlenmesi ve yurdumuzda da demiryolu teknolojisinin geliştirilmesi doğrultusunda çalışmalar yapılmaktadır.

Pazarlama konusunda yurtiçi ve yurtdışı özel sektör mensubu pazarlama firmaları ile işbirliği imkanlarının geliştirilmesi sağlanacaktır. Üniversitelerle işbirliği yapılarak Yurdumuzdaki demiryolu araçları üretim teknolojisinin geliştirilmesine çalışılacaktır.

Şirketimiz yeterli kaliteye ve özellikle UIC tarafından demiryolu araç, gereç ve donanımlarında sağlanması şart koşulan özelliklere ulaşılması ve günümüz teknolojisine uygun vagonların imali için teknik ve ekonomik ömrünü doldurmuş tezgah ve tesislerin yenileme ve temin çalışmaları sürdürülmektedir.

Şirketin şu an sahip olduğu teknik ve sınai imkanlar, faaliyet alanı olan "Yük Vagonu yapımı, onarımı ile bu işlerin gerçekleştirilmesinde kullanılan bir çok önemli yedek parçanın imali ve benzer yapıdaki çelik konstrüksiyon işleri" olarak tanımlandığında, Dünya'ya açılmasına imkan verecek düzeydedir. Kurulu kapasitesinin % 40 civarında kullanılmakta olduğu göz önüne alınırsa, sonucunda elde edilebilecek kazanç karşısında sözü dahi edilmeyecek küçük ölçekli yenileme yatırımı ile ve en önemlisi gerekli tanıtım, pazarlama hamlesi ile bu atıl kapasitenin yurt ekonomisine kazandırılması doğrultusunda her türlü çabaya değer bir durum söz konusudur ve TÜDEMSAŞ'ta bu çabayı gerçekleştirecek inanç ve azim vardır.

YILLARA GÖRE YATIRIMLAR

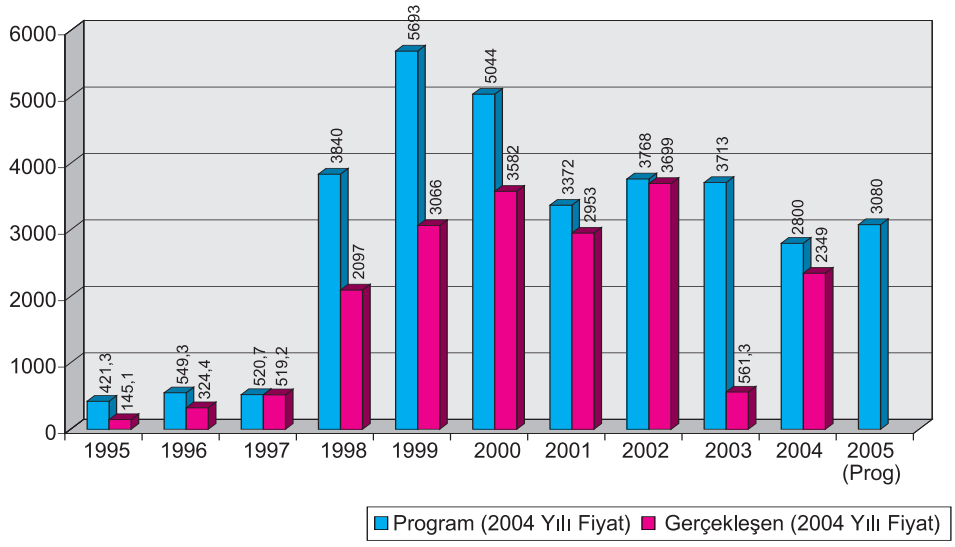

YATIRIM HARCAMALARI

Milyar TL – Bin YTL

YILLAR	PROGRAM		HARCAMA	
	CARİ YIL FİYATLARIYLA	2004 YILI FİYATLARIYLA	CARİ YIL FİYATLARIYLA	2004 YILI FİYATLARIYLA
1995	9	421,3	3,1	145,1
1996	21	549,3	12,4	324,4
1997	35	520,7	34,9	519,2
1998	450	3839,7	245,7	2096,5
1999	1000	5692,7	538,5	3065,5
2000	1250	5044,4	887,5	3581,5
2001	1565,9	3372,1	1371,4	2953,3
2002	2500	3767,7	2454,2	3698,7
2003	3300	3712,5	498,9	561,3
2004	2800	2800	2348,8	2348,8

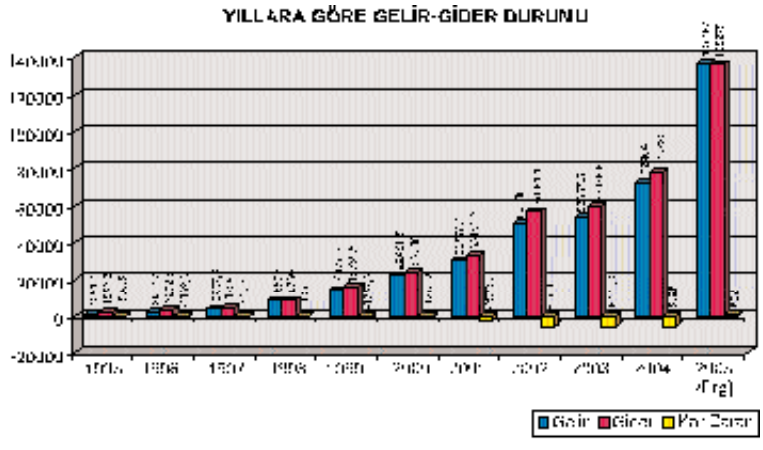

G- PERSONEL DURUMU

STATÜSÜ	YILLAR										
	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005 PROGRAM
MEMUR	196	71	50	62	64	64	67	66	67	68	67
SÖZLEŞMELİ	91	194	231	283	298	292	291	278	262	237	252
DAİMİ İŞÇİ	1516	1403	1384	1266	1427	1407	1345	1149	1071	1012	1022
GEÇİCİ İŞÇİ	92	92	450	449	449	448	448	446	446	445	445
TOPLAM	1895	1760	2115	2060	2238	2211	2151	1939	1846	1762	1786

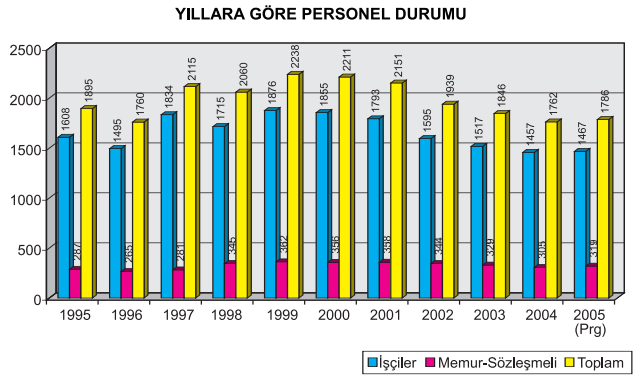

TÜRKİYE VAGON SANAYİİ A.Ş. GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

TÜVASAŞ

ORGANİZASYON ŞEMASI

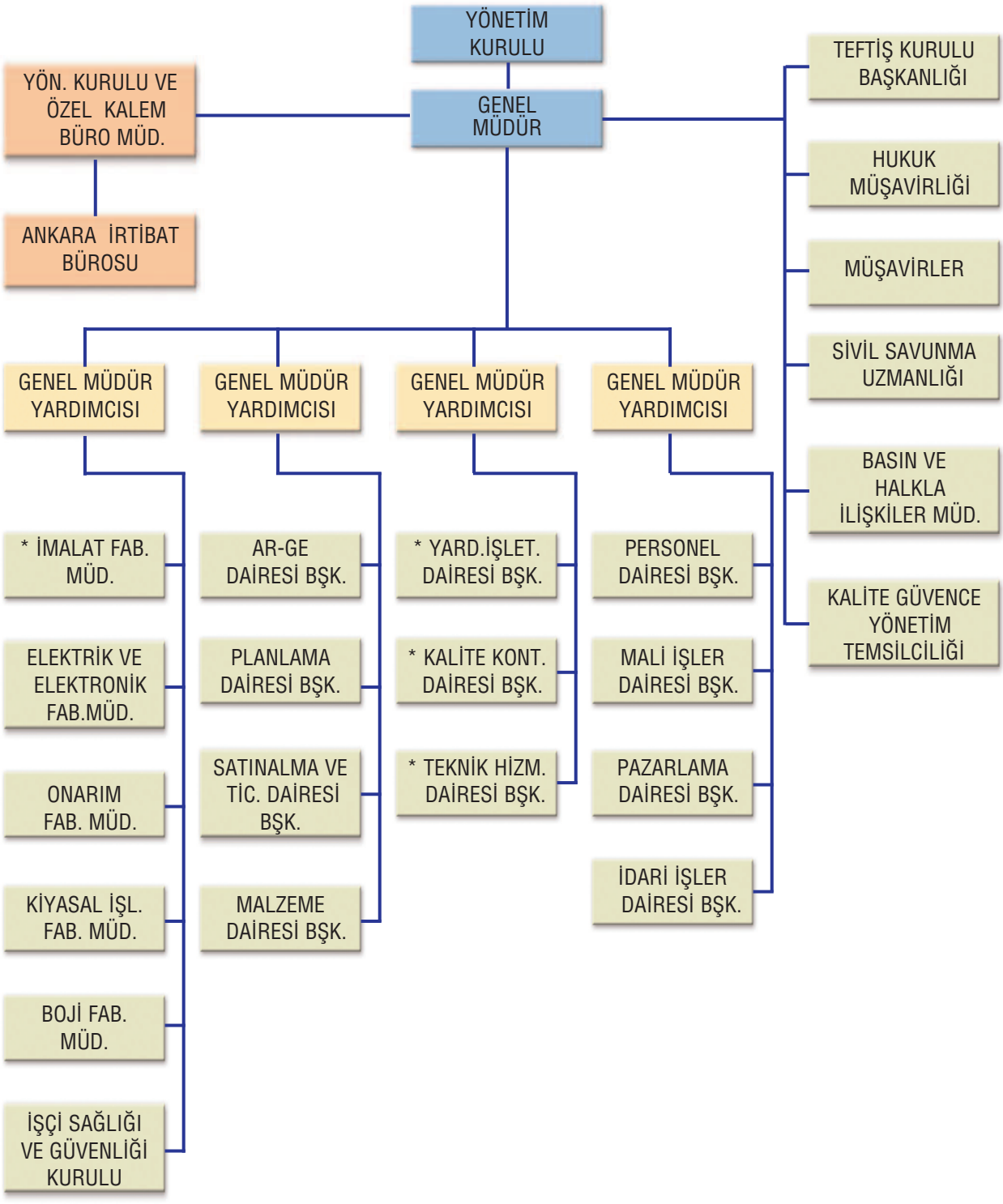

A- TARİHÇE VE HUKUKİ STATÜ

TÜVASAŞ, Ülkemizin yolcu vagonu imalatı ve onarımı konusundaki tek kuruluşudur. 25.10.1951 tarihinde **"Vagon Atölyesi"** adı altında TCDD'nin (Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları) yurtdışından ithal ettiği vagonların bakım ve onarımlarının yapılması ve yedek parça imal edilmesi amacıyla işletmeye açılmıştır. Bu tarihlerde Demiryolu İşletmeciliği tamamen yabancı menşeli vagonlara dayanmaktadır. Yurt dışından ithal edilen vagonların bakım ve tamir problemleri, yerli vagon üretimini gündeme getirmiştir. 1961 yılından itibaren bünyesindeki yük vagonu görevi alınarak sadece yolcu vagonu imalatı ve onarımını gerçekleştirmek üzere **"Adapazarı Demiryol Fabrikası (ADF)"** adıyla faaliyet göstermeye başlamıştır. 1975 yılından itibaren **"Adapazarı Vagon Sanayii Müessesesi (ADVAS)"** adını alan kuruluş, üretimi yapılan vagonların niteliği ve kapasitesi açısından yenilikler getirmiştir. Beynelmilel şartlara haiz olan 26.4 metre uzunluğunda RIC vagonları yapımına da bu yıl başlanmıştır.

Son olarak kuruluş, Ekonomik İşler Yüksek Koordinasyon Kurulu'nun 02.12.1985 tarih ve 85/30 sayılı kararları ile TCDD'ye bağlı ortaklık şeklinde teşkilatlandırılmış ve **"Türkiye Vagon Sanayii A.Ş. (TÜVASAŞ)"** ünvanını almıştır. Şirket TCDD'nin Bağlı Ortaklığı durumundadır ve sermayesinin %99.998'i TCDD Genel Müdürlüğü'ne ait olmak üzere tamamı devlete aittir. TÜRKİYE VAGON SANAYİİ A.Ş. (TÜVASAŞ) olarak tescili yapılan Şirketimizin kuruluş sermayesi 25 Milyar TL olup 1994 yılında 250 Milyar TL, 1997 yılında 1 Trilyon TL, 1998 yılında 5 Trilyon TL ve son olarak 2001 yılında da 15.000.000.000.000 TL olarak belirlenmiştir.

Şirketimiz, ana sözleşmede yazılı şartlara, Kamu İktisadi teşebbüsleri hakkındaki kanun hükmündeki kararnameye, TCDD İşletmesi Genel Müdürlüğü Ana Statüsü ile Türk Ticaret Kanunu hükümlerine tabidir.TÜVASAŞ'ın hükümet düzeyinde gözetimi, koordinasyonu ve ilişkileri Ulaştırma Bakanlığı'na bağlı olarak yürütülmektedir. Şirket 1998 yılında başladığı TSE yolculuğunda bugün TS-ISO-EN 9001:2000 Kalite Yönetim Sistemi belgesine sahiptir.

SERMAYESİ : 15.000.000.00 YTL		
HİSSEDARLARI	SERMAYE PAYI	%
T.C.D.D. GN. MÜDÜRLÜĞÜ	14.999.700.00 YTL	99.99800
T.D.İ. A.Ş.	100.00 "	0.00067
T.D. ÇELİK İŞL. GN. MÜDÜRLÜĞÜ	100.00 "	0.00067
ASİL ÇELİK SAN. TİC. A.Ş.	100.00 "	0.00067

B- AMAÇ VE GÖREVLERİ

Her türlü raylı taşıtın imalatını ve onarımını yapmak,

Yedek parça imalatı ve onarımını yapmak,

Faaliyet konuları ile ilgili olarak, yurtiçi ve yurtdışında yerli ve yabancı kuruluşlarla işbirliği veya iştiraklerde bulunmak, proje müşavirlik işleri yapmak,yaptırmak,

Faaliyet alanları ile ilgili tesisler kurmak,

Lisans, teknik beceri ve benzeri anlaşmalar yapmak,

Faaliyet konularına giren alanlarda araştırma geliştirme çalışmaları yapmak ve yaptırmaktır.

C- FAALİYETLER

TÜVASAŞ yolcu vagonu imalatı, yolcu vagonu bakım-onarım-revizyon-modernizasyonu olmak üzere iki temel faaliyeti icra etmektedir. Şirketimiz 1962 yılında ithal vagonları kopyalama usullerle başladığı vagon imalat serüvenini, kendi projesiyle tüm tiplerde vagon imalatı yapan sayılı bir şirket olarak devam ettirmektedir. Lüks, klimalı tipte tasarlayıp %90' ın üzerinde yerlilik oranıyla ürettiğimiz vagon tipleri aşağıda verilmiştir;

- Tekli Ray Otobüsü,
- TVS-2000 tipi Lüks Pulman Vagon,
- TVS-2000 tipi Lüks Yemekli Vagon,
- TVS-2000 tipi Lüks Kuşetli Vagon,
- TVS-2000 tipi Lüks Yataklı Vagon,
- TVS-2000 tipi Lüks Personel Bölmeli Pulman Vagon,
- Jeneratör Vagonu,
- M-Serisi klimalı Pulman, Yemekli ve Personel Bölmeli Engelli modernizasyon vagonları,

Tasarımla imalat fikri "Anonim Şirket" hüviyeti kazanılmasından sonra ortaya çıkmıştır. Şirketimizin tasarlayıp ürettiği ilk araç Tekli Ray Otobüsüdür (1990). Sonra 1994 yılından itibaren TVS-2000 serisi vagonların tasarlanıp üretimine, son olarak 2002 yılından itibaren M-Serisi modernizasyon vagonlarının imalatına başlanmıştır.

Vagonların modernizasyonuna N serisi ile devam edilecektir.

TCDD TÜVASAŞ'ın hem sermayedarı, hem de birincil müşterisi konumundadır. TCDD için şimdiye kadar 1610 yolcu vagonu imalatı ile 31.000'in üzerinde yolcu vagonu onarımı yapan Şirketimizin milli ekonomimize yaklaşık 2 Milyar$ katkı sağladığı hesaplanmaktadır. Kendi tasarımı olan araçlardan bugüne kadar 11 Ray Otobüsü, 248 adet TVS-2000 serisi lüks klimalı yolcu vagonu ve 78 adet M-Serisi klimalı modernizasyon vagonu yapıp TCDD'ye teslim eden TÜVASAŞ ihracat da yapmıştır. Geçmişte, TCDD dışında Pakistan Demiryolları için 1971 yılında 28 ve 1976 yılında da 49 adet olmak üzere toplam 77 adet Yolcu Vagonu ile 1989 yılında Bangladeş Demiryolları için 32 adet dar hat boji imal edilerek ihraç edilmiştir. 2001 ve 2002 yıllarında 38 adet Bursaray HRT araçları SIEMENS ile ortaklaşa üretilerek Bursa Büyükşehir belediyesine teslim edilmiştir.

Bölge ülkelerinin vagon ihtiyaçları ve Büyükşehir Belediyelerinin toplu taşıma araçlarının bir kısmının Şirketimiz imkânları ile karşılanması için çalışmalar sürdürülmektedir. Irak Demiryolları (IDY) için 12 adet Jeneratör Vagon imalatı ihalesi kazanılmış, proje çalışmalarına başlanmış ve söz konusu araçlar 2006 yılında teslim edilecek şekilde 2005 yılı iş programına ihzarat çalışması olarak alınmıştır.

Tarihi kronolojisi içinde TÜVASAŞ'ın üretimini gerçekleştirdiği ürünler ve TÜVASAŞ'ın dönüm noktaları aşağıdaki gibidir.

1961:	İlk yerli vagon üretimini gerçekleştirilmesi. PTT Genel Müdürlüğüne 10 adet bojili PTT vagonu yapımı.
1968:	DMO için 50 adet ambulans imalatı.
1971 ve 1976:	Doğu Pakistan Demiryolları (Bangladeş) için 28 + 49 toplam 77 adet yolcu vagonu imalatı.
1975:	THY için 6 adet APRON Otobüs imalatı.
1979:	Alsthom-Fransa lisansı ile banliyö hatları için Elektrikli Tren Dizilerinin imalatı.
1989:	Bangladeş Demiryolları için 32 adet dar hat boji imali.
1990:	Türkiye Denizcilik İşletmeleri için TRUVA Feribotu'nun tamirat işinin yapılması. Yolcu kompartmanları, barlar, oturma koltukları komple projelendirilerek imalatının gerçekleştirilmesi.
1992:	TCDD için Ray Otobüsü (Dizel Motor Tahrikli Vagon) projelendirme ve imalatının gerçekleştirilmesi.
1994:	TVS-2000 serisinden klimalı, otomatik kapılı, Y32 bojili Pulman tipi lüks yolcu vagonu projelendirilmesi ve üretilmesi.
2001:	SIEMENS-DUEWAG GmbH ile birlikte Bursa Büyükşehir Belediyesi için 38 adet metro aracının ortaklaşa üretilmesi.

2002 : M-Serisinden klimalı, otomatik kapılı, Schlieren bojili Pulman ve yemekli tipi yolcu vagonlarının projelendirilmesi ve üretilmesi.

2003 : M-Serisi Personel Bölmeli Engelli WC li Vagon imalatı gerçekleştirilmesi

TÜVASAŞ' ın prestij projesi olan dizel tren set projesi üzerindeki çalışmalar son aşamadadır.

D- YATIRIMLAR

Türkiye'de yolcu vagonu, elektrikli dizi, raybüs imalatı ve onarımı yapan tek kuruluş olan TÜVASAŞ 17 Ağustos 1999 yılındaki Marmara Depreminde çok ağır hasar görmüş, imalat ve onarım kapasitesini büyük ölçüde kaybetmiştir. Depremde en çok yıkım vagon imalat-onarım atölyelerinde olmuştur. Yaklaşık 60.000 m^2 çelik-konstrüksiyon imalat ve onarım atölyeleri ile 2.400 m^2 betonarme hazırlama atölyeleri ve alt yapı tesisleri deprem sonucu kullanılmayacak derecede ağır hasar görmüş ve yıkılmıştır.

Kuruluşumuz, 2000 yılından itibaren 2001, 2002, 2003 ve 2004 yıllarında tamamı özkaynaklardan sağlanan yatırımlarla üretim ve onarım faaliyetleri tekrar deprem öncesi kapasitesine ulaştırılmıştır. Şirket, küçülerek büyüme stratejisini gerçekleştirmek amacıyla kapasite ve kalitesini arttırmak, dünya raylı taşıt sektöründe etkinlik sağlamak, verimliliği arttırmak, ihracat imkânlarını aramak, rekabette iç piyasa ve dış piyasada etkili olmak için ekonomik imkânlarının elverdiği oranlarda yatırımlar yapmaya devam etmektedir. Bu amaçla özkaynaklarımızın yeterli olmayacağı düşüncesiyle Avrupa Yatırım Bankası (AYB) na kredi başvurusunda bulunulmuştur.

YILLARA GÖRE YATIRIMLAR

Milyon TL.

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
PROGRAM	40.000	61.875	100.000	220.000	700.000	1.000.000	4.631.000	6.400.000	8.000.000	7.500.000	7.500.000
UYGULAMA	22.366	36.772	79.070	82.815	203.218	1.064.322	4.704.000	5.190.334	1.463.000	2.920.000	

Not: 2005 rakamları bütçe rakamlarıdır.

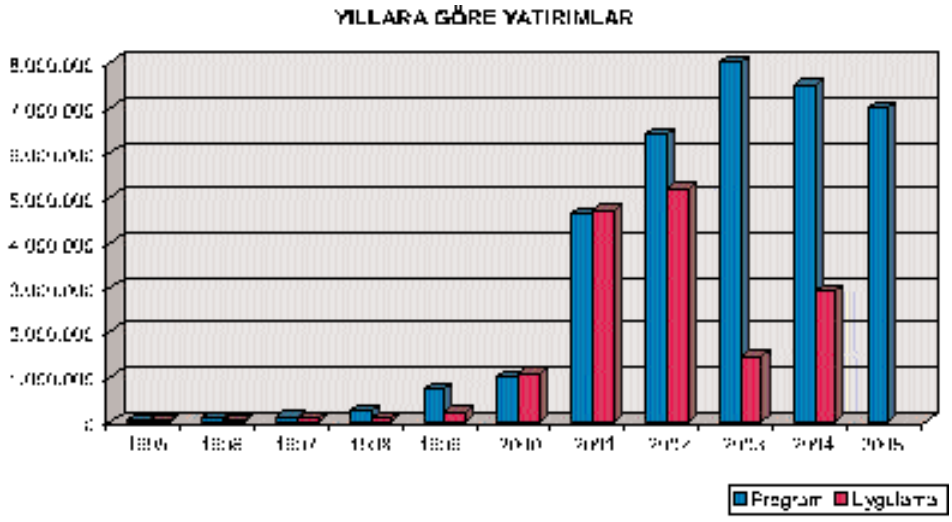

YILLARA GÖRE VAGON İMALATI

BİRİM : Adet

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
İmalat	20	42	30	25	20	2	10	24	9	42	63

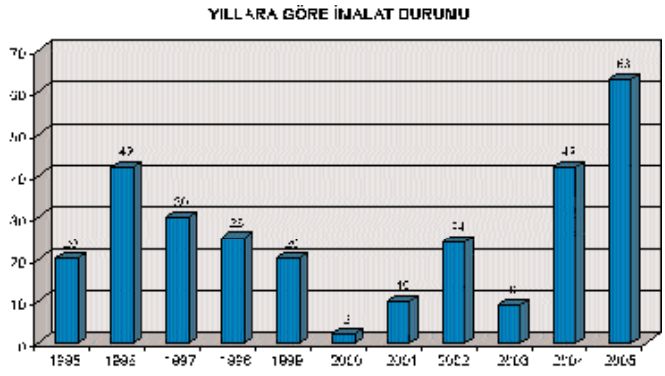

Not: 1-Yolcu vagon imalatı dışında, TÜVASAŞ-SIEMENS Ortaklığı ile 2001 yılında 22 araçlık, 2002 yılında 16 araçlık metro vagonu imal edilmiştir.
2-2005 Yılı rakamları bütçe rakamlarıdır.
3-1999-2001 depremden etkilendiğimiz yıllar.

YILLARA GÖRE VAGON ONARIMI

BİRİM : Adet

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Onarım	528	600	754	658	370	529	546	526	354	620	525

Not:2-2005 Yılı rakamları (Modernizasyon vagonları dahil) bütçe rakamlarıdır.

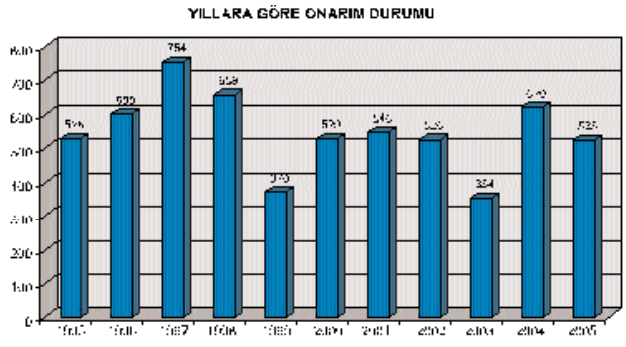

E- PERSONEL DURUMU

YILLAR	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
İşçi Durumu (Yıl Ort.)	1199	1142	1346	1225	1215	1153	1136	1074	1044	961	983
Memur Durumu (Yıl sonu)	384	366	353	391	423	397	389	382	373	365	370

Not: 1- 2005 rakamları bütçe rakamlarıdır.
2- 1997 Yılından itibaren geçici işçi çalıştırılmaktadır.

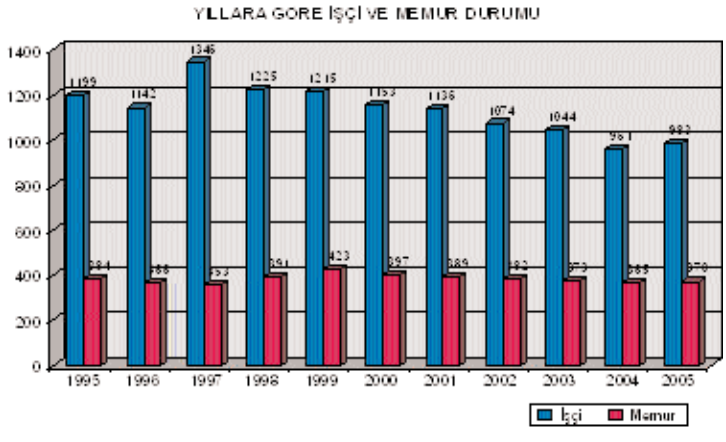

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON A.Ş. GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

TÜRK TELE KOM

ORGANİZASYON ŞEMASI

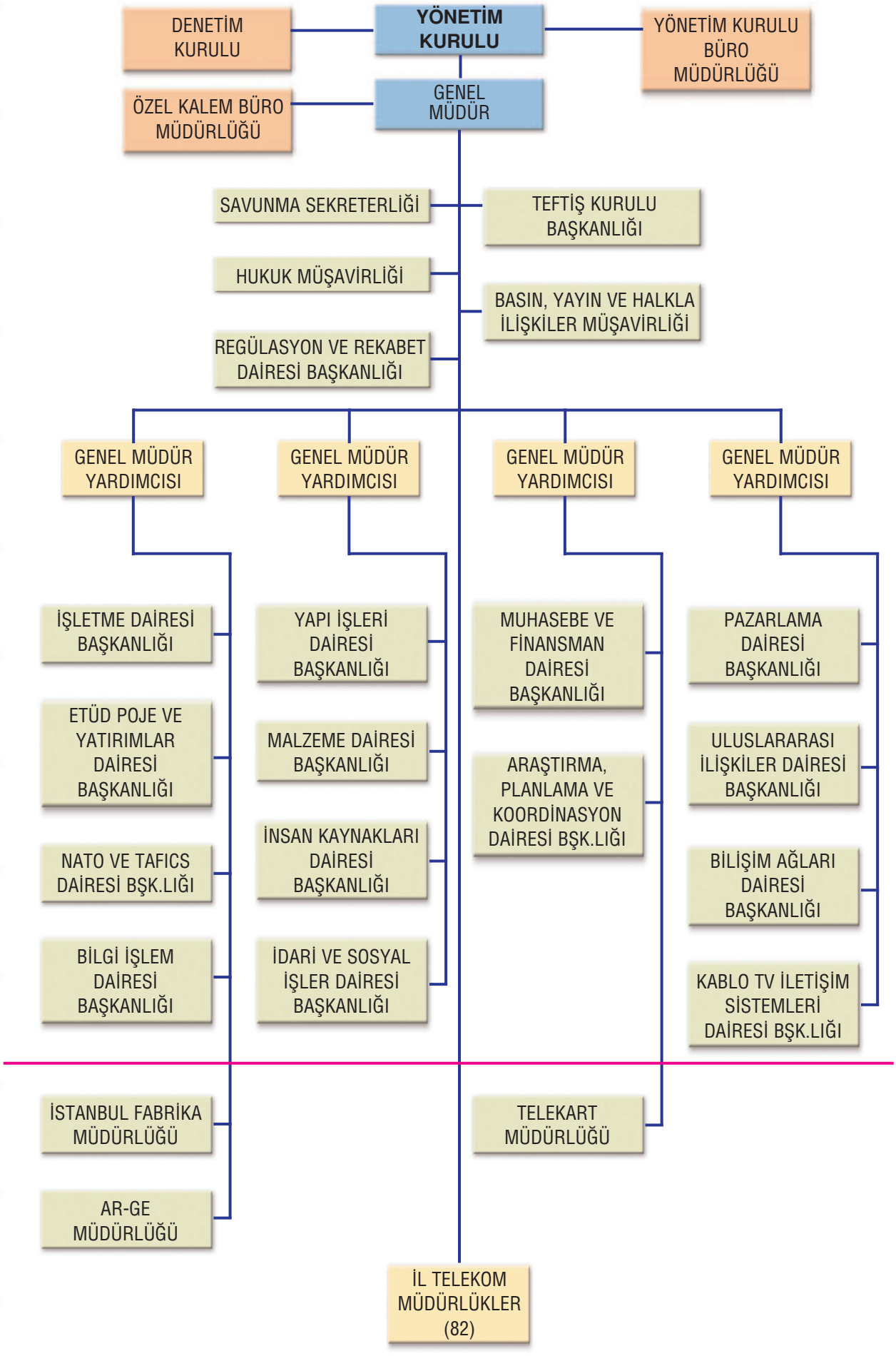

A- TARİHÇE VE HUKUKİ STATÜ

Türk Telekom'un temeli; kuruluşu 1840'lara dayanan PTT İşletmesi Genel Müdürlüğü'nün, 4000 sayılı Kanun ile, T.C. Posta İşletmesi Genel Müdürlüğü ve Türk Telekomünikasyon A.Ş. olarak ikiye ayrılması ile atılmıştır. Her iki kurum, 24 Nisan 1995 tarihinden itibaren bağımsız olarak faaliyetlerini sürdürmektedir.

Daha sonra 4502 ve 4673 sayılı Kanunlar ile ülkemizdeki telekomünikasyon sektörü liberalize edilerek serbest rekabete açılmış ve Türk Telekom ile ilgili yasal düzenlemeler yapılmıştır. Böylece Türk Telekom, KİT statüsünden çıkartılarak 406 sayılı Kanun ve özel hukuk hükümlerine tabi, sermayesinin yarısından fazlası kamuya ait olan kamu kurum, kuruluş ve ortaklıklarına uygulanan mevzuatın uygulanmadığı bir anonim şirket statüsüne kavuşturulmuştur. Türk Telekom'un tüm hisseleri T.C. Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı'na (Hazine) ait olup, hisselerinin yarıdan fazlası kamuda kaldığı sürece TBMM denetimine tabidir.

01.07.1994 tarih ve 3564 sayılı Türkiye Ticaret Sicil Gazetesi'nde yer alan Şirketimiz ana statüsüne göre ve 23.08.2004 tarihinde Ticaret Sicilinde tescil edilen değişiklikler de dahil olmak üzere; Yönetim Kurulu 9 üyeden oluşmaktadır ve Şirketin temsil ve idaresinden sorumludur. Yönetim Kurulu 4000 sayılı Kanun hükümleri saklı kalmak kaydı ile Türk Ticaret Kanunu ve ana sözleşmenin genel kurula verdiği yetkilerin dışındaki tüm yetkilere sahiptir.

B- AMAÇ VE GÖREVLER

Ulusal ekonominin hedeflerine uygun olarak, karlılık ve verimlilik ilkeleri doğrultusunda telekomünikasyon alanında çalışmak, sermaye birikimine yardım etmek, daha fazla yatırım kaynağı yaratmak, telekomünikasyon sektöründe yatırım, tesis ve işletmeciliği yapmak, mal ve hizmet pazarlaması, ithalat ve ihracatını yürütmek amacıyla kurulan Türk Telekomünikasyon A.Ş.'nin amaç ve faaliyet konuları aşağıda gösterilmiştir.

1) 2813 sayılı Telsiz Kanunu hükümleri saklı kalmak üzere, farklı noktalar arasında elektromanyetik dalgalar vasıtasıyla çalışan telli, telsiz, optik veya diğer sistemlerle, her çeşit ses, yazı, resim, bilgi ve işaretlerin alınması, verilmesini sağlayan telekomünikasyon tesislerini kurmak ve işletmek,

2) Telekomünikasyon hizmetlerini doğrudan doğruya yahut bu amaçla yurt içinde veya yurt dışında kuracağı anonim şirketler veya mevcut anonim şirketlere iştirak etmek suretiyle yürütmek,

3) Radyo ve televizyon yayın kuruluşlarının üretmiş oldukları radyo ve televizyon programlarını kablo televizyon dağıtım şebekesi üzerinden abonelere ulaştırmak,

4) Telekomünikasyon hizmetlerini modern bir düzeye ulaştırmak için tedbirler almak,

5) Telekomünikasyon alanında kullanılan her türlü malzemeyi üretecek sanayii kurmak veya bu konuda kurulmuş şirketlere iştirak etmek,

6) Yukarıda belirtilen işlerle ilgili yurt içinde ve dışında her türlü sipariş almak ve ihalelere yalnız başına veya ortaklık halinde girmek, bu işlerin gerektirdiği hallerde, yurtiçi ve yurtdışına sipariş vermek veya sipariş almak,

7) Bu işleri yapmak için lüzumlu araziyi, teçhizatı, inşaat ve imalat malzemesini devir ve satın almak, bunların kullanılması ve işletilmesiyle ilgili olarak her türlü taşınır ve taşınmaz mala sahip olmak veya inşa ettirmek, satabilmek, kiralayabilmek veya kiraya verebilmek veya bunlar üzerinde ayni haklar tesis ettirebilmek,

8) Yukarıda belirtilen işlere ait proje hizmetleri ile tesis hizmetlerini yapmak,

9) Kuruluş amacıyla ilgili işlemleri yürütebilmek üzere patent, ihtira beratı, know-how, lisans, imtiyaz ve alameti farikayı tescil ettirmek, devir ve ferağ verebilmek, kiralayabilmek veya intifa ve irtifak hakkını alabilmek,

10) Sigorta acenteliği yapmak, sigorta şirketlerine ortak olmak,

11) Amaç ve faaliyet konularının tahakkuku için gereken her türlü ticari muamelelerde bulunmak, ithalat ve ihracat yapmak.

C- FAALİYETLER

Kullanıcılara telekomünikasyon alanında kaliteli, hızlı ve yaygın bir şekilde hizmet verilmesini amaçlayan Türk Telekom, 1995 yılı sonunda 14.549.930 hat olan telefon santral kapasitesini 2004 yılı sonunda 21.006.038 hatta, 22.392.050 hat olan prensipal şebeke kapasitesini 29.758.008 hatta, 30.885.770 hat olan lokal şebeke kapasitesini 51.655.097 hatta, rijid şebekesini 6.754.204 hatta, 28.300 km olan fiber optik şebekesini 91.523 km'ye ulaştırmıştır. Telefon abone sayısı ise 1995 yılı sonunda 13.227.704 adet iken 2004 yılı sonunda 19.125.163 adete ulaşmıştır.100 kişiye düşen telefon sayısı 26.45 olmuştur.

Türk Telekom mevcut telekomünikasyon şebekesi ve sayısallaşma oranı ile Avrupa'nın önde gelen idareleri arasında bulunmakta olup, şebeke büyüklüğü açısından dünyadaki 13. büyük telekom idaresidir.

ISDN, CLIP/CLIR gibi hizmetlerin altyapısını oluşturan santraller arası işaretleşme sistemi olan No 7 işaretleşme sistemi, yaygınlaştırılma çalışmaları ile 2004 yılı sonunda toplam 871 santralde uygulanarak 16.143.798 hat kapasiteye ulaşmıştır.

Son yıllarda mobil iletişim sistemleri ile birlikte oldukça yaygınlaşmış ve yoğun olarak kullanılan **Kısa Mesaj Sistemi (SMS-Short Message System)**, sabit telefon şebekesi (PSTN) üzerinden sabit şebekelerde de uygulanmaya başlanmıştır. Türk Telekom şebekesine de kısa mesaj atabilme ve alabilme özelliğinin kazandırılması amacıyla Ankara'da deneme servisine başlayan projenin, sistem kurulum çalışmaları Nisan 2005'de tamamlanmış olup, devreye alma çalışmaları ve geçici kabul testleri yapılmaktadır.

Arazi yapısı itibarıyla kablolu şebekenin yapılmasının uzun zaman alacağı veya yüksek maliyet tutacağı, şebeke altyapısının yetersiz veya hiç olmadığı yerleşim yerlerinde telefon hizmetinin süratle sunulabilmesi için dünyadaki uygulamalara paralel olarak **Kablosuz Telefon Hizmeti** verilmektedir. Bu sistemle aboneler santrala telsiz haberleşmesi yoluyla bağlanmaktadır. Kısa zamanda planlanıp uygulanabilen işletme ve bakım kolaylığı getiren bu sistem sayesinde ayrıca büyük yerleşim yerlerinde her geçen gün sayıları artan endüstriyel bölgelerin ve sitelerin haberleşme sorunu da çözülmektedir.

TURPAK (Türkiye Paket Anahtarlamalı Data Şebekesi), 1989 yılında ilk paket anahtarlamalı şebeke olarak servise verilmiştir. 2000 yılı sonunda şebekeye eklenen Passport ürünleriyle birlikte şebekede ATM (Asychronous Transfer Mode) temelli bir altyapı sağlanmıştır. 2004 yılı içinde ek olarak kurulan modüllerle şebekenin tüm illeri kapsaması sağlanmıştır.

ATM temelli bir altyapıya sahip olan TURPAK Şebekesinden, X.25, ITI (Interactive Terminal Interface), SNA (Systems Network Architecture), noktadan noktaya FR (Frame Relay) ve ATM (Asychronous Transfer Mode) servisleri verilmektedir.

28 Ağustos 1998 tarihinde sözleşmesi imzalanan **TTnet İnternet Şebekesi** başlangıçta 142 erişim noktası ile tüm il merkezleri ve büyük illerdeki trafiği yoğun ilçe merkezlerini kapsamış, KKTC'de TTnet POP noktası kurulmuştur.

ATM (Asychronous Transfer Mode) anahtarlama temelli bir altyapıda kurulan TTnet Şebekesi ile, ATM, FR (Frame Relay), ADSL (Asymmetrical Digital Subscriber Line), PSTN (Public Switched Telephony Network), B-ISDN (Integrated Services Digital Network) ve KTV üzerinden İnternet erişim şekilleri desteklenmektedir. TTnet Şebekesinde kurulu bulunan tüm POP noktalarından FR data hizmeti de sunulmaktadır.

Çok fazla sayıda TV ve radyo iletimine sürekli ve kaliteli bir şekilde imkan sağlayan **Kablo TV** Hizmeti 1991 yılında Türkiye genelinde 9 ilde verilmeye başlanmıştır.

1997 yılında 11 yeni ilde yapılan gelir paylaşımlı Kablo-TV proje ihalesi ile birlikte halen 19 ilimizde (Ankara, Adana, Antalya, Bursa, G.Antep, İstanbul, İzmir, Kayseri, Konya, Balıkesir, Denizli, Erzurum, Eskişehir, İzmit, Mersin, Samsun, Tekirdağ, Yalova ve Zonguldak) Kablo-TV hizmeti verilmekte olup abone sayısı 2004 yılı sonunda 1.126.946 adete ulaşmıştır.

Araç telefonu olarak da adlandırılan **NMT 450 Mobil Telefon Sistemi** 2004 yılı sonu itibarı ile 81 il ve çeşitli ilçe merkezleri ile bu yerleri birbirine bağlayan ana karayolları ve sahillerimizde 28.364 aboneye hizmet vermektedir.

Ulusal Çağrı Sistemimiz POCSAG protokolü ile çalışmakta olup, ülke genelinde 43 merkezde sisteme ait teçhizat ve antenler mevcuttur. 2004 yılı sonu itibariyle abone sayısı 2.277 adettir.

Türk Telekom üç tarafı denizlerle çevrili bir ülkenin telekomünikasyon kuruluşu olarak denizaltı kablo sistemlerinden de geniş ölçüde yararlanmakta ve mevcut telekomünikasyon olanaklarını gerek komşu ülkeler gerekse diğer ülkeler ile alternatif güzergahlar oluşturma ve sayısallaştırma açısından sürekli olarak geliştirme yollarını aramaktadır. Bu amaç doğrultusunda Türk Telekom'un fiberoptik denizaltı kablo sistemlerine yaptığı yatırımlar artarak devam etmektedir.

Şirketimiz, terminal ülke olarak iştirak ettiği kablolar dışında toplam 17 adet kablo sisteminde hisse sahibidir. Böylece pek çok ülkeye fiber optik kablo ile ulaşılmaktadır.

TÜRKSAT-1B uydumuz 11 Ağustos 1994 tarihinde yörüngeye başarıyla yerleştirilmiş, yörünge testlerinin ardından 10 Ekim 1994 tarihinden itibaren servise verilmiştir.

TÜRKSAT-1C uydusu, 26 Eylül 1996' da servise verilmiştir.

Şirketimiz ile Fransız Aerospatiale firmasınca ortak olarak kurulan EURASIASAT şirketi tarafından imal ettirilen **TÜRKSAT-2A** Uydusu, 11 Ocak 2001 tarihinde uzaya gönderilerek 1 Şubat 2001 tarihinde servise verilmiştir.

Uydu hizmetleri, 16 Haziran 2004 tarih ve 5189 sayılı Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile kurulan Uydu Haberleşme ve İşletme Anonim Şirketi'ne (TÜRKSAT A.Ş.) devredilmiştir.

Türk Telekom'un altyapı ve ses tekel hakkı **01 Ocak 2004** tarihinde sona ermiş olup telekomünikasyon sektörü tamamen rekabete açılmıştır.

Yoğun rekabet ortamında, Türk Telekom pazar payı ve karlılığını korumak amacıyla, 2003 ve 2004 yıllarında önemli birçok projeyi yatırım programına almış ve bunlardan büyük bir bölümünü uygulamaya koymuştur. Aşağıda son iki yıl içerisinde Türk Telekom'un gerçekleştirmiş olduğu yatırım projelerinin özeti sunulmuştur.

ADSL: Mevcut telefon hatları üzerinden aynı anda telefon ve hızlı internet kullanımını sağlayan, sabit ücretle kullanıcılara sunulan bir hizmettir. TTNet sözleşmesi kapsamında alınan 18.376 DSL port ile birlikte 2004 yılı sonu itibarı ile TTDSL-1 ve TTDSL-2 ihaleleri ile birlikte toplam 610.884 DSL port servise verilmiştir. Bu hizmetten yararlanan müşteri sayısı 2004 yılı sonu itibariyle 452.398 adettir.

2004 yılı sonunda ihalesine çıkılan 600.000 portluk TTDSL-3 şebekesi için ihale çalışmaları devam etmekte olup 2005 yılında 1.500.000 müşteriye hizmet verilmesi öngörülmektedir.

MEB Projesi :11/11/2003 tarihinde MEB ile Türk Telekomünikasyon A.Ş. arasında İnternet Erişimine İlişkin Protokol imzalanmıştır. İmzalanan protokole göre 4 aşamada 31/12/2005 tarihine kadar tüm okullarda 512/256 Kbps hızında internet bağlantısı yapılması planlanmıştır. 2004 yılı sonunda yaklaşık 15.000 adet okulun bağlantısı tamamlanmıştır.

E- Devlet Projesi : 4/12/2003 tarihli ve 2003/48 sayılı Başbakanlık Genelgesi ile yürürlüğe giren E-Dönüşüm Türkiye Projesi Kısa Dönem Eylem Planı'nın 40 no'lu "Kamu hizmetlerinin ortak platformda-tek kapıdan (portal) sunumu ve sunulacak hizmetlerin geliştirilmesine yönelik stratejinin belirlenmesi" ve 41 no'lu "Kamu hizmetlerinin geliştirilmesi ve ortak platformda sunumu için proje oluşturulması" eylemlerinin bir an önce hayata geçirilmesi amacıyla, E-Devlet Kapısı teknik altyapısının kurulması Bakanlar Kurulu'nca kararlaştırılmıştır. 2004 yılı sonunda proje planlama çalışmaları ve firma görüşmeleri tamamlanmış olup, ihale çalışmaları devam etmektedir. 2005 yılı sonunda E-Devlet kapısı çalışır hale getirilecektir.

Çağrı Merkezi (Call Center): Türk Telekomca, müşterilerine daha iyi hizmet vermek ve sorunlarını anında çözmek amacıyla, 118 bilinmeyen numaralar hizmeti yerine 1100 set kapasiteli operatörlü çağrı merkezi projesinin 1 fazı tamamlanmış olup 2. faz (katma değerli servisler) çalışmalarının ise 2005 yılı içerisinde tamamlanması hedeflenmektedir.

Böylece mevcut sistemlerle karşılanamayan çağrılara cevap verilecek olup gelir artışının yanında personel maliyetlerinde tasarruf sağlanacaktır.

Bu merkezden Türk Telekom'un yanında, yurt dışı şirketlere, belediyelere ve kamu kuruluşlarına da hizmet verilebilecektir.

Bilgi Sistemleri Projeleri : Türk Telekom kalite ve verimlilik amaçlı yaklaşık 100 milyon dolarlık bilgi sistemleri projelerini gerçekleştirmektedir. Bu projelerden başlıcaları;

- Kurumsal Kaynak Planlama (ERP) projesi (Finansal Yönetim, Bakım Onarım, Stok ve Tedarik Zinciri Yönetimi, İnsan Kaynakları gibi alt bileşenlerden oluşan yazılım projesi)
- Müşteri İlişkileri Yönetimi (CRM) (Tüm müşteri bilgilerinin belirli bir merkezde tutulması ve bu veri tabanından faydalanmak suretiyle müşteri odaklı hizmet anlayışının geliştirilmesine imkan sağlayan proje)
- Tahakkuk ve Faturalama Projesi (CC&B) (Envanter, faturalama, tahakkuk ve arıza yönetimi gibi fonksiyonları gerçekleştirme amaçlı proje)'dir.

Bunlardan Kurumsal Kaynak Planlama Projesinin sözleşmesi 13.08.2004 tarihinde imzalanarak çalışmalar başlatılmıştır.

Kablosuz İnternet: Türk Telekom "hotspot" noktası olarak adlandırılan; havaalanları, terminaller, gar, marina, hotel ve benzeri yerlerde kullanıcılara dizüstü bilgisayarları veya avuçiçi bilgisayarları üzerinden kablosuz olarak çok yüksek hızlarda internete/intranete ve diğer kablosuz servislere erişim imkanı sağlayan kablosuz internet servisini başlatmıştır.

2005 yılı başında yaklaşık 170 hotspot noktasında ücretsiz servis sunulmaya başlanmıştır.

2005 yılının ikinci yarısından itibaren yaklaşık 400 hotspot noktasında 2006 yılında ise hotspot noktasında servis sunulması planlanmaktadır.

İnternet ve Bilgi Sistemleri Güvenliği Projesi: Bu proje ile şirketin tüm bilgi ve bilişim sistemlerinin içeriden ve dışarıdan gelebilecek saldırılara ve virüs gibi sistemlere zarar verebilecek tehlikelere karşı korunması sağlanacaktır.

Kurulacak bilgi ve bilişim altyapısı üzerinden asıl işi bilgi teknolojileri olmayan kamu ve özel kuruluşlara çeşitli seviyelerde bilgi güvenliği hizmeti sunulabilecektir.

Ayrıca bu proje kapsamında dial-up internet kullanıcılarının mevcut bağlantılarını keserek yurt dışı 900'lü hatları istek dışı otomatik olarak arayan programların engellenmesi amacıyla anti-dialer programı satın alınarak bu programların şirketin web sitesi ve CD'ler üzerinden kullanıcılara dağıtımı yapılacaktır. Projenin ihalesi yapılarak sistemler kurulmuş olup kurumsal güvenlik hizmetlerinden bazıları MEB'na sunulmaktadır.

Yurt Dışı İnternet Çıkışları: 2002 yılı sonunda 1.166/1.045 Mbps olan Türk Telekom yurt dışı internet çıkış kapasitesi 2003 yılı sonu itibariyle 1.709/1.554 Mbps, 2004 yılı sonunda 8.861/8.551 Mbps'e ulaşmış, yapılan İstanbul-İtalya denizaltı fiber optik kablo projesi ile de yurt dışı internet çıkış kapasitesi tüm talepleri karşılayarak, gelecekteki talepleri de karşılayacak kadar artırılma imkanına kavuşturulmuştur. Mayıs 2005 itibari ile toplam uluslararası IP port internet kapasitemiz 14,76 Gbps seviyesindedir. 2005 yılı sonu itibari ile bu seviyenin 20 Gbps'ın üzerine çıkması beklenmektedir.

Ayrıca sık ziyaret edilen WEB sayfalarına çok daha hızlı erişim sağlamak ve yurt dışı internet trafiğini azaltmak üzere IP şebeke ana omurgası olan Gayrettepe-Acıbadem-Ulus-Adana-İzmir merkezlerine Cache cihazları entegre edilmiştir. Bu şekilde yurt dışı bant genişliğinin daha efektif kullanılması sağlanarak tasarruf edilmiş olup kullanıcıların yurt içi ve yurt dışı sitelere çok daha kısa sürede erişmeleri sağlanmıştır.

İnternet Data Merkezi: Türk Telekom mevcut internet altyapısı üzerinden gelişmiş internet servislerini vermek amacıyla Internet Veri Merkezi projesini hayata geçirmiştir.

Türk Telekom'un; kamu kuruluşları, KOBİ'ler ve belediyeler gibi kuruluşlara vereceği data merkezi hizmeti sayesinde, bu kuruluşlar data maliyetlerinde ve işletme giderlerinde %60'lara varan tasarruf imkanına kavuşacaktır. Kamunun toplam bilişim yatırımlarında önemli tasarruflar sağlanmasının yanısıra,

- e-Dönüşüm Türkiye Projesi kapsamında bilgi toplumuna geçişin daha ekonomik, daha hızlı ve daha güvenli bir biçimde sağlanması,
- Altyapı ve insan kaynağı yatırımlarının gereksiz yere tekrarlanmaması,
- Gereksiz yere tekrarlı bilgi arşivlemenin önüne geçilmesi

hedeflenmektedir.

Bu proje

- Hızlı implementasyon,
- Büyük ölçekli esneklik,
- Güvenilirlik ve performans,
- Talebe göre değişen bant-genişliği [bandwidth-on-demand],
- İçerik dağıtımı

gibi avantajlar sunmaktadır.

Fiziksel kurulumu 2004 Temmuz ayında tamamlanarak, müşteri kabulüne başlanılmıştır. E-eğitim, web-mail hosting ve kurumsal yönetim hizmetleri şu an IDC'den (Internet Data Center) verilen hizmetler arasındadır.

Smart Kartlı Ankesörler: 70.000 adet smart/kredi kartı ile çalışan ankesörlü telefon makinesi alımı projesidir.

Bu proje ile birlikte smart kartlı ankesörlü telefon makineleri üzerinden çeşitli katma değerli hizmetlerin verilebilmesi nedeniyle kullanıcıya çeşitli seçenekler sunulabilecektir.

Bu hizmetler arasında; banka kredi kartlarında biriken bonusların smart kartlı ankesörlü telefon makinalarındaki telefon görüşmelerinde kullanılmasını sağlayacak olan "Puanla Konuş Servisi", abonenin ankesörlü telefon konuşma ücretinin kullanım sözleşmesinde belirleyeceği sabit hat numarası faturalarına yansıtıldığı "Faturalı Arama Servisi", smart kartlı ankesörlü makinalardan kısa mesaj servisinin verilebileceği "Kısa Mesaj Servisi" ve kablosuz internet erişiminin sağlanabileceği "Kablosuz İnternet Erişim" servisleri sayılabilir.

Yine bu proje ile Şirketimizin ankesör gelirlerinde artış sağlanırken, işletme giderlerinde azalış ve sahteciliğe karşı da önlem alınmış olacaktır. 2003 yılında sahte kart üretimi ve kullanımı ile kaçak kontör oranı yaklaşık % 11 iken alınan önlemler (Black list kapasitesinin artırılması, yüksek kontörlü kartların kullanımdan kaldırılması, smart kartlı makineların kullanılmaya başlanması vb.) neticesinde bu oran Nisan sonu itibarı ile %1.29'lara düşürülmüştür.

Projenin toplam bedeli 29 milyon USD'dir.

Bu proje kapsamında smart (chip) kartlı ankesör montajlarına devam edilmekte olup bugüne kadar 11.000 makine montajı tamamlanmıştır.

Şirketimiz ankesör şebekesinde hizmet veren yaklaşık 26.000 manyetik kartlı ankesör, smart kartlı ankesörlerin devreye alınması ile zaman içerisinde devre dışı edilecektir.

Ön Ödemeli Kart Hizmeti: Haziran 2004 de satışa başlanmış olan ön ödemeli TT kartlar ile ankesörlü ve sabit telefonlardan faturasız görüşme imkanı sağlanmaktadır.

Türk Telekom TTKartları ile yurtdışında da konuşma imkanı sağlanmış ve 17 Ülke telekom operatörü ile anlaşma sağlanmıştır. TTKartlarla artık yurtdışında da herhangi bir sabit veya ankesörlü telefonla görüşme yapılabilecektir.

TTkart platformu Ankara'da kuruludur. Sistem, Türkçe ve İngilizce olmak üzere 2 dilde hizmet vermekte olup, insansız, makina dilinde TTkart müşterisine bir sonraki işlemin ne olması gerektiğini söylemektedir.

Sabit Telefona Sesli Mesaj Bırakma Hizmeti: PSTN/ISDN şebekesinde meşgul ve yerinde olmayan abonelere gelen çağrıların sonlandırılması, sesli mesaj, faks mesaj, birleştirilmiş mesaj (ses, faks, e-mail mesajlarının tümleşik sunulması), sanal telefon servisleri gibi katma değerli hizmetlerin verilmesini sağlayacak sistemin sözleşmesi imzalanmış ve 2003 yılı Mart ayında kurulum çalışmaları başlamış olup, 2005 yılı Mart ayında tamamlanmıştır.

Sistemin devreye alınması için geçici kabul testleri yapılmaktadır.

Bu hizmet ile cevaplanamayan çağrı oranları % 20 oranında azaltılıp ASR (Answer Seuire Rate) oranının %45'lerden %55'lere çıkartılması hedeflenmiştir.

Telefon gelirlerinde önemli artışlar sağlayacak olan bir projedir.

Krosbar/ Sayısal Santral Dönüşümü: Türk Telekom, illerimizdeki eski analog büyük ofis tipi telefon santralleri, en son özelliklere sahip sayısal santrallere dönüştürmektedir. Bu dönüşüm ile bu santrallerden müşterilere kolaylık sağlayan çağrı yönlendirme, çağrı bekletme, ayrıntılı fatura, konferans görüşme, telefon kilitleme, SMS gibi birçok katma değerli servis hizmete verilebilecektir. Santral dönüşüm programı 2004 yılı içerisinde büyük oranda tamamlanmıştır.

Metro Ethernet: Kurumsal abonelerimize yönelik olarak yürütülen Metro Ethernet Projesi ile fiber optik transmisyon ortamı üzerinden kurumlara ve işyerlerine yüksek hızlarda, geniş bantlı, güvenilir, kesintisiz veri iletişimi ile katma değerli servisler verilecektir.

2004 Haziran ayında projenin sözleşmesi imzalanmış olup İstanbul, Ankara, İzmir ve Konya'da deneme amaçlı olarak servise verilmiştir. 2005 yılı Mayıs ayı itibari ile deneme amaçlı olarak 100'ün üzerinde kurumsal aboneye hizmet verilmekte olup bunların % 80'i halen aktif durumdadır.

Metro Ethernet teknolojisi ile; ethernet teknolojisinin yaygınlığı, esnekliği ve basitliği ile optik teknolojisinin güvenilirlik, ölçeklenebilirlik ve erişim özellikleri birleştirilerek hızlı, kolay, güvenilir servis verilmesi mümkündür.

Bu teknolojide son kullanıcıya 5Mbps'den 1 Gbps'ye kadar bandgenişliği sağlanabilmektedir. Diğer teknolojilerden farklı olarak protokol dönüşümlerine ihtiyaç duymadan uçtan uca ethernet kullanıldığı için sistem maliyetleri düşüktür. Sadece günümüzün değil geleceğin de kapasite ve hız ihtiyacını sağlayabilecektir

DİĞER ÖNEMLİ FAALİYETLER

Toplam Kalite Yönetimi: Şirketimizin, dışa dönük faaliyetlerinde etkinliğimizi, karlılık ve verimliliğimizi, müşteri memnuniyetini artırmak, çalışanlarımızın yaratıcı gücünü harekete geçirip kendini geliştirmek, çalışanlarımızda kalite bilincini oluşturmak ve geliştirmek, uluslararası standartlarda teknolojik gelişmelere uygun vizyon ve hedefleri belirlemek ve uygulamak için kullanılan yöntemlerden olan Kalite Yönetim Sistemi (TKY) Proje uygulamaları 2002 yılında başlatılmıştır.

Pilot olarak uygulamaları başlatılan TKY Projesi kapsamında Balıkesir ve Yalova İl Telekom Müdürlükleri'nde ISO 9001:2000 Kalite Yönetim Sistemi'nin kurulması Haziran 2004 tarihi itibariyle tamamlanarak belge alınmıştır.

TKY pilot uygulamalarının hızla diğer birimlerimize yaygınlaştırılması kapsamında; Samsun, Mersin, Eskişehir ve Elazığ İl Telekom Müdürlüğü'nde Kalite Yönetim Sistemi kurma çalışmaları 2004 yılı içerisinde başlatılmış ve 2005 yılı içerisinde belge alınması hedeflenmektedir. Tüm birimlerimizde Kalite Yönetim Sistemi kurulması için çalışmalar hızla yürütülmektedir.

Müşteri Odaklı Hizmetler: Günlük gecikme bedeli Eylül 2003 ayından geçerli olmak üzere %0.4'den %01.5'a, taksitlendirme bedeli ise aylık %7'den %4'e düşürülmüştür.

Trafik güvenliğinin sağlanması ve kazalara karşı önceden tedbir alınması amacıyla Türk Telekom'un vermekte olduğu "154 Alo Trafik" hizmeti Eylül 2003 ayından geçerli olmak üzere ücretsiz sunulmaya başlanmıştır.

GSM Operatörleri İle Arabağlantı Sözleşmeleri: Türk Telekom ile Nisan 1998 ayında Turkcell ve Telsim firmaları arasında Şebekelerarası İrtibat ve İşbirliği Sözleşmeleri imzalanmıştır. Bu tarihten itibaren yaklaşık 5 yıldır arabağlantı gelirlerinin paylaşımı ve çağrı sonlandırma ücretleri tartışmalı hale gelmiş ve birçok olay yargıya intikal etmiştir. Büyük bir sorun haline gelen bu olayın çözümü için Türk Telekom tarafından Haziran 2003 ayında sözleşme görüşmeleri başlatılmış, 20 Eylül 2003 tarihinde GSM firmaları ile imzalanan "Şebekelerarası İrtibat ve İşbirliği Sözleşmesine Ek Protokol" ile yaşanan sorunlar çözülmüştür.

Yeni Tarifeler: Telefon tarifemiz SabitHATT sistemi olarak, ŞirketHATT, KonuşkanHATT, StandartHATT, HesaplıHATT ve YazlıkHATT paketleri şeklinde düzenlenerek 01 Ağustos 2004 tarihinde uygulamaya geçilmiştir. Bu uygulama ile şehiriçi görüşme ücretlerinde %17, şehirlerarası görüşme ücretlerinde ise %43, uluslararası görüşmelerde %80, GSM aramalarında ise %30'a varan indirimler sağlanmıştır.

Ayrıca, 2004 yılının sonuna kadar gönderilecek faturalarda (Ağustos-Aralık 2004)

- Herhangi bir paket seçimi yapmayan müşterilerimiz ile HesaplıHATT seçen müşterilerimiz için bu iki paketten hangisi uygun ise o paket üzerinden ücretlendirme,
- StandartHATT ve HesaplıHATT abonelerinin konuşmalarını teşvik etmek için toplam konuşma miktarlarına bağlı olarak aşağıda belirtildiği üzere,

  30 milyon ve üstü konuşma için 4.500.000 TL karşılığında 900 HATTpuan,

  20 milyon ve üstü konuşma için 3.750.000 TL karşılığında 750 HATTpuan,

  10 milyon ve üstü konuşma için 2.250.000 TL karşılığında 450 HATTpuan,

  5 milyon ve üstü konuşma için 750.000 TL karşılığında 150 HATTpuan

uygulaması yapılmıştır.

D- YATIRIMLAR

YATIRIM HARCAMALARI

Milyar TL

YILLAR	PROGRAM	HARCAMA	GERÇEKLEŞME ORANI (%)
1995	21.782	20.419	93.7
1996	40.286	35.273	87.6
1997	94.186	82.921	98.0
1998	189.350	157.392	83.1
1999	290.385	240.715	82.9
2000	420.000	392.579	93.5
2001	497.646	442.824	89.0
2002	752.215	298.754	39.7
2003	500.800	344.962	68.9
2004	800.000	526.312	65.8

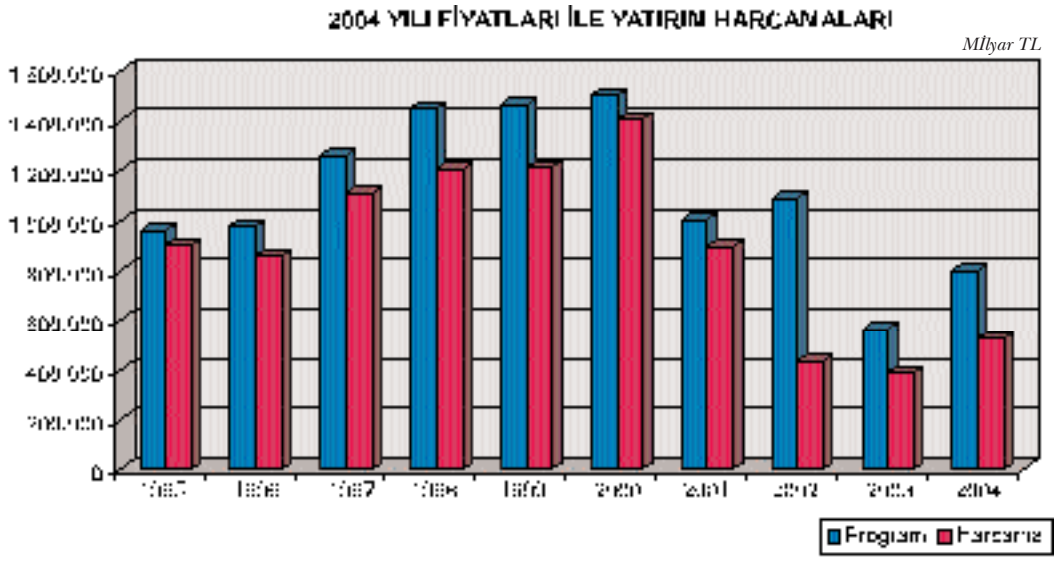

E- HABERLEŞME SEKTÖRÜNÜN SERBESTLEŞMESİ VE TÜRK TELEKOM'UN ÖZELLEŞTİRME ÇALIŞMALARI

Serbestleşme: Türk Telekom'un altyapı ve ses tekel hakkı 1 Ocak 2004 tarihinde sona ermiş, böylece sektör tamamen rekabete açılmış bulunmaktadır. Telekomünikasyon Kurumu'nca yapılan düzenlemelere uygun olarak 17.05.2004 tarihinden itibaren 43 adet firmaya "Uzak Mesafe Telefon Hizmetleri" (UMTH) lisansları verilmiştir. Bugüne kadar 23 adet UMTH işletmecisi ile arabağlantı sözleşmesi imzalanmış olup bunlardan 15 tanesi servis vermeye başlamıştır.

Özelleştirme: Türk Telekom özelleştirmesine yönelik piyasa talep analizi çalışmaları tamamlanmış ve 13.11.2003 tarihinde yeni satış stratejisini içeren Bakanlar Kurulu Kararı alınmıştır. Bu karar uyarınca, şirket hisselerinin en az %51'inin tek seferde blok olarak satılması, blok satış ihalesi için 31.05.2004 tarihine kadar ilana çıkılması ve blok satışı müteakip, kalan hisselerin Bakanlar Kurulu'nca belirlenecek süreç çerçevesinde halka arz edilmesi kararlaştırılmıştır.

Diğer taraftan, Türk Telekom'un en az %51'lik hissesinin blok olarak satışına ilişkin ihale öncesinde, Özelleştirme İdaresi'nce potansiyel yatırımcıları Şirketin hukuki, operasyonel ve mali durumuna ilişkin olarak aydınlatmak, satış sürecine ilişkin bilgi vermek ve kendilerinin de özelleştirme sü-

recine ilişkin görüşlerini almak üzere bir "Bilgilendirme Süreci" başlatılmıştır. Toplam 11 yerli ve yabancı yatırımcının katıldığı süreç 31 Temmuz 2004 tarihinde sona ermiştir.

15.10.2004 tarih, 2004/7931 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı çerçevesinde Türk Telekom hisselerinin %55'inin blok olarak satılması yönünde Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'nca 25.11.2004 tarihinde ihale ilanına çıkılmıştır. 11 Ocak 2005 itibariyle önyeterlilik aşamasına başvuran katılımcılardan Türk Telekom İlahe Komisyonu tarafından 13 tanesine önyeterlilik verilmiştir. Önyeterlilik alan katılımcılar 7 Şubat 2005 tarihinden itibaren Türk Telekom'da oluşturulan Bilgi Odalarında ayrıntılı incelemelerine başlanmış olup bu çalışmalar 2 Nisan 2005 tarihinde tamamlanmıştır. 31.05.2005 olan son teklif verme tarihi 10.05 2005 tarihinde Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'nca 24.06.2005 tarihine ertelenmiştir.

Hukuksal ve Kurumsal Düzenlemeler: Şirketimizin özelleştirilmesi ile amaçlanan hedeflere ulaşılabilmesi ve özelleştirme sonrasında faaliyetlerini etkin ve verimli bir şekilde sürdürebilmesi için bir takım yasal değişikliklere gerek görülmüş; bu doğrultuda, 16.06.2004 tarih ve 5189 sayılı Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunla bazı yeni düzenlemeler yapılmıştır. Bu düzenlemeler aşağıda özetle açıklanmıştır.

1) Türk Telekom'un özelleştirilmesinde, yabancı yatırımcıların da ihaleye katılması yoluyla rekabet ortamı içerisinde hak ettiği değeri bulabilmesini teminen, 406 sayılı Kanun'da yer alan yabancılara satışa ilişkin %45'lik sınırlama kaldırılmıştır. "Yeni şirketler kurulması veya kurulu bulunan şirketlere iştirak edilmesi", "Uluslararası telekomünikasyon birliklerine katılınması veya uluslararası anlaşmalara taraf olunması"na ilişkin hususlar imtiyazlı hissenin kapsamından çıkarılmıştır.

2) Türk Telekom'un istihdam yapısı yeniden belirlenmiş ve Türk Telekom hisselerinin satışı sonucu kamu payının %50'nin altına düştüğünde başka kamu kurum ve kuruluşlarına nakledilecek personel ile ilgili düzenlemelere yer verilmiş ve nakil süreci genel olarak 4046 sayılı Kanun ile uyumlu hale getirilmiştir.

3) Türk Telekom'un, kaynağına ve yargıya intikal edip etmediğine bakılmaksızın, tüm alacaklarının, yargı kararıyla kesinleşenler hariç olmak üzere, sulhen tahsili hususunda, Bakanlar Kurulu tarafından belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde Ulaştırma Bakanlığı yetkili kılınmıştır.

4) Ayrıca, Türk Telekom tarafından yürütülmekte olan uydu hizmetlerinin milli güvenlik ve ülke savunması açısından stratejik önemi gözetilerek, Türksat Uydu Haberleşme ve İşletme Anonim Şirketi (Türksat A.Ş.) unvanı altında ayrı bir anonim şirket kurulmuştur.

5) Deniz haberleşmesindeki gelişmelerin takip zorunluluğu ve bu hizmetlerin büyük yatırımları gerektirmesi nedenleriyle, bu hizmetler ile bu hizmetlerin yürütüldüğü Türk Telekom'a bağlı Telsiz İşletme Müdürlüğü, Kıyı Emniyeti ve Gemi Kurtarma İşletmeleri Genel Müdürlüğü'ne devredilmiştir.

AYCELL-ARIA Birleşmesi: 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanunu'nun geçici 7 nci maddesine göre Türk Telekom'un GSM operatörü Aycell A.Ş. ve İŞ-TİM A.Ş. tüm aktif ve pasifleri ile bir bütün halinde birleşerek 19 Şubat 2004 tarihinde TT&TIM A.Ş kurulmuştur.

TT&TIM'de Türk Telekom ve TIM'in %40'ar, İş Bankası Grubu'nun ise %20 payı bulunmaktadır. Birleşmeden sonra Aria ve Aycell markalarının TT&TIM çatısı altında devam ettiği kısa bir süreç yaşanmıştır. 23 Haziran 2004 tarihi itibariyle ise birleşmeden doğan sinerjinin ifade edildiği yepyeni "Avea" markası, bu iki markayı temsilen piyasaya sunulmuştur. Şirket unvanı da AVEA olarak değiştirilmiştir.

F- MALİ DURUMU

trilyon TL	1995*	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Ciro	84	216	548	1.035	1.759	3.175	5.296	7.256	9.497	9.142
Net Satışlar	71	176	432	849	1.280	2.273	3.642	5.169	6.767	6.581
Dönem Karı	2	50	217	527	452	447	1.651	1.775	2.849	3.663
Faaliyet Karı	9	50	177	362	252	532	1.056	1.698	2.910	2.756
Kamuya Aktarılan Kaynak	19	54	174	412	934	1.286	2.317	3.352	4.531	4.095

milyon TL	1995*	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Abone Başına Düşen Gelir	6	14	30	61	83	128	236	294	376	426
Abone Başına Düşen Gider	5	11	17	30	59	105	152	205	235	250
Abone Başına Düşen Kar	0,2	3	14	31	24	23	84	89	141	176
Personel Başına Düşen Gelir	1.029	2.816	6.558	14.319	21.308	34.125	65.617	88.092	121.813	151.447
Personel Başına Düşen Gider	999	2.142	3.599	7.071	15.058	27.917	42.290	61.433	76.162	86.845
Personel Başına Düşen Kar	30	674	2.959	7.247	6.250	6.208	23.327	26.659	45.651	62.602

** 8 aylık döneme ait değerlerdir.*

G- PERSONEL DURUMU

STATÜLER	Yıllar									
	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Asli Sürekli	0	0	0	0	0	122	140	169	189	143
Kadrolu	1.002	907	944	951	895	353	241	148	126	57
Sözleşmeli	45.303	45.931	47.273	47.034	46.114	25.404	21.004	17.786	16.704	13.275
Kapsam İçi	28.535	26.969	24.709	24.464	25.023	36.135	36.578	33.929	31.814	29.777
Kapsam Dışı	0	0	0	0	0	9.951	11.582	11.566	12.386	12.542
Toplam	74.840	73.807	72.926	72.449	72.032	71.965	69.545	63.598	61.219	55.794

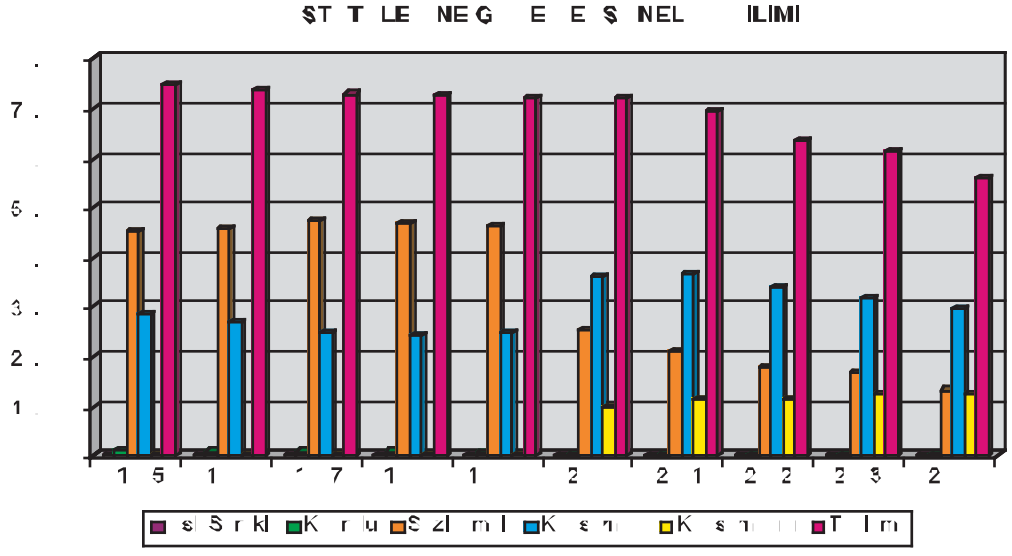

TÜRKSAT UYDU HABERLEŞME VE İŞLETME A.Ş. GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

TÜRKSAT

ORGANİZASYON ŞEMASI

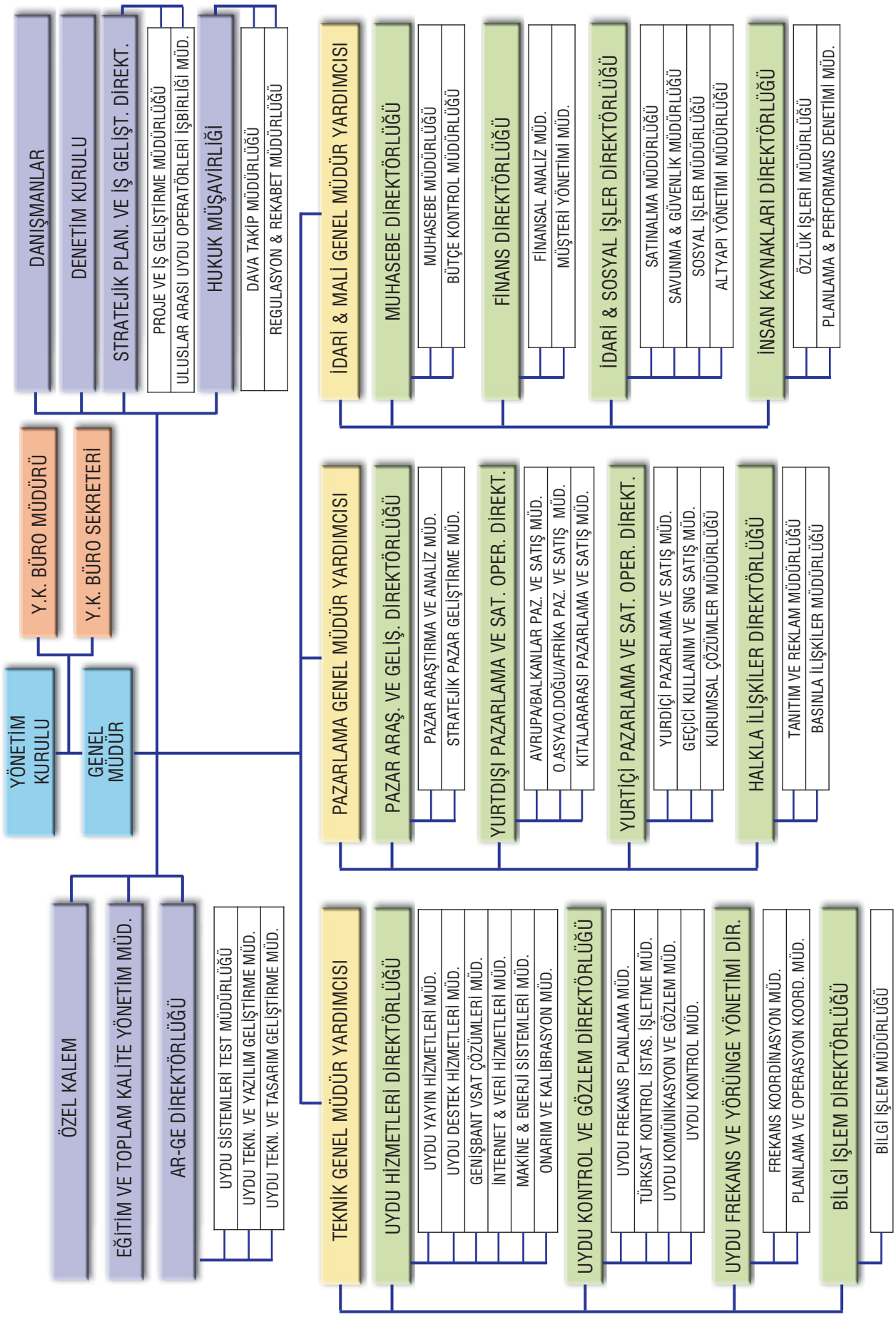

A- TARİHÇE VE HUKUKİ STATÜ

1968

PTT Genel Müdürlüğü bünyesinde Peyk Telekomünikasyon Grup Başmühendisliği kuruldu.

Intelsat (Uydular Aracılığı ile Haberleşme Uluslararası Organizasyonu) Organizasyonuna üye olundu. Aynı yıl uydu üzerinden ilk telefon kanalları Yugoslavya ve İran yer istasyonlarından yararlanarak birlikte kuruldu.

23 Nisan 1979

İlk uydu yer istasyonumuz AKA-1 (Ankara-1) İngiltere'yle 11 telefon kanalı kurularak servise verildi. AKA-1'in hizmete verilmesiyle Intelsat üzerinden Atlantik bölgesi uyduları kullanılarak 13 ülke ile haberleşme sağlandı.

10 Nisan 1985

Haberleşmede kanal kapasitesini artıran fiber optik kablo, ilk kez Ankara (Ulus) - Gölbaşı Uydu Yer Merkezi arasında yeraltında döşenerek 1310 nm dalga boyunda 140 Mb/s'lik sistem hizmete verildi.

03 Kasım 1985

Eutelsat sistemiyle çalışan AKA-2 yer istasyonu hizmete verildi.

21 Aralık 1990

Fransız Aerospatiale firması ile "Türksat Milli Haberleşme Uyduları" sözleşmesi imzalandı.

11 Ağustos 1994

Türkiye'nin Türksat 1B uzaya fırlatıldı ve 42° East (Doğu) yörüngesine başarıyla yerleştirildi.

10 Ekim 1994

Türksat 1B yörünge testlerinin ardından hizmete girdi.

10 Temmuz 1996

Türkiye'nin ikinci uydusu Türksat 1C uzaya fırlatıldı ve 31.3° E yörüngesine yerleştirildi.

7 Kasım 1996

Türksat uydularını üreten Aeorspatiale ve Türk Telekom ortaklığıyla kurulan Eurasiasat'ın kuruluş anlaşması imzalandı.

15 Kasım 1996

Şirket Eurasiasat S.A.M. adıyla Türksat 2A uydusunun yapım ve servislerinin pazarlanmasından sorumlu olmak üzere faaliyete geçti.

11 Ocak 2001

Türk Telekom ve Alcatel ortaklığı ile kurulan Eurasiasat şirketi tarafından yaptırılan Türksat 2A (Eurasiasat 1) uydusu Güney Amerika'daki Kourou Üssü'nden Ariane 4 roketiyle uzaya fırlatıldı.

22 Temmuz 2004

Türk Telekomünikasyon A.Ş. tarafından yürütülen uydu haberleşme hizmetlerinin yeni bir şirket altında yürütülmesi amacıyla, 5189 sayılı kanunla Türksat A.Ş. kuruldu.

Türk Telekomünikasyon A.Ş. Uydu Haberleşme ve Yönetim Dairesi Başkanlığı tarafından yürütülen uydu haberleşme hizmetleri görevi, 4 Şubat 1924 tarih ve 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanunu'na 16 Haziran 2004 tarih ve 5189 sayılı Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 5 inci maddesi ile eklenen Ek 33 üncü madde gereğince, 29 Haziran 1956 tarih ve 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu ve özel hükümleri ile ana sözleşme hükümlerine tabi bir anonim şirket olarak kurulan **Türksat Uydu Haberleşme ve İşletme A.Ş.**'ne devredilmiştir.

Türksat A.Ş.'nin ticaret siciline tescili 19 Temmuz 2004 tarihinde gerçekleşmiş ve şirket 22 Temmuz 2004 tarihi itibari ile faaliyete geçmiştir.

Türksat A.Ş. sermayesinde kamu payı ne oranda olursa olsun 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu, 6245 sayılı Harcırah Kanunu, 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun ve 832 sayılı Sayıştay Kanunu hükümlerine tabi değildir.

Uydu haberleşme hizmetleriyle ilgili olarak diğer kanunlarda Türk Telekom'a yapılan atıflar Türksat A.Ş.'ye yapılmış sayılır. Bu kanuna göre gereken düzenlemeler yapılıp yürürlüğe konuluncaya kadar diğer mevzuatın bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

Şirket merkezi Ankara'da olup süresiz olarak kurulmuştur. Şirketin, başlangıç sermayesi 125.000.000.000.000- (yüz yirmi beş trilyon) Türk Lirasıdır.

Türk Telekom tarafından yürütülmekte olan uydu hizmetlerinin milli güvenlik ve ülke savunması açısından stratejik önemi dikkate alınarak, bu hizmetleri yürütmek üzere, özelleştirme sürecindeki Türk Telekom'dan ayrı bir anonim şirket kurulması zorunlu hale gelmiştir.

Bu zorunluluk, milli güvenlik ve ülke savunması açısından çok büyük önemi haiz uydu hizmetlerinin özelleştirme kapsamından çıkartılması ile bu hizmetlerin uluslararası sektör uygulama ve ilişkilerinin özel hukuk hükümlerine tabi bir şirketi gerektirmesinden doğmaktadır.

Keza, yoğun teknoloji kullanımı gerektiren ve başka alanlarda transferi mümkün olmayan, yetiştirilmesi uzun zaman ve maddi kaynak tüketen az sayıdaki kaliteli elemanın da Kamu İktisadi Kuruluş statüsündeki bir kuruluşta istihdamında güçlükler bulunmaktadır. Buna karşın, uluslararası uydu operatörleri ile ortaklıklar yapılmasında, yerli ve yabancı üretici ve işleticilerle ülke dışında yatırım ve işletme yapılabilmesinde, ihalelere girilebilmesinde de anonim şirket şeklindeki bir organizasyonun büyük faydaları bulunmaktadır.

Türkiye'de uydu iletişiminin öz kaynaklarla idamesi ve gelecek nesil uyduların üretim ve işletme maliyetinin sadece Devlet bütçesinden karşılanması gibi zorluklar da gözetildiğinde, uydu işletmesi ve uydu telekomünikasyon hizmetlerinin sadece bu kanun ile Türk Ticaret Kanunu ve özel hukuk hükümlerine tabi olmak üzere kurulacak bir anonim şirket tarafından gereği gibi yürütülmesine imkân verecek yasal değişikliklere yer verilmiştir. Türksat A.Ş.'nin çoğunlukla uluslararası sektörde faaliyette bulunacak olması nedeniyle özel hukuk hükümlerine tabi olarak faaliyet göstermesi amaçlanmış, uluslararası alanda da gerekli işlemlerin bir an önce yapılabilmesini ve aciliyeti bulunan konuların sürüncemede bırakılmamasını teminen, bazı kanunların kapsamı dışında tutulmuştur.

Bu kapsamda, kurulacak anonim şirkete ve bu şirketin kuruluşuna ilişkin usul ve esaslar, bu şirkete uygulanmayacak hükümler, pay sahipliği sıfatı, mülkiyete ilişkin hususlar, mal varlığı ve personelin devri hususları açıkça düzenlenmiştir. Ayrıca Telekomünikasyon Kurumu ile imzalanacak görev sözleşmesine ve Bakanlar Kurulunca düzenlenecek hususlara da yer verilmiştir.

Hazine Müsteşarlığı'nın pay sahipliğine dayanan oy, yönetim, temsil, denetim gibi hak ve yetkileri Ulaştırma Bakanlığı tarafından kullanacak olup, Hazine payını Ulaştırma Bakanı temsil edecektir.

Türksat 2A uydusunun yapımı, fırlatılması ve işletilmesi işini yürütmek üzerine Türk Telekom A.Ş. ve Alcatel Space tarafından 15 Kasım 1996 tarihinde 215.000.000-(iki yüz on beş milyon) Fransız Frangı sermayeli Eurasiasat S.A.M. şirketi kurulmuştur. Şirketin hisselerinin %75'i Türk Telekom A.Ş.'ne ait iken, bu hisseler Kanun gereği Türksat A.Ş.'ne devredilmiştir. Şirket merkezi Monaco, Fransa'da, Uydu Ana Kontrol Merkezi Ankara da, Yedek Kontrol Merkezi Cannes, Fransa'dadır

B- AMAÇ VE GÖREVLERİ

Şirket, uydu hizmetlerinin milli güvenlik ve ülke savunması açısından stratejik önemi ile kamu hizmeti niteliği birlikte gözetilerek, ulusal egemenlik kapsamındaki uydu yörünge pozisyonlarının hakları, yönetimi ve işletme yetkisine sahip olmak ve bununla ilgili yükümlülükleri yerine getirmek, adına kayıtlı ve diğer operatörlere ait uyduları işletmeye vermek ya da verilmesini sağlamak, bu uyduları işletmek, ulusal ve yabancı operatörlere ait uydular üzerinden haberleşme ve iletim alt yapısını kurmak, işletmek ve ticari faaliyette bulunmak amacıyla kurulmuştur. Şirket bu amaçları

gerçekleştirmek için Telekomünikasyon Kurumu ile görev sözleşmesi imzalamış olup sözleşme Danıştay'da onay aşamasındadır.

C- FAALİYETLER

Türksat A.Ş., uluslararası telefon, faks, data ve Internet servisleri başta olmak üzere, geniş bir yelpazede uydu hizmetleri vermektedir.

Türksat uyduları üzerinden halihazırda 102 adet dijital TV yayını, 5 adet analog TV yayını, 10 adet dijital yayın bükesi, 24 adet dijital haber geçişi, radyo yayınları, telefon, Internet, data devreleri, GSM ve Askeri Haberleşme servisleri sağlanmaktadır.

Verilen ve projelendirilen servislerimiz:

- TV Ve Radyo Uplinkleri (TRT-INT, TRT-TURK vb.)
- Kısa Süreli Yayın Geçişleri
- Kablo TV Hizmetleri
- Mobil Uydu Yer İstasyonlarıyla TV ve Telefon Hizmetleri
- IBS-IDR (Ulusal ve Uluslararası Telefon ve Data Haberleşmesi)
- TES (Kırsal Alan ve DHMİ Telefon ve Data Haberleşmesi)
- Acil durum haberleşme hizmetleri
- Uluslararası TDMA (Zaman Paylaşımlı Telefon ve Data Trafiği)
- Uluslararası Internet Bağlantıları (TTnet)
- Inmarsat C Deniz Haberleşmesi Yer İstasyonu
- GNSS (Global Navigate Satellite System) Yer İstasyonu
- VSAT Sistemleri (Adalet,Sağlık,Milli Eğitim Bakanlıkları, vb. Kamu ve Özel Sektör Kuruluşları)
- Noktadan Noktaya Data Bağlantıları
- Afganistan GSM Şebekesi
- Geniş Band VSAT hizmetleri projesi
- Eumetsat ASCAT Tranponder kurulum projesi
- Yerel TV kanalları paket yayın projesi
- TRT-INT yayını Amerika ve Avustral'ya iletimi projesi
- Stüdyo Kurulumu ve Mobil Araç modifikasyon projesi
- Yeni Uydu Projesi

IBS VE IDR

IBS (Intelsat Business Service) uydu sistemleri, belirlenmiş bir data hızı için dizayn edilmiş ve data hızı değiştirilemeyen dijital ses ve data haberleşme olanağı sağlayan sistemlerdir. Bu sistemleri, klasik haberleşme sistemleri ile servis götürülemeyen, telefon kanal ihtiyacı görece düşük ülkelere veya yurt içi bölgelerimize, coğrafi koşullardan etkilenmeyen, bakım ve işletmesi kolay uydu yer istasyonları kullanılarak erişimi sağlayan dijital bir uydu sistemini içermektedir. Daha önceleri, IBS servisleri, Intelsat uydusu üzerinden verilmekte iken, 1994 yılında Türksat 1-B uydumuzun devreye girmesiyle kendi uydumuz üzerinden verilmeye başlanmıştır.

Kırsal haberleşme servisini görmek amacıyla, yurtiçinde konuşlandırılmış 21'i merkez istasyon ve 152'si uzak istasyon olmak üzere, toplam 173 adet IDS terminali mevcuttur. Ayrıca, Gölbaşı'nda 3 adet merkez istasyon bulunmaktadır. Her bir istasyon 30 kanallık kırsal alan telefon servisi sağlamaktadır.

Mobil Haberleşme

Okyanus ve denizlerdeki gemilerin, karadaki ve havadaki araçların haberleşmesini sağlamak üzere Türkiye, 1987'de Inmarsat organizasyonuna üye olarak mobil haberleşme servisi vermeye başlamıştır.ATA-1, Inmarsat uyduları kapsama alanlarından Atlantik Okyanusu Doğu Bölgesi, ATA-2 ise Hint Okyanusu bölgesinde servis vererek Amerika kıtasından Japonya'ya kadar olan alandaki kullanıcılara Türkiye üzerinden haberleşme imkanı vermektedir.

Sabit Uydu Yer İstasyonları

TRT tarafından hazırlanan TRT 1 analog ve TRT-TÜRK dijital yayınları , Türksat 1C üzerinden, Türkiye 'nin her köşesine, Avrupa'ya, KKTC'ye ve Orta Asya'ya iletilmektedir. TRT-INT yayınları ise, hem analog hem de dijital olarak, HB 6 (13 °E) uydusu üzerinden iletilmekte ve Avrupa'da geniş bir bölgeden izlenebilmektedir. Aynı yayınlar, HB 6 uydusu, iletim uydusu (contribution satellite) olarak kullanılarak, Amerika, Avustralya ve Yeni Zelanda'da da izlenebilmektedir. Yine TRT tarafından hazırlanan Radyo-1, Radyo-2,Radyo Dicle ve TSR radyo kanalları TV yayınlarının alt sesleri halinde Türksat 1C üzerinden ülkemiz çapında yayınlanmaktadır.

Geçici Süreli Televizyon Yayınları

Türkiye'den Atlantik ve Hint Okyanusu bölgelerine ya da bu okyanus bölgelerinden Türkiye'ye yayın transmisyonu için, Intelsat 33S.S"E'te (AOR) iki ve Intelsat 60"E'te (IOR) iki tane olmak üzere toplam 4 adet geçici süreli TV kanalı bulunmaktadır. Türkiye'nin herhangi bir bölgesinden uydu alışı ya da fiber optik kablo ile yer istasyonlarımıza ulaştırılan yayınların sözkonusu bölgelere iletimi veya bu okyanus bölgelerinden yine aynı yollarla Türkiye'nin herhangi bir bölgesine yayın transferi gerçekleştirilmektedir. Ayrıca, Türksat 1B, Türksat 1C ve Türksat 2A 'nın kısa süreli yayınlar için ayrılan transponderlerinin kullanımıyla, Türkiye içinden Avrupa ve Orta Asya'ya veya bu bölgelerden ülkemize yayın transmisyonu sağlanmaktadır. Sabit yayın transmisyonlarında, anolog uplinklerle birlikte dijital uplinklerin de kullanımı arttığından uydu yer istasyonlarımız da bu gelişmeye uyarlanmış ve TV servisleriyle ilgili uydu kullanım kapasitesi artmıştır.

Kablolu Televizyon Servisi

Ankara kablo TV şebekesine iletilen 23 yerli ve yabancı TV kanalı programı, 90 cm ile 11 metre arasında değişen çaplara sahip parabolik antenlerle uydulardan alınarak, kablo TV abonelerine ulaştırılmaktadır.

Mobil TV Sistemi

Spor karşılaşmaları, konser, yarışma, toplantı, gösteri, tanıtım gibi sosyal ve kültürel aktiviteler, kamuoyunu yakından ilgilendiren önemli olaylar, gerek canlı TV yayınları gerekse özet görüntüler halinde, ülkemizin her noktasından bir başka noktasına iletilebilmektedir. Bu yayınlar, 3 adet mobil uydu yer istasyonu ve 1 adet TV fly-away ile gerçekleştirilebilmektedir. 2.6 metre çaplı off set antenleri üzerinde taşıyan 3 adet mobil uydu yer istasyonu araçları ve otomatik anten yönlendirme, uydu izleme ve bire bir yedekli up-link zinciri ile kesintisiz ve kaliteli bir TV iletişimi sunulmaktadır. Ayrıca, bu araçlarımızın üçü üzerinde bulunan 2 Mbps data hızlı IBS sistemi ile telefon haberleşmesi de sağlanabilmektedir. Bütün bu özellikleriyle mobil uydu yer istasyonlarımız, Türkiye'nin her yerinden TV, telefon, data ve faks gibi iletişim servislerini vermektedir.

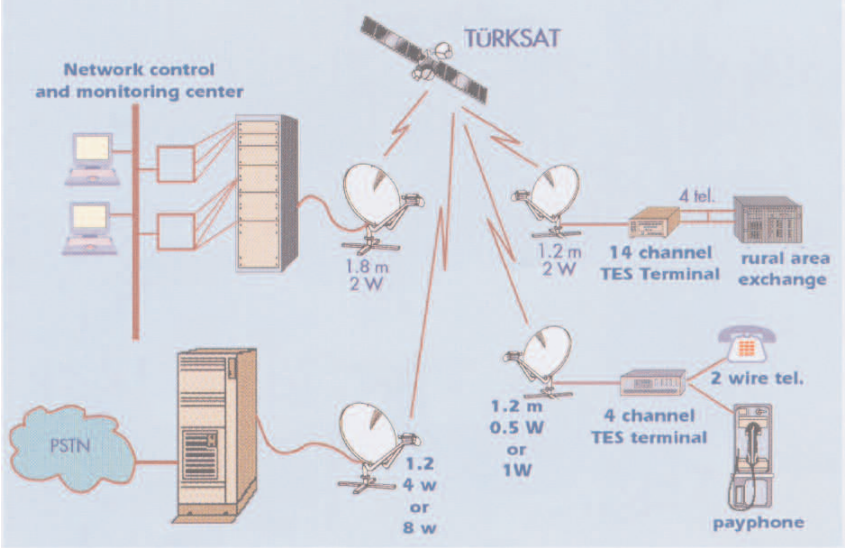

TES (Kırsal Alan Telefon Haberleşmesi)

Toplam 92 adet olan TES terminalleri, Türksat 1C üzerinden DAMA dijital iletişim tekniğini kullanarak, yerleşim bölgeleri arasında kamu haberleşmesi sağlayacn sistemlerdir. TES servisimiz, mükemmel ses kalitesi ve hızlı data iletişimi ile en son dijital haberleşme tekniklerini kullanır. 1.2 metre çapında çanak anteni ile isteğe bağlı olarak 4 kanal veya 14 kanal telefon tahsis edilerek, Türkiye'nin her tarafından kapsama alanı sorunu olmaksızın kamuya ve özel kesime hitap eder. Aynı zamanda günümüzde farklı haberleşme cihazlarını kullanmada mükemmel bir uyum içinde her çeşit haberleşme ihtiyacını karşılayabilir. 2004 yılı içinde ayrıca 20 adet TES sistemi, Devlet Hava Meydanları İşletmesine (DHMİ) ait değişik havalimanı ve radar istasyonlarında konuşlandırılarak, hava-yer telsiz cihazları ile radar cihazlarının ses ve data haberleşmelerinin Esenboğa ve diğer devlet hava limanlarında bulunan Hava Trafik Kontrol Merkezlerine irtibatı sağlanmıştır.

Düzce Depreminde TES

17 Ağustos 1999 Düzce Depreminin ardından afet bölgesine intikal eden personelimizin montajını yaptığı TES sistemleri ile vatandaşlarımızın telefon ihtiyaçları büyük ölçüde giderilmiştir. Bu da, Kırsal Alan ve Acil Durum Uydu Haberleşme Sistemleri alanında TES' in önemini bir kez daha ortaya koymuştur.

PROJELER

Yeni Uydu: 2007 yılında salınımlı yörüngeye girecek olan Türksat 1C uydumuz üzerinden verilen servislerin devamlılığını sağlamak, ülkemizde kurumsal ve bireysel tüm müşterilerimizin yeni servis taleplerini karşılamak amacıyla, yeni uydu projemiz uygulamaya konulacaktır. Bu projede yerli kaynak potansiyelini kullanma ve değerlendirme azmi ve hedefi ile yola çıkılmıştır.

Genişband VSAT Hub Kurulumu: Başta kamu kurum ve kuruluşlarına olmak üzere, bankacılık-sigorta-finans şirketlerine, enerji dağıtım ve iletim şirketlerine, sağlık kuruluşlarına, otellere, turizm şirketlerine, büyük alış-veriş merkezlerine, gazete matbaalarına, üniversitelere ve daha pek çok kurum ve kuruluşa coğrafi şartlara bağlı kalmaksızın Türksat uyduları üzerinden etkin güvenilir, kaliteli ve sürekli olarak internet erişimi, yüksek hızlı data erişimi, video konferans, intranet ve extranet erişimi, uzaktan eğitim, dosya transferi, birçok noktaya gönderi, VPN (Virtual Private Network), VoIP (Voice over Internet Protocol), kurumsal TV yayını, multicast, broadcast ve unicast haberleşmesi gibi servisleri tek bir servis paketi altında sağlamak üzere genişband VSAT Hub kurulumu projesi 2005'in ilk çeyreğinde kurulum aşamasına gelecektir.

Yerel TV Kanalları Yayın Paketi: Yaklaşık 230 yerel ve 15 bölgesel televizyon kanalının uyduya çıkarılması projesidir. Bölgesel merkezler yoluyla hem daha az maliyetli hem de daha verimli proje planları ile yerel TV yayınlarının uyduya taşınması planlanmaktadır.

Televizyon Stüdyo Kurulumu: Acil durumlarda kamu haberleşmesinin Türksat uyduları kanalıyla gerçekleştirilmesi, yerel TV'lere Türksat logosuyla yayın paketi sunulabilmesi veya ulusal ya da uluslararası konferansların yayına hazır hale getirilerek Türksat promo kanalı içinde sunulması projesidir.

BSS Uplink Kurulumu: İstanbul'da kurulacak bir teleport merkezi ile tüm televizyon kanallarının rahatlıkla erişebileceği bir ortam oluşturularak, uyduya erişimi cazibeli ve kolay bir hale getirmek projesidir.

Mobil Araçların Modifikasyonu: Mobil canlı yayın uydu araçlarımızı en son teknolojiyle donatarak, yayın dünyamızın hizmetine sunmak projesidir.

Eumetsat: Avrupa Meteoroloji Birliği (Eumetsat) ile Meteoroloji Genel Müdürlüğünün (MGM) işbirliği içinde Meteoroloji Uydu Yer İstasyonuna ev sahipliği yapmak projesidir. Bu projeyle MGM, çeşitli uydular üzerinden istenilen tüm datalara anında ulaşarak, sağlıklı analizler yapabilecektir.

Avrupa Uzay Ajansı GNSS Galileo Projesi Bağlamında RIMS İstasyonları Kurulumu: Global Navigate Satellite System Projesinin Türkiye istasyonuna ev sahipliği projesidir. ESA (Avrupa Uzay Ajansı) ile ortak yürütülmekte olan bu projeyle 1 metre mesafede konum ve hız tespiti yapılabilecektir. Tüm sivil amaçlara servis verilebilmesinin yanısıra, araç takibinden, balık yoğunluğunun ya da buğday rekoltesinin tespitine kadar pek çok alanda bu projeden yararlanılabilecektir.

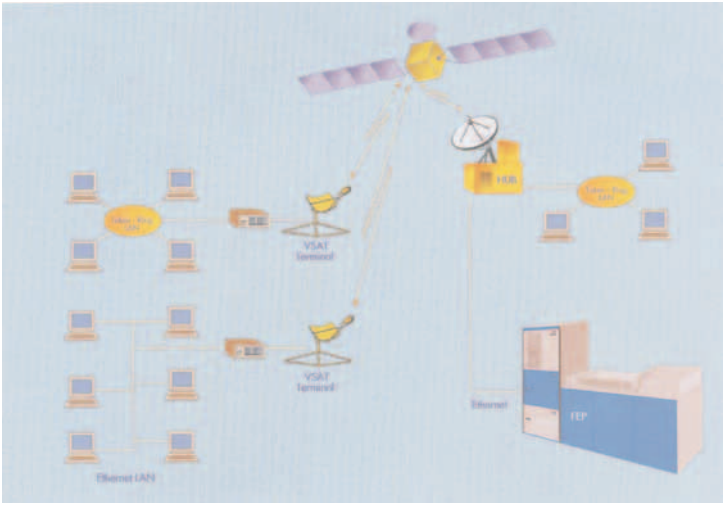

Savunma Amaçlı Bilgi Teknolojileri Bağlamında DITCO-Europe Projesi: Bu projeyle, karasal hatlar üzerinden işletilecek NATO haberleşme devreleri, uydu üzerinden projelendirilecektir.

Uluslararası uydu operatörü olarak ülkemize teknoloji transferini gerçekleştirmek, uydu teknolojisinde öncü olmak, iletişim ve haberleşme anlamında stratejik önemini muhafaza ederek faaliyetlerine devam etmeyi amaç edinmiştir. (*DITCO: Defence Information Technology Contracting Organization)

Türksat A.Ş. Genişbant VSAT Projesinin Toplumsal Yaşama Katkısı

Bir ülkenin sosyal ve ekonomik gelişmişliğinin göstergesi olması bakımdan, iletişim en önemli unsurlardan birisidir. Bu durum, bilgi teknolojilerinin hızla büyüdüğü çağımızda çok daha önem kazanmaktadır. İletişim ağları karmaşık toplumlarda merkezi sinir sistemi gibi bir rol oynar ve bilgiyi toplumun değişik katmanları arasında taşıyarak önemli bir amaca hizmet eder. Günümüzde iletişim ağları olmaksızın toplumun ve özellikle devletin yaşamsal fonksiyonları verimli bir biçimde işletilemez.

Avrupa Birliğine girme aşamasında olan ülkemiz için iletişim ağlarının ne kadar kritik ve önemli olduğu kaçınılmaz bir gerçektir. İyi projelendirilmiş ve altyapısı sağlam iletişim ağlarının aşağıda ifade edilen genel hususlarda sosyal ve ekonomik faydalar getireceği muhakkaktır:

- ❑ Verimli ulusal pazarlamaya katkı
- ❑ Ulusal felaketlere ve acil durumlara karşı hızlı çözümler üretme
- ❑ Etkin ve verimli yönetim
- ❑ Araştırma çıktılarının artışı
- ❑ Teknoloji transferlerinde artış
- ❑ Genelde bilgiye daha kolay erişim
- ❑ İş fırsatlarının artışı
- ❑ Bireysel yalnızlığın azaltılması
- ❑ Yaşam kalitesinin yükseltilmesi
- ❑ Ulusal bağların güçlendirilmesi

Sözkonusu faydaları temin etmeye yönelik olarak Türksat A.Ş.'nin yeni projelerinden olan Türksat Genişband VSAT projesi, uydularımızın kapsama alanı içinde yeralan bölgelerde mevcut tüm kamu kurum ve kuruluşlarına, bankacılık-sigorta–finans şirketlerine, havayolu şirketlerine, enerji dağıtım ve iletim şirketlerine, sağlık kuruluşlarına, otellere, turizm şirketlerine, büyük alışveriş merkezlerine, gazete matbaalarına, üniversitelere ve daha pek çok kurum ve kuruluşa *coğrafi şartlara bağlı kalmaksızın* Türksat Uyduları üzerinden *etkin, güvenilir, kaliteli ve sürekli* olarak aşağıda verilen iletişim hizmetlerinin **tek bir servis paketi** altında sağlamayı hedeflemektedir:

- ❑ Hızlı Internet Erişimi
- ❑ Yüksek Hızlı Data Erişimi (Digital Media Streaming)
- ❑ Video Konferans (Videoconferencing)
- ❑ Intranet ve Extranet Erişimi
- ❑ Uzaktan Eğitim (Distance Learning)
- ❑ Dosya Transferi (File Transfer)
- ❑ Birçok Noktaya Gönderi (Multicasting)
- ❑ VPN (Virtual Private Network)

- ❑ VoIP (Voice over Internet Protocol)
- ❑ Kurumsal TV Yayını
- ❑ Multicast, Broadcast ve Unicast Haberleşmesi

Sözkonusu hizmetlerin bu kadar geniş bir yelpazede Şirketimiz tarafından sunulmasıyla birlikte, projenin özellikle ülkemizde toplumsal yaşama ve kalkınmaya büyük katkılar sağlayacağı bir gerçektir.

Proje, e-şehir, e-acil durumlar, e-sosyal güvenlik, e-adalet, e-ekonomi, e-eğitim, e-tarım ve e-devlet gibi birçok alanın biraraya gelmesinden oluşan e-yaşam üzerine yapılan çalışmalara katkı sağlayacak ve böylece ülkemizin sosyal ve iktisadi yaşamındaki etkinlik ve faaliyetlerinin gelişmişliğine doğrudan tesir edecektir. Elektronik yaşama geçilebilmesi için yapılan çalışmalara dair her türlü işbirliği ve koordinasyona proje destek sağlayacaktır.

Bu kapsamda e-yaşamı oluşturan unsurlardan bazılarına projenin sağlayacağı faydalar aşağıda özet olarak ifade edilmiştir:

e-devlet

- Kamu kurum ve kuruluşlarının çalışmalarında etkin işbirliği ve verimliliğin sağlanması
- Devlette güvenli ve aynı zamanda şeffaf anlayışın yerleşmesi ve yaygınlaştırılması

e-eğitim

- Kurumların ve şirketlerin personellerinin uzaktan eğitim programlarına tabi tutulması
- Uzaktan eğitimin yaygınlaştırılması ve verimliliğinin artırılması
- İnsan
- kaynağına yatırım yapılması
- Bilgi kaynaklarına erişimin kolaylaştırılması
- Eğitimde görselliğin artırılması
- Zaman ve mekân kavramlarına yeni anlamların yüklenmesi

e-ekonomi

- Bilgi merkezli ekonomide çalışma imkânının oluşturulması
- Digital çağa ayak uyduran yeni bir ekonomi neslinin oluşturulması
- Toplumda gelir dağılımının dengelenmesine katkı sağlanması

e-sağlık

- Sağlık kurum ve kuruluşlarının asli ve sürekli vazifelerini yerine getirirken iletişim imkânlarından en üst seviyede yararlanılması
- Telemedicine yolu ile kişisel sağlık bilgilerini içeren dosyalara merkezi erişimin sağlanması
- Hastane bilgi sistemleri iletişim altyapılarına işlerlik kazandırılması
- Sağlık sistemlerinin elektronikleştirilmesi ve böylece personel ve kaynak kullanımını daha verimli bir hale getirilmesi

e-sosyal-güvenlik

- Sosyal güvenlik kuruluşlarının tek bir çatı altında birleştirilmesi ve bilgi altyapılarının kurulmasına katkı sağlanması

e-risk Yönetimi

- Deprem, yangın, sel vb. afet durumlarında acil eylem planlarının uygulanmasında koordinasyon ve etkin çözümlerin geliştirilmesine katkı sağlanması

e-tarım

- Uydu üzerinden taşınan veriler kullanılarak su kaynakları, toprak nitelikleri ve iklim gibi verilerin birleştirilmesi ile ülkemizin hangi tarımsal kararların alınması konusunda bilgi bankası oluşturulmasına desteğin sağlanması

Sonuç olarak proje, toplumun tüm kesimlerine ve yaşamın her alanına nüfuz etmeye çalışan, kaynakların rasyonel ve optimum kullanılmasına yardımcı olan, medeniyet yarışında ülkemizin varolmasına katkı sağlayan bir iletişim altyapısı oluşturma hedefi ile uydu sektörünün avantajlarının etkin ve verimli olarak kullanımını amaçlar.

D- KALİTE POLİTİKAMIZ

Türksat Uydu Haberleşme ve İşletme A.Ş. olarak kalite politikamız;

Müşteri Memnuniyeti

Türksat uyduları üzerinden bireysel ve kurumsal her kesimden kullanıcıya, bu kullanıcıların beklentilerini karşılayan, etkin, güvenilir ve sürekli bir uydu iletim ortamı, Türksat ve diğer uydularla çalışan sabit ve mobil uydu yer istasyonlarımız aracılığıyla, kesintisiz bir şekilde ses, görüntü ve veri iletişim hizmeti sunarak müşteri memnuniyetini sağlamak,

Yasal Mevzuata Uygunluk

Türkiye Cumhuriyeti yasalarına ve ilgili mevzuatlara, yönerge, yönetmelik ve talimatlara uygun olarak hizmetlerin sunulmasını sağlamak,

Yüksek Performans

Özkaynaklarımızı en verimli şekilde kullanarak, yörüngedeki uydularımızı ve iletişim servisi veren uydu yer istasyonlarımızı yüksek performans değerleriyle işletmek ve bu görevi gelecekteki yeni nesil uydular ve gelişen teknolojiye uyumlu uydu yer istasyonlarıyla sürdürmek,

Katılımcı Yönetim

Sahip olduğumuz kalite bilincini daima ileri düzeyde tutarak çalışanlarımızın kullanabileceği katılımcı bir çalışma ortamı içinde, iş gücünü, yeteneklerini ve gelişimlerini desteklemek, çeşitli eğitimler yoluyla niteliklerini ve bilgilerini artırmak,

Sürekli İyileşme

Türksat Uydu Haberleşme ve işletme A.Ş. Genel Müdürlüğünde kurulan süreç bazlı ISO-9001:2000 Kalite Yönetim Sistemini tüm çalışanlarımızın katkısıyla sürekli olarak iyileştirmek ve geliştirmek,

İşbirliği

Gelişen teknolojiyi takip etmek, aynı alanda hizmet veren kuruluşlarla teknolojik ve ekonomik bakımdan rekabet etmek, gerektiğinde Şirketimiz ve Ülkemiz çıkarları doğrultusunda karşılıklı işbirliği içinde çalışmalar yapmaktır.

E- TÜRKSAT UYDULARI

Türksat 1B uydumuz 31.3 derece doğu, Türksat 1C ve 2A uydularımız 42 derece doğu jeosenkron yörüngede yeralmaktadır.

Türksat **1B:** Türksat 1B uydusu 42°E pozisyonuna 11 Ağustos 1994 tarihinde başarıyla yerleştirilmiştir. 12 Ekim 1996 tarihinden sonra 31.3° doğu boylamında servis vermeye başlamıştır. Mayıs 2004'de inclined orbite (salınımlı yörünge) geçmiş olan Türksat 1B uydusu, 2008 yılına kadar servis vermeye devam edecektir. Türksat 1B uydusu üzerinden internet, SCPC, VSAT, TES projeleri ve küçük çaplı IBS sistemleri ile Güneydoğuda IBS/IDR telefon kanalları servisi verilmektedir.

Türksat **1C:** Bu uydumuz, daha sonra Türk Telekom ve Aerospatiale arasında imzalanan bir anlaşma ile Türksat 1B'deki üç kapsama alanı yerine daha geniş iki kapsama alanına sahip olacak şekil-

de modifiye edilmiştir. Türksat 1C, Türkiye ve Avrupa ile Türkiye ve Orta Asya'ya aynı anda servis vermek ve Avrupa ile Orta Asya arasında doğrudan bağlantı kurabilmek amacıyla, Batı Spotunda Türkiye ve Avrupa, Doğu Spotunda ise Türkiye ve Orta Asya'yı kapsamak üzere tasarlanmıştır. Türksat 1C uydusu üzerinde, analog ve dijital TV ve radyo yayınları, internet, SCPC, TES, Orta Asya IBS telefon kanalları, VSAT data haberleşmesi şebekesi ve Azerbaycan televizyon kuruluşuna ait bir adet dijital TV yayını bulunmaktadır.

Türksat **2A (Eurasiasat 1):** Türksat Uydu Sistemlerinin ileriye yönelik olarak bu başarısının sürdürülebilmesi, uluslararası pazarda diğer uydu işletmecileri gibi çok kanallı, yayın kapsama alanı daha geniş, yedekleme imkânı olan yeni uydulara sahip olmamızı gerektirmektedir.

Bu nedenle hem mevcut yurtiçi müşterilerimize daha geniş bir uydu kapsama alanında servis vermek ve hem de uluslararası piyasada diğer uydu işletmecileriyle gerçek anlamda rekabet edebilmek için yeni bir uydunun imal ettirilerek Türksat 1C Uydusu ile aynı pozisyona yerleştirilmesi düşünülmüştür.

Türk Telekom ile Fransız Aerospatiale Firması arasında kurulan joint venture şirketi Eurasiasat S.A.M. bünyesinde imal ettirilen Türksat 2A Uydusu, 42° Doğu lokasyonunda servis vermekte olan Türksat 1C uydumuz ile aynı pozisyona yerleştirilmiş ve 1 Şubat 2001 tarihi itibariyle ticari olarak servise verilmiştir.

Türksat 2A uydusu üzerinde yer alan ve BSS bandı transponderlere sahip olan sabit kapsama alanları, Türksat 1C uydusunda olduğu gibi iki ayrı kapsama alanına sahiptir. Bu uydu üzerinden verilecek, sabit kapsama alanlarından yayınları batı kapsama alanı üzerinden batıda İngiltere'ye, kuzeyde İskandinav ülkelerine, güneyde Kuzey Afrika'ya, doğuda da Hazar Denizine kadar; doğu kapsama alanı üzerinden de batıda Balkan Yarımadasına, kuzeyde Rusya Federasyonuna, güneyde Hint Yarımadasına, doğuda da Çin sınırına kadar ulaşabilmektedir. FSS bandı transponderlere sahip olan hareketli kapsamaları üzerinden ise Hindistan, Güney Afrika Cumhuriyeti gibi uydunun görüş alanı içerisindeki bölgelere ulaşmak mümkündür.

F- ÜYESİ OLDUĞUMUZ ORGANİZASYONLAR

Eutelsat (Uydular Aracılığıyla Haberleşme Avrupa Teşkilatı)

Avrupa'nın sabit ve mobil uydu haberleşmesini sağlamak amacıyla Eutelsat, 17 Avrupa ülkesinin katılımıyla 1977 yılında kurulmuştur. 28 Şubat 1998 tarihi itibariyle üye ülke sayısı 46'ya ulaşmıştır. Eutelsat tarafından işletilen uydular üzerinden, telefon, faks, data, VSAT, mobil, analog TV ve dijital TV hizmetleri verilmektedir. Hâlihazırda 50 üyesi bulunan bu organizasyona Türkiye, 1985 yılında üye olmuştur. 4 Kasım 1997 tarihi itibariyle % 0,469814 pay oranı ile organizasyonda yer almaktadır.

Intelsat (Uydular Aracılığıyla Haberleşme Uluslararası Teşkilatı)

1964 yılında birkaç ülkenin pay ortaklığı ile kurulan Intelsat'ın Mart 1997 tarihinde Özbekistan'ın ortaklığı ile üye ülke sayısı 141'e ulaşmıştır. Bu itibarla, Intelsat, dünyanın en büyük uydu haberleşme kuruluşu haline gelmiştir. Yalnız üye ülkeler değil dünyanın hemen her topluluğu ve şirketi Intelsat'ın saklamakta olduğu data/ses/video servislerinden ve yeniliklerinden faydalanmaktadır. Bu organizasyona 1968 yılında üye olan Türkiye, %1,643509 'luk yatırım payı ile, üye ülkeler arasında 15 inci büyük paya sahip ülke durumundadır. Intelsat Uyduları üzerinden yurtdışı internet backbone omurgasına 2x155 Mbps alış, 1x155 Mbps veriş kapasitesinde bağlantımız bulunmaktadır. Ayrıca, Intelsat servislerinin Ülkemizde verilebilmesi için distribütörlük anlaşmamız yürürlüktedir.

G- YATIRIMLAR

Son 10 yıllık dönem içinde gerçekleşen yatırım kalemleri şu şekildedir:

- TES Kırsal Alan Haberleşme Sistemleri
- TR-IDR Kırsal Alan Haberleşme Sistemleri
- TCM-IDR-Kırsal Alan Haberleşme Sistemleri
- Uluslararası Internet Backbone Hizmeti Sistemleri
- AKA-6 Uydu Yer İstasyonu Kurulumu
- Mobil Uydu Yer İstasyonlarının Sayısallaştırılması ve Klima–UPS Sistemleri İlavesi
- Dijital TV Flayaway İstasyonu alımı
- Occ-Use TV Yayın Hizmetlerini Dijitalleştirme Projesi
- Tüm İstasyonlar için UPS cihazları alımı
- ESA GNSS Yer istasyonu Kurulumu
- DHMİ VSAT Haberleşme Sistemleri
- Sayısal Telefon Santrali Kurulumu
- DECT Telefon Santral Kurulumu
- Bilgisayar Kontrollü Çevre Güvenlik Sistemi Kurulumu
- Kapı Geçiş Sistemleri Kurulumu
- Türksat 1-C uydusunun fırlatılması ve İşletilmeye başlanması
- Türksat 1-C uydunun Gölbaşında ana kontrol istasyonunun ODTÜ'de yedek istasyon projesi gerçekleştirilmiştir.
- Türksat 2A uydusu Eurasiasat adı altında kurulan bir şirket aracılığı ile gerçekleştirilmiştir.
- Türksat 2A uydusunun TT&C hizmetleri için uplink istasyonu kurulmuştur.
- Türksat 2A uydusunun ana kontrol merkezi gerçekleştirilmiştir.
- Kapı Güvenlik sistemleri kurulmuştur.
- Tüm İstasyonlar için UPS sistemi ve jeneratör sistemi gerçekleştirilmiştir.
- Türksat 2A uydusu BSS band uydu çıkış sistemi kurulmuştur.
- Türksat 1C için CSM sistemi kurulumu
- Türksat 1B için CSM sistemi kurulumu
- Türksat 2A için CSM sistemi kurulumu
- Tüm uydularımız için TVM sistemi kurulumu
- Kapı geçiş sistemi kurulumu

TELEKOMÜNİKASYON KURUMU

TELEKOMÜNİKASYON
KURUMU

ORGANİZASYON ŞEMASI

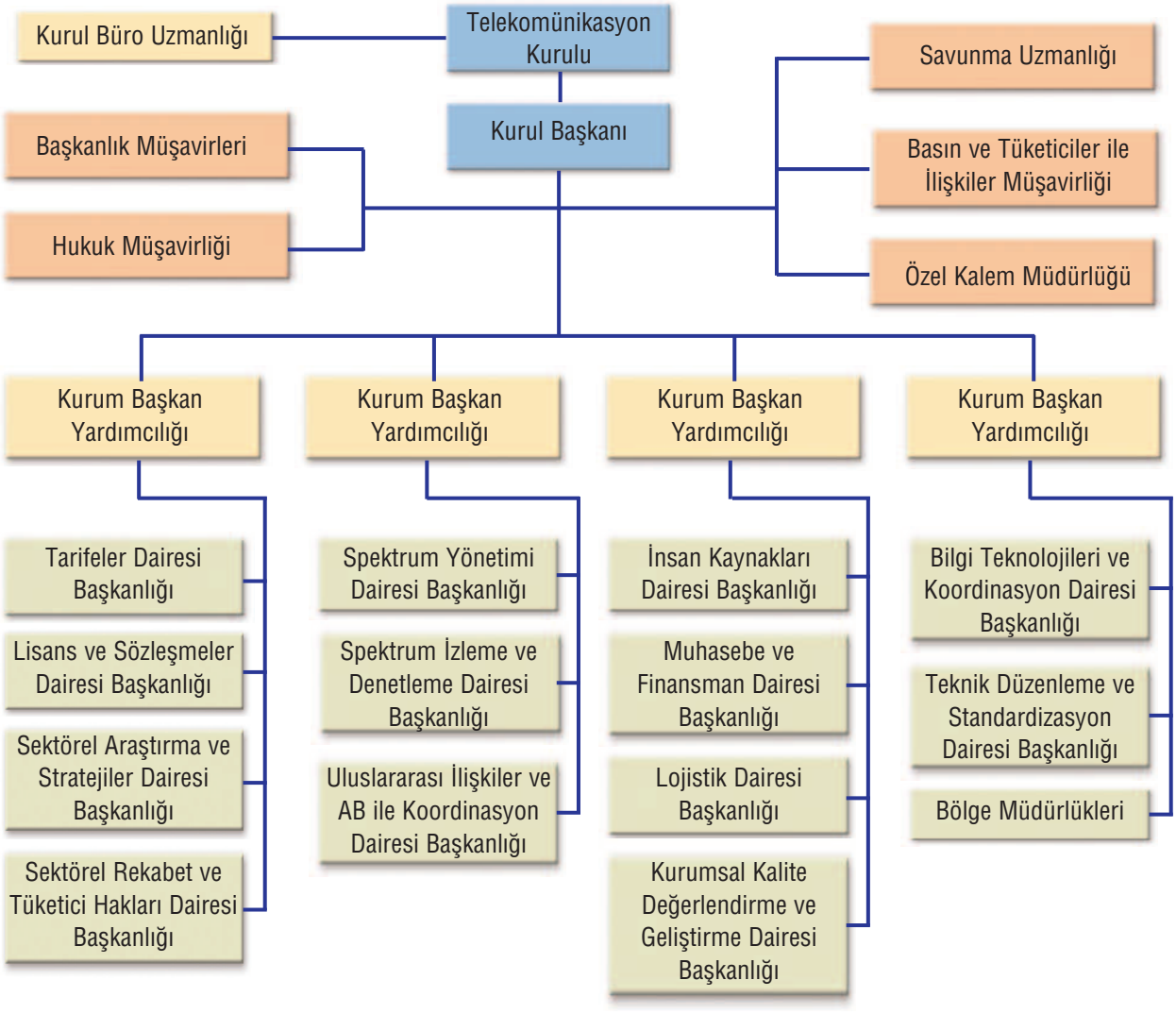

Şekil 1: Telekomünikasyon Kurumu Organizasyon Şeması

ANKARA	İSTANBUL	İZMİR	MERSİN	SAMSUN	ERZURUM	DİYARBAKIR	BURSA	ANTALYA	KAYSERİ
ANKARA KIRIKKALE BOLU DÜZCE BARTIN KARABÜK ZONGULDAK ÇANKIRI KIRŞEHİR	İSTANBUL EDİRNE KIRKLARELİ TEKİRDAĞ KOCAELİ	İZMİR MANİSA AYDIN UŞAK MUĞLA	MERSİN NİĞDE ADANA HATAY KARAMAN OSMANİYE G.ANTEP	SAMSUN GİRESUN ORDU TOKAT SİNOP AMASYA KASTAMONU ÇORUM	ERZURUM AĞRI KARS ARDAHAN IĞDIR RİZE ARTVİN TRABZON BİNGÖL GÜMÜŞHANE BAYBURT ERZİNCAN	DİYARBAKIR Ş.URFA MARDİN ADIYAMAN ŞIRNAK HAKKARİ VAN SİİRT MUŞ BATMAN KİLİS TUNCELİ ELAZIĞ BİTLİS	BURSA Ç.KALE BİLECİK KÜTAHYA SAKARYA ESKİŞEHİR YALOVA BALIKESİR	ANTALYA DENİZLİ BURDUR ISPARTA KONYA AFYON	KAYSERİ NEVŞEHİR AKSARAY YOZGAT SİVAS K.MARAŞ MALATYA

Şekil 2: Telekomünikasyon Kurumu Bölge Müdürlükleri ve Bağlı İller

A- TARİHÇE VE HUKUKİ STATÜ

27 Ocak 2000 tarih ve 4502 sayılı Kanun ile kurulan Telekomünikasyon Kurumu, 15 Ağustos 2000 tarihinde faaliyetlerine başladı.

Telekomünikasyon Kurumu, Kanunlarla öngörülen yetki ve sorumlulukları uygulamak ve verilen diğer görevleri yapmak üzere, kamu tüzel kişiliğini ve idari ve mali özerkliği haiz özel bütçeli bir kuruluştur. Kurul görevlerini yerine getirirken bağımsızdır.

Kurum'un ilişkili olduğu bakanlık Ulaştırma Bakanlığıdır.

B- AMAÇ VE GÖREVLERİ

Telekomünikasyon Kurumu, Türk telekomünikasyon sektöründe sağlıklı bir rekabet ortamının oluşturulması, sürdürülmesi ve tüketiciye sunulan telekomünikasyon hizmetleri ile ürünlerinin belirli standartları sağlamasını temin etmek amacıyla Telsiz Kanunu ile Telgraf ve Telefon Kanununda belirtilen genel esaslar çerçevesinde, kanunlarla kendisine verilen görevleri yürütmektedir. Kurumun başlıca görevleri şunlardır:

a. Telekomünikasyon hizmetleri ve altyapısına ilişkin ikincil mevzuat düzenlemelerini, teknik ve ekonomik düzenlemeleri yapmak, yetkilendirmeleri yapmak, teknik ve idari denetlemeleri yapmak ve gerekli hallerde uzlaştırma görevi üstlenmek.

b. Radyo ve televizyon verici istasyonları dahil olmak üzere her nevi frekans planlama, tahsis ve tescil işlemlerini takat ve yayın sürelerini de göz önünde tutarak uluslararası kuruluşlarla işbirliği de yapmak suretiyle yürütmek.

c. Telekomünikasyon hizmetlerinden ve altyapısından yararlanacak kullanıcılara ve telekomünikasyon şebekeleri arasındaki ara bağlantılar bakımından diğer işletmecilere uygulanacak ücret tarifelerine ve sözleşme hükümlerine ve teknik hususlara ilişkin genel kriterleri ve görev alanına giren diğer konularda uygulama usul ve esaslarını belirlemek, tarifeleri incelemek, değerlendirmek, gerekenleri onaylamak ve bunların uygulanmasını izlemek.

d. Telekomünikasyon alanında kullanılacak her çeşit sistem ve cihazlar için yurt içinde ve yurt dışındaki ilgili kuruluşlarla işbirliği yaparak ve en son gelişmeleri de göz önünde bulundurarak, imalat ve kullanıma esas teşkil eden performans standartlarını tespit etmek, bunları uygulamak.

e. Telekomünikasyon hizmetleri ve altyapının işletimi ile ilgili olarak görev alanına giren konularda yönetmelik çıkarmak diğer idari işlemleri yapmak; işletmeciler, aboneler, kullanıcılar ve Türk telekomünikasyon sektörünü etkileyen tüm gerçek ve tüzel kişilerin ilgili mevzuata uymasını denetlemek ve gereken hallerde kanunlarda öngörülen yaptırımları uygulamak.

f. Tüketici menfaatlerinin korunması için gerekli tedbirleri almak.

C- FAALİYETLER

Kurum, kanunlar ile verilen yetkiler çerçevesinde, yetkilendirme, düzenleme, denetleme ve uzlaştırma görevlerini yürütmektedir.

a. Yetkilendirme

12.05.2001 tarihli ve 4673 sayılı Kanunla 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanununa ilave edilen Ek Madde 27 ile Ulaştırma Bakanlığında bulunan telekomünikasyon sektöründe görev ve imtiyaz sözleşmesi yapma, telekomünikasyon ruhsatı ve genel izin verilmesi hak ve yetkisi Telekomünikasyon Kurumuna verilmiştir. Sektördeki işletmeciler faaliyetlerini 3 tip yetkilendirmeden birisi ile (Görev/İmtiyaz Sözleşmesi, Telekomünikasyon Ruhsatı ve Genel İzin) sürdürmektedir. Yetkilendirme

görevinin verilmesi akabinde; Kurum, daha önceden Ulaştırma Bakanlığı tarafından yapılan görev ve imtiyaz sözleşmelerini gözden geçirmiş ve kanunla verilen haklar çerçevesinde yenilemiş ve imza altına almıştır.Öte yandan Kurum çeşitli konularda yeni yetkilendirmeler yapmıştır.

Gerekli alt yapı, donanım ve yazılımı sağlayarak son kullanıcıya İnternet sistemi üzerinden erişim sağlayan müteşebbislere, İnternet Servis Sağlayıcılığı hizmeti sunmak üzere çeşitli tarihlerde "Genel İzin" belgeleri düzenlemiş ve toplam 91 adet işletmeci bu hizmeti sunmak üzere yetkilendirilmiştir.

Uydular ve yer istasyonları aracılığıyla tek yönlü veya çift yönlü veri iletişiminin gerçekleştirilmesi maksadıyla müracaat eden müteşebbislere, Uydu Telekomünikasyon Hizmetleri İşletmeciliği hizmeti sunmak üzere çeşitli tarihlerde "2. Tip TR" belgeleri düzenlemiş ve toplam 23 adet işletmeci bu hizmeti sunmak üzere yetkilendirilmiştir.

Değişik transmisyon ortamlarından gelen analog veya sayısal sinyallerin birleştirilip çoklanarak sayısal paketler halinde, uydu üzerinden abonelere iletilmesi maksadıyla müracaat eden müteşebbislere, Uydu Platform İşletmeciliği hizmeti sunmak üzere çeşitli tarihlerde "2. Tip TR" belgeleri düzenlemiş ve toplam 3 adet işletmeci bu hizmeti sunmak üzere yetkilendirilmiştir.

Pozisyonu ve çalışma frekansları Uluslararası Telekomünikasyon Birliği (ITU) tarafından belirlenmiş ve tahsis edilmiş bulunan ve sabit veya mobil, genişbant veya darbant, küresel veya küresel olmayan, yere göre durağan olan veya olmayan, mevcut veya planlanan bir uydu kümesi üzerinden GMPCS MoU (Memorandum of Understanding) kapsamındaki hizmetleri kullanıcılara doğrudan vermek maksadıyla müracaat eden müteşebbislere, GMPCS Mobil Telefon işletmeciliği hizmeti sunmak üzere çeşitli tarihlerde "2. Tip TR" belgeleri düzenlemiş ve toplam 5 adet işletmeci bu hizmeti sunmak üzere yetkilendirilmiştir.

Fiber optik, bakır, koaksiyel vb. karasal hatlar üzerinden verinin, herhangi bir işleme tabî tutulmaksızın şebeke sonlanma noktaları arasındaki iletimi maksadıyla müracaat eden müteşebbislere, Karasal Hatlar Üzerinden Veri İletimi işletmeciliği hizmeti sunmak üzere 12.11.2003 tarihinde "2. Tip TR" belgeleri verilmeye başlanmış ve bu tarihten itibaren toplam 14 adet işletmeci bu hizmeti sunmak üzere yetkilendirilmiştir.

İşletmecilere ait her türlü telekomünikasyon şebekesi ve alt yapısı üzerinden her türlü teknolojiyi kullanarak kullanıcılara illerarası ve/veya uluslararası telefon hizmeti sunulması maksadıyla müracaat eden müteşebbislere, Uzak Mesafe Telefon Hizmetleri işletmeciliği hizmeti sunmak üzere 13.04.2004 tarihinde "2. Tip TR" belgeleri verilmeye başlanmış ve bu tarihten itibaren toplam 43 adet işletmeci bu hizmeti sunmak üzere yetkilendirilmiştir.

Analog ve sayısal teknolojiler kullanılarak aynı sistem içerisinden birden fazla kapalı kullanıcı grubunu barındıran, en az bir tekrarlayıcı telsiz (repeater) ve yeteri kadar abone telsiz cihazından oluşan, tek ve/veya çift yönlü olarak ses, veri ve optimize paket veri, mesaj, görüntü vb. hizmetlerin abonelere sunulmasını içeren, hücresel ve/veya hücresel olmayan, yerel ve bölgesel bazda işletilebilmesi maksadıyla müracaat eden müteşebbislere, Ortak Kullanımlı Telsiz Hizmeti işletmeciliği hizmeti sunmak üzere 14.07.2004 tarihinde "2. Tip TR" belgeleri verilmeye başlanmış ve bu tarihten itibaren toplam 9 adet işletmeci bu hizmeti sunmak üzere yetkilendirilmiştir.

Kablo platform şebekesi üzerinden her türlü ses, veri, görüntü ve şifreli/şifresiz radyo/TV sinyallerinin tek yönlü/çift yönlü biçimde abonelere sunulmasın içeren "Kablo Platform Hizmeti İşletmeciliği" başlıklı Yönetmelik Eki, 05.02.2005 tarih ve 25718 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Henüz bu işletmecilik türünde bir yetkilendirme yapılmamıştır.

Tahsis edilen frekans aralığını kullanarak telsiz iletim yoluyla, sabit noktalar arasında, noktadan noktaya, noktadan çok noktaya ve/veya çok noktadan çok noktaya Genişbant Sabit Telsiz Erişim şebekesinin bölgesel olarak kurulması ve işletilmesi ile bu şebeke üzerinden kullanıcılara her türlü ses ve veri hizmetinin tek ve/veya çift yönlü olarak sunulmasını kapsayan "Genişbant Sabit Telsiz Erişim Hizmetleri" başlıklı Yönetmelik Eki, 17.02.2005 tarih ve 25730 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Henüz bu işletmecilik türünde bir yetkilendirme yapılmamıştır.

2005 yılında devam eden yetkilendirme çalışmalarımız:

- Katma Değerli Telekomünikasyon Hizmetleri İşletmeciliğinin Yetkilendirilmesi
- Sanal Mobil Şebeke Hizmetin İşletmeciliğinin Yetkilendirilmesi

- Rehber Hizmeti İşletmeciliğinin Yetkilendirilmesi
- Karasal Sayısal Platform Hizmeti İşletmeciliğinin Yetkilendirmesi
- Altyapı İşletmeciliğinin Yetkilendirmesi

b. Düzenleme

Kurumumuz sektördeki düzenleyici görevini; sektörde rekabetin gelişmesi, sürdürülebilir bir rekabet ortamının tesisi, ekonomik büyümeye sektörel katkıların maksimize edilmesi ve tüketici refahının artması amaçları doğrultusunda, AB Direktiflerini ve AB uygulamalarını da göz önünde bulundurarak yerine getirmektedir. Çalışmalarımızda, diğer ülke örneklerinden faydalanarak o ülkelerde yaşanan olumsuzlukların ülkemizde yaşanmaması için azami özen gösterilmektedir. Kurumumuzun bu kapsamda yaptığı önemli düzenlemelerden bir kaçı aşağıda verilmektedir.

Tarife Yönetmeliği: Telekomünikasyon sektöründe rekabet ortamının oluşturulması, teknolojik gelişimin ve yeni yatırımların teşvik edilmesi, ülke genelinde telekomünikasyon hizmetlerinin yaygınlaştırılması ile tüketicilerin korunması hususlarını gözeterek tarifelerin onaylanmasına ve denetlenmesine yönelik usul ve esasları belirlemek üzere hazırlanan "Tarife Yönetmeliği", 28 Ağustos 2001 tarih ve 24507 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Ulusal Dolaşım (Rooming) Anlaşması Yapılması ile İlgili Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik: Mobil telekomünikasyon, data veya Kurumun belirleyeceği diğer hizmet veya altyapı işletmecileri arasında ulusal dolaşım anlaşması yapılması ile ilgili usul ve esasları kapsayan bu yönetmelik 08 Mart 2002 tarih ve 24689 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Erişim ve Arabağlantı Yönetmeliği: Kullanıcıların makûl bir ücret karşılığında telekomünikasyon hizmetlerinden ve altyapısından azami ölçüde yararlanmasını sağlayacak uygulamaların teşvik edilmesi, telekomünikasyon sektöründe verimliliğin, sürdürülebilir rekabet ortamının sağlanması ve uzun vadede kullanıcıların yararına olacak rekabet ortamının oluşturulmasına yönelik altyapı yatırımlarının desteklenmesi için telekomünikasyon şebekelerine, erişim ve arabağlantıya ilişkin usûl ve esasları belirlemek üzere hazırlanan "Erişim ve Arabağlantı Yönetmeliği", 23 Mayıs 2003 tarih ve 25116 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Ortak Yerleşim Ve Tesis Paylaşımı Usûl Ve Esaslarına İlişkin Tebliğ: Telekomünikasyon sektöründe piyasaya yeni girecek İşletmecilerin pazara girişinin kolaylaştırılması, kaynakların etkin kullanımının sağlanması, yatırım ve hizmet maliyetlerinin en aza indirilmesi, rekabet ortamının teşvik edilmesi, çevrenin korunması, kamu sağlığı ve güvenliğine yönelik tehlikelerin azaltılması, şehir ve bölge planlamasının göz önüne alınmasına yönelik "Ortak Yerleşim Ve Tesis Paylaşımı Usûl Ve Esaslarına İlişkin Tebliğ" 31 Aralık 2003 tarih ve 25333 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Yerel Ağa Ayrıştırılmış Erişime İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ: Tebliğ ile; Türk Telekom'un altyapısından faydalanmak isteyecek işletmecilerin talep edebilecekleri ayrıştırılmış erişim yöntemleri belirtilmekte ve söz konusu erişim yöntemleri kapsamında sunulacak temel hizmetlere ilişkin tarifelerin Türk Telekom tarafından maliyet esaslı olarak belirlenmesi hedeflenmektedir. Bununla birlikte, işletmecilerin talep etmedikleri hizmetlerin bedellerine katlanmak zorunda kalmamalarının sağlanması ile tarafların hak ve yükümlülüklerinin ayrıntılı olarak belirlenmesini teminen Tebliğ kapsamında Türk Telekom'a referans teklif hazırlama yükümlülüğü de getirilmektedir. Söz konusu Tebliğ 20 Temmuz 2004 tarih ve 25528 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış olup yürürlük tarihi 1 Temmuz 2005 olarak belirlenmiştir.

Numaralandırma Yönetmeliği: Telekomünikasyon şebekelerinde kullanılan numaraların ulusal kapsamda plânlanması, plâna uygun olarak tahsis edilmesi, tahsis edilen numaraların etkin ve ve-

rimli kullanımının sağlanması, geri alımı ve benzeri konularda uygulanacak usûl ve esasları kapsayacak şekilde hazırlanan "Numaralandırma Yönetmeliği" 26 Şubat 2004 tarih ve 25385 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Telekomünikasyon Sektöründe Tüketici Hakları Yönetmeliği: Ülkemizde Telekomünikasyon hizmetlerinden yararlanan tüketicilerin karşılaşabileceği sorunlara çözüm getirilmesi amacı ile, 22 aralık 2004 tarihinde "Telekomünikasyon Sektöründe Tüketici Hakları Yönetmeliği" yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Yönetmelikte, tüketicilerin temel hakları ve işletmecilerin yükümlülüklerinin yanı sıra, tüketicinin sözleşmenin kuruluş aşamasından sona ermesine kadar karşılaşacağı durumlara ilişkin tüm süreçler düzenlenmiştir.

Kişisel Bilgilerin İşlenmesi ve Gizliliğin Korunması Hakkında Yönetmelik: Telekomünikasyon sektöründe özel hayatın gizliliğine yönelik temel hakların tam ve etkin olarak korunması amacıyla hazırlanan "Kişisel bilgilerin işlenmesi ve Gizliliğin Korunması Hakkındaki Yönetmelik", 6 Şubat 2004 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Elektronik İmza Düzenleme Çalışmaları: 5070 sayılı kanunda belirtilen; güvenli elektronik imza oluşturma araçları, güvenli elektronik imza doğrulama araçları, elektronik sertifika hizmet sağlayıcısı, nitelikli elektronik sertifikaların iptal edilmesi, sertifika mali sorumluluk sigortası ve yabancı elektronik sertifikalar kanunlarında ikincil düzenlemelerinin yapılması çalışmaları tamamlanmış olup "Sertifika Mali Sorumluluk Sigortası Yönetmeliği" 26 Ağustos 2004 tarih ve 25565 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Telsiz ve Telekomünikasyon Terminal Ekipmanları Yönetmeliği: Avrupa Birliği ile uyum çalışmaları çerçevesinde Ulusal Programda "Malların Serbest Dolaşımı" başlığı altında yer alan; ithalat ve imalat rejimindeki uygunluk değerlendirme prosedürlerinin düzenlenmesini ve CE markalamasını kapsayan, "Telsiz ve Telekomünikasyon Terminal Ekipmanları Yönetmeliği" Kurum tarafından hazırlanarak 11 Mayıs 2003 tarih ve 25105 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır. Yönetmelik; 11 Mayıs 2004 tarihinden itibaren ithalatçılar için yürürlülüğe girmiş olup, yerli imalatçılarımız için 11 Mayıs 2005 tarihine kadar eski ve yeni mevzuatlar bir arada uygulanmış ve 11 Mayıs 2005 tarihi itibari ile tamamen yeni mevzuat uygulamaya başlanmıştır.

Onay Etiketi Uygulaması: Telekomünikasyon cihazlarıyla ilgili olarak yapılan piyasa denetimleri sonucunda bazı cihazların standartlara uygun olmaması veya kaçak yoldan ithalatlarının gerçekleştirilmesi veya taklit imalat yapılarak sahte etiketler yerleştirilerek satışa sunulmaları gibi çeşitli olumsuzluklar tespit edilmektedir. Bu olumsuzluklara engel olarak piyasada sağlıklı rekabet ortamının sağlanması amacıyla, Kurumca hologramlı onay etiketi uygulaması başlatılmıştır.

Güvenlik Sertifikası uygulaması ve ilgili Yönetmelik: Sabit telekomünikasyon cihazlarının insan ve çevre sağlığı bakımından etkilerinin en aza indirilmesi amacıyla gerekli teknik ve idari çalışmalar yapılmış, diğer kamu kuruluşları ile koordine edilmiş ve nihayetinde "10 kHz –60 GHz Frekans Bandında Çalışan Sabit Telekomünikasyon Cihazlarından Kaynaklanan Elektromanyetik Alan Şiddeti Limit Değerlerinin Belirlenmesi, Ölçüm Yöntemleri ve Denetlenmesi Hakkındaki Yönetmelik" 12 Temmuz 2001 tarih ve 24460 sayılı Resmi Gazete de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Yönetmeliğin uygulama usul ve esaslarını belirleyen Tebliğ de 9 Eylül 2001 tarih ve 24518 sayılı Resmi Gazete de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Piyasa Gözetimi ve Denetimine Dair Yönetmelik: Telsiz ve Telekomünikasyon Terminal Ekipmanları Yönetmeliği kapsamında, telsiz ve telekomünikasyon terminal ekipmanlarının piyasaya arzı veya dağıtımı aşamasında veya piyasada iken, ilgili teknik düzenlemelere uygun ve güvenli olup olmadığının gözetimi ve denetimine ilişkin usul ve esaslar ile alınacak önlemleri, piyasa gözetimi ve denetimi konularında, Telekomünikasyon Kurumunun görev, yetki ve sorumlulukları ile üretici ve dağıtıcıların yükümlülüklerini düzenlemek amacıyla telsiz ve telekomünikasyon terminal ekipmanlarının "Piyasa Gözetimi ve Denetimine Dair Yönetmelik" 27.02.2004 tarih ve 25386 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış ve 11 Mayıs 2004 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Piyasa Gözetimi Laboratuvar Binasının Kiralanması: Halihazırda Kurum laboratuvarında EMC, QoS ve SAR gibi bazı değerlerin ölçümlerine yönelik test setleri bulunmadığından, bu alanlarda gözetimler yapılamamaktadır. Bu sorunun çözülebilmesi amacıyla 2002 yılında AB mali destek projesine başvurularak, tam donanımlı bir denetim laboratuvarı kurulması yönünde çalışmalar başlatılmış, Piyasa Gözetimi laboratuvar binasının kiralanmasını teminen 30/09/2004 tarihinde Hacettepe Üniversitesi ve Kurum arasında Kira Sözleşmesi imzalanmıştır. Söz konusu laboratuvar binası inşaatı tamamlanmış olup, 2006 yılı ilk çeyreğinde laboratuvarın hizmete girmesi planlanmaktadır.

Kaçak ve Çalıntı cihazlarla ilgili çalışmalar: Kaçakçılık yoluyla piyasalara girerek, kullanımda bulunan yaklaşık 3 milyar dolarlık ticari değere haiz 12 milyon kayıt dışı mobil telefon cihazı bulunduğunun tespit edildiği ve Adliye teşkilatının yaklaşık %33 oranındaki iş yükünü çalıntı GSM telefon cihazlarının oluşturduğunun belirlenmesi üzerine Kurum tarafından GSM izleme sisteminin kurulması yönünde bir çalışma başlatılmış ve en geç 2005 yılının ilk yarısında altyapının kurularak, izleme sisteminin faaliyete geçirilmesi planlanmaktadır.

Ket-Kısa Mesafe Erişimli Telsiz Cihazlarının Kurma ve Kullanma Esasları Hakkında Yönetmelik: Genellikle ev, iş yeri, garaj, fabrika, depo, antrepo ve büyük alışveriş merkezleri gibi kapalı lokal alanlarda ya da mülkiyeti kullanıcıya ait kampus veya açık alanlarda belirli frekans bantlarında ve çıkış gücünde belirli amaçlar için kullanılan, diğer sistemleri enterfere etmeyen ve enterferansa açık olarak kullanılan kısa mesafe erişimli alçak güçlü telsiz cihazlarının yayın özelliklerini, frekans bandlarını, kurma ve kullanma esaslarının belirlenmesi amacıyla söz konusu Yönetmelik 06 Mart 2004 tarih ve 25394 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Telekomünikasyon Kurumu Tarafından İşletmecilere Uygulanacak İdari Para Cezaları İle Diğer Müeyyide ve Tedbirler Hakkında Yönetmelik: Bu Yönetmelik; Kurum ile yapılan bir görev sözleşmesi, imtiyaz sözleşmesi ve/veya Kurumdan alınan bir telekomünikasyon ruhsatı veya genel izin uyarınca telekomünikasyon hizmetleri yürüten ve/veya telekomünikasyon alt yapısı işleten sermaye şirketlerinin faaliyetlerinin mevzuata ve ilgili yetkilendirme şartlarına aykırı olması halinde uygulanacak yaptırımlara ilişkin usul ve esasları düzenlemektedir.

GSM Hizmetlerinde Hakim Konuma Sahip İşletmeci/ler ile GSM Mobil Çağrı Sonlandırma Piyasasında Etkin Piyasa Gücüne Sahip İşletmecilerin Belirlenmesi: İlgili piyasalarda Hakim Konuma ve/veya Etkin Piyasa Gücüne Sahip işletmeci veya işletmecilerin belirlenmesi suretiyle, söz konusu işletmecilerin belirli yükümlülüklere tabi tutulması hedeflenmiştir. Böylece, belirli bir piyasa gücüne sahip işletmecilerin sektördeki üstünlüklerini, sektöre yeni giren veya sektörde söz konusu işletmecilere rakip hale gelmeye çalışan işletmecilere karşı kötüye kullanmaları önlenmeye çalışılmıştır.

TTAŞ-ADSL Dağıtım: Türk Telekom'un yeni hizmete konulan ADSL portlarını teknik imkanlar dahilinde diğer İnternet servis sağlayıcılarına da tahsisinin sağlanması konusunda Kurul Kararı alınmıştır. Bu karar uyarınca diğer İnternet servis sağlayıcılarına da ADSL port pazarlama imkanı sağlanmıştır. Böylece, İnternet servis hizmetlerinde erişim çeşitliliğinin ve genişbant kullanımının yaygınlaştırılmasının tüketici memnuniyetini artıracağı değerlendirilmektedir.

Kiralık Devre Hizmet Seviyesi Taahhüdü Çalışması ve Onaylanması: Türk Telekom'un sunduğu kiralık devrelerde belirli bir hizmet standardının getirilmesi, sektördeki rekabetin ve son kullanıcı memnuniyetinin artırılması açısından önem taşımaktadır. Bu kapsamda Türk Telekom'un yurtiçi kiralık devreler tesis ve arıza giderme/onarma sürelerinde önemli ölçüde iyileştirme sağlanmış bulunmaktadır.

Milli Monitör Sistemi Projesi: Telekomünikasyon Kurumunun frekans denetim ihtiyaçlarını karşılamak üzere 6 Mayıs 1998 tarihinde imzalan Protokol ile ASELSAN A.Ş. tarafından üretilen ve genel anlamda telsiz haberleşme trafiğinin düzenlenmesi, frekans kullanım yoğunluğunun ölçülmesi, teknik parametrelerin ölçülmesi, AM/FM radyo ve TV yayınlarının teknik kalite kontrolleri, ihlallerin tespit edilmesi, telsiz yayın kaplama alanlarının belirlenmesi, enterferans olaylarının çözümlenmesi, illegal istasyonların yer tespiti ve frekans yönetimi maksadıyla istatistiki verilerin toplanmasını sağlayan Milli Monitör Sistemi 05 Mart 2004 tarihinde Geçici Kabulü Yapılarak Kurumun Merkez ve Bölge Müdürlüklerinde bir bütün olarak faaliyete alınmıştır.

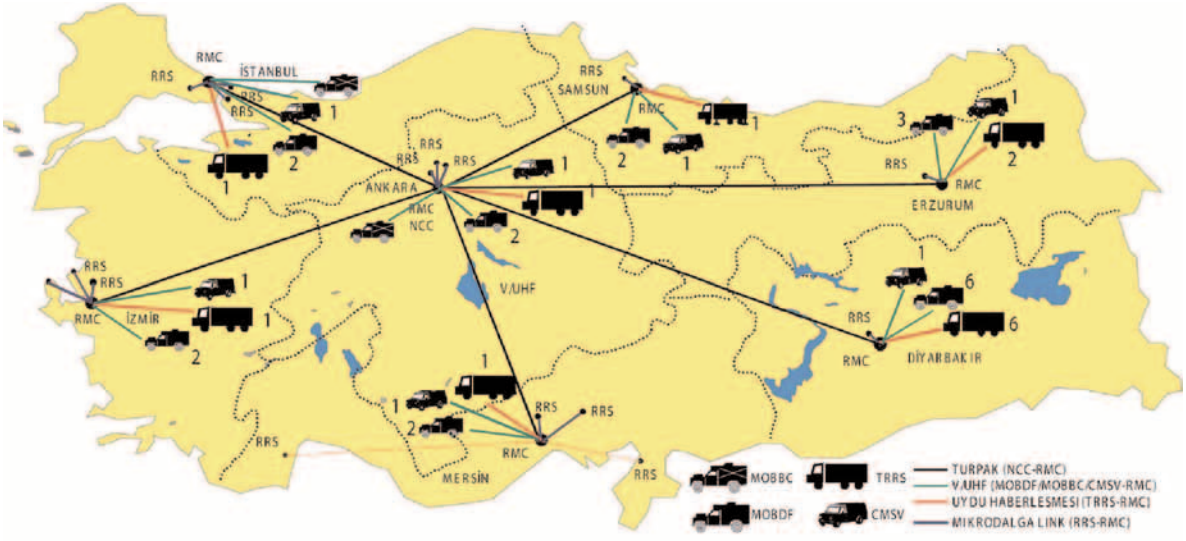

Kriptolu Telsiz Sistemleri Yönetmeliği: 2813 sayılı Telsiz Kanunu'na göre kamu kurum ve kuruluşlarının kriptolu telsiz sistemi kurma ve işletmesi ile bu cihazların standartları, imalatı, satışı, ithalatı veya ihracatı için kripto onayının verilmesi, kullanımı, kaydının tutulması, denetlenmesi, kontrolü, bakım ve onarımı, hizmetten çıkarılmasında uygulanacak usûl ve esaslar ile yapılacak iş ve işlemlerin belirlenmesine ait "Kriptolu Telsiz Sistemleri Yönetmeliği", Kurum koordinatörlüğünde, Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği, Genelkurmay Başkanlığı, Milli Savunma Bakanlığı ve Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu Ulusal Elektronik ve Kriptoloji Araştırma Enstitüsü (TÜBİTAK-UEKAE) temsilcilerinden oluşturulan çalışma grubu tarafından hazırlanmış olup söz konusu yönetmelik 29 Eylül 2004 tarih ve 25598 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girmiştir.

Radyo ve Televizyon Ulusal Frekans Planı: Analog ve sayısal Ulusal Radyo-TV frekans planları hazırlanmış olup, 7 Şubat 2003 tarihinde Haberleşme Yüksek Kurulu Toplantısına sunulmak üzere, Haberleşme Genel Müdürlüğü'ne gönderilmiştir.

Kalite Yönetim Sistemi: Türk Standartları Enstitüsü tarafından onaylanan Kurumun Kalite Yönetim Sistemi ile işlemlerin ve müşterilere sunulan hizmetlerin belirlenen süreçlerde ve belirli şartlarda gerçekleştirilmesi hedeflenmektedir. Ayrıca müşteri memnuniyeti kavramı yerleştirilerek geliştirilmeye çalışılmaktadır. Kalite Yönetim Sistemi ile Kurumdan hizmet alan müşterilerin görüş, öneri ve sorunlarına ilişkin veriler elde edilerek, hizmetlerin geliştirilmesi yönünde çalışmalar yapılmaktadır.

Tüketici Şikayetleri Merkezi: Telekomünikasyon sektöründeki tüketicilerin haklarının ihlali konusundaki şikayetleri ve diğer taleplerini değerlendirmek üzere tüketici hak ve menfaatlerini koruma gereği olarak Tüketici Şikayetleri Merkezi kurulmuş ve halen 130 ve 550 50 42 no'lu telefonlar üzerinden şikayetleri kabul etmek suretiyle hizmet vermektedir

2005 yılında devam eden düzenleme çalışmalarımız:

- Geçiş Hakkı Yönetmeliği'nin yayımlanması
- Numara Taşınabilirliği
- Milli Frekans Planının Güncellenmesi
- Yetkilendirmeye İlişkin İhale Tebliği'nin Hazırlanması
- Hizmet Kalitesi Standartlarına Yönelik Hedeflerin Belirlenmesi
- Piyasa Tanımlarının Yapılması

c. Denetleme

Kurumumuz sektörde sürdürülebilir bir rekabet ortamının tesisi amacıyla denetleme görevlerini eksiksiz olarak yerine getirebilmek için gerekli özveri ve gayretli çalışmalarını sürdürmektedir. Bu bağlamda yapılan çalışmaların bir kaçına aşağıda yer verilmektedir.

Kurum; sektörde faaliyetlerini yürüten işletmecilerin, verilen hak ve yükümlülüklere uygunluğunu denetlemekte ve kamu maliyetine uygun olmayan davranışlarına müdahale etmektedir.

Kurumumuz, kamuoyunu da çok yakından ilgilendiren bir konu olan, baz istasyonlarının insan sağlığına yönelik zararlı etkilerini yaptığı düzenlemelerle önlemeye çalışmaktadır. Bu maksatla, Elektromanyetik yayınımlar salan telekomünikasyon cihazlarının insan sağlığını olumsuz yönde etkileyecek sınırlarda çalışmasını kontrol altına almak maksadıyla Güvenlik Sertifikası verilmesi uygulamasına başlanmıştır.

Ayrıca; Kurumumuz, standart dışı ve ülkemize sokulmasına müsaade edilmeyen telekomünikasyon cihazlarının denetlenmesine dair piyasa gözetim ve denetimini sürekli yapmakta ve bu hususta ilgili kurum ve kuruluşlarla koordineli olarak mücadele etmektedir.

Kurumumuz, kamuoyunda çalıntı telefon olarak bilinen konu hakkında da düzenleme yapmakta, insanların can ve mal güvenliğini tehlikeye atan bu durumu önlemek için sahibi tarafından çalındığı bildirilen GSM telefonlarının ülkemizdeki işletmecilerden hizmet almaması için bir dizi tedbir almaktadır.

d. Uzlaştırma

İşletmecilerin birbirleri ile olan ilişkilerinde, Kurum kendisine verilen yetkiler çerçevesinde uzlaştırma faaliyetlerini sürdürmektedir.

Son yıllarda ülke gündeminde olan yeni GSM işletmecilerinin pazarda yerini almalarına imkan sağlayan ulusal dolaşım (rooming) konusunda gerekli düzenlemeler yapılmıştır.

Ayrıca; piyasaya girişin vazgeçilmez unsurlarından olan erişim ve ara bağlantı konusunda yerel işletmeci (Türk telekomünikasyon A.Ş.) ile yeni işletmeciler arasındaki anlaşmazlığa çözüm oluşturmak maksadıyla, düzenlemelerinde belirtilen kriterlerine uygun olarak, uzlaştırma çalışmalarını da yapmaktadır.

D- MALİ DURUMU

Kurum idari ve mali özerkliği haiz özel bütçeli bir kamu tüzel kişiliğine haiz olup, mali işlemler 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu hükümlerine göre yürütülmektedir. Kurumun gelir ve giderlerine ilişkin mali tablo aşağıda çıkartılmıştır.

MALİ DURUM TABLOSU

1,000 TL

	YILLAR					
MALİ DURUM	2000	2001	2002	2003	2004*	2005 Program[1]
BÜTÇE BAŞLANGIÇ ÖDENEĞİ	27.404.700.000	99.890.900.000	312.623.800.000	469.684.035.000	430.971.890.000	471.146.000.000
GELİRLER[2]	31.354.654.150	160.901.593.360	209.295.189.750	326.663.418.070	924.413.584.698	471.146.000.000
GİDERLER	2.699.790.390	21.151.616.750	278.359.043.100	458.113.554.650	703.866.802.796	108.756.180.000
Personel	1.333.717.660	7.532.927.690	11.940.435.820	13.996.731.490	15.868.898.258	16.295.235.000
Mal ve Hizmet Alımı	343.805.830	3.425.869.541	9.660.300.180	10.146.851.220	12.242.189.227	34.191.780.000
Yatırım	1.018.682.800	8.999.801.910	5.213.184.380	189.023.200		49.411.520.000
Transfer	3.450.300	1.180.827.210	249.893.535.350	433.780.948.740	675.250.000.000	5.728.409.000
Diğer Giderler	133.800	12.190.399	1.651.587.370		505.715.311	3.129.236.000

Kurum, yürütmekte olduğu hizmetlerden dolayı elde ettiği gelirlerin çok büyük bir oranını Hazineye aktarmaktadır. Bu kapsamda Kurum 2002 yılında 246.000.000 milyon TL, 2003 yılında 431.500.000 milyon TL, 2004 yılında 675.250.000 milyon TL olmak üzere toplamda Hazineye 1.352.750.000.- Milyon TL aktarmıştır.

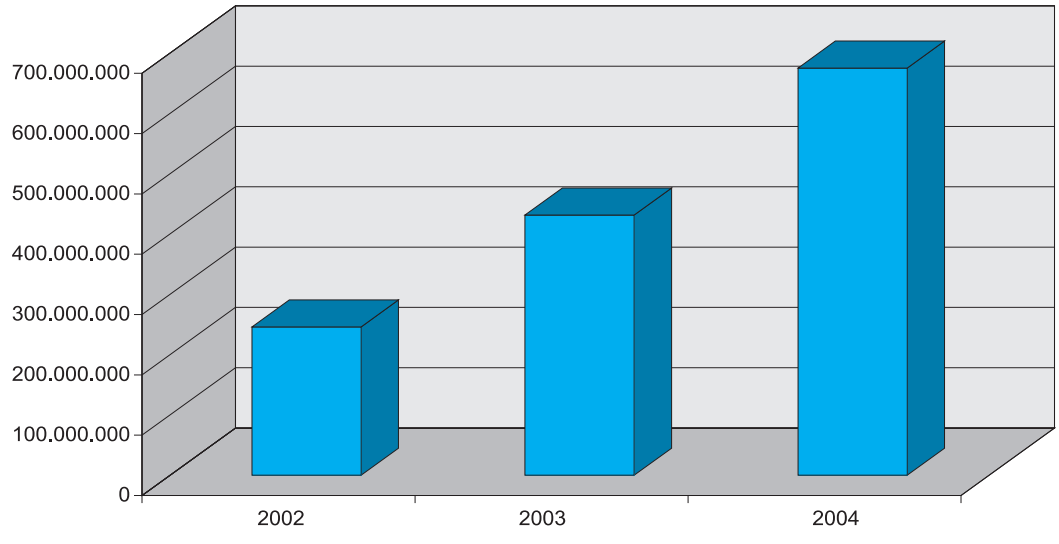

E- PERSONEL DURUMU

STATÜSÜ	YILLAR					
	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Memur	10	10	9	7	-	-
Kadrolu sözleşmeli	348	425	439	449	455	454
TOPLAM	358	435	448	456	455	454

1 2004 yılında gelir tahmini 430.971.893.000.-TL gider tahmini ise 130.971.890.000.-TL olarak Bütçeleştirilmiş olup bu tutarın içinde hazineye aktarılan ve transfer harcamaları kaleminde yer alan tutar yoktur.

2 Kurum gelirlerinin toplamı, ruhsatname ve kullanım ücretleri gelirleri, ceza gelirleri, kurum masraflarına katkı payı gelirleri, faiz gelirleri ve diğer gelirlerden oluşturmaktadır.